

Miljøgodkendelse af Husdyrbruget "Søndertoft" Søndertoft 57, 6300 Gråsten

§ 12

Lovbekendtgørelse nr. 1486
af 4. december 2009 om
miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug med senere æn-
dringer

Godkendelsesdato:
30. september 2010

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Indholdsfortegnelse

Datablad	4
1 Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	5
1.2 Ikke teknisk resumé	5
1.3 Offentlighed	8
1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse	9
2 Vilkår	11
2.1 Generelle forhold	11
2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	11
2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift	11
2.4 Gødningsproduktion og – håndtering	14
2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget	16
2.6 Påvirkninger fra arealerne	18
2.7 Husdyrbrugets ophør	18
2.8 Egenkontrol og dokumentation	18
3 Generelle forhold	20
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	20
3.2 Meddelelsespligt	20
3.3 Gyldighed	21
3.4 Retsbeskyttelse	21
3.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	21
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	22
4.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.	22
4.2 Placering i landskabet	25
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	28
5.1 Husdyrhold og staldindretning	28
5.1.1 Generelt	28
5.1.2 BAT staldteknologi	29
5.2 Ventilation	32
5.3 Fodring	32
5.3.1 Generelt	32
5.3.2 BAT foder	33
5.4 Opbevaring og håndtering af foder	34
5.5 Rengøring af stalde	34
5.6 Energi- og vandforbrug	34
5.6.1 Generelt	34
5.6.2 BAT energi- og vandforbrug	35
5.7 Spildevand samt tag- og overfladevand	35
5.8 Kemikalier og medicin	36
5.9 Affald	37
5.9.1 Generelt	37
5.9.2 BAT affald	38
5.10 Olie	38
5.11 Driftsforstyrrelser og uheld	39
5.11.1 Generelt	39
5.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld	40
6 Gødningsproduktion og –håndtering	41
6.1 Gødningstyper og -mængder	41
6.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning	42
6.2.1 Generelt	42
6.2.2 BAT opbevaring af husdyrgødning	42
6.3 Drift af gylleseparationsanlæg	43

6.4	Drift af gyllekølingsanlæg	43
6.5	Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost	43
6.6	Anden organisk gødning	43
6.7	Håndtering og udbringning af husdyrgødning	43
6.7.1	Generelt	43
6.7.2	BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning	44
7	Forurening og gener fra husdyrbruget	45
7.1	Lugt.....	45
7.2	Fluer og skadedyr.....	46
7.3	Transport	46
7.4	Støj	48
7.5	Støv.....	50
7.6	Lys	50
7.7	Ammoniak – generel reduktion.....	50
7.8	Ammoniak – individuel reduktion.....	51
8	Påvirkninger fra arealerne	61
8.1	Udbringningsarealerne	61
8.1.1	Arealanvendelse	63
8.1.2	Aftalearealer.....	63
8.2	Beskyttet natur	64
8.3	Nitrat til grundvand	66
8.4	Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande	66
8.5	Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande	68
8.6	Natura 2000	69
8.7	Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	73
9	Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi.....	77
10	Alternative muligheder og 0-alternativet.....	80
11	Husdyrbrugets ophør.....	81
12	Egenkontrol og dokumentation.....	82
13	Klagevejledning	83
14	Bilag	86

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af husdyrbruget "Søndertoft" på Søndertoft 57, 6300 Gråsten. Miljøgodkendelsen meddeles i medfør af § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer
Godkendelsesdato:	30. september 2010
Ansøger:	Keld Warnecke, Søndertoft 57, 6300 Gråsten
Telefonnr.:	7468 6046 / Mobilnummer: 2016 4705
E-mail:	clausenkaren@yahoo.com
Ejer af ejendommen:	Keld Warnecke, Søndertoft 57, 6300 Gråsten, 7468 6046
Kontaktperson:	Keld Warnecke, Søndertoft 57, 6300 Gråsten, 7468 6046
Husdyrbrugets navn:	"Søndertoft"
Ejendomsnr.:	5400007711 (Stuehus og gamle bygninger) 5800002516 (staldanlægget)
Matr.nr. og ejerlav:	459 m.fl. Hokkerup, Holbøl m.fl.
CVR nr.:	29002886
CVR/p nr.:	1011724384
CHRnr.:	95071
Biaktiviteter:	Ingen
Andre ejendomme:	Ingen
Miljørådgiver:	Lene Alnor, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, 7436 5102, lea@landbosyd.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø:	Peter Nygård og Henrik Maibom, Orbicon Leif Hansen
Kvalitetssikring, miljø:	Lars Paulsen
Sagsbehandler, natur:	Anne H. Christensen, Orbicon Leif Hansen
Kvalitetssikring, natur:	Birgitte Myrthue
Sagsnr:	09/27089, dok. 147
Høring:	Sønderborg Kommune
Øvrige afgørelser:	§ 16 skal meddeles til Hydevadvej 2, 6230 Rødekro

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Keld Warnecke har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på ejendommen "Søndertoft" beliggende Søndertoft 57, 6300 Gråsten. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindeligt indsendt den 25. juni 2009, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 11111, version 9 indsendt til Aabenraa Kommune den 27. september 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 27. september 2010. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Der er indsendt separat beregning af etape 1 undervejs i godkendelsesforløbet.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen i søer, smågrise og slagtesvin samt heste fra 183,92 DE til 443,07 DE. Udvidelsen ønskes foretaget i 2 etaper. Husdyrbruget har ikke tidligere været miljøgodkendt, da husdyrbruget har været under størrelseskriteriet for godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Dyreholdets størrelse skal i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af 9. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. beregnes efter bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Dyreholdets størrelse er i nudrift beregnet til 187,9 dyreenheder (gl. DE) og i ansøgt drift til 459,3 dyreenheder (gl. DE). Der er således ansøgt om en miljøgodkendelse efter § 12.

Alle vurderingerne efter bilag 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 294 af 18. april 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug skal foretages under anvendelse af omregningsfaktorerne for beregning af dyreenheder i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af 9. juli 2009 om ændringer af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Dyreholdets størrelse i nudrift er 183,92 dyreenheder (nye DE) og ansøgt drift 443,07 dyreenheder (nye DE).

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 2 at opføre:

- En farestald på 1.534 m²
- En drægtighedsstald på 1.120 m² med gyllekøling (23,1 m x 48,5 m)
- En løbeafdeling på 750 m² med gyllekøling (23,1 m x 32,5 m)
- En poltestald på 728 m² (22,4 m x 32,5 m)
- En gyllebeholder på 6.000 m³ med overdækning
- Et stationært gylleseparationsanlæg
- Et forsinkelsesbassin.

Bygge- og anlægsarbejdet i etape 2 forventes at starte i marts 2014 og afsluttes i november 2014. Umiddelbart efter byggeriets afslutning indsættes der dyr i staldene.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Svineproduktionen på Søndertoft 57, 6300 Gråsten udvides fra de nuværende 670 søer med 17.152 fravænnede grise á 8,5 kg, 750 smågrise 8,5 – 30 kg og 750 slagtesvin 30 – 102 kg svarende til 182,84 DE til:

Etape 1 (i eksisterende stalde):

1.000 søer med 22.500 fravænnede grise á 10 kg, 1.100 smågrise/polte (7,2 – 107 kg), svarende til 222,17 DE. Derudover er der 3 heste på ejendommen, svarende til 1,08 DE, i alt et dyrehold på 223,25 DE.

Etape 2:

1.500 søer med 52.500 fravænnede grise á 10 kg, 2.000 smågrise 10 – 32 kg og 2.000 slagtesvin 32 – 107 kg svarende til 441,99 DE. Derudover er der 3 heste på ejendommen, svarende til 1,08 DE, i alt et dyrehold på 443,07 DE.

Der afgives 61 DE (etape 1) og 109,1 DE (etape 2) svinegylle til andre bedrifter. Der hører i alt 164,80 ha (etape 1) og 203,86 ha (etape 2) udbringningsarealer til produktionen, heraf 44,95 ha (etape 1) og 84,01 ha (etape 2) af udbringningsarealer i form af gylleaftaler.

Der er udover denne miljøgodkendelse udarbejdet en § 16 godkendelse til en af gylleaftalerne. Alle udbringningsarealer fremgår af kortbilag 1.4.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Der bliver etableret en farestald på 1.534 m², en drægtighedsstald på 1.120 m², en løbestald på 750 m² og en poltestald på 728 m², i alt 4.133 m². Det nuværende staldanlæg, som består af 4 staldafsnit udvides ved, at alle nuværende staldafsnit forlænges. Byggestilen og byggemateriale bliver den samme stil som eksisterende staldanlæg.

Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet.

Landskabelige værdier

Da den bygningsmæssige udvidelse sker som direkte forlængelse af eksisterende stalde og da ny gyllebeholder placeres nær bygningsmassen, vurderes det samlede staldanlæg ikke at forringe de landskabelige værdier.

For at mindske det samlede anlægs visuelle indflydelse på det omkringliggende landskab stilles der krav om beplantning ved produktionsanlægget.

Lugt, støv og støj

Produktionen vil fortsætte i de eksisterende stalde, og der etableres forlængelser af hhv. farestald, drægtighedsstald, løbestald og poltestald. Anlægget overholder alle lugtgener. Nærmeste nabo ligger ca. 205 m meter fra løbestalden og den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkeltbeboelse er 163,88 meter. Nærmeste samlede bebyggelse udløses af Tørsbølgade 65A, som ligger ca. 440 m fra hestestalden. Den korrigerede geneafstand til samlet bebyggelse er 13,30 m, hvilket er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand på 440,04 m. Byzonen i Tørsbøl begynder ca. 330 m nord for anlægget. Den vægtede gennemsnitsafstand fra anlægget til byzonen er 575,52 m. Den korrigerede geneafstand er 524,51 m, så alle geneafstande er overholdt i etape 2 og derfor også i etape 1. Der ligger ingen sommerhusområder inden for 1.000 m fra produktionen.

Ved levering af foder kan der forekommer støv, men det vurderes, at det ikke giver gener udenfor husdyrbruget.

Der kan forekomme støj i forbindelse med blanding af foder og ved indblæsning af foder i siloerne, samt ved transporter til og fra ejendommen. Desuden kommer der støj fra ventilationen.

Transport til og fra ejendommen

Udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre, at antallet af transporter øges. Antallet af transporter årligt forventes at blive ca. 480 både før og efter udvidelsen.

Transporterne af gylle fra ejendommen går direkte til nærmeste vej i størst mulige afstand fra nærmeste nabo.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. indenfor en afstand af 1000 m fra anlægget i Aabenraa Kommune. I Sønderborg kommune ligger en nedbrudt højmosé ca. 870 m vest for anlægget. Det nærmeste Natura 2000 område ved Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov ligger ca. 1.850 meter øst for anlægget.. Ingen marker er beliggende indenfor særlig værdifuld natur.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Det gør sig ligeledes gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand for både etape 1 og 2. Udbringningsarealerne er placeret uden for områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Efter udvidelsen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 64,8 kg N/ha. En af gylleaftalerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Der udarbejdes særskilt ansøgning om § 16-godkendelse af gylleaftalen.

Som udgangspunkt anvendes separationsanlæg i etape 2, hvor al gylle fra bedriften separeres. Ansøger vil dog til enhver tid forbeholde sig ret til at udskifte separationsanlægget med tilsvarende harmoniarealer, hvis dette er muligt. Eventuel udskiftning vil blive meddelt kommunen, så det er muligt at foretage en eventuel separat godkendelse af arealerne.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv. Det betyder, at udvidelsens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, vurderes som ikke væsentlige.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det vurderes, at ansøger anvender BAT inden for:

- Vand og energi, da der bl.a. anvendes vandtildeling med bideventiler, iblødsætning inden vask, lysstofrør og lavenergi-varmepærer.
- Foder, da der bl.a. anvendes foder med et råproteinindhold inden for de vejledende BAT-niveauer.
- Management, da der bl.a. laves mark- og gødningsplan, beredskabsplan osv.
- Staldindretning, da der bl.a. anvendes delvis fast gulv og gyllekøling med genindvinding af varme
- Opbevaring af gødning, da der bl.a. anvendes gyllebeholdere som kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt og er overdækket med et naturligt flydelag.
- Udbringning af gødning, da der bl.a. ikke køres på vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket areal, al gylle på vårsæd nedfældes og der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov.

Alternative løsninger

Ansøger har i ansøgningsfasen overvejet at etablere en smågriseproduktion på ejendommen, så smågrisene, i stedet for at blive solgt ved 10 kg, bliver solgt ved ca. 32 kg. Ansøgers interesse ligger dog primært i soproduktionen, så for ham er det naturligt at udvide soholdet i stedet for at bygge til smågrise. Derudover ønsker ansøger at kunne tilbyde sine medarbejdere en arbejdsplads med flere ansatte og et godt socialt miljø. Soproduktionen er mere arbejdstung pr. DE end smågriseproduktion, så for at få flere ansatte på ejendommen satses på soproduktionen.

Grundet ejendommens gode placering i forhold til omgivelserne overvejer ansøger ikke at flytte produktionen ud fra det eksisterende anlæg. Nybyggeri bliver dog placeret længst væk fra naboer. Med hensyn til en udvidelse af dyreholdet, viser beregningerne i

www.husdyrgodkendelse.dk, at lugtgeneafstande og udvaskning er inden for de accepterede grænser.

Vurdering

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten.

1.3 Offentlighed

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i uge 47, 2009 i Aabenraa Ugeavis og Sønderborg Ugeavis for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev 22. juli 2009 orienteret om ansøgningen.

Ansøgningen og udkastet er blevet ændret med hensyn til gyllebeholderens placering.

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den 30. juli 2010 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte. Høringsberettigede fremgår af listen over klageberettigede i afsnit 13 "Klagevejledning". Der var en frist på 6 uger til at fremsende kommentarer.

Aabenraa Kommune modtog den 21. august 2010 kommentarer fra Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa Afdeling. Kommentarerne er vedlagt som bilag 3.

Aabenraa Kommune modtog den 3. september 2010 kommentarer fra Det Økologiske Råd. Kommentarerne er vedlagt som bilag 4. Aabenraa Kommune har vurderet de fremsendte synspunkter og beregninger. Aabenraa Kommune finder ikke, at der er grundlag for at ændre Kommunens BAT vurderinger.

Aabenraa Kommune modtog den 9. september 2010 kommentarer fra Kim og Sigrid Holm, Søndertoft 70, 6300 Gråsten. Kommentarerne er vedlagt som bilag 5. Søndertoft 70 er ikke nabo til Søndertoft 57, og Søndertoft 70 er heller ikke anden berørt, da ejendommen ikke er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugt. Søndertoft 70 er beliggende i Sønderborg Kommune, og det er Sønderborg Kommune, der har ønsket, at udkastet til miljøgodkendelse skulle sendes til en større kreds end til de ejendomme, der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugt. Søndertoft 70 er beliggende nordvest for anlægget på Søndertoft 57. Afstanden fra det nordvestligste punkt på stald 1.1.5 til Søndertoft 70 er ca. 750 m. I henhold til husdyrbrugsbekendtgørelsen er geneafstanden til enkelt bolig i landzone beregnet til 164 m. Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for lugt er således overholdt. Det beregnede konsekvensområde for lugt med centrum i staldanlægget er på 727 m. Aabenraa Kommune har i miljøgodkendelsen foretaget en konkret vurdering af ansøgningen om miljøgodkendelse, herunder forholdene omkring lugt. Da husdyrbrugsbekendtgørelsens beskyttelsesniveau vedrørende lugt er overholdt, er det Aabenraa Kommunes vurdering, at husdyrbruget Søndertoft 57 kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentlig annonceret i Lokal-Bladet Budstikken, Aabenraa onsdag den 13. oktober 2010, og afgørelsen bliver fremsendt til klageberettigede personer, organisationer og myndigheder, der har været inddraget i sagens behandling. Disse er listet i afsnit 13 "Klagevejledning".

1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Søndertoft 57, 6300 Gråsten.

Ejendommen meddeles i etape 1 miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 750 årssøer med 22.500 fravænnede grise á 10 kg
- 1.100 smågrise (10 – 32 kg)
- 1.100 slagtesvin (32 – 107 kg)
- 1 årshest (< 300 kg)
- 2 årsheste (500-700 kg)

Svarende til 223,25 DE.

Ejendommen meddeles i etape 2 miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 1.500 årssøer med 52.500 fravænnede grise á 10 kg
- 2.000 smågrise (10 – 32 kg)
- 2.000 slagtesvin (32 – 107 kg)
- 1 årshest (< 300 kg)
- 2 årsheste (500-700 kg).

Svarende til 443,07 DE.

Etape 1 foretages i eksisterende bygninger.

Miljøgodkendelsens etape 2 meddeles til:

- en farestald på ca. 1.534 m² (22,4 m x 68,5 m)
- en drægtighedsstald på ca. 1.120 m² med gyllekøling (23,1 m x 48,5 m)
- en løbeafdeling på ca. 750 m² med gyllekøling (23,1 m x 32,5 m)
- en sopoltestald på ca. 728 m² (22,4 m x 32,5 m)
- en gyllebeholder på ca. 6.000 m³ med overdækning
- et stationært anlæg til separering af husdyrgødningen
- et forsinkelsesbassin.

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter byggetilladelse eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser og Aabenraa Kommunes regulativer – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer, og
- ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

Den 30. september 2010

Lars Paulsen
Miljøsagsbehandler
Cand.agro., ph.d.
Direkte 73 76 81 00
lpa@aabenraa.dk

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Birgitte Myrthue
Natursagsbehandler
Biolog
Direkte 73 76 78 63
bmy@aabenraa.dk

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

2 Vilkår

2.1 Generelle forhold

Beskrivelse af husdyrbruget

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 11111, version 9, genereret den 27. september 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 27. september 2010 og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.

Gyldighed

3. Den samlede miljøgodkendelse bortfalder, såfremt etape 1 ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Etape 2 bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være udnyttet 5 år efter meddelelse af godkendelsen.

2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Bygge- og beskyttelseslinjer og fredninger

4. Det eksisterende læhegn mod Søndertoft fra nord for gyllebeholder 1.1.11 til overkørslen til beboelsen skal bevares og vedligeholdes.
5. Den eksisterende beplantning på begge sider af den interne vej fra nord mod syd mellem den nye gyllebeholder 1.1.12 og bygningerne 1.1.5 og 1.1.7 skal bevares og vedligeholdes.
6. Der skal etableres og vedligeholdes et tre-rækket læhegn maksimalt 10 meter fra gyllebeholder 1.1.12 på 6.000 m³ som vist på bilag 1.3. Læhegnet skal bestå af egnstypiske træer og buske, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende og effektiv afskærmning. Beplantningen skal være afsluttet senest 12 måneder efter etableringen af gyllebeholderen.
7. Der skal etableres og vedligeholdes et tre-rækket læhegn nord for staldene 1.1.1, 1.1.2, 1.1.5 og 1.1.6 som vist på bilag 1.3. Læhegnet skal bestå af egnstypiske træer og buske, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende og effektiv afskærmning. Beplantningen skal være afsluttet senest 12 måneder efter etableringen af staldene 1.1.5 og 1.1.6.
8. De nye stalde 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7 og 1.1.8 og den nye gyllebeholder 1.1.12 skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i ansøgningen.

2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold og staldindretning

9. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må på årsplan ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkår 10. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Ved ændringer i dyreenhedsomregningsfaktorer er det antallet af individer, der gælder.

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
-----------	----------	---	------------	------------------------------	----

1.1.1	Søer, løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv Træk og slip	-	211	45,97
1.1.2	Søer, drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv Linespil	-	348	75,86
1.1.3	Polte	Toklimastald, delvis spaltegulv Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv Træk og slip	10 - 32 kg	278	3,67
			32-107 kg	159	22,89
1.1.4	Søer, farestald	Kassestier, delvis spaltegulv Træk og slip	-	191	52,58
	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv			14,35
1.1.5	Søer, løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv Træk og slip	-	211	45,97
1.1.6	Søer, drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv Linespil	-	348	75,86
1.1.7	Polte	Toklimastald, delvis spaltegulv Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv Træk og slip	10 - 32 kg	397	5,24
			32 - 107 kg	227	32,67
1.1.8	Søer, farestald	Kassestier, delvis spaltegulv Træk og slip	-	191	52,58
	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv			14,35
1.1.9	Voksen årshest		500-700 kg	2	0,87
			< 300 kg	1	0,21

10. Inden for de enkelte dyretyper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides, jf. ovenstående tabel.
11. Driftsherren skal underrette Aabenraa Kommune om besætningens størrelse efter 2 år / 5 år, og når besætningen er nået op på 443,07 (max) DE.
12. Smågrise- og slagtesvineproduktionen skal foretages jævnt fordelt hen over året.
13. De nye stalde skal indrettes med delvis spaltegulv.
14. Det skal sikres, at spalterne altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.

Ventilation

15. Ventilationsanlæggene i de nye stalde skal være undertryk anlæg. Alle afkast fra de nye stalde skal placeres i kip eller på tagfladen ved kip undtagen stald 1.1.7. Alle afkast skal være mindst 0,5 meter over kip.
16. Ventilatorer skal serviceres og renholdes med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller og specifikationer med henblik på driftsstikker funktion.

Fodring

17. Foderets indhold af råprotein og totalfosfor til de enkelte dyretyper må ikke indeholde mere råprotein og totalfosfor end angivet i nedenstående tabel.

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49

18. Fytase skal tilsættes foderet efter normal praksis.
19. Foderkorrektionen for alle søer på hele bedriften skal beregnes ud fra følgende formel, og foderkorrektionen må højst være 0,9676 i etape 2:

$$((FE_{so} \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}_{so} / 6250) - 1,50 - (\text{antal frav. grise pr. årssø} \times \text{frav. vægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 27,2.$$
 Ansøger har i ansøgningen oplyst, at foderet til søer indeholder 139,0 g råprotein pr. FE (virkemiddel). Derudover anvendes normal for 2005/2006 på 1442 FE pr. årssø, 24,6 fravænnede grise pr. årssø og 7,2 kg pr. fravænnet gris jf. Plantedirektoratets "vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005-2006".
 Den oplyste værdi er ikke bindende, og der er fleksibilitet med hensyn til de forskellige faktorer.
 Krav om beregning af foderkorrektionen gælder for alle søer på hele bedriften.
 Krav om dokumentation af foderkorrektionen fremgår af vilkår 98.

Rengøring af stalde

20. Staldene skal rengøres og desinficeres efter hvert hold dyr i sopoltestald og farestald. Dato for rengøring skal noteres i driftsjournalen, samtidig kontrolleres spalternes funktionsdygtighed.

Energi- og vandforbrug

21. Vask af stald skal foregå med højtryksrensere.
22. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. Elforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
23. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 350.000 kWh/år, skal der indenfor 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal fremvises ved tilsyn.
24. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende som fx anlæg til gyllekøling, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at de altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
25. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. Vandforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
26. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 9.588 m³, skal der inden 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
27. Ventilationsmotorerne på de nye stalde skal være lavenergimotorer.

Spildevand samt tag - og overfaldevand

28. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og eller sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllebeholder.
29. Spildevand og overfladevand fra vaskepladsen skal ledes til gyllebeholder eller opsamlingsbeholder.
30. Tagvand fra driftsbygningerne skal ledes til et forsinkelsesbassin inden tagvandet ledes til dræn og vandløb. Forsinkelsesbassinet skal etableres samtidig med de nye driftsbygninger. Forsinkelsesbassinet skal udformes efter Aabenraa Kommunes anvisninger.

Kemikalier og medicin mv.

31. Flydende og fast handelsgødning, kemikalier, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Affald

32. Opbevaringspladsen til døde dyr skal placeres som vist på bilag 1.3.
33. Affald skal opbevares og håndteres, som beskrevet i tabel 10.

Olie

34. Opbevaring af diesel-/fyringsolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund så spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
35. Såfremt tanken er placeret mindre end 10 m fra regnvandsafløb, vandløb mm. skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, der kan rumme tankens indhold. Tanken placeres sådan, at regnvand ikke opsamles i spildbakken.
36. Tankning af diesel fra stationær tank skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
37. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
38. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

Driftsforstyrrelser og uheld

39. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af eventuelt oliespild.
40. Der skal etableres en jordvold omkring hele forsinkelsesbassinet, så gylle i tilfælde af lækage på gyllebeholder 1.1.12 eller ved uheld ikke kan løbe til forsinkelsesbassinet og videre til vandløb. Jordvolden skal have en højde på minimum 1 m over terræn og være uigennemtrængelig for gylle. Den konkrete udformning af jordvolden skal ske efter aftale med Aabenraa Kommune. Jordvolden skal etableres samtidig med etableringen af forsinkelsesbassinet og gyllebeholder 1.1.12.
41. Virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan som følger bilag 4 i Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Beredskabsplanen skal fremsendes til Aabenraa Kommune senest 1 måned efter at udnyttelsen af godkendelsen er påbegyndt. Datoen for udarbejdelsen af beredskabsplanen skal fremgå af planen.
42. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne.
43. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen.

2.4 Gødningsproduktion og – håndtering

Opbevaring af flydende husdyrgødning

44. Den nye gyllebeholder 1.1.12 på 6.000 m³ skal overdækkes med fast overdækning i form af telt eller betonlåg. Overdækningen skal lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.
45. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal der senest den 1. februar 2011 etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Drift af gyllesepareringsanlæg i etape 2

46. Der skal senest i etape 2 etableres et gyllesepareringsanlæg med skruepresse/kemisk fældning.
47. Tørstoffraktioner udskilt fra husdyrgødningen skal afsættes uden for husdyrbruget.
48. Alle synlige slanger og rør skal kontrolleres for at se om der er utætheder. Konstateres der utætheder, skal disse straks tættes. Gyllesepareringsanlægget skal tilses, når det er i drift.
49. På husdyrbruget må der ikke separeres husdyrgødning fra andre husdyrbrug.
50. Der skal være mulighed for at opbevare gylle fra staldene inden separation, såfremt der opstår længerevarende driftsproblemer på separationsanlægget.
51. Al gyllen fra dette godkendte husdyrbrug skal senest i etape 2 separeres.
52. Driftsherre skal løbende og regelmæssigt mindst en gang om måneden føre optegnelser over timeforbruget.
53. Der skal være mulighed for at opbevare gylle i stalden og mulighed for at pumpe gylle fra forbeholderen direkte i gyllebeholderen, såfremt der opstår længerevarende driftsproblemer på separationsanlægget. Kommunen skal informeres, såfremt gyllesepareringsanlægget ikke fungerer. Kommunen kan ved gentagende problemer kræve miljøgodkendelsen revurderet.
54. Hjælpemidler skal opbevares i rum uden afløb og med mulighed for opsamling af spild svarende til beholder med størst mængde.
55. Når separationsanlægget er i drift skal separationsanlægget og containeren til opbevaring af fiberfraktionen placeres i bygning 14 med afløb til en godkendt beholder til flydende husdyrgødning.
56. Spild af gylle/rejektvand, fiberfraktion, polymere og fældningsmidler skal opsamles straks. Der skal bruges absorberende materiale til opsamling af spild med hjælpemidlerne.
57. Det skal sikres, at der ikke kan pumpes gylle ind i separatoren ved alarm for høj vandstand i pumpebrønden.

Drift af gyllekølingsanlæg i etape 2

58. I stald 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7 og 1.1.8 skal alle gyllekummer senest i etape 2 forsynes med gyllekølingsanlæg, i alt 4.133 m². For at opnå den i ansøgningen planlagte reduktion af ammoniakemissionen på 5 pct., skal der i gennemsnit over året køles med 5,1 W/m². Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 18 kW.
59. Anlægget for gyllekøling skal være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
60. Der monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpens køleside, som løbende registrerer køleeffekten. Energimålerne skal være forsynet med automatisk datalogning, der som minimum registrerer måneds- og årskøleeffekten i kWh. Disse data skal opbevares i mindst 5 år og forevises på Kommunens forlangende.
61. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop. Gyllekølingssystemets køleslager skal nedstøbes i beton. Køleslangerne må på intet sted være i kontakt med jord.

Opbevaring af fast husdyrgødning

62. Dybstrøelse fra heste skal opbevares i stald indtil udbringning eller som flydelag i gyllebeholder.
63. Fiberfraktion fra gylleseparation skal opbevares i overdækket container indtil afhentning.

Anden organisk gødning

64. Bedriftens arealer må ikke tilføres anden organisk gødning som fx slam.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning

65. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
66. Der må ikke etableres og anvendes fast/mobilt pumpeudstyr på gyllebeholderne.
67. Husdyrgødning må ikke køres ud på arealer, der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.

2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget

Lugt

68. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

Fluer og skadedyr

69. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Transport

70. Ved transport af fast husdyrgødning ud på offentlige veje/private fællesveje skal vognen læsses ordentlig, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det staks opsamles.
71. Ved transport af gylle ud på offentlige veje/private fællesveje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.
72. Transport af husdyrgødning fra ejendommen skal ske ad nærmeste markvej umiddelbart syd for ejendommens beboelse direkte til Søndertoft.

Støj

73. Bidraget fra landbruget med adressen Søndertoft 57, 6300 Gråsten til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i landsbyen Hokkerup samt boligområdet Tørsbøl ikke overskride følgende grænseværdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40
Landsbyen Hokkerup, område 3.8.002.L	55	45	40
Boligområdet Tørsbøl beliggende i Sønderborg Kommune, planområde 4.15	45	40	35 Maksimal værdi 50

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 *Ekstern støj fra virksomheder*.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

Støjgrænserne må i landsbyen Hokkerup og i boligområdet Tørsbøl ikke overskrides noget sted i området.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og i umiddelbar nærhed af disse samt ved gyllebeholdere.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis korn og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra faststående anlæg placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, eksempelvis fast opstillede motorer og vandpumper, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Støj fra læsning af svin, uagtet om det foregår ved driftsbygninger eller fra et køretøj eller lign., der er placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj". Udgifterne afholdes af landbruget.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Sønderborg Kommune kan, også inden der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, meddele påbud i henhold til § 39 i *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* til landbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten.

Sønderborg Kommune kan stille krav om overholdelse af grænseværdier for støjkluder, der befinder sig ved landbrugets driftsbygninger beliggende både i Aabenraa Kommune og i Sønderborg Kommune, og som kan give støjgener ved boliger i Sønderborg Kommune.

Ligeledes kan Sønderborg Kommune stille krav til støjkluder på landbrugets driftsarealer beliggende i Aabenraa Kommune, men som er så tæt beliggende på kommunegrænsen, at der kan opstå støjgener ved boliger i Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune kan stille krav til støjkluder på landbrugets driftsarealer beliggende i Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune fastlægger de relevante grænseværdier.

Lys

74. Lyskegler fra udendørs pladsbelysning må ikke vende direkte mod nabobeboelserne. Pladsbelysningen skal forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.
75. Belysning i staldene skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

2.6 Påvirkninger fra arealerne

Udbringningsarealerne

76. Den overskydende mængde husdyrgødning skal afsættes til aftalearealer. Det drejer sig om den mængde, som produceres mere end:
Etape 1: 162,25 DE og Etape 2: 157,18 DE.
77. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 164,8 ha (etape 1) og 203,86 ha (etape 2) udspretningsareal, som fremgår af bilag 1.4.
78. Der må ikke produceres mere end 0,63 DE dybstrøelse.
79. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning i de mængder på arealerne, der er angivet i ansøgningen, og der må ikke udbringes anden form for organisk gødning på arealerne.
80. Fiberfraktionen skal afsættes til biogasanlæg eller anden godkendt modtager.
81. Hestene skal være udegående minimum 5 mdr./året.
82. De vilkår, der vedrører arealerne skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af arealdriften.

Beskyttet natur

83. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til åer, bække, grøfter, dræn eller søer.
84. Der skal være 2 m dyrknings-, sprøjtnings- og gødningsfri bræmme til alle beskyttede vandløb, dvs. op til vandløbene ved areal 7, 8, 11, 14 og 19.
85. Der skal etableres og vedligeholdes en 5 m bred dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri zone omkring vandhullet (lokalitet 1631) på mark 2.
86. Der skal etableres et erstatningsvandhul på ca. 500 m² i området mellem Tørsbøl Plantage og Tørsbøl skov. Vandhullet skal etableres med 5 m udyrkede bræmmer.

Nitrat til overfaldevand – vandløb, søer og kystvande

87. Mængden af husdyrgødning på bedriften må ikke overstige 1,35 DE/ha (etape 1) og 1,31 DE/ha (etape 2) på ejede og forpagtede udbringningsarealer. Det antal DE, der er afsat til anden bedrift (gylleaftalearealer), indgår ikke i denne beregning af DE/ha, da disse tilføres 1,36 DE/ha (etape 1) og 1,30 DE/ha (etape 2).

2.7 Husdyrbrugets ophør

88. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

2.8 Egenkontrol og dokumentation

89. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Den skal opbevares i mindst 5 år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende. Det kan være gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, effektivitetskontroller, slagterifregninger, årsopgørelser fra slagteriet, andre kvitteringer for afsatte og købte dyr, afsnit fra drifts- og skatteregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder.

90. Der skal føres journal over flydelag i beholdere med væskedelen fra separationen hver 14. dag. Hvis der ikke kan etableres flydelag, skal der etableres fast overdækning på beholderne.
91. Gyllebeholdere skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
92. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø skal registreres med dato og beskrivelse i driftsjournalen.
93. Gyllekølingsanlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages. Der skal føres journal over datoer for reparationer, samt hvilke reparationer der er foretaget. Disse oplysninger skal opbevares i mindst 5 år, og forevises på Kommunens forlangende.
94. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten af gyllesepareringsanlægget eller med en anden anlægskyndig om årlig serviceeftersyn. Den skriftlige aftale og de årlige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år, og forevises Kommunen på forlangende.
95. Der skal indgås skriftlige aftaler om afsætning af fiberfraktionen. Aftalen skal som minimum indeholde følgende oplysninger:
 - leverandørens og modtagers navn, adresse og CVR nr.
 - hvor mange kg kvælstof og hvor mange kg fosfor aftalen omhandler.
96. Skriftlige aftaler om afsætning af fiberfraktioner skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på Kommunens forlangende.
97. Der skal udarbejdes foderplaner for dyretypen søer. Foderplanerne skal indeholde oplysninger om foderets indhold af totalt protein. Foderplanerne skal opbevares på husdyrbruget i mindste 5 år og forevises på kommunens forlangende.
98. Dokumentation for sofoderets indhold af gram råprotein pr. foderenhed kan fx være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol eller ajourførte foderplaner. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Såfremt korrektionsfaktoren anvendes i forbindelse med bedriftens gødningsregnskab, skal dokumentationen være identisk med Plantedirektoratets krav om dokumentation.

3 Generelle forhold

Husdyrbruget er større end 250 dyreenheder (DE), ikke tidligere miljøgodkendt og er derfor omfattet af § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbruget.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen herunder belastningen med nitrat og fosfor. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, samt EU-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgningen. Ansøgninger indsendt første gang i 2007 skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til normtallet for bedste staldsystem i 2005/2006. For ansøgninger indsendt første gang i 2008 skal ammoniakemissionen reduceres med 20 %, og i 2009 skal ammoniakemissionen reduceres med 25 %.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse/ændring af det eksisterende husdyrbrug. Vilkår der vedrører driften skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.

3.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten med ejendoms nr. 5400007711. Ansøger driver/ejer ikke flere ejendomme med husdyr.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 95071, og virksomhedens CVR nr. er 29002886.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af ansøgnings-skema nummer 11111, version 9, genereret den 27. september 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 27. september 2010. Ansøgningen med tilhørende bilag, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1 (etape 2). Separat skema for etape 1 er vedlagt som bilag 1.8.

3.2 Meddelelesespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

3.3 Gyldighed

Den samlede miljøgodkendelse bortfalder, såfremt etape 1 ikke er udnyttet inden 2 år efter den er meddelt. Etape 2 bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år efter den er meddelt. Vilkkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afvigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for gyldighed.

3.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil den 30. september 2018.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

3.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

Redegørelse

Ejendommen er beliggende syd for landsbyen Tørsbøl og lokaliseret i både Sønderborg og Aabenraa kommune. Stuehuset, ældre driftsbygninger, der ikke længere anvendes til husdyrbrug og gyllebeholdere er placeret i Sønderborg kommune. Det nuværende staldanlæg og de nye bygninger, der etableres i forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet, er placeret både i Aabenraa Kommune og i Sønderborg kommune. Den nye gyllebeholder etableres i Aabenraa kommune. Af husdyrbrugbekendtgørelsens § 4, stk. 2, fremgår det, at ansøgningen skal fremsendes til den kommune, hvor anlægget er beliggende. Da den største del af anlægget er placeret i Aabenraa Kommune, er det Aabenraa Kommune, der meddeler miljøgodkendelse af husdyrbruget. Sønderborg Kommune er blevet hørt forud for meddelelsen af miljøgodkendelsen.

Husdyrbruget er beliggende i landzone.

De eksisterende stalde udvides mod øst og mod vest. Den nye gyllebeholder etableres umiddelbart vest for staldanlægget. De nye stalde og gyllebeholderen etableres således i tilknytning til det hidtidige primære bebyggelsesareal. Stald- og gødningsopbevaringsanlæg afskærms delvist af eksisterende og nye læhegn rundt om ejendommen.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det ansøgte projekt, at de nye bygninger er erhvervsmæssige nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom, og at bebyggelsen på ejendommen kommer til at udgøre en samlet helhed, der ikke har en væsentlig indvirkning på det omkringliggende landskab.

Afstandene er enten målt fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk efter gennemførelse af etape 2.

Tabel 1 Afstandskrav til kommuneplaner/lokalplaner/nabobeboelse

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens frem-	440 m	Fra løbestald, bygning 5, til Tørsbøl Lokalplan 4.15	50 m

tidige byzone			
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	Ca. 6 km	Fra staldanlægget til sommerhusområdet i Kollund	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål	>> 5 km	Ukendt	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	3,3 km	Fra staldanlægget til Golfcenter, Benniksgaard i Rinkeæs, Lokalplan 48	50 m
Nabobeboelse	205 m	Fra ny poltestald, bygning 7, til Tørsbølvej 10	50 m

Afstandene til kommuneplaner/lokalplaner fremgår af bilag 1.2

Tabel 2 Afstandskrav – placering af anlæg

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Beboelse på samme ejendom	83 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til stuehus	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>> 25 m	Ukendt	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	1.000 m	Fra staldanlægget til vandværk i Tørsbøl	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 55 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til vandforsyningsboring nr. 169.741 på Søndertoft 57	25 m
Vandløb	Ca. 400 m	Fra ny gyllebeholder, bygning 18, til vandløb Geil Å vest for ejendommen	15 m
Dræn	> 15 m	Hvis der er dræn indenfor 15 m at de nye bygninger nedlægges de.	15 m
Sø	Ca. 53 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til sø i ansøgers have	15 m
Privat fælles vej/ offentlig vej	Ca. 125 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til Tørsbølvej/Søndertoft	15 m
Naboskel	Ca. 130 m	Fra ny poltestald, bygning 7, til matr. 68 Holbøl, Hokkerup	30 m

Afstandene fremgår af bilag 1.2

Kirkebeskyttelseslinje og kirkeomgivelser

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinjen" eller udpegningen "Kirkelandskaber".

Kystnærhedszonen

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Kystnærhedszonen".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker".

Skovrejsningsområder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Strandbeskyttelseslinje

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Klitfredningslinje

Der er hverken bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Skovbyggelinje

Det østligste af bygning 8 ligger indenfor udpegningen. Der ligger ingen opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinje

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinjer".

Fredede områder, fortidsminder og fortidsmindebeskyttelseslinjer

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinjen for fortidsminder.

Der er ingen arealer inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinjen for fortidsminder.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Følgende arealer grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger": Mark 3, 4, 5, 6, 7, 8, 16 og 18, alle ved Tørsbøl.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29a fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering

Afstandskrav § 6

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt inden for eller i en afstand af mindre end 50 m fra 1) eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller 2) områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er heller ikke tilladt inden for en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Der foretages ikke ændringer/udvidelser indenfor de nævnte afstandskrav. Det vurderes derfor at udvidelsen er i overensstemmelse med lovens krav.

Afstandskrav § 8

Hovedreglen er, at stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder ikke må etableres inden for de i § 8 i loven angivne afstande. Undtagelsen er, at hvor overholdelse af de i loven angivne afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift.

Det fremgår af husdyrbruglovens § 9, stk. 3, 1. pkt., at "Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift" og sidste pkt., at "Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener".

Der foretages ikke ændringer/udvidelser indenfor de nævnte afstandskrav. Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med lovens krav.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Bygningerne ligger ikke inden for bygge- eller beskyttelseslinjer i forhold til kirke og fortidsminde, kyst, skov, strand, klit, sø, å, lavbund, diger.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at udvidelsen af anlægget kan foretages i overensstemmelse med de restriktioner der er for nye anlæg ift. bygge-og beskyttelseslinjer.

4.2 Placering i landskabet

Redegørelse

Ejendommen er lokaliseret i både Sønderborg og Aabenraa kommune. Stuehuset, ældre driftsbygninger, som ikke længere anvendes til husdyrbrug og gyllebeholdere er placeret i Sønderborg kommune. Det nuværende staldanlæg og de nye bygninger, som etableres i forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet, er placeret både i Aabenraa og Sønderborg kommune. Den nye gyllebeholder kommer ligeledes til at ligge i Aabenraa kommune. Ejendommen er beliggende syd for landsbyen Tørsbøl.

Ejendommens placering i landskabet fremgår af bilag 7, hvor anlægget kan ses fra forskellige verdenshjørner og i forhold til beboelserne mod nord og mod syd.

Bedriftens ejede og forpagtede arealer ligger dels syd for landsbyen Tørsbøl, i Tråsbøl og i Sottrupskov. Gylleaftalerne ligger ved Mjøls og på Nordals.

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt og et typisk intensivt landbrugslandskab med ret få naturelementer. De nye staldbygninger og den nye gyllebeholder placeres i forbindelse med det eksisterende anlæg.

Der er ikke andre ejendomme med husdyrproduktion inden for 300 m i forhold til byzone eller til samlet bebyggelse. Nærmeste ejendom med husdyrproduktion på mere end 75 DE er Søndertoft 53 (ca. 500 m nord for staldanlægget).

Landskabelige værdier

Tabel 3 Materialevalg

Bygning		Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1.1.1	Stald	750 m ²	7	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Løbestald
1.1.2	Stald	1.120 m ²	7	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Drægtighedsstald
1.1.3	Stald	728 m ²	7,2	20	Grå søstenselementer, lyst	poltestald

					eternittag	
1.1.4	Stald	1.534 m ²	7,2	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Farestald
1.1.5	Ny stald	750 m ²	7	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Ny løbestald
1.1.6	Ny stald	1.120 m ²	7	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Ny drægtighedsstald
1.1.7	Ny stald	728 m ²	7,2	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Ny poltestald
1.1.8	Ny stald	1.534 m ²	7,2	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Ny farestald
9	Maskinhus	246 m ²	7	20	Trævægge, gråt eternittag	Ny hestestald
10	Lade	268 m ²	4,5	20	Røde pudsede vægge, gråt eternittag	Opbevaring
11	Lade og garage	320 m ²	9,2	40	Røde pudsede/murstensvægge, gråt eternittag	Opbevaring
12	Stald	389 m ²	4,5	20	Røde murstensvægge, gråt eternittag	Hestestald
13	Lade					Opbevaring
14	Lade	400 m ²	5,5	20	Røde murstensvægge, gråt eternittag	Separationsanlæg og opbevaring af fiber
15	Stuehus	136 m ²	7,9	45	Røde mursten, gråt eternittag	Beboelse
1.1.10	Gyllebeholder	287 m ²	-	-	Søstenselementer	Gødningsopbevaring
1.1.11	Gyllebeholder	562 m ²	-	-	Søstenselementer	Gødningsopbevaring
1.1.12	Ny gyllebeholder	1.200 m ²	3 m over terræn	-	Grå betonelementer	Gødningsopbevaring
19	Servicebygning	49	4	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Forrum og frokostur

På nuværende tidspunkt er der desuden fire fodersiloer på hver 32 m³ (ca. 10 m høje). Der opsættes ikke flere siloer i forbindelse med udvidelsen.

Områder med landskabelig værdi

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Alle bygninger og opbevaringsanlæg ligger inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber".

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er ca. 2,5 km til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er et hede- og overdrevsområde sydøst for anlægget.

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 1,8 km øst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. DK009X068, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 68, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov og habitatområde nr. 83, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 5 km sydøst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. DK009X064, Flensborg Fjord og Nybøl Nor herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 64, Flensborg Fjord og Nybøl Nor.

Geologiske værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til feriefritidsformål", "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til byformål".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at stalde, gyllebeholdere og siloer kan placeres som ansøgt med vilkår om, at der skal etableres og vedligeholdes et tre-rækket læhegn bestående af egnstypiske træer og buske maksimalt 10 meter fra gyllebeholder 1.1.12 på 6.000 m³ som vist på bilag 1.3 og et tre-rækket læhegn bestående af egnstypiske træer og buske nord for staldene 1.1.1, 1.1.2, 1.1.5 og 1.1.6 ligeledes som vist på bilag 1.3. Eksisterende hegn mod Søndertoft til inddækning af eksisterende gyllebeholdere og det samlede staldanlæg skal bevares og vedligeholdes. Desuden skal de nye anlæg opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i ansøgningen.

5 Husdyrhold, staldanlæg og drift

5.1 Husdyrhold og staldindretning

5.1.1 Generelt

Redegørelse

Svineproduktionen på Søndertoft 57, 6300 Gråsten udvider fra de nuværende 670 årssøer med 750 smågrise 8,5 – 30 kg og 750 slagtesvin 30 – 102 kg (egen opdræt af polte), svarende til 186,3 DE til:

Etape 1:

- 750 årssøer med 22.500 fravænnede grise á 10 kg
- 1.100 smågrise (10 – 32 kg)
- 1.100 slagtesvin (32 – 107 kg)
- 3 årsheste

Svarende til 223,25 DE.

Etape 2:

- 1.500 årssøer med 52.500 fravænnede grise á 10 kg
- 2.000 smågrise (10 – 32 kg)
- 2.000 slagtesvin (32 – 107 kg)
- 3 årsheste

Svarende til 443,07 DE.

Etape 1 kan foretages i eksisterende bygninger.

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 2 at opføre:

- En farestald på 1.534 m² (22,4 m x 68,5 m)
- En drægtighedsstald på 1.120 m² med gyllekøling (23,1 m x 48,5 m)
- en løbeafdeling på 750 m² med gyllekøling (23,1 m x 32,5 m)
- en poltestald på 728 m² (22,4 m x 32,5 m)
- en gyllebeholder på 6.000 m³ med overdækning
- Stationært separationsanlæg
- Et forsinkelsesbassin.

Indsættelse af dyr i løbe- og drægtighedsstaldene sker kontinuerligt. Farestaldene består af flere sektioner, som, så vidt det kan lade sig gøre, fyldes og tømmes enkeltvis. Poltestaldene køres sektioneret i smågrisedelen og kontinuerligt i slagtesvinedelen.

Tabel 4 Dyreholdet

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1.1.1	Søer, løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv Træk og slip	-	211	45,97
1.1.2	Søer, drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv Linespil	-	348	75,86
1.1.3	Polte	Toklimastald, delvis spaltegulv	10 - 32 kg	278	3,67
		Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv Træk og slip	32-107 kg	159	22,89

1.1.4	Søer, farestald Pattegrise hos søer	Kassestier, delvis spaltegulv Træk og slip	-	191	52,58 14,35
1.1.5	Søer, løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv Træk og slip	-	211	45,97
1.1.6	Søer, drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv Linespil	-	348	75,86
1.1.7	Polte	Toklimastald, delvis spaltegulv Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv Træk og slip	10 - 32 kg	397	5,24
			32 - 107 kg	227	32,67
1.1.8	Søer, farestald Pattegrise hos søer	Kassestier, delvis spaltegulv Træk og slip	-	191	52,58 14,48
1.1.9	Voksen årshest	-	500-700 kg	2	0,87
			< 300 kg	1	0,21

De nye farestalde etableres som de eksisterende farestalde med delvis fast gulv og med gyllekummer på ca. 40 cm. Der udsluses gylle ca. hver 2. uge eller i forbindelse med vask af sektionerne. Løbe- og drægtighedsstaldene er/bliver etableret med delvis fast gulv.

Der etableres gyllekøling i alle de nye stalde. Der er desuden etableret gyllekøling i alle de eksisterende stalde. Der regnes med en effekt på 5 % og en drifttid på 100 % svarende til 8760 timer i alle stalde. Varmen genbruges til opvarmning af farestalde og poltestalde og mandskabsrummet.

Der er iblødsætning/overbrusning i den eksisterende farestald og i drægtighedsstalden. Ligeledes er der iblødsætning/overbrusning i poltestalden. Der vil også blive etableret iblødsætning/overbrusning i den nye farestald og i hhv. den nye drægtighedsstald og den nye poltestald.

Vurdering

Der er stillet vilkår med grænser for husdyrbrugets maksimale størrelse, som svarer til det ansøgte, og der er stillet vilkår for i hvilket omfang produktionen kan tillades at variere. Desuden stilles vilkår om etablering af delvis spaltegulve.

Da det forudsættes at nyetablering og drift sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, vurderer kommunen, at der ikke er behov for at regulere yderligere ved vilkår.

5.1.2 BAT staldteknologi

Redegørelse

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-bladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Eksisterende løbestald (stald 1.1.1)

Eksisterende løbestald med enkeltdyrsopstaldning, delvis spaltegulv og gyllekøling. Delvis spaltegulve er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver gyllekøling i alle gyllekanaler tilsluttet. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT. Stalden er bygget i 2006 og

forventes først at skulle renoveres om ca. 20 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT.

Eksisterende drægtighedsstald (stald 1.1.2)

Eksisterende drægtighedsstald med delvis spaltegulv og elektronisk sofodring. Stalden ændres ikke ved udvidelsen. Delvis spaltegulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver gyllekøling i alle gyllekanaler tilsluttet. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT. Stalden er bygget i 2006 og forventes først at skulle renoveres om ca. 20 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT

Eksisterende poltestald (stald 1.1.3)

Poltestalden er etableret som et toklimasystem med betonspalter og gyllekummer under spaltearealet, der anses som værende BAT for smågrise. Stierne er med 1/2 spaltegulv, 1/4 drænet gulv og 1/4 fast gulv og hyppig fjernelse af gylle (BAT jf. BREF). Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 2. uge. Delvis fast gulv er BAT for slagtesvin. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver gyllekøling i alle gyllekanaler tilsluttet. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT. Stalden er bygget i 2006 og forventes først at skulle renoveres om ca. 20 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT.

Eksisterende farestald (stald 1.1.4)

Eksisterende farestald med delvis spaltegulv. Smågrisene går sammen med søerne, men med adgang til toklimasystem. Det tilgodeser pattegrisene, idet fast gulv er mere skånsomt end fuldspaltegulv. Delvis spaltegulv giver desuden mulighed for anvendelse af strøelse. Delvis spaltegulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver gyllekøling i alle gyllekanaler tilsluttet. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT. Stalden er bygget i 2006 og forventes først at skulle renoveres om ca. 20 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT.

Ny løbestald (stald 1.1.5)

Ny løbestald med enkeltdyrsopstaldning, delvis spaltegulv og gyllekøling. Delvis spaltegulve er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver der installeret gyllekøling i alle gyllekanaler. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT.

Ny drægtighedsstald (stald 1.1.6)

Ny drægtighedsstald med delvis spaltegulv og elektronisk sofodring. Delvis spaltegulv giver mulighed for anvendelse af strøelse. Delvis spaltegulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver der installeret gyllekøling i alle gyllekanaler. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT.

Ny poltestald (stald 1.1.7)

Poltestalden ønskes etableret som et toklimasystem med betonspalter og gyllekummer under spaltearealet, hvilket er BAT for smågrise. Stierne er/bliver med 1/2 spaltegulv, 1/4 drænet gulv og 1/4 fast gulv og hyppig fjernelse af gylle (BAT jf. BREF). Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 2. uge. Delvis fast gulv er BAT for slagtesvin. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver der installeret gyllekøling i alle gyllekanaler. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT.

Ny farestald (stald 1.1.8)

Den nye farestald etableres med delvist spaltegulv (1/3 spalter) med vakuumudslusning. Smågrisene går sammen med søerne men med adgang til toklimasystem. Den væsentligste fordel ved staldsystemet er dyrevelfærd. Det tilgodeser pattegrisene idet fast gulv er mere skånsomt end fuldspaltegulv. Delvis spaltegulv giver desuden mulighed for at anvende strøelse, hvilket ikke er muligt ved fuldspaltegulv. Farestien har herved et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestalden. Delvis fast gulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver der installeret gyllekøling i alle gyllekanaler. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT.

Ansøger har for det samlede anlæg beregnet at der skal køles 5 W/m² på gulvarealet, der udgør 3.522 m². Varmepumpes størrelse skal være 18 kW. Herved opnås 5 % reduktion af ammoniakfordampningen.

Fravalg af BAT-teknikker for nye stalde

Der foreligger følgende BAT-blade fra Miljøstyrelsen:

Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sl.St.01:v1.05-09 omkring Gylleforsuring: Gylleforsuring er svær at få til at fungere i svinestalde pga. af staldenes mange sektioneringer. Det er svært og meget kompliceret at få gyllen til at cirkulere effektivt rundt under hver staldsektion, hvilket er nødvendigt, for at få gylleforsuring til at fungere rigtigt. Energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg er opgjort til min. 20.000 kWt, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Derudover er der en forøget risiko for lugtgener ved forsuring. Det ville kræve en investering på ca. 1.150.000 kr. og årlige driftsomkostninger på ca. 90.000 kr. at etablere et sådant anlæg. Dette vurderes at være uproportionalt set ud fra både et driftsøkonomisk og miljøøkonomisk perspektiv. Ansøger har derfor fravalgt denne teknologi.

Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sl.St.02:v2 05-09 omkring Luftvasker med syre i slagtesvinestalde: Det fremgår af BAT-bladet blandt andet, at danske undersøgelser har vist, at tilstopning af filtret forekommer mere eller mindre hyppigt. Tilstopning er kritisk, da det påvirker renseseffekten, energiforbruget og øger risikoen for driftsproblemer i stalden i form af bl.a. dårligt indeklima og forringet dyrevelfærd, og at teknikken er forbundet med øgede investeringer og driftsomkostninger i f.t. referencesystemet. Det ville kræve en investering på ca. 800.000 kr. og årlige driftsomkostninger på ca. 105.000 kr. at etablere et sådant anlæg. Der er således ikke proportionalitet i at kræve, at der etableres et anlæg til luftvaskning. Ansøger har derfor fravalgt teknikken.

Ansøger angiver desuden, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakdepositionen i området – der er ca. 2,5 km til nærmeste § 7 areal og der er 1,8 km til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov.

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Kravet om 25 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen imødekommes ifølge disse beregninger ved gyllekøling i alle stalde. Der er tale om et KH Nordtherm-system, der er sat til at give 5 % reduktion. Al varme genanvendes på bedriften. Derudover overdækkes den nye gyllebeholder og der foretages foderkorrektion til 139 g råprotein/FE hos søerne for at leve op til de 25 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen.

Med de angivne tilpasninger, beregner ansøgningssystemet, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at indretningen af staldene overholder BAT indenfor staldindretning under hensyntagen til økonomisk proportionalitet for både etape 1 og 2. Aabenraa Kommune vurderer, at der for at sikre en effektiv drift af gyllekølingssystemet

skal stilles vilkår for dette i etape 2. Der stilles vilkår for driftstid, kølingens effekt, varmepumpens effekt, etablering af energimåler, samt alarmfunktion.

5.2 Ventilation

Redegørelse

Ventilationen i de nye stalde bliver etableret med strømbesparende MultiStep-styring, som er et temperaturreguleret styringsystem, som sikrer at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i stalderne og el-forbruget. Ventilationen i de eksisterende bygninger er også med MultiStep-styring.

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret og der er installeret alarm i tilfælde af fx strømsvigt. Ventilationsanlægget i farestalderne og i poltestalderne vaskes efter hvert hold, mens ventilationsanlægget i de øvrige stalde vaskes efter behov, dog minimum én gang årligt.

Tabel 5 Ventilation

Stald nr.	Ventilationstype	Maksimal ventilation, m ³ /t	Antal afkast (udsugninger)	Højde
1.1.1	Undertryk med vægventiler	43.000	2	Ca. 0,7 m over kip
1.1.2	Undertryk med vægventiler	44.000	3	Ca. 0,7 m over kip
1.1.3	Undertryk med vægventiler	52.000	4	0,5 m under kip
1.1.4	Undertryk med vægventiler	78.000	6	0,5 m over kip
1.1.5	Undertryk med vægventiler	43.000	2	Ca. 0,7 m over kip
1.1.6	Undertryk med vægventiler	44.000	3	Ca. 0,7 m over kip
1.1.7	Undertryk med vægventiler	52.000	4	0,5 m under kip
1.1.8	Undertryk med vægventiler	78.000	6	0,5 m over kip

Placeringen af ventilatorerne fremgår af bilag 1.5

Vurdering

For mekanisk ventilerede stalde er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren og at undgå modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

Aabenraa Kommune vurderer, at dette efterleves med det eksisterende samt nye ventilationssystem. Der fastsættes vilkår om type af ventilation, placering og højde af afkast, samt rengøring og eftersyn.

5.3 Fodring

5.3.1 Generelt

Redegørelse

Der fodres med indkøbt færdigblandet foder i hele staldanlægget. Foderet udfodres som vådfoder. Foderet er optimeret mht. næringsindhold, mineraler m.v. i forhold til dyrenes behov. Foderet blæses over i udendørs glasfibersiloer (4 à 21 tons) og snegles ind i vådfoderkarret i foderladen i den vestlige ende af bygning 3. Herfra pumpes det ud til de enkelte staldafsnit. I drægtighedsstalden, hvor søerne går løse, æder de i elektroniske foderstationer, hvor mængden af foder tildeles ud fra hver enkelt søs øremærke. I løbestalden og i farestaldene fodres søerne individuelt. Smågrise og slagtesvin fodres i langkrybber i poltestalden.

Der anvendes ca. 1.400 FE til hver so. Der anvendes både en drægtighedsblanding og en diegivningsblanding. For at opfylde kravet om 25 % reduktion af ammoniakemissionen anvendes som virkemiddel i etape 2 en foderblanding til søerne med 139 g råprotein/FE. Foderkorrektionen er beregnet til 0,9676, se vilkår 19.

Vurdering

Aabenrå Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for råproteinindholdet i sofoderet i etape 2.

5.3.2 BAT foder

Redegørelse

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normaltal.

Antal fravænnede grise pr. årssø (ved årssøer):	Før:	ca. 26 stk.
	Efter:	35 stk.
Fravænningsvægt (ved årssøer):	Før:	8,5 kg
	Efter:	10,0 kg

Der anvendes derudover foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Alle udbringingsarealer ligger i øvrigt udenfor oplande til fosforbelastede internationale naturbeskyttelsesområder, hvorfor fosforproblematikken er af mindre relevans i denne sag. Foderet er tilsat fytase.

Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49
So	drægtighed	13-15	0,43-0,51
	diegivning	16-17	0,57-0,65

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Der gennemføres fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding og en diegivningsblanding. Dette sikrer, at søerne tildeles et foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt. Pattegrisene tildeles lidt smågrisefoder i den sidste periode hos soen. I henhold til BREF-dokumentet er det basis for BAT at fodre svin med successivt foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold.

Der gennemføres også fasefodring af poltene ved at forskellige aldersgrupper (hold) tildeles forskellige foderblandinger. Dette sikrer, at søerne tildeles et foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt. Pattegrisene tildeles lidt smågrise foder i den sidste periode hos soen. I henhold til BREF-dokumentet er det basis for BAT at fodre svin med successivt foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold.

Vurdering

Aabenrå Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for foderkorrektionsfaktor i etape 2. Desuden stilles vilkår om brug af fytase.

5.4 Opbevaring og håndtering af foder

Redegørelse

Se pkt. 5.3.1

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den aktuelle foderopbevaring sikrer, at risiko for tilhold af skadedyr samt for støvgener mindskes. Der er fastsat vilkår for foderopbevaring.

5.5 Rengøring af stalde

Redegørelse

Der rengøres og desinficeres efter hvert hold grise i poltestald og farestald. Der anvendes overbrusningsanlæg til iblødsætning af stalde før rengøring. Der anvendes højtryksrensere til rengøring.

Vurdering

Åbenrå Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for hyppighed af og dokumentation for rengøring, samt kontrol af spalters funktion.

5.6 Energi- og vandforbrug

5.6.1 Generelt

Redegørelse

Elektricitet anvendes til bl.a. ventilation, gyllepumpning, separation, belysning og fodring. Det forventes, at gyllekølingen i de nye stalde vil kunne forsyne hele anlægget med varme.

Tabel 6 Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Elforbrug	187.000 kWh	350.000 kWh
Elforbrug separationsanlæg	-	8.100 kWh
Fyringsolie stald og stuehus	17.800 l	5.000 l
Dieselolie til markbruget	4.000 l	4.000 l

Vand

Ejendommen forsynes med vand fra egen vandboring, der har DGU-nr. 169.741. Der anvendes vand til drikkevand og rengøring af stalde, separation og sprøjtning. Da vandboringen er placeret i Sønderborg Kommune, skal der fremsendes en ansøgning om tilladelse til indvinding af mere vand til Sønderborg Kommune. Staldanlægget er ikke placeret i et forsyningsområde fra et vandværk.

Tabel 7 Vandforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand inkl. vandspild	3.800 m ³	8.667 m ³
Vand til separationsanlæg	-	227 m ³
Vask af stald, overbrusning, iblødsætning m.v.	260 m ³	600 m ³
Rengøring af markredskaber	10 m ³	10 m ³
Sprøjtning, markbrug	84 m ³	84 m ³
Vand husholdning	170 m ³	170 m ³
I alt vandforbrug	4.154 m ³	9.588 m ³

5.6.2 BAT energi- og vandforbrug

Redegørelse

Energi

For at spare på energien installeres der lysstofrør og lavenergi-varmepærer. I forbindelse med udvidelsen etableres der gyllekøling. Varmen skal bruges i staldanlægget..

Der foretages årlig rengøring af det mekaniske ventilationssystem, og der er valgt multi-step ventilation for at reducere energiforbruget. Der er automatiseret tænd og sluk af lys i alle stalde.

Vand

Vandbesparelse opnås med vandtildeling med bideventiler (minimerer spild) samt vask af stalde og maskiner vha. højtryksrensere. I løbeafdeling og farestald er vandnipler placeret over krybbe, så vandspild minimeres. Desuden anvendes overbrusningsanlægget til iblødsætning af stalde, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til rengøring.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger har forholdt sig til mulighederne for at reducere energi- og vandforbruget og anvender BAT indenfor energi og vand. Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om årlig registrering af energi- og vandforbrug. Desuden stilles vilkår om handleplan, hvis forbruget af vand og el stiger over 10 % i forhold til det oplyste i etape 2. Desuden stilles vilkår om brug af højtryksrensere ved staldvask, samt brug af lavenergiventilatorer.

5.7 Spildevand samt tag- og overfladevand

Redegørelse

Spildevand fra driftsbygningerne består af vaskevand, vand fra overbrusning og drikkevandsspild. Dette vand er indregnet i kapacitetsberegningen.

Sanitært spildevand fra stuehuset føres til septiktank og videre til dræn. Septiktanken er tilmeldt kommunal tømningsskema. Sanitært spildevand fra driftsbygningerne føres til en opsamlingskøle, som tømmes én gang årligt.

Tagvand fra driftsbygninger og stuehus ledes til dræn og videre til vandløb.

Marksprøjten fyldes og rengøres på vaskepladsen umiddelbart syd for bygning 14. Vand fra vaskepladsen ledes til gyllebeholder.

Separationsanlægget placeres i bygning 14. Fiberen opbevares ligeledes under tag i bygning 14.

Tabel 8 Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	329 m ³	780 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads, vaskevand	10 m ³	10 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads - regnvand	100 m ³	100 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus	170 m ³	170 m ³	Septiktank og videre til dræn	Bundfældning
Sanitært spildevand fra folkeholdsfaciliteter	20 m ³	30 m ³	Opsamlingsstank	Ingen

Afløbsforholdene fremgår af bilag 1.3 og spildevandsanlæggene fremgår af bilag 1.3

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at spildevand og overfladevand fra vaskepladsen skal ledes til gyllebeholder eller til opsamlingsbeholder. Der skal endvidere stilles vilkår om, at tagvand fra driftsbygningerne skal ledes til et forsinkelsesbassin. Forsinkelsesbassinet skal placeres som markeret på bilag 1.3, og det skal udformes efter Aabenraa Kommunes anvisninger. Forsinkelsesbassinet skal etableres på en sådan måde, at der ved uheld eller ved skade på gyllebeholder 1.1.12 ikke kan løbe gylle ud i bassinet. Der skal fremsendes en særskilt ansøgning om tilladelse til udledning af tagvand til Aabenraa Kommune. Aabenraa Kommunes spildevandsafdeling er blevet orienteret.

5.8 Kemikalier og medicin

Redegørelse

Kemikalier opbevares i aflåst skab i maskinhuset, bygning 9. Om vinteren opbevares det i fyrrummet i bygning 3.

Polymer og eventuelle fædningsmidler til separationsanlægget opbevares i bygning 14, hvor også separationsanlægget og fiberen opbevares. Tom emballage skylles og kommer i dagrenovationen eller returneres til forhandler.

Tabel 9 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Bekæmpelsesmidler og kemikalier	Maskinhus, bygning 9	60 L	Maks. 30 L
Kunstgødning	Der opbevares ingen kunstgødning på ejendommen	-	-
Smøreolie	Værksted, bygning 11	60	2 x 60 L

Medicin og vacciner	Forrum, bygning 19	70 L	6 L
---------------------	--------------------	------	-----

Vask og påfyldning af sprøjte foregår på vaskepladsen syd for bygning 14.

Vurdering

Aabenraa Kommunen vurderer, at der skal stilles vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

5.9 Affald

5.9.1 Generelt

Redegørelse

Affaldshåndtering foregår generelt efter kommunens anvisninger.

Der skal i henhold til gældende regler ske registrering af affald på stamkort. Reglerne findes i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald. Stamkortet er det format som affaldsproducenten skal kunne videregive sine oplysninger om egen affaldsproduktion på. Registreringen skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, herunder muligheder for yderligere sortering, samt indhold af visse miljøbelastende stoffer.

Tabel 10 Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Olie skiftes hos maskinhandlen	-	-	-	13.02.08	06.01
Olietromler	Værksted, bygning 11	Egen	Allsund Affald A/S i Gråsten	1	15.01.04	56.20
Olie- og brændstoffiltre	Filtre skiftes hos maskinhandlen	-	-	-	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Værksted, bygning 11		Allsund Affald A/S i Gråsten	1	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Alt bruges op	-	-	-	02.01.05	05.12
Spraydåser	Fyrrum, bygning 3		Allsund Affald A/S i Gråsten	30	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder	Forrum, bygning 19		Allsund Affald A/S i Gråsten	1 boks	18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd	Der anvendes kun genopladelige batterier på ejendommen	Egen	Allsund Affald A/S i Gråsten	-	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.02	52.00
Europaller og éngangspaller af træ	Foderlade, bygning 3	Foderstof tager retur	Ukendt	5 stk.	15.01.03	
Lysstofrør og elsparepærer	Fyrrum, bygning 3	Knud Erik Heissel	Ukendt	10 stk.	20.01.21	79.00
Jern og metal	På vaskepladsen	Kværs auto-ophug	Ukendt	1 tons	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Pap	I en lukket container vest for	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca.	20.01.01	50.00

	bygning 11			hver uge		
Papir	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	20.01.01	50.00
Glas	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	20.01.02	51.00

Døde små- og pattegrise opbevares i kølecontainer ved staldanlægget, mens søer opbevares under kadaverkappe på opsamlingsplads. Placering af opsamlingsplads er angivet på bilag 1.3. De døde dyr opbevares på skyggefuld, fast betonplads ved Søndertoft. Der er ingen naboer, som kan se pladsen fra deres ejendom. DAKA afhenter efter aftale. Der går maks. 24 timer fra en so er lagt på opsamlingspladsen til den afhentes. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon. Der leveres på nuværende tidspunkt ca. 72 søer om året og ca. ½ container døde pattegrise om ugen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at de valgte metoder til opbevaring og bortskaffelse af affald er i overensstemmelse med kommunens regulativer.

Der stilles vilkår om opbevaring af døde dyr. Kommunen vurderer herudover, at kommunens regulativer fastsætter tilstrækkelige krav til opbevaring, håndtering og bortskaffelse af erhvervsaffald og farligt affald.

5.9.2 BAT affald

Redegørelse

Det er ifølge BREF-dokumentet BAT at planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild. Der skal i henhold til gældende regler sker registrering af affald på stamkort. Reglerne findes i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald. Stamkortet er det format som affaldsproducenten skal kunne videregive sine oplysninger om egen affaldsproduktion på. Registreringen skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, herunder muligheder for yderligere sortering, samt indhold af visse miljøbelastende stoffer.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte lever op til BAT for affald og der stilles derfor ikke vilkår for affald som følge af BAT.

5.10 Olie

Redegørelse

Der er to fyringsolietanke og en dieselolietank på ejendommen. Alle tanke har fri bug og ben. På dieselolietanken er der påfyldningspistol med pumpestop og påfyldningsalarm.

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af ny(e) olietank(e), samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenaar.dk

Tabel 11 Olietanke

Olietanke	Aktiv/ afblændede	Placering	Volumen	Årgang	Tanknr.	G.nr.
Olietank til fyringsolie	Aktiv	Mellem bygning 1 og 3 Udendørs	2.500 l	2007	003858-1	5023
Olietank til dieselolie	Aktiv	I maskinhuset, bygning	1.800	1996	67116-01	600/81

		9				
Olietank til Fyringsolie	Aktiv	Bygning 10	1.800	1997	76976-01	600/81

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.3

Vurdering

Aabenraa Kommunen finder, at det ved vilkår bør sikres mod forurening fra oplag af olie. Der stilles derfor vilkår om, at olie skal opbevares således, at det ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

5.11 Driftsforstyrrelser og uheld

5.11.1 Generelt

Redegørelse

Rør, slanger og beholdere efterses jævnligt for at minimere risikoen for brud. Der foretages 10-års beholderkontrol. Ved uheld kan gyllen dæmmes op med halm. Kommunens beredskab og 112 kontaktes, jf. beredskabsplan. Skulle uheldet være ude og en af de gamle gyllebeholdere bryder sammen eller overfyldes ved en fejl vil gyllen løbe ud på marken vest for ejendommen, hvor det vil samle sig. Herfra vil det kunne pumpes op igen.

Den nye gyllebeholder får pejlebrønd som bl.a. inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderen. Pejlebrøndens primære formål er at tjekke grundvandstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed. Der vil ikke være nogle faste rør til gyllebeholderen. Det vurderes at det er ekstrem lille sandsynlighed for, at dette vil ske.

Ved overpumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Overpumpning foregår altid under opsyn. Der er ingen afløb i nærheden af gyllebeholderne.

Det er maskinstationen, der står for udbringning af rejktvand og dermed for fyldning af eventuelle gyllevogne. Dette foregår under opsyn og vha. pumpe på gyllevognen, således at beholderne ikke kan tømmes ved et uheld. Primært køres gyllen dog ud med en selv-kørende gylleudlægger.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af dieselolie forventes at være meget lille. Tanken er godkendt og indrettet med sikkerhedsanordninger som påfyldningsalarm og pumpepistol. Mindre spild vil blive opsuget med sand eller savsmuld, der derefter behandles som farligt affald.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, og medarbejderne informeres om sikkerhedsprocedurer.

Kemikalier, polymer og evt. fældningsmidler opbevares i separationscontaineren uden afløb og med opkant, så spild kan opsamles. Desuden forefindes kattegrus eller savsmuld til opsamling af mindre mængder spildte væsker.

Beredskabsplanen for husdyrbruget vil blive udarbejdet i forbindelse med gennemførelse af etape 1.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf. 73 76 76 76.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for driftsforstyrrelser og uheld, der sikrer udarbejdelse og opdatering af beredskabsplan, samt alarmering ved driftsuheld med risiko for forurening.

5.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

Ansøger oplyser, at anlægget og arbejdsgangene generelt er tilrettelagt med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier. I henhold til BREF er det BAT at have en nødfremgangsmåde til håndtering af ikke planlagte emissioner og hændelser. Der udarbejdes en beredskabsplan, som beskriver nødfremgangsmåden i tilfælde af uheld.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at beredskabsplanen er i overensstemmelse med gældende retningslinjer for at begrænse skader som følge af uheld og udslip. I henhold til BREF er det BAT at have en nødfremgangsmåde til håndtering af ikke planlagte emissioner og hændelser. Aabenraa Kommune vurderer, at beredskabsplanen beskriver fremgangsmåden for uheld og derfor er BAT.

6 Gødningsproduktion og -håndtering

6.1 Gødningstyper og -mængder

Redegørelse

Tabel 12 Husdyrgødning

Stald nr.	Staldtype (gulvtype)	Husdyrgødning (fast/flydende)	Mængde (m ³) Før	Mængde (m ³) Efter
1	Delvis fast gulv	Gylle	1.080	1.241
2	Delvis fast gulv	Gylle	1.838	2.025
3	Delvis fast gulv	Gylle	527	697
4	Delvis fast gulv	Gylle	1.250	1.703
5	Delvis fast gulv	Gylle	-	1.241
6	Delvis fast gulv	Gylle	-	2.025
7	Delvis fast gulv	Gylle	-	697
8	Delvis fast gulv	Gylle	-	1.703

I nudrift er der et sohold på 670 årssøer med grise til fravæning ved 8,5 kg pr. årso, 750 smågrise 8,5 – 30 kg og 750 slagtesvin 30 – 102 kg. I ansøgt drift etape 2 er der 1.500 årssøer med 35 grise til fravæning ved 10 kg pr. årso, 2.000 smågrise 10 – 32 kg og 2.000 slagtesvin 32 -107 kg.

Kapacitetsberegning (nudrift):

$$670 \text{ årssøer} \times 5,41 \text{ m}^3 = 3.625 \text{ m}^3$$

$$750 \text{ smågrise } 8,5 - 30 \text{ kg} \times 0,121 = 91 \text{ m}^3$$

$$750 \text{ slagtesvin } 30 - 102 \text{ kg} \times 0,49 \text{ m}^3 = 368 \text{ m}^3$$

$$\text{Vaskevand og regnvand fra vaskeplads} = 110 \text{ m}^3$$

I alt 4.194 m³

Kapacitetsberegning (efter etape 1):

$$750 \text{ årssøer} \times 6,05 \text{ m}^3 = 4.200 \text{ m}^3$$

$$22.500 \text{ grise } 7,3 - 10 \text{ kg} \times 0,0098 \text{ m}^3 = 220 \text{ m}^3$$

$$1.100 \text{ smågrise } 10 - 32 \text{ kg} \times 0,125 \text{ m}^3 = 137 \text{ m}^3$$

$$1.100 \text{ slagtesvin } 32 - 107 \text{ kg} \times 0,47 \text{ m}^3 = 517 \text{ m}^3$$

$$\text{Vaskevand og regnvand fra vaskeplads} = 110 \text{ m}^3$$

I alt 5.184 m³

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere og forbeholder efter etape 1 med kanaler: 3.950 m³

Der er altså minimum 9,1 måneders opbevaringskapacitet. Der er ikke regnet med yderligere ekstra kapacitet, da vandspild og mængden af vaskevand ud fra erfaringer på ejendommen er meget lavt.

Kapacitetsberegning (efter etape 2):

$$1.500 \text{ årssøer} \times (6,05 \text{ m}^3 \times 1,15) = 10.436 \text{ m}^3$$

$$52.500 \text{ grise } 7,3 - 10 \text{ kg} \times (0,0098 \text{ m}^3 \times 1,15) = 592 \text{ m}^3$$

$$2.000 \text{ smågrise } 10 - 32 \text{ kg} \times (0,125 \text{ m}^3 \times 1,15) = 287 \text{ m}^3$$

$$2.000 \text{ slagtesvin } 32 - 107 \text{ kg} \times (0,47 \text{ m}^3 \times 1,15) = 1.081 \text{ m}^3$$

$$\text{Vand fra separation} = 227 \text{ m}^3$$

$$\text{Vaskevand og regnvand fra vaskeplads} = 110 \text{ m}^3$$

I alt 12.733 m³

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere og forbeholder med kanaler: 10.450 m³

Der er altså minimum 9,8 måneders opbevaringskapacitet, når der ikke tages højde for, at fiberfraktionen fjernes (fiber udgør ca. 10 %).

6.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning

6.2.1 Generelt

Redegørelse

Der er to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. Efter gennemførelse af etape 2 vil den mindste af beholderne blive anvendt som forbeholder til separationsanlægget.

I etape 2 bygges en ny gyllebeholder som placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Tabel 13 Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Pumpe-anlæg	Fabrikat	Opført år	Over-dækning	% før	% efter
Gyllebeholder (16)	1.150	Nej	?	1986	Naturligt flydelag	34	12
Gyllebeholder (17)	2.250	Nej	Agritank	1995	Naturligt flydelag	66	24
Ny gyllebeholder (18)	6.000	Nej	Evt. Perstrup	2013	Fast overdækning	-	64
Forbeholder	50	-	-	?	Beton	-	-
Forbeholder	30	-	-	2007	Beton	-	-
I alt	9.480					100	100

6.2.2 BAT opbevaring af husdyrgødning

Opbevaring af husdyrgødning

For hver gyllebeholder er der tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- rejeqvandet kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderne er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning).

Gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet samt at husdyrgødningen opbevares miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet, og opbevaringsanlæggene er i overensstemmelse med lovgivning og gældende retningslinjer. Det vurderes også, at ansøger anvender BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, samt vilkår der sikrer mod uheld.

6.3 Drift af gylleseparationsanlæg

Redegørelse

I etape 2 installeres et stationært separationsanlæg, der hvert år separerer al gyllen fra ejendommen svarende til ca. 12.733 m³ (inkl. vaskevand osv.) med 45.291,32 kg N og 10.699,15 kg P, i alt 441,99 DE. Der modtages ikke gylle fra andre bedrifter. Den flydende del, som indeholder 31.836 kg N og 4.867 kg P og 265,3 DE, sendes retur til gyllebeholderne, mens fiberfraktionen opbevares i en lukket container umiddelbart ved siden af separationsanlægget vist på kortbilag. Fiberfraktionen, der indeholder i alt 13.455,32 kg N og 5.832,15 kg P og 176,7 DE afsættes kontinuerligt til Kemira.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for separationsanlæg, der sikrer etablering og miljøforsvarlig drift af anlæg, opbevaring af gylle før separation, samt opbevaring og afsætning af fiberfraktionen.

6.4 Drift af gyllekølingsanlæg

Se pkt. 5.1.2.

6.5 Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Redegørelse

Der opbevares kun fiberfraktion fra gylleseparation, der løbende afhentet af fx Kemira, se pkt. 6.3.

6.6 Anden organisk gødning

Der modtages ikke anden organisk gødning.

6.7 Håndtering og udbringning af husdyrgødning

6.7.1 Generelt

Redegørelse

Det er maskinstation, der står for gylleudbringningen. Ca. 2/3 af gyllen/rejektvandet køres ud med en selvkørende gylleudlægger, hvilket reducerer kørslen med traktor og vogn væsentligt. Det resterende rejeckt vand/gylle køres ud med 25 m³ gyllevogne. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt rejeckt vand/gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Arealerne er primært sandblandet lerjord (jordbundstype 3 - 7). Nedfældning i vinterafgrøder og på lerjord er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder tager endvidere

en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

6.7.2 BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning

Redegørelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget med det oplyste omkring bedst mulig udnyttelse af næringsstoffer og udbringningen af husdyrgødning i forhold til arealernes beskaffenhed og hensyn til naboer lever op til BAT i forhold til håndtering og udbringning af husdyrgødning.

På baggrund af de valgte løsninger (herunder som følge af reglerne i dansk lovgivning) og BAT – betragtningerne i BAT – grundlaget, er det således kommunens vurdering, at gødning og udspredning kan betragtes som BAT.

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for håndtering af gylle, for mobilt og fast pumpeudstyr, samt for udkørsel af gylle på for eksempel frossen jord.

7 Forurening og gener fra husdyrbruget

7.1 Lugt

Redegørelse

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, Tørsbølvej 10, ligger ca. 160 m fra det nye anlæg. Alle områdetyper ligger udenfor beregnet geneafstand. De nye stalde lægges i forlængelse af de eksisterende stalde.

Den væsentligste lugtforureningskilde er staldventilationen. Da gyllebeholderne har tæt naturligt flydelag eller fast overdækning, forventes der kun lugtbidrag fra disse i forbindelse med omrøring og udbringning samt i forbindelse med tømning. Der er etableret overbrusnings/iblødsætningsanlæg i alle stalde undtagen løbestaldene. Desuden søges lugtgener nedbragt gennem regelmæssig rengøring af stalde og ventilation og almindelig god landmandspraksis.

Pga. afstanden til naboer skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra dyreholdet – hvilket beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk også viser.

Det er en maskinstation, der står for gylleudbringningen. Gyllen køres primært ud via en selvkørende gylleudlægger med slæbeslanger. Rejektvand til forpagtninger i Kelstrupskov og til Tråsbøl og til gylleaftaler på Nordals og Mjøl's køres i lukkede lastbiler. Der vil forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres lugtgenerne pga. mindre fordampning.

Tabel 14 Lugtgeneafstande og konsekvensområde

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav*
Enkeltbeboelse uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger	Ca. 213 m	Fra ny poltestald, bygning 7, til Tørsbølvej 10	163,88 m (Ukorrigeret geneafstand)
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 440 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til Tørsbølgade 65 A	13,30 m (korrigeret geneafstand)
Byzone	Ca. 576 m (vægtet gennemsnitsafstand)	Fra staldanlægget til byzone i Tørsbøl	524,51 m (korrigeret geneafstand)
Sommerhusområde	Ca. 6 km	Fra staldanlægget til sommerhusområdet i Kollund	524,51 m (korrigeret geneafstand)

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Som det fremgår af tabellen herover er alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt efter etape 2. Da etape 1-udvidelsen er mindre end etape 2 overholder den også alle lugtgenekriterier, og geneafstande og konsekvensområder er derfor ikke gengivet.

Kumulation

Anlægget er beliggende længere væk end 300 m til samlet bebyggelse og byzone, samt længere væk end 100 m til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er således ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder.

Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlige større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhandlende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af husdyrbruget.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen efter etape 2 ikke vil medføre uacceptable lugtgener for naboer til ejendommen. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå væsentlige lugtgener for de omkringboende, der forventes at være væsentligt større, end det kan forventes iflg. ansøgningen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Evt. udgifter her til afholdes af bedriften.

7.2 Fluer og skadedyr

Redegørelse

Der er generelt hverken problemer med fluer, rotter eller andre skadedyr. På nuværende tidspunkt foretages ingen fluebekæmpelse, da der ikke er problemer med fluer på ejendommen. Hvis der opstår flueproblemer vil bekæmpelse ske i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer med rovfluer.

Musegift distribueres selv efter behov. Bedriften er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning.

I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Opbevaring af foder sker på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der er stillet vilkår om, at fluer bekæmpes i henhold til de veterinære bestemmelser og vilkår om opbevaring af foder og rengøring på ejendommen.

7.3 Transport

Redegørelse

De eksterne transporter (fx. foder, brændstof, dyr til salg m.v.) foregår så vidt muligt ad de større landeveje. Kørsel gennem byer og landsbyer undgås så vidt muligt. Adgangen til ejendommen sker enten sydfra af Tørsbølvej eller nordfra af Søndertoft. Lastbiler til staldanlægget anvender en dertil indrettet indkørsel.

De eksterne transporter forekommer typisk i dagtimerne.

I forbindelse med udvidelse af besætningen vil der være et øget transportbehov fra og til ejendommen, men det øges ikke proportionalt med besætningens størrelse. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Størsteparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 17), mens der i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil foregå transporter i aftentimerne. I slutningen af høsten vil der kunne foregå høstarbejde om natten.

Det er en maskinstation der står for udbringningen af rejktvandet. Rejktvandet køres ud med en selvkørende gylleudlægger eller med en 25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Rejktvand til forpagtninger i Tråsbøl og Sottrupskov og til gylleaftaler på Nordals og Mjøl køres med lastbil. Lastbilerne benytter de store hovedveje til kørslen. Oversigt over kørselsruter ses på bilag 1.4.

Ca. 1/3 af rejevtvandet som køres på egne og forpagtede arealer køres ud med vogn, resten lægges ud med en selvkørende gylleudlægger, hvor gyllen pumpes via en slange fra gyllebeholderen og til gylleudlæggeren. Dette er årsagen til at antallet af transporter efter udvidelsen er lavere.

Ansøger forbeholder sig ret til at køre husdyrgødningen fra ejendommen til de af bedriftens arealer som på tidspunktet har behov for gødning.

Tabel 15 Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Foder	26	*	Lastvogn	52	*	Lastvogn
Halm	2	16 bigballe	Traktor og vogn	4	16 bigballe	Traktor og vogn
Sækkevare, samt bigbags	6	*	Lastvogn	6	*	Lastvogn
Fyringsolie	5	*	Lastvogn	0	*	Lastvogn
Dieselolie	2	*	Lastvogn	2	*	Lastvogn
Afhentning af smågrise	26	*	Lastvogn	26	*	Lastvogn
Afhentning af slagtesøer	26	*	Lastvogn	26	*	Lastvogn
Afhentning af slagtesvin	26	*	Lastvogn	26	*	Lastvogn
Afhentning af døde dyr	104	*	Lastvogn	104	*	Lastvogn
Husdyrgødning	210	20 tons	Traktor og vogn	155	25 tons	Traktor og vogn eller lastbil
Fiberfraktion	-	-	Lastvogn	26	En container	Lastvogn
Affald	52	*	Lastvogn	52	*	Lastvogn
Transporter i alt	485			479		

* Afhænger af de enkelte transportørers størrelse på lastbiler.

Interne transportveje fremgår af bilag 1.5 og transportvej for gylletransporter vises på bilag 1.4.

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, m.v.

Antallet af transporter er skønnede. Der vil normalt blive kørt rejevtvand ud dels i april/maj måned og dels i september måned. Kørsler tilrettelægges, så de er til mindst muligt gene for beboerne.

Antallet af transporter er næsten uændret efter gennemførelse af etape 2, primært pga. af udkørslen af rejevtvand ændres fra at blive kørt ud med traktor og vogn til at blive kørt ud med gylleudlægger.

Det kan oplyses, at færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

Vurdering

Det ansøgte vil betyde en mindre reduktion i antallet af transporter i etape 2 og derfor også i etape 1. Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for transporter til begrænsning af støjgener i forhold til nærmeste nabo.

7.4 Støj

Redegørelse

Staldanlægget udvides væsentligt, men pga. afstanden til naboer, forventes disse ikke at blive yderligere generet af støj fra selve anlægget. Den nye stald vil blive etableret med støjsvage ventilationsanlæg.

Separationsanlægget er monteret i en container, der er støjdæpende.

Transporten tilrettelægges, så der tages mest muligt hensyn til naboer. Der køres normalt aldrig gylle i weekend og på helligdage, evt. flytning af gylle til buffertanke hos gyllemodtagere vil ikke ske i sommermånederne, al transport af dyr sker i dagtimerne og foder bestilles til levering på hverdage i dagtimerne. Støj fra foderanlæg, kompressor, højtryksrensere osv. forventes ikke at kunne høres udenfor ejendommen.

Med hensyn til kørsel kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogen firmaer kører med 2-holdsskift. Kørsel i spidsbelastningsperioder, typisk ved gyllekørsel og høst kan give støjgener, men der tages så vidt muligt hensyn til omkringboende.

Tabel 16 Støjkilder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På alle staldafsnit	Hele døgnet
Vådfoderanlæg	I isoleret rum – bygning 3	Ca. en halv time hver 2. time døgnet rundt
Udkørsel af husdyrgødning	Ved gyllebeholderne, bygning 17 og 18	April/maj og september, primært hverdage i dagtimerne
Separering af gyllen	I bygning 14	2 døgn/2. uge
Lastbiler m.v.	Ved staldanlægget	Hverdage i dagtimerne

Støjkilderne fremgår af bilag 1.5

Vurdering

Landbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten har postadresse i Sønderborg Kommune, hvor stuehuset og en del af driftsbygningerne er beliggende. Et nybygget staldafsnit er dog delvist beliggende i Sønderborg Kommune og delvist i Aabenraa Kommune.

Aabenraa Kommune angiver grænseværdier for støj, der optræder i Aabenraa Kommune, uagtet om støjkilder befinder sig i Aabenraa Kommune eller i Sønderborg Kommune. Sønderborg Kommune kan give grænseværdier for støj, der optræder i Sønderborg Kommune.

I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune er der i Hovedstrukturdelen anført følgende i afsnittet 7.1 *Landbrug*:

7.1 *Landbrug*

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser

at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet 6.5 *Forebyggelse af miljøkonflikter* er anført følgende:

6.5 *Forebyggelse af miljøkonflikter*

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønsteret.

De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest.

Landbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten er beliggende delvist i Det åbne land, Syd og delvist i Sønderborg Kommune. Landbruget har driftsarealer beliggende i Det åbne land, Syd samt i Sønderborg Kommune. Kommuneplanen fastsætter for planens område Det åbne land, Syd ikke retningslinjer for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra ejede og forpagtede arealer. Støjudsendelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Det område i Aabenraa Kommune, hvor landbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten er beliggende, er benævnt Det åbne land, Syd.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse er uden betydning for de i kommuneplanen 2009 for Aabenraa Kommune beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer. Afstanden til landsbyen Hokkerup (planområde 3.8.002.L) er større end 900 meter.

Afstanden fra driftsbygningerne i Aabenraa Kommune til Tørsbøl i Sønderborg Kommune er større end 400 meter. På disse afstande kan der fås støjgener fra aktiviteter ved driftsbygningerne. Driftsbygningerne i Sønderborg Kommune er beliggende i umiddelbar nærhed af Tørsbøl. Der er i Tørsbøl udlagt boligområder.

Følgende planområder med boliger kan blive berørt af støj fra driftsarealer:

Landsbyen Hokkerup (planområde 3.8.002.L), driftsarealer grænser op til landsbyen. Hokkerup beskrives i kommuneplanen som *Blandet bolig og erhverv*.

Afstanden fra driftsarealer beliggende i Aabenraa Kommune til boliger i Tørsbøl er større end 350 meter. På disse afstande kan der fås støjgener fra aktiviteter på driftsarealerne.

Driftsarealer i Sønderborg Kommune er beliggende i nærheden af Tørsbøl.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de nærmeste naboer hverken i etape 1 eller 2. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra Virksomheder), og at såfremt der skulle opstå ge-

ner for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

7.5 Støv

Redegørelse

Der anvendes færdigfoder på ejendommen. Færdigfoderet blæses over i de udendørs siloer og fra siloerne snegles det ind i staldene. Der blæses foder af ca. 1 time ugentligt. Det vurderes, at der ingen støvgener er for naboer i forbindelse med håndteringen af foderet.

Da afstanden til nærmeste nabo er på over 200 m, vurderes, at eventuelle støvgener vil være minimale.

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor anlægget. Ansøger opfordres til hensynsfuld kørsel på grus- og markveje, så støvgener minimeres.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener, hvorfor der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

7.6 Lys

Redegørelse

Der er lys i staldene mellem kl. 07.00 og 21.00. Derudover er der lys på transportere og maskiner, hvis de kører, når det er mørkt. Der er ligeledes udendørs belysning, hvor der ind- og udleveres dyr. Dette tændes manuelt. Lys ved fodersiloer tændes via sensorer, når der leveres foder. Der er desuden lamper ved beboelsen og for enden af hestestalden.

Anlæggets placering og de omgivende beplantninger bevirker, at der ikke forekommer lysmæssige gener hos naboer. Placering af udendørs belysning er angivet på bilag 1.3.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for lys, der sikrer naboer mod lys, og mørk stald i natteperioden.

7.7 Ammoniak – generel reduktion

Redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af husdyrbrugslovens §12 er fastlagt i husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2009 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 er 25 %.

Af ansøgningen om etape 2, der er vedlagt som bilag 1, fremgår det, at alle stalde etableres med delvis spaltegulv og at der etableres gyllekølingsanlæg i alle gyllekanaler i hhv. de eksisterende og nye drægtighedsstalde og løbestalde.

Resultaterne af beregningerne af den generelle ammoniakreduktion i etape 2 ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.1. Ammoniak.

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-11,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	2166,68 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	3075,41 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	620,25 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

Af ansøgningen om etape 1, der er vedlagt som bilag 1.8, fremgår det, at alle eksisterende stalde er etableret med delvis spaltegulv.

Resultaterne af beregningerne af den generelle ammoniakreduktion i etape 1 ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.1. Ammoniak.

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-76,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	2280,12 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	506,85 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	455,81 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at de vilkår for etape 2, der er stillet i afsnit 5.1.2 om BAT staldteknologi (gyllekøling), i afsnit 5.1.1 om staldindretning (delvis spaltegulve), samt vilkår om overdækning af ny gyllebeholder vil sikre overholdelse af de generelle ammoniakkrav.

For etape 1 vil de eksisterende delvise spaltegulve sikre overholdelse af de generelle ammoniakkrav.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår for ammoniak i forhold til det generelle reduktionskrav.

7.8 Ammoniak – individuel reduktion

Produktionen på Søndertoft 57 medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, fast gødning), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m.fl.), der ved uhen-sigtsmæssig behandling vil kunne tilføres naturområder og vandmiljøet.

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåren kvælstof (ammoniakfordampning).

Som en følge af bekendtgørelsens (bek. om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug) beskyttelsesniveauer gælder for ammoniak et generelt reduktionskrav for godkendelsespligtige husdyrbrug. Det indebærer, at der i forbindelse med alle miljøgodkendelser er fastsat et generelt standardkrav til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lagre. For ansøgninger indsendt i 2009 er kravet 25 % reduktion. Kravet vedrører alene reduktion af den forøgede emission, altså ammoniakemissionen fra selve udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Det fremgår af ansøgningen, at dette reduktionskrav er overholdt.

Det fremgår af ansøgningen, at den ansøgte udvidelse vil give anledning til en meremission af ammoniak på 3.096 kg N/år, og at husdyrbrugets samlede emission herved bliver på 5.862 kg N/år.

Kvælstof og fosfor er begrænsende næringsstoffer for mange økosystemer. Når et naturområde belastes med ekstra næringsstoffer (eutrofieres), fører det til ændret artssammensætning, fordi konkurrencestærke og kraftigt voksende plantearter (som f.eks. stor

nælde, blåtop og vild kørvel) bliver begunstiget på bekostning af lavtvoksende og konkurrencesvage plantearter (såkaldte nøjsomhedsarter).

Eutrofieringen kan blive så kraftig, at naturtypernes tålegrænse bliver overskredet. Resultatet bliver, at flere af de karakteristiske nøjsomhedsarter forsvinder, og naturtypernes tilstand ændres. Selv små ekstra tilførsler af næringsstoffer kan på sigt føre til ændret artssammensætning. Eutrofiering af naturområder kan ske i form af direkte tilførsel af gødning eller indirekte i form af f.eks. kvælstofdeposition fra luften eller jordfygning fra marker.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lyskrævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen falder ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Naturarealer på ejendommen

Følgende naturarealer har Aabenraa kommune besøgt og/eller analyseret ud fra kort og luftfoto:

- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor/på udbringningsarealerne
- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor en radius af 1 km fra anlægget (Søndertoft 57)
- Der er dog 5 vandhuller indenfor en radius på 1 km fra anlægget der ikke er undersøgt

De besøgtede naturarealer omfatter 3 moser og 1 hede. Arealerne er beskrevet under hhv. afsnittet "Husdyrlovens § 7" og "Naturbeskyttelseslovens § 3" nedenfor.

Naturtyperne er alle beskyttede i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven, og i kommuneplanen for Aabenraa Kommune 2009 er flere af de besøgtede naturtyper udpeget som "særligt næringsfattige naturarealer" og "områder med naturinteresser".

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 19 kg N/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2008. NOVANA, Faglig rapport nr. 761, 2010 og <http://www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/>*).

Husdyrlovens § 7

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniak deposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4.12.2009) ikke øges, hvis afstanden er mindre end 300 meter (bufferzone I). Er afstanden mellem anlæg og § 7-området mellem 300 meter og 1000 meter, må merbelastningen af ammoniak i naturområdet ikke overskride 0,3-0,7 kg N/ha/år (afhængig af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE, der ligger nærmere brugt og § 7 naturområdet end 1000 meter (bufferzone II)).

De naturområder, der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., er:

- 1) Højmose
- 2) Lobeliesø
- 3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 5) Hede, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder

6) Overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder

7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

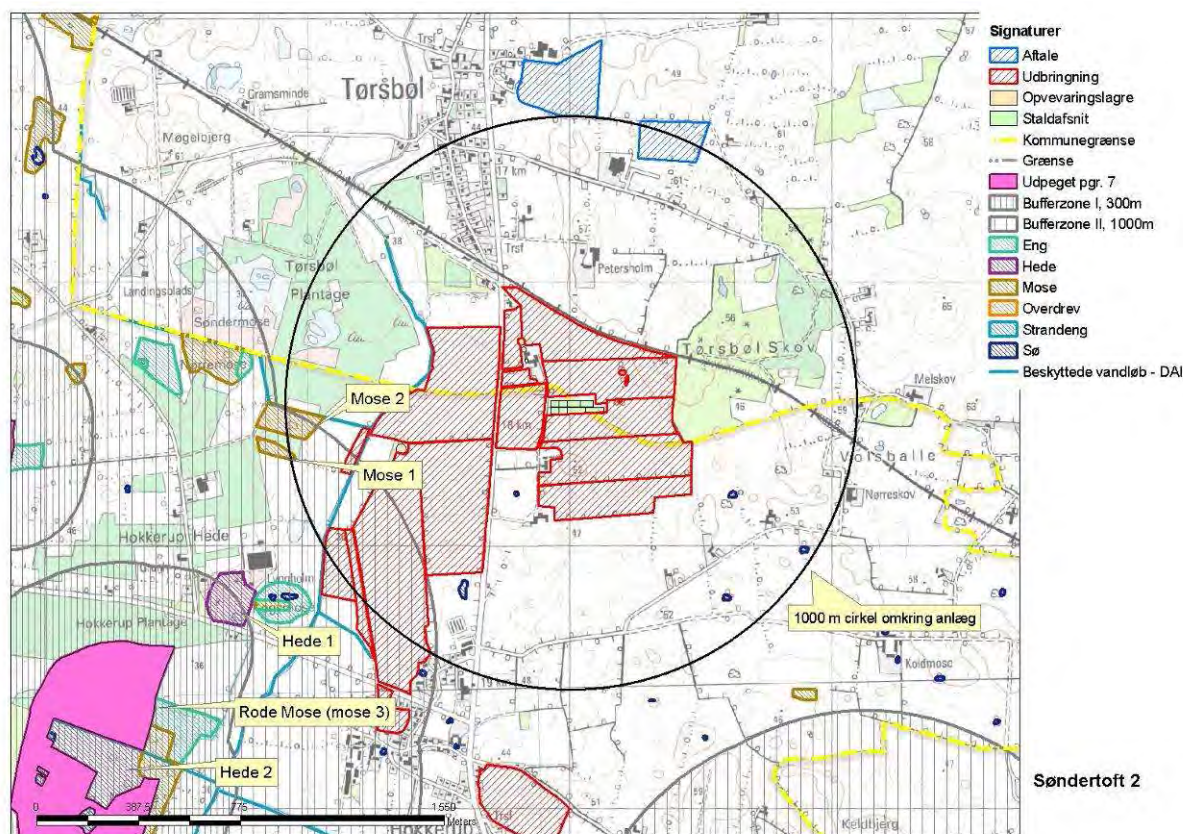
Det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne. Kommunen er dog forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forurenings begrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Redegørelse (arealer omfattet af husdyrlovens § 7)

Der ligger ingen naturområder indenfor 1000 meter fra anlægget, som er omfattet af Husdyrlovens § 7, jf. kort 1.

Der er dog lavet beregninger på merdepositionen og den totale deposition af ammoniak fra anlægget til følgende punkt og naturområde (kort 1):

- 1) Hede og mose i Rode Mose ca. 2,7 km mod syd-øst (§ 7 natur)
Merdeposition: 0,02 kg N/ha
Total deposition: 0,04 kg N/ha

Kort 1. Naturområder omfattet af Husdyrlovens § 7. Bemærk kortet indeholder ikke naturområder i Sønderborg Kommune (nord for den gule markering)

Vurdering (arealer omfattet af husdyrlovens § 7)

Besigtigelsen fra kommunen beskriver Rode Mose, som en sur og næringsfattig nedbrudt højmoser (Orbicon: Habitatnaturtype; kode 7120), der omgiver et tørt hedeareal med hedelyng, klokkel yng og revling. I de mange gamle tørvegrave i den centrale og sydvestlige del er der hængesække af tyk sphagnum, hvid næbfrø og tranebær. Mosens randzo-

ner er mere næringsrige og tørre med vækst af lysesiv, blåtop og vedplanter. Der er to-tre mindre søer i mosen med lidt dunhammer, tagrør og aflangbladet vandaks m. fl.. Rig fugleliv med bl.a. gæs og dobbelt bekkasin. Den sydvestlige del afgræsses.

Mosen er således påvirket af såvel afvanding som næringsstoffer, og anses på den baggrund som sårbar. De centrale partier med sphagnum, hvid næbfrø og tranebær er typiske arter for naturtypen, og er særligt sårbare overfor dræning og næringsstoffer, idet de vil blive udkonkurreret af andre arter.

Baggrundsbelastningen i området på ca. 19 kg N/ha/år er en stor overskridelse af naturtypens tålegrænse. Desuden må der antages at være en vis intern belastning af næringsstoffer som følge af afvandingen grundet mineralisering af tørven. Der er betydelige forekomster af tagrør og dunhammer, hvilket kan være tegn på at mineraliseringen (alt. tørvegravningen) af tørven er så fremskreden, så der er kontakt til den underliggende mineraljord.

Eftersom mosen ligger over 1.000 m fra anlægget, er kravet i husdyrloven overholdt. Det fremgår af husdyrloven, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø. Med begrundelse i, at baggrundsbelastningen er tæt på den øvre tålegrænse for højmoser, vurderer kommunen, at Rode moses tålegrænse er nået. Beregningerne viser dog, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke bidrager væsentligt til den atmosfæriske deposition i moserne og Aabenraa kommune vurderer at det ansøgte ikke vil forringe naturtilstanden i Rode Mose.

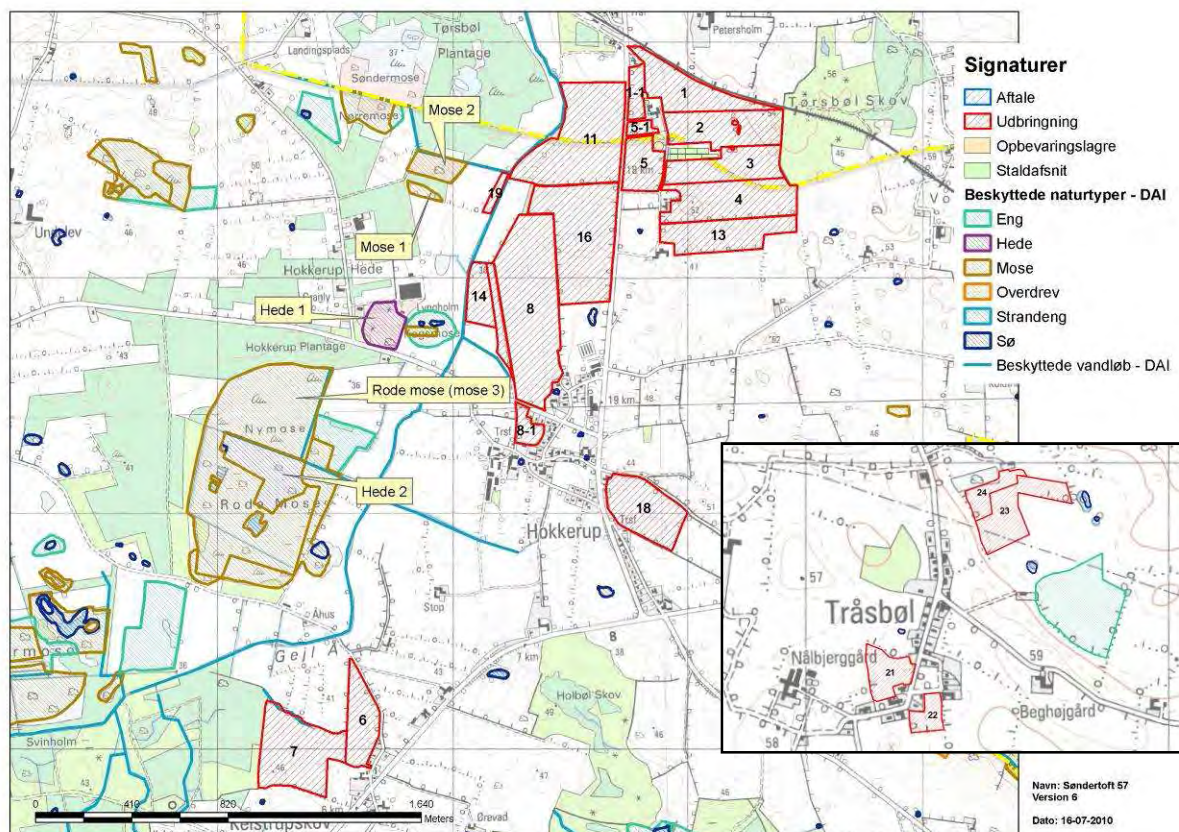
§ 3 natur

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte "§ 7-arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Søndertoft 57.

Desuden gælder det jf. Naturbeskyttelseslovens § 3, at tilstanden af visse naturarealer ikke må ændres, når de har et vist areal, naturindhold m.m.

Endeligt gælder ifølge kommuneplanens udpegning af særligt næringsfattige naturarealer, at der på eller i nærheden af disse arealer ikke må ske etablering eller udvidelse af husdyrbrug eller andet, som i væsentlig grad forringer den biologiske mangfoldighed, og der skal foretages en konkret vurdering af, om påvirkningen af naturarealerne er uacceptabel høj.

Redegørelse (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Kort 2. Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Bemærk kortet indeholder ikke naturområder i Sønderborg Kommune (nord for den gule markering)

Nedenfor er gennemgået de arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, der ligger i nærheden af ejendommens anlæg og/eller ligger i tilknytning til ejendommens udbringningsarealer (jf. kort 2), samt ligger i Aabenraa Kommune. Mose 3 og hede 2, som også er beskyttet som § 7 jf. "husdyrbrugsloven" er ikke beskrevet her, idet afstanden til anlægget er over 2,7 km. Naturarealer i Sønderborg kommune er beskrevet og vurderet i bilag 6.

Mose 1

Billede 1. Mose 1 (del af matr. nr. 102b Hokkerup, Holbøl) fotograferet mod syd-vest.

Mose 1; del af matr. nr. 102b Hokkerup, Holbøl (besigtiget 23-06-2009)

Se registrering i naturdata:

<http://www.naturdata.dk/formedit.aspx?AktId=415504&OnlyShow=1&ShowBack=0>

Naturtype/undertype	Hedemose
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Mosen vurderes at være have en moderat naturtilstand. Mosen er påvirket af dræning, og i nogen grad af næringsstoffer. Der blev ved besigtigelsen observeret adskillige tørbundsarter, herunder hedelyng, blåtop og bølget bunke. Dræning og nedfald af atmosfærisk kvælstof har med stor sandsynlighed bevirket dette artsskifte fra de mosekarakteristiske arter som f.eks. tue kæruld og forskellige star-arter.</p> <p>Der er stadig fugtigbundsplanter tilstede, men med flere af de mere næringstolerante arter. Der er dog registreret tue kæruld, og værdien af naturen vil kunne øges ved ophør af/ ændret afvanding og nedsat næringsstofbelastning.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	Mosearealet ligger ca. 1 km fra vest for det planlagte anlæg.
Lokalisering i forhold til arealer	Udbringningsarealerne ligger ca. 200 meter vest for mosen.

Betydning som levested for bilag IV-arter

-

Mose 2

Billede 2. Foto ind mod mose 2 (Del af matr. nr. 102b Hokkerup, Holbøl). Foto retning syd.

Mose 2; Del af matr. nr. 102b Hokkerup, Holbøl (besigtiget 23-06-2009)

Se registrering i naturdata:

<http://www.naturdata.dk/formedit.aspx?AktId=415504&OnlyShow=1&ShowBack=0>

Naturtype/undertype	Skovbevokset mose
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Mosen er ekstensivt undersøgt af Aabenraa kommune</p> <p>Mosen vurderes at være have en ringedårlig naturtilstand. Mosen er påvirket af dræning, og i væsentlig grad bevoksning af træer (birk og eg).</p> <p>Der er registreret adskillige tørbundsarter, herunder blåtop, bølget bunke og skovstjerne.</p> <p>Der er få fugtigbundsplanter tilstede, og ingen med særlige beskyttelsesinteresser tilknyttet. Naturværdien vil kunne øges ved rydning af træer, ophør af/ ændret afvanding samt nedsat næringsstofbelastning.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	Mosearealet ligger ca. 1 km fra vest for det planlagte anlæg.

Lokalisering i forhold til arealer	Udbringningsarealerne ligger ca. 200 meter vest for mosen.
Betydning som levested for bilag IV-arter	-

Hede 1

Billede 3 Hede 1. Del af matr. nr. 114, 343 og 344 Hokkerup, Holbøl

Hede 1; del af matr. nr. 114, 343 og 344 Hokkerup, Holbøl (besigtiget 23-06-2009)	
Se registrering i naturdata: http://www.naturdata.dk/formedit.aspx?AktId=415504&OnlyShow=1&ShowBack=0	
Naturtype/undertype	Tør hede
Lokalitetsbeskrivelse	Heden har en moderat naturtilstand, og bærer i nogen grad præg af beskygning fra træer og indvandring af græsser, især bølget bunke og blåtop. Dette er tegn på, at hedearealet har henligget længe, og at arealet i nogen grad er påvirket af næringsstoffer. Der er registreret hedelyng og revling som er karakterarter for heden. Tilstanden vil kunne forbedres hvis træer fældes, og eutrofiering nedsættes.
Lokalisering i forhold til anlæg	Hedearealet ligger cirka 1 km sydvest for anlægget.
Lokalisering i forhold til arealer	Hedearealerne ligger cirka 50 meter vest for udbringningsarealerne.

N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	-
N-tålegrænse	10-20 kg N/ha/år (tør hede)
Betydning som levested for bilag IV-arter	Lokaliteten kan være opholds- og ynglested for markfirben
Kommuneplan/regionplan	-
Fredning	-

Vurdering (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Moser

Moserne er besigtiget. Der er tale om en hedemose (mose 1, beskrevet under afsnittet ovenfor) samt en skovbevokset mose 2 (beskrevet i afsnittet ovenfor), der ikke betegnes hverken som højmose eller nedbrudt højmose. Røde Mose er beskrevet og vurderet under § 7 afsnittet ovenfor. Moserne 1 og 2 er begge beliggende i randen af 1000 meter zonen fra anlægget.

De to moser (1 og 2) vurderes ud fra vegetationen, at høre ind under typen hedemoser med en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen for området er ca. 19 kg N/ha/år (*faglig rapport fra DMU nr. 708, 2009*).

Der er lavet beregninger af merdepositionen på moserne.

N-dep. til mose 1 og mose 2.

	Merdep. Kg N/ha/år	Totaldep. Kg N/ha/år
Mose 1	0,1291	0,2437
Mose 2	0,1601	0,3041

Vegetationen i mose 1 og 2 er ensidig, og består i overvejende grad af bølget bunke og blåtop og især i mose 1 med træbevoksninger i form af birk og eg. Deres naturtilstand er med baggrund i den eksisterende vegetation, dræning, næringspåvirkning vurderet som ringe-dårlig i forhold til referencetilstanden for naturtypen hedemose.

Det vurderes derfor at mosernes naturværdi er forringet og moserne er ikke højt prioriteret i Kommunens forvaltning. Tålegrænsen for naturtypen ligger mellem 10-20 kg N/ha/år og vurderes konkret at ligge i den øvre ende. De ligger begge så langt fra anlægget (ca. 1000 meter vest for), at ammoniakdepositionen fra anlægget (jf. beregninger) ikke bidrager væsentligt til yderligere at forringe naturtilstanden i moserne. Aabenraa Kommune kræver således ingen restriktioner i forhold til mosenaturarealerne i forbindelse med udvidelsen på Søndertoft 57.

Vandhuller

Der forekommer 5 vandhuller indenfor ca. 1 km fra anlægget. Vandhullerne er ikke besigtiget, men da alle ligger omgivet af dyrkede marker, vurderes det, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en begrænset effekt på et allerede næringsberiget naturelement. Hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand, der løber til vandhullet via rodzonen på dyrkede arealer.

Vandløb

Vandløbene i området (Geilå) vurderes ikke at blive påvirket af luftbåren ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften er meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer, jf. afsnit 8.0.

Natura 2000

Kommunen skal vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EF-habitatdirektiv-forpligtelserne. Det omfatter bl.a. at produktionen ikke medfører negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og forholdene for arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke forringes.

Anlægget ligger ca. 1,8 km sydvest fra det nærmeste Natura 2000-område "Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov" i Sønderborg kommune, der er både EF-habitatområde, H83, og EF-fuglebeskyttelsesområde, F68. Området er beskrevet og vurderet af Sønderborg kommune i bilag 6.

Redegørelse og vurderinger vedr. arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter) findes i afsnit 8.7.

Samlet vurdering

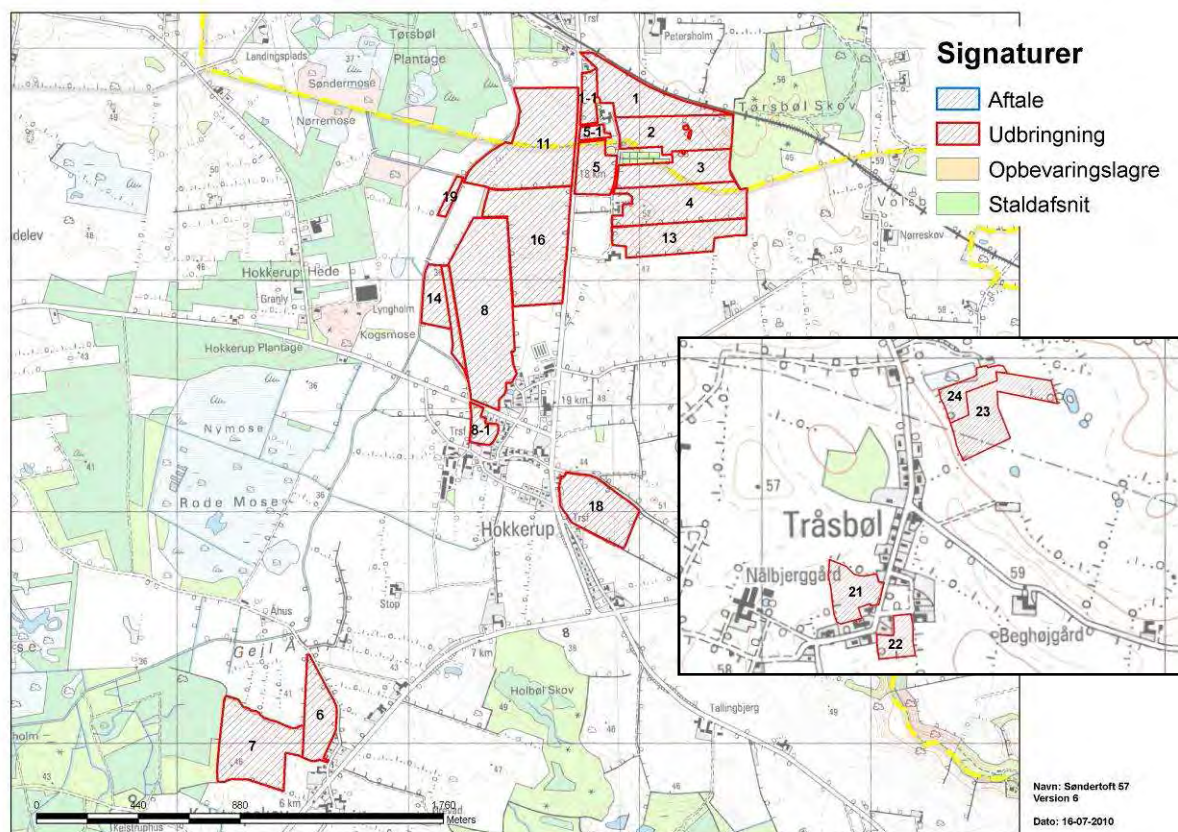
Kommunen vurderer samlet set, at der ikke skal stilles vilkår for ammoniak fra anlægget i forhold til påvirkning af terrestrisk natur. Beregning af merbelastning er indgivet for etape 2, hvorfor vurderingen også gælder den mindre udvidelse i etape 1. Sønderborg Kommune har vurderet at vandhul beliggende på mark 2 er vigtig for bilag IV-arter og, at forholdene vil forringes ved merbelastningen (på 3,69 kgN/ha/år) fra Søndertoft 57. Derfor stilles vilkår om etablering af 5 m bræmme omkring vandhullet og etablering af 1 erstatningsvandhul.

8 Påvirkninger fra arealerne

8.1 Udbringningsarealerne

Redegørelse

Miljøgodkendelsen omfatter i etape 2 de udbringningsarealer, der fremgår af ansøgningens afsnit 4.1 (se bilag 1) Etape 1 er beskrevet senere i dette afsnit. Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af oversigtskort herunder. Alle udbringningsarealer ligger i Aabenraa og Sønderborg Kommune.

Kort 3. Udbringningsarealer. Aftalearealer er vist på kort 4

Det er oplyst i ansøgningen, at husdyrbruget råder over 119,85 ha udbringningsarealer, heraf ejer ansøger 95,62 ha, og de resterende 24,23 ha er forpagtede arealer.

Derudover er der for at kunne opfylde harmonikravet lavet aftale om overførsel af husdyrgødning til i alt 84,01 ha. Aftalearealerne er fordelt på 3 modtagere, som modtager forarbejdet husdyrgødning i form af rejektvand.

Tabel 17. Oversigt over ejede og forpagtede udbringningsarealer, samt gylleaftaler

Ejede arealer			
Navn	Adresse	Udbringningsareal ha	Antal DE og Gødningstype
Keld Warnecke	Søndertoft 57	95,62	157,02 DE rejektvand
Forpagtede arealer			
Navn	Adresse	Udbringningsareal ha	
Kaj War-	Sottrupskov 26, 6400 Sønder-	17,95	Del af ovenstå-

necke	borg		ende
Jørgen Ove Jørgensen,	Nederbyvej 27, 6340 Kruså	6,86	Del af ovenstående
Gylleaftaler			
Navn	Adresse	Udbringningsareal ha	
Thorsten Boysen	Købingsmarkvej 30	35,12	49,0 DE rejectvand
Anders Hansen	Hydevadvej 2	39,06	48,1 DE rejectvand
Nis Thomsen	Løgtoft 9	9,84	12,0 DE rejectvand
I alt		203,86	266,3

Ejendommen Søndertoft 57 producerer efter udvidelsen samlet 441,99 DE husdyrgødning, som separeres. Heraf afsættes 109,1 DE til gylleaftaler i form af rejectvand fra gylleseparationsanlæg. Gylleaftalerne kan belægges med 1,4 DE/ha.

Tilsammen udgør aftalearealerne 84,01 ha.

Det ejede/forpagtede harmoniareal er 119,85 ha til udbringning af 157,28 DE med 18.850,01 kg N og 2.880,6 kg P fra Søndertoft 57. Der udbringes 1,31 DE/ha (harmonital, DEreel).

Etape 1:

I etape 1 indgår samme arealer som i etape 2 med undtagelse af gylleaftalen til Hydevadvej 2. I etape 1 produceres efter udvidelsen samlet 223,25 DE husdyrgødning, hvoraf 61 DE afsættes til gylleaftaler i form af svinegylle. Tilsammen udgør aftalearealerne 44,95 ha. Det ejede/forpagtede harmoniareal er 119,85 ha til udbringning af 162,25 DE med 16.524,54 kg N og 3.910,67 kg P. Der udbringes 1,35 DE/ha (harmonital, DEreel).

Særlige forhold i den pågældende ansøgning

Efter etablering af etape 2 separeres al gylle. Fiberfraktionen, der indeholder 13.455,32 kg N og 5.832,15 kg P (svarende til 176,7 DE) afsættes kontinuerligt til Kemira.

Jordbund og dræning

Jordbunden er klasse 3, 5 og 7, dvs lerblandet sandjord, sandbl. lerjord eller lerjord. Arealerne er hovedsageligt drænetisær på jordbunds klasse 7.

Lavbundsarealer

Mark 23 og 24 ved Tråsbøl er lavbundsarealer i lavbunds klasse IV (ingen risiko for okkerudledning). Mark 8 og 14 ved Gejl Å er lavbundsarealer i lavbunds klasse III (lille risiko for okkerudledning).

Ved ansøgers ejendom er der lavbundsarealer udpeget som "VMPII-lavbundsarealer" (mark nr. 8, 11 og 14). VMPII-lavbundsarealer er potentielt egnede som vådområder og vurderes at kunne genoprettes som vådområder med henblik på at kunne tilbageholde kvælstof. På "Øvrige lavbundsarealer" kan der ved vandstandshævning genskabes områder med stor natur- og miljømæssig værdi. Udpegningen af lavbundsarealer har ingen betydning for, om områderne fortsat kan drives jordbrugsmæssigt eller for mulighederne for at opføre nødvendige landbrugsbygninger.

Beskyttede sten- og jorddiger og andre fredninger

Langs en del af mark 18 findes et beskyttet dige.

Kommunegrænse

Flere af udbringningsarealerne ligger i Sønderborg Kommune, som har vurderet dem med henblik på, om der skal stilles særlige vilkår. Det gælder arealerne nord for ejendommen jf. kort 3. Vurdering af aftalearealer beliggende ved Tørsbøll og på nordals udarbejdes ligeledes af Sønderborg Kommune. Vurderingen er vedlagt som bilag 6.

Ændringer af udbringningsarealerne skal anmeldes senest den 1. august til Aabenraa Kommune, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er sårbare.

Vurdering

Aabenraa kommune vurderer, at udbringningsarealet på 119,85 ha ejede/forpagtede og 61,0 ha (etape 1) og 84,01 ha (etape 2) aftalearealer harmonerer med husdyrholdet og er tilstrækkeligt til at opfylde harmonikravene. Der stilles vilkår for varighed af aftaler til aftalearealer og forpagtninger, samt for afsat mængde af gødning til aftalearealer.

8.1.1 Arealanvendelse

Redegørelse

Der anvendes sædskifte svarende til referencesædskiftet på arealerne, hvilket betyder, at der er taget højde for den værst tænkelige situation. Der er altså ikke risiko for større udvaskning af nitrat til overfladevand og grundvand eller fosforoverskud, end de her angivne, hvis der anvendes andre sædskifter end referencesædskiftet.

Ved udbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer nedbringes det hurtigst muligt og inden 6 timer.

Al udbringning på græs og sort jord skal ske ved nedfældning fra 1. januar 2011.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at sædskiftekravene er overholdt og at der ikke skal stilles vilkår for sædskifte.

8.1.2 Aftalearealer

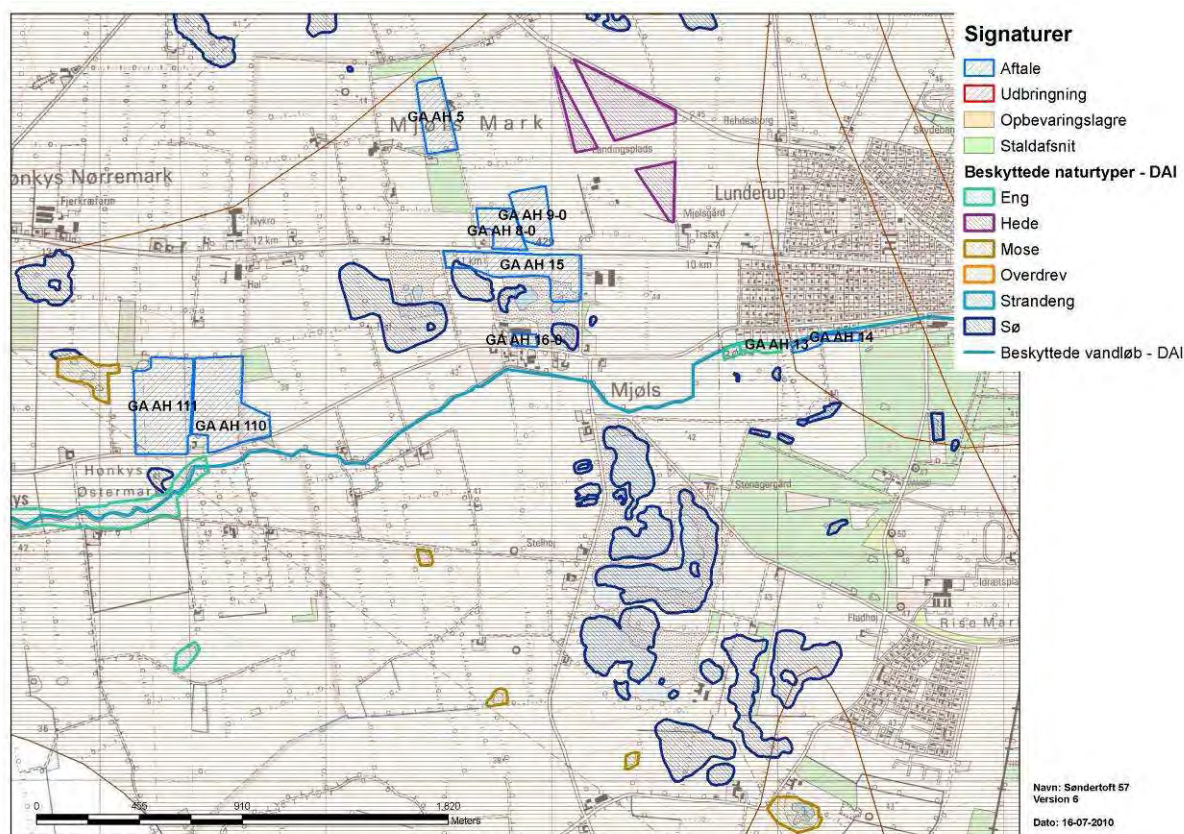
Det skal vurderes, om aftalearealerne kræver separat godkendelse efter § 16 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug".

For arealer, som ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområde, stilles særlige krav til beskyttelse mod nedsivning af nitrat til grundvand, og her udløses en § 16 arealgodkendelse.

Ligger aftalearealerne ikke i nitratfølsomt indvindingsområde, skal det vurderes, om arealernes sårbarhed i forhold til natur og overfladevand kræver en særlig beskyttelse, der rækker udover den generelle lovgivnings rammer. Er det tilfældet, udløses en § 16 arealgodkendelse.

Redegørelse

Arealernes beliggenhed i forhold til beskyttet natur og nitratfølsomt indvindingsområde kan ses herunder.

Kort 4. Beliggenhed af aftalearealer i Aabenraa Kommune i forhold til beskyttet natur m.m. Arealerne ligger øst for Rødekre.

En del af arealerne i etape 2 (Hydevadvej 2) ligger i nitratfølsomt indvindingsområde og skal derfor arealgodkendes særskilt.

Desuden ligger der 10 aftalearealer i Sønderborg kommune, som ikke er vist på ovenstående kort, og som skal vurderes af Sønderborg Kommune og er beskrevet i afsnittet "Kommunegrænse" tidligere.

Udskiftning af aftalearealer kan ikke ske uden tilladelse fra Aabenraa Kommune

Vurdering

Da aftalearealerne hos Anders Hansen, Hydevadvej 2, 6230 Rødekre ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, skal der udarbejdes en § 16-arealgodkendelse herfor.

8.2 Beskyttet natur

Foruden påvirkningen med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes fra ejendommens udbringningsarealer. Det kan f.eks. være påvirkning af tilstødende naturarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning pga. tilførsel af næringsstoffer gennem diffusion i jordfasen, atmosfærisk deposition eller overfladeafstrømning af næringsstoffer.

Ifølge Miljøstyrelsen kan der ved udbringning ske påvirkninger på over 1 kg N/ha/år ved atmosfærisk afsætning i op til 100 m fra markkanten (jf. MST's skrivelse "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009"). Af Miljøstyrelsen vurderes det ikke muligt for kommunerne at beregne en randpåvirkning af udbragt husdyrgødning ved udvaskning af kvælstof og fosfor. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for overfladeafstrømning. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes krav om bræmmer eller lignende.

Der er et lovkrav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle arealer, som ligger indenfor 1000 m fra et § 7-område, såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Redegørelse

For overskuelighedens skyld er alle naturarealer beskrevet samlet i afsnit 7.8.

Placeringen af beskyttet natur, beskyttede vandløb og udbringningsarealer samt hvilke naturarealer, der er besigtiget er vist på kort 2.

Vandløb

Udbringningsarealerne ligger temmelig spredt. Ingen af ejendommens ejede eller forpagtede arealer ligger helt eller delvist i opland til målsatte søer, men en del af arealerne (mark nr. 11, 14 og 19) grænser direkte op til vandløbet Gejl Å i Vidåsystemet, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (jf. kort 2). Mark 7 og 8 grænser op til mindre tilløb til Gejlå, som også er beskyttet jf. Nbl. § 3. Vandløbene er i henhold til Vandløbsloven pålagt 2 m bræmmer, dog ikke tilløbet ved mark 8. Gejlå er B3 målsat (karpefiskevand) (Regionplan 2005-2016). Målsætningen er ikke opfyldt. Ingen af udbringningsarealerne skrånede stejlt ned mod vandløbene.

Jf. Regionplan/kommuneplanen må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplan/kommuneplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Vurdering

Vandløbene er følsomme overfor øget udledning og tilførsel af sand og næringsstoffer fra omkringliggende landbrugsarealer. Generelt er vandløbene præget af tidligere regulering, hårdhændet vedligeholdelse og okker.

For at sikre de beskyttede vandløb mod øget udvaskning af næringsstoffer, overfladeafstrømning af gødning og næringsstoffer samt øget sandvandring, som vil påvirke eksempelvis laks og snæbels (bilag IV-art) leve- og ynglesteder blandt andet ved tilsanding af gydegrus, og dels for at sikre anvendeligheden af vandløb som spredningskorridorer for områdets dyre- og planteliv, samt for at sikre leve- og rastesteder for bilag IV-arter (herunder eksempelvis padde) samt til beskyttelse af habitatområdet Vadehavet, stilles der vilkår om 2 meter dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmmer langs de beskyttede vandløb, der grænser op til ejendommens udbringningsarealer og som ikke i forvejen er pålagt 2 meter bræmmer jf. vandløbslovens § 69.

På følgende marker skal der etableres 2 meter dyrkningsfri bræmmer op til de beskyttede vandløb: mark nr. 7, 8, 11, 14 og 19 (jf. kort 2).

Udbringningsarealerne er i flere tilfælde vandløbsnære, men skrånede på intet sted stærkt ned mod vandløbene (> 6 grader). Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbet under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der oprettholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69. Der stilles vilkår om 2 m dyrkningsfri bræmme til vandløbet på mark nr. 8, som ikke allerede er pålagt bræmmekrav.

Vandhuller

Ingen af arealerne i Aabenraa Kommune grænser direkte op til vandhuller. På mark 2 i Sønderborg kommune findes vandhuller.

Moser

Ingen udbringningsarealer grænser direkte op til moser. En del af arealerne (6, 7, 8, 8-1, 14) ligger dog indenfor 1000 m fra Rodemose, som er § 7 beskyttet jf. Husdyrbrugsloven. Indenfor 1000 m zonen til mosen er der krav om at udbringning skal ske ved nedfældning på græs og sort jord. Kravet om nedfældning vurderes at mindske tilførslen af luftbåren ammoniak til naturarealerne.

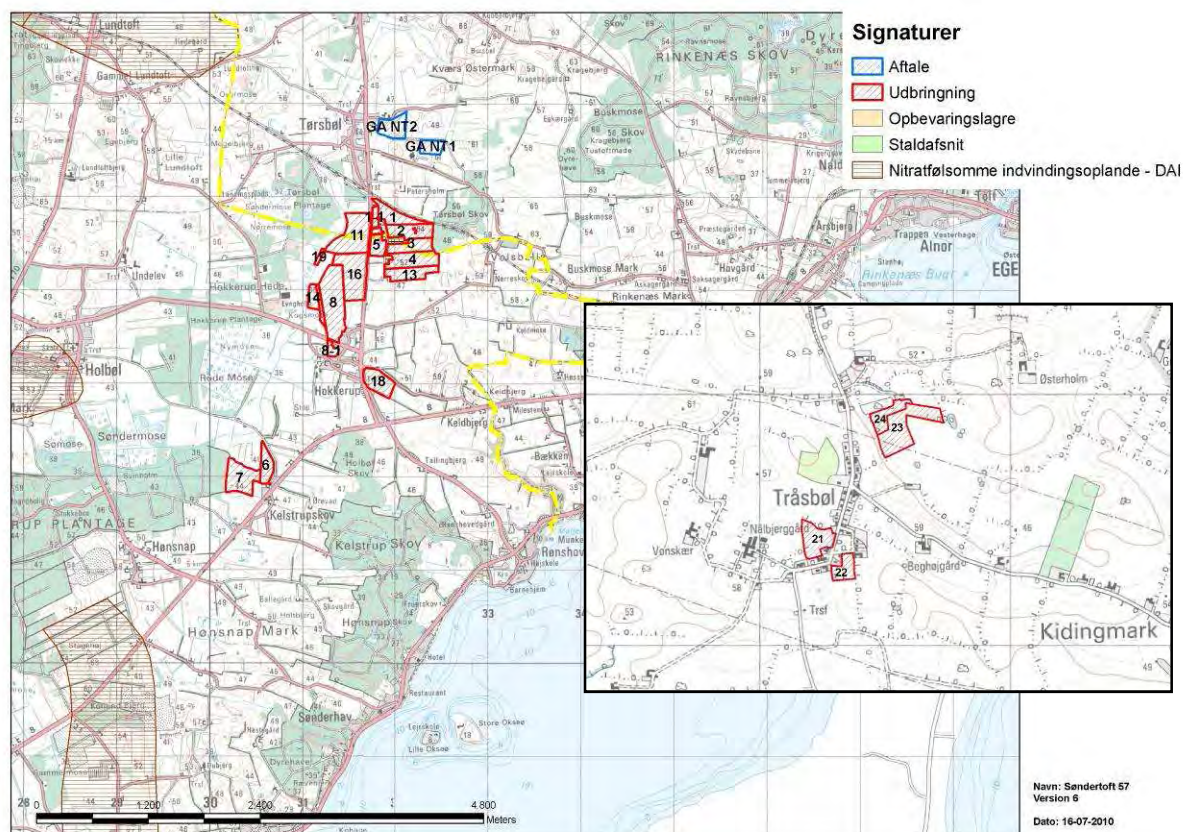
Der stilles ingen yderligere vilkår i forhold til beskyttede moser. stilles der ikke vilkår for moser

8.3 Nitrat til grundvand

Redegørelse

Bedriften har ingen ejede og forpagtede udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder.

Aabenraa Kommune vurderer derfor at der ikke skal stilles vilkår for grundvandsbeskyttelse.

Kort 5. Placering af udbringningsarealer i forhold til nitratfølsomt indvindingsopland.

8.4 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Kvælstof, herunder nitrat, der føres til overfladevand, stammer hovedsageligt fra gødskningen på landbrugsarealer. En del af den tilførte kvælstof optages ikke af afgrøden på marken men siver igennem rodzonen til det øvre grundvand eller løber via dræn og grøfter til vandløb, søer og i sidste ende til havet.

Undervejs omdannes en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser til luftformigt kvælstof via en proces kaldet kvælstofreduktion. Hvor stor kvælstofreduktionen er, afhænger af jordbundstypen (reduktionspotentialet), og hvor hurtigt nitraten føres til vandløb eller søer. På drænedede arealer føres nitrat væsentligt hurtigere til vandmiljøet end på udrænedede arealer, hvor det skal føres via grundvandet til vandmiljøet (DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort). Når kvælstoffet er nået ud i vandløbene, er reduktionen meget lav, ca. 2 %. Dvs. at størstedelen af den kvælstof, der føres til vandløb, ender i havet (DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort). Føres vandet gennem søer, sker der en yderligere reduktion på gennemsnitlig 400 kg N/ha søbund.

Når nitrat kommer ud i vandmiljøet, påvirker det naturen ved, at det bruges af planterne som næringsstof og giver en større planteproduktion af sump- og undervandsplanter samt alger, der i høje koncentrationer giver uklart vand. Normalt anses kvælstof i vandløbene ikke for at have stor betydning for levevilkårene for planter, fisk og andet dyreliv. Her er det som regel andre faktorer, fx de fysiske forhold, der er mere afgørende for plante- og dyrelivet (*Næringsstoffer - arealanvendelse og naturgenopretning, Temarapport fra DMU 13/1997*). En reduktion i udvaskning af kvælstof (og andre næringsstoffer) vil dog utvivlsomt føre til en mindre grødevækst og en mindre produktion af organisk stof i vandløbet, hvilket vil forbedre miljøtilstanden og leveforholdene for dyrelivet samt give mindre tilførsel af organisk stof og næringsstoffer til søer og havet. Kraftig grødevækst kan reducere iltindholdet i vandløbet med deraf negativ virkning på dyrelivet til følge.

Redegørelse

Udbringningsarealerne afvander via Gejl å til Sønderåsystemet og videre til Vidå, Rudbøl Sø og Vadehavet. Sønderåen er målsat B2 – dvs. laksefiskevand, der skal fungere som opvækst og opholdsområde for ørred og andre laksefisk. Målsætningen tager sigte mod at beskytte og opbygge den alsidige flora og fauna, som naturligt er tilknyttet denne type vandløb. For at opfylde målsætningen for Sønderåen kræves en DVFI værdi på minimum 5. Måling i både 2007 og 2008 har vist en DVFI værdi på 7 (st. nr. 425-1250 Nord for Rens), hvilket er den højeste værdi, et vandløb kan få. Målsætningen er derfor opfyldt (Regionplan 2005-2016).

Sønderåen og mindre tilløb er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 mod tilstandsændring. Vandløbene er beskrevet nærmere i afsnit 8.2 under "vandløb og målsatte søer"

Areal 23 i Aabenraa kommune og arealerne 25, 25-1 og 25-2 i Sønderborg kommune afvander dog til Als fjord, som ikke er Natura 2000.

Ingen af bedriftens ejede eller forpagtede udbringningsarealer er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er således i hht. Lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Arealerne som afvander vestover mod Vadehavet ligger i et område, hvor N-reduktionen i jordbunden er mellem 76 og 100 procent, dvs. at 76-100 % af det udledte kvælstof i jorden vil blive nedbrudt/fjernet fra jorden, før det ender i overfladevandsrecipienten. Der er i ansøgningssystemet beregnet en udvaskning af N til overfladevand på 67,7 kg N/ha/år (etape 1) og 64,8 kg N/ha/år (etape 2). Med det høje reduktionspotentiale i området betyder det, at der reelt vil udvaskes maksimalt 16,3 kg N/ha/år (etape 1) og 15,6 kg N/ha/år (etape 2).

Udledning af N i nudrift er efter korrektion for reduktionspotentiale højst på 16,6 kg N/ha/år. Dvs. at der efter udvidelsen årligt udledes ca. 0,3 kg N mindre (etape 1) og 1 kg N mindre per ha (etape 2) end i nudriften. Totalt betyder det reduceret udledning på ca. 34 kg N/år (etape 1) og 113 kg N/år (etape 2) til overfladevand, der løber vestover mod Vadehavet.

Der vil ligeledes ske en mindre reduktion i udledning af N til Als fjord.

Husdyrgødning fra produktionen udbringes på 119,85 ha ejet areal (og 84,01 ha aftaleareal). Ifølge ansøgningen er ingen af de ejede arealer drænedede.

Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt ved harmonikravet, at reduktionspotentialet er højt, og at arealerne afvander til et Natura 2000 område (Vadehavet), som ikke afkaster nitratklasser. Vurdering af næringsstoffer i forhold til Vadehavet/Natura 2000 vandområder findes i afsnit 8.6.

Vurdering

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle udenfor nitratklasserne 1 – 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Da det vurderes, at der ikke sker forøget udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealer i forhold til førsituationen og med henvisning til afsnittet om "Beskyttet natur" – "Vandløb og målsatte søer", vurderes det, at beskyttede vandløb og søer ikke vil ændre tilstand i negativ retning på baggrund af udvidelsen af produktionen på Søndertoft 57.

8.5 Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Hovedparten af fosfortab fra landbrugsarealer sker fra kuperede marker i omdrift langs vandløb og fra drænedede lavbundsarealer. Også hvor jordens P-tal (mængden af opløst fosfor i jordvandet) er højt, kan der være et stort fosfortab. Humusjords evne til at binde fosfor er særlig dårlig, mens jern i oxideret form kan binde fosfor. Derfor er risikoen for udvaskning af fosfor stor på lavbundsarealer bestående af humusjord med begrænset jernindhold, dvs. på lavbundsarealer som ikke er omfattet af okkerklasse I.

I Bekendtgørelse nr. 294 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug af 31.03 2009 er der fastsat beskyttelsesniveauer i forhold til fosforoverskud gældende kun for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor. Kortværket, der angiver disse Natura 2000 områder, omfatter ikke oplandene til Natura 2000 søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter.

Kravet til fosforoverskud på udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder. Fosforoverskud må ikke øges på lavbundsarealer, der er drænedede/grøftede, og som ikke har et højt indhold af jern.

Der stilles ikke krav til fosforoverskud, hvis der i den ansøgte situation kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget. Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

De øvrige landbrugsarealer, som ligger uden for oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde, beskyttes jf. lovgivningen kun via harmonireglerne.

Vadehavet er i henhold til lovgivningen udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. I oplandet hertil er harmonikravet således alene beskyttelsesniveau for P-overskud.

I forhold til sårbare naturområder med særlig lokal eller regional værdi (f. eks. målsatte søer, grusgravssøer, fjorde) udenfor Natura 2000 områder kan kommunen, hvis det vurderes nødvendigt, skærpe beskyttelsen.

Redegørelse

Der tilføres i etape 2 årligt 2.880,6 kg fosfor til ejede/forpagtede udbringningsarealer i ansøgt drift, og der fraføres 2.840,45 kg P. Ifølge ansøgningen får arealerne derved et fosforoverskud på 0,3 kg P/ha/år. Den resterende gødning afsættes til aftalearealer, der i alt modtager 2008,00 kg fosfor fra bedriften.

Der tilføres i etape 1 årligt 3.910,67 kg fosfor til ejede/forpagtede udbringningsarealer i ansøgt drift, og der fraføres 2.840,45 kg p. Ifølge ansøgningen får arealerne derved et fosforoverskud på 8,9 kg P/ha/år. Resterende gødning afsættes til aftalearealer, der i alt modtager 1.472,00 kg fosfor fra bedriften.

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Vadehavet via Gejl Å og Vidå-systemet. Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er dermed beliggende i oplande til et Natura 2000-område, der i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften.

Søer er sårbare overfor tilførsel af fosfor, og oftest er søer, der er overbelastede med fosfor, præget af masseopblomstringer af alger med uklart vand til følge.

Der er ikke arealer, som har forøget risiko for udvaskning af fosfor, idet de har terrænfald mod vandløb/sø.

Arealerne er jf. ansøgningen ikke drænedede.

Vurdering

Aabenraa kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Bedriftens arealer er hverken drænedede eller kuperede og ligger ikke i opland til sårbare og målsatte søer.

8.6 Natura 2000

Redegørelse

En lille del 2,1 ha (areal 21 og 22) ligger i oplandet til Flensborg fjord og Nybøl Nor, der er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde nr. F64 "Flensborg Fjord og Nybøl Nor".

Udpegningsgrundlaget for F64 "Flensborg Fjord og Nybøl Nor" er

- Troidand
- Bjergand
- Hvinand
- Toppet skallesluger

Hovedparten af bedriftens arealer ligger i oplandet til Gejl å, som afvander til Vidåsystemet. I Vidåsystemet er Sønderådal udpeget som Natura 2000 område, der udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen og fuglebeskyttelsesområde F63 Sønderådal. Sønderå leder videre ud i Vidåen og fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen samt Habitat- og Fuglebeskyttelsesområde F57 og H78 Vadehavet, samt Ramsarområde 27.

Vadehavet er angivet som sårbart Natura 2000 område, jf. miljøstyrelsens kortværk. Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i hht. Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 1. maj 2007) vurderes i forhold til, om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H78 Vadehavet, H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, Fuglebeskyttelsesområderne F63 Sønderådal, F60 Vidå, Tøndermarsken og saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrig sø
- 3260 Vandløb

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmerling
- Odder

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H78:

- 1110 Sandbanke
- 2250 Enebærklit

- 1130 Flodmunding
- 1140 Vadeflade
- 1150 Lagune
- 1160 Bugt
- 1170 Rev
- 1310 Enårig strandengsvegetation
- 1320 Vadegræssamfund
- 1330 Strandeng
- 2110 Forklit
- 2120 Hvid klit
- 2130 Grå/grøn klit
- 2140 Klithede
- 2160 Havtornklit
- 2170 Grårisklit
- 2180 Skovklit
- 2190 Klitlavning
- 2310 Visse-indlandsklit
- 2330 Græs-indlandsklit
- 3130 Søbred med smårter
- 3140 Kransnålalge-sø
- 3150 Næringsrig sø
- 3160 Brunvandet sø
- 3260 Vandløb
- 4010 Våd hede
- 6210 Kalkoverdrev
- 6230 Surt overdrev
- 6410 Tidvis våd eng
- 7150 Tørvelavning
- 7230 Riggær
- 9190 Stilkege-krat
- 91D0 Skovbevokset tørvemose

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H78:

- Havlampret
- Bæklampret
- Flodlampret
- Stavsild
- Laks
- Snæbel
- Marsvin
- Odder
- Gråsæl
- Spættet sæl

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F63:

- Mosehornugle
- Rørdrum
- Sortterne
- Rørhøg
- Hedehøg

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

• Rørdrum	• Hvid stork	• Lysbuget knortegås
• Rørhøg	• Engsnarre	• Sandløber
• Hedehøg	• Pibesvane	• Sandterne
• Mosehornugle	• Sangsvane	• Strandskade
• Spidsand	• Lille kobbersnepe	• Dværgmåge
• Skeand	• Blåhals	• Sortand
• Pibeand	• Brushane	• Stor regnspove
• Grågåse	• Hjejle	• Edderfugl
• Kortnæbbet gåse	• Strandhjejle	• Dværgterne
• Bramgåse	• Plettet rørvagtel	• Havterne
• Almindelig ryle	• Klyde	• Splitterne
• Sortterne	• Fjordterne	• Hvidklire
• Islandsk ryle	• Gravand	• Rødben
• Hvidbrystet præstekrave	• Krikand	
	• Mørkbuget knortegås	

Flere af arterne og naturtyperne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. F.eks. er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø, kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkog og Rudbøl Sø sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (basianalyse for H90 og forslag til Natura 2000 plan). Rudbøl sø er A₁ målsat, der er en målsætning med skærpede krav, som anvendes, hvis særlige naturværdier ønskes bevaret. Målsætningen er ikke opfyldt ifølge regionplan 2005-2016 og udkast til vandplan for vanddistrikt 4.1.

Basianalysen for F63 Sønderådal siger, at vandkvaliteten i Sønderåen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten og næringsbelastning anses ikke for at være en trussel mod fuglene på udpegningsgrundlaget (Forslag til Natura 2000-plan, Sønder Ådal, område nr. 101).

Ifølge basianalysen for H78 og F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50 % for kvælstof og 80 % for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Basianalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s. 37 og 39)).

Ifølge hjemmesiden vandognatur.dk, under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding. I udkast til vandplan er tilstanden i Vadehavet angivet som moderat til dårlig, hvor Lister Dyb er angivet som ringe. Årsagen skyldes for højt indhold af klorofyl (næringsstoffer). For at opnå målopfyldelse kræves mindst at tilstanden er god.

En af forudsætningerne for beskyttelsesniveauet i husdyrloven er, at antallet af DE i oplandet ikke er stigende (notat fra Miljøstyrelsen 15. december 2009). Udgangspunktet i husdyrloven er baseret på år 2005.

Undersøgelser udført af Conterra viser, at der ikke er sket en signifikant stigning i antallet af DE i oplandet til hele Vadehavet i perioden fra 2001 til 2007.

Derimod viser opgørelse i oplandet til Lister Dyb, som er den sydligste del af Vadehavet, som Vidåen afvander til, at antallet af DE i oplandet har været jævnt, signifikant stigende i perioden 2001-2008.

Resultaterne fra Conterra viser, at antallet af DE er steget, dels i hele oplandet til Lister Dyb og dels i Aabenraa Kommune. Stigningen skyldes hovedsageligt en stigning i antallet af svin.

I oplandet til Lister Dyb er antallet af DE fra 2001-2008 steget med 11 %, og i Aabenraa kommune er stigningen på 15,5 %. I Aabenraa Kommunes del af oplandet til Lister Dyb er antallet af svin steget med 69 % i samme periode.

Det totale antal DE i Aabenraa Kommunes opland er steget med 6 % fra 2005 til og med 2008, hvor 2008 ligger på samme niveau som 2007.

I det vejledende notat fra Miljøministeriet om "afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" fra 24. juni 2010, fremgår det, at Styrelsen bl.a. bruger stigende antal DE i et opland som

afskæringskriterie for om beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand skal skærpes. Styrelsen fastsætter her en skæringsdato, hvorfra husdyrtrykket ikke må være stigende. Denne dato er sat til 1. januar 2007.

Conterra undersøgelsen viser ingen stigning i antal DE fra 2007 til 2008. Hvordan udviklingen har været siden 2008 har kommunen ingen tal for, så det er usikkert om det konkret er en stagnering fra 2007, eller om der forsat vil være en stigende udvikling i antal DE i opl. til Lister Dyb.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 og vejledningen til denne, skal kommunen sikre, at planer og projekter hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare eller er til hindring, for at området kan opnå gunstig bevaringsstatus og en god tilstand.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. Miljømålsloven skal laves indsats- og handlingsplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder.

Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. I udkast til vandplan for vanddistrikt 4.1 Kruså/Vidå og hovedopland 1.10 Vadehavet forventes det, at tidsfristen for målopfyldelse udskydes til efter 2015 pga. usikkerhed og manglende viden. Fastlæggelse af indsatskrav udskydes derfor til Vandplan 2015. Der må dog ikke gives tilladelse til øget forurening, der kan være til hindring for opnåelse af god tilstand i vandmiljøet.

Vurdering

Kravene til N og P er overholdt med harmonikravet på 1,31 DE/ha (DE-reel), idet areaerne ikke afvander til et Natura 2000 område, der i hht. miljøstyrelsens kortværk udløser N- og P-klasser.

Kan projektet i sig selv påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt pga. udvaskning af næringsstoffer?

Vidå udmunder i Lister Dyb tidevandsområde i Vadehavet. I udkastet til vandplanen for Vadehavet er oplandet til Lister Dyb (Vidå og Brede Å) opgivet til i alt 162.400 ha (inkl. oplandet i Tyskland). Søndertoft's udbringningsarealer udgør 119,85 ha. Dvs. at udbringningsarealerne udgør ca. 0,07 % af det samlede opland til Lister Dyb.

Ifølge tal fra udkast til vandplanen er den gennemsnitlige udledning til Lister Dyb (i perioden 2001-2005) 1727 tons N/år og 70,4* tons P/år (*er oplyst af Miljøcenter Ribe). Udledningen af nitrat fra Søndertoft 57 er beregnet til maksimalt 1,76 tons pr. år i anden etape og 1,8 tons i første etape, når der regnes med minimal reduktion i forhold til potentialet i området. Fosfor udvaskningen fra Søndertoft 57 er ukendt, da der pt. ikke findes modeller, der kan beregne denne udvaskning.

Nitratudledningen fra Søndertoft 57 udgør efter reduktion fra udbringningsarealer til recipienten i alt 0,10 % af den samlede udledning til Lister Dyb i begge etaper.

Det vurderes på den baggrund, at bedriften i sig selv ikke kan påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt.

Flensborg Fjord og Nybøl Nor er overbelastet med næringsstoffer - og har derfor forringede natur- og miljøkvaliteter. I henhold til "udkast til vandplan hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jylland" modtog Nybøl Nor i perioden 2001-2005 119 tons N/år - heraf 108 tons fra land. Dette svarer til 18,3 kg N/ha/år. Den samlede påvirkning af vandområdet fra de 2,1 ha udbringningsareal er beregnet til maksimalt 38 kg N/år. Projektet vil således bidrage med 0,04 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at udbringningen af husdyrgødning fra Søndertoft 57 ikke i sig selv vil påvirke udpegningsgrundlaget for habitatområdet Flensborg Fjord og Nybøl Nor væsentligt

Kan projektet i sammenhæng med andre projekter påvirke Natura 2000 områder væsentligt pga. nitratudvaskning?

Udbringningsarealerne til Søndertoft 57 er beliggende i "Opland til sårbare Natura 2000 områder", der ifølge basisanalyserne er overbelastet med næringsstoffer. Arealerne har et N-reduktionspotentiale på 76-100 % (ifølge www.miljoeportal.dk).

Et højt N-reduktionspotentiale betyder, at en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser omdannes til luftformigt kvælstof eller bindes i jorden, inden de når grundvand eller vandløb, forudsat at arealerne ikke er afvandede og dræned. Er arealerne afvandede og/eller dræned er nitratreduktionen væsentlig mindre og udvaskningen dermed større.

Antal DE har været stigende i oplandet til Lister Dyb i Vadehavet siden 2001, men antal DE ligger på samme niveau fra 2007 til 2008. Ifølge Miljøstyrelsen er det udviklingen fra 2007, som er afgørende for om beskyttelsesniveauerne skal skærpes. Aabenraa Kommune stiller derfor ikke skærpede krav til beskyttelse af overfladevande herunder Vadehavet i forhold til udviklingen i dyretrykket.

Selvom Søndertoft 57 ligger i opland til et sårbart Natura 2000 område, vurderer Aabenraa Kommune, at de generelle harmoniregler sammen med et højt N-reduktionspotentiale og med de nye dyreenhedsberegninger, der er trådt i kraft, samt husdyrlovens beskyttelsesniveauer, at udvaskningen af kvælstof og fosfor på sigt vil falde.

Dermed er det Aabenraa Kommunes vurdering, at udvidelsen på Søndertoft 57 ikke vil betyde en forringelse af Vadehavet eller de tilhørende habitat- og fuglebeskyttelsesområder.

En stor del af oplandet til Nybøl Nor ligger i nitratklasse. Det betyder, at der i takt med godkendelsen af udspretningsarealerne i denne del af oplandet, vil komme en mindre udledning af kvælstof til Nybøl Nor. Desuden forudsætter grundlaget for vedtagelsen af Husdyrbrugsloven, at antallet af husdyr på landsplan over den kommende årrække vil falde.

Kommunen har på baggrund af den nuværende viden om udviklingen af husdyrbrugene i oplandet til Nybøl Nor, ikke grundlag til at vurdere, at udviklingen i oplandet skulle gå mod flere husdyr. På denne baggrund vurderer kommunen, at udspretningen af husdyrgødning fra Søndertoft 57 i sammenhæng med andre projekter ikke vil påvirke Nybøl Nor.

8.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de bilag IV arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer indenfor de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*, og naturdatabaser på www.naturdata.dk. Der er i databaserne ikke besigtigelser i eller omkring projektets udbredelsesområde, og på den baggrund heller ikke registreringer af de pågældende arter. Vurdering af de enkelte arters tilstedeværelse baserer sig derfor på udbredelseskortene i nævnte DMU-rapport nr. 635.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den har haft en tilbagegang i de sydøstlige dele af Danmark, men der er ikke længere doku-

mentation for en tilbagegang i de øvrige dele af landet. Den er derfor vurderet ikke truet i Danmark.

Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer eller dræning og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen. Vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne skal være omgivet af dyrkningsfri bræmmer, målt fra vandhullets øverste kant (kronen).

Kommunen vurderer, at dyknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer vil yde vandhullerne beskyttelse mod næringsstoffer tilført via overfladeafstrømning og sikre padderne skjul i den tid, yngelen forlader vandhullet. Derfor vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Bræmmer langs vandløb bruges af padder dels som spredningskorridorer og ledelinjer mellem ynglesteder og dels som rasteområder udenfor yngletiden. Beskyttede vandløb skal derfor være omgivet af 2 meter udyrkede bræmmer for at sikre vandløbet som spredningskorridor og rasteområde for områdets padder og andre dyrearter.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Det er muligt at løgfrøen fortsat er i så stærk tilbagegang på landsplan, at den skal klassificeres som truet. Men der er for få pålidelige data om bestandsudviklingen til at afgøre dette sikkert. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løvfrø. Løvfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Den findes blandt andet i den østlige del af Sønderjylland mellem Aabenraa og Kolding. Da løvfrøen har været i betydelig fremgang igennem de sidste 10 år, vurderes den ikke truet i Danmark. Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder. Mest optimale er lavvandede tidvise vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Uden for yngletiden opholder løvfrøen sig især i brombærbuske i levende hegn, krat og skovbryn. Projektområdet omfatter ikke umiddelbart løvfrøens udbredelsesområde, men det kan ikke udelukkes at løvfrøen findes i området, da den er fundet i Sønderborg Kommune. Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, hvorfor den er vurderet ikke truet, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinjen. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenede vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Selv om markfirben fortsat synes at gå lidt tilbage, er der ikke dokumentation for en kraftig tilbagegang. Den vurderes derfor ikke truet i Danmark. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskrånninger.

Trusler mod arten er næringsberigelse af levesteder, der medfører øget tilgroning og tættere vegetation, der forringer yngle og rastemulighederne for markfirben.

Hasselmus. Hasselmusen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Hasselmusens levesteder er knyttet til en lagdelt og forskelligartet løvskov, rig på frø- og frugtsætning med en mangfoldig underskov bestående af forskellige urter og bærbuske. Hasselmusen kræver stabile og uforstyrrede levesteder, og i Aabenraa Kommune er der kun registreret en bestand i Søgård Skov. Det kan dog ikke helt udelukkes at projektområdet omfatter hasselmusens udbredelsesområde, idet der er forholdsvis kort afstand fra dens registrerede udbredelsesområde til ansøgers anlæg og nærmeste udbringingsarealer.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som butsnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander, bjergsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under bilag IV padderne ovenfor. Bjergsalamander er opført på den danske rødliste som sjældent og næsten truet. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akuttruede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Listen revideres løbende. Ingen af de øvrige paddearter, der kan forekomme i projektområdet eller markfirben har status af truet i Danmark jf. den seneste revision af rødlisten i 2003-2008. Spidssnudet frø, butsnudet frø, løvfrø, løgfrø, grøn frø, skrubtudse og stor – og lille vandsalamander er dog opført på gullisten 1997 som opmærksomhedskrævende. Gullisten er en oversigt over plante- og dyrearter, der er i tilbagegang i Danmark.

Blandt pattedyrene er både odder, hasselmus og ni flagermusarter fredede og opført på rødlisten fra 1997. Listen er under revision og opdatering mangler stadig.

Grøn mosaikguldsmed er ligeledes fredet og rødlistet som næsten truet i Danmark jf. revision af rødlisten i 2003-2008.

Vurdering

Kommunen har ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og ud-

spredningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

9 Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi

Redegørelse

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet¹, hvorefter fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektiv teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring².

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må anses i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstoftab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen³. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

¹ Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

² Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.

³ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 12 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 12 som minimum skal indeholde følgende:

Oplysninger BAT-redegørelse for § 12

- Management
 1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
 2. Foder
 3. Staldindretning
 4. Forbrug af vand og energi
 5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
 6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre. Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedst tilgængelige stalddokumenter, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret, således at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige stalddokumenter.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens referencedokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003⁴. F.eks. under foder-teknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. Såfremt der ikke anvendes disse fodringsteknikker, skal det begrundes.

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er det Miljøklagenævnets opfattelse, at ansøgeren skal orientere sig og over for Aabenraa Kommune redegøre for de mulige valg og/eller fravalg af BAT, der er beskrevet i Skov- og Naturstyrelsens og Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade, Skov- og Naturstyrelsens BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT- redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

⁴ BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne og eventuelle vilkår.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, og i hvilke afsnit redegørelse, vurdering og vilkår kan findes.

Tabel 18 BAT oversigt

BAT områder	Redegørelse, vurdering og vilkår
Staldindretning	Afsnit 5.1
Foder	Afsnit 5.3
Forbrug af vand og energi	Afsnit 5.6
Reduktion af ammoniakemission	Afsnit 5.1+5.3+6.4+6.5+7.7
Affald	Afsnit 5.8
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser	Afsnit 5.10
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	Kap. 6
Udbringning af husdyrgødning	Afsnit 6.7
Reduktion af udvaskning af nitrat	Afsnit 8.4
Fosforoverskud og udledning af fosfor	Afsnit 8.5
Management	Se nedenstående

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der bliver lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i ansøgningen systematisk er sket en gennemgang af, om de teknologier, der er valgt indenfor de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT, og at bedriften anvender den bedste tilgængelige teknik.

10 Alternative muligheder og 0-alternativet

0-alternativet

Alternativet til ansøgningen er at undlade at udvide dyreholdet.

Alternative muligheder

Ansøger har overvejet at etablere en smågriseproduktion på ejendommen, så smågrise, i stedet for at blive solgt ved 10 kg, bliver solgt ved ca. 32 kg. Ansøgers interesse ligger dog primært i soproduktionen, så for ham er det naturligt at udvide soholdet i stedet for at bygge til smågrise. Derudover ønsker ansøger at kunne tilbyde sine medarbejdere en arbejdsplads med flere ansatte og et godt socialt miljø. Soproduktionen er mere arbejdstung pr. DE end smågriseproduktion, så for at få flere ansatte på ejendommen sættes på soproduktionen.

Grundet ejendommens gode placering i forhold til omgivelserne overvejer ansøgeren ikke at flytte produktionen ud fra det eksisterende anlæg. Nybyggeri bliver dog placeret længst væk fra naboer. Med hensyn til en udvidelse af dyreholdet, viser beregningerne i www.husdyrgodkendelse, at lugtgeneafstande og udvaskning er indenfor de accepterede grænser.

11 Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion vil ejendommen enten overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent, eller anlægget vil blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Unødvendige olietanke vil blive sløjftet.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det ved ophør af driften skal sikres, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

Der stilles vilkår som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

12 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne og driftjournal over antal og vægt af indsatte dyr, dyr bortskaffet til destruktion og vægt af solgte dyr og dyr sendt til slagteri. Derudover forefindes alle dyrlægerapporter og medicinske behandlinger på EDB.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold søer i farestalden.
- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Etablering af flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder

Der føres journal over flydelag og sprøjtejournale.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal føres en vis form for egenkontrol. Disse vilkår har til hensigt at dokumentere, at bedriften drives i overensstemmelse med forudsætningerne for godkendelsen og overholder godkendelsens vilkår.

13 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen er meddelt i medfør af Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig, og den skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til landbrug@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag den 13. oktober 2010 i Lokal-Bladet Budstikken, Aabenraa. En evt. klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest onsdag den 10. november 2010 inden for normal kontortids ophør kl. 15:00, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage over en § 12 miljøgodkendelse ikke har opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede ifølge Forvaltningslovens § 9 har ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. e-mail til nedenstående. Beboelser beliggende inden og uden for det beregnede konsekvensområde fremgår af bilag 2.

- Ansøger Keld Warnecke, Søndertoft 57, 6300 Gråsten

Naboer inden og uden for lugtkonsekvensområdet

- Martha Wiuff, Bybakken 5, 1., 6200 Aabenraa
- Carsten Peter Christensen, Nørreskovvej 1, 6340 Kruså
- Gisela Marianne Lorenzen Kongsted og Preben Christian Kongsted, Nørreskovvej 3, 6340 Kruså
- Peter Calle Petersen og Dagny Petersen, Tørsbølvej 10, 6340 Kruså
- Lenette Iversen og Klaus Henning Larsen, Tørsbølvej 6, 6340 Kruså
- Jacob Berg Sørensen og Ulla Berg Nielsen, Tørsbølvej 8, 6340 Kruså
- Jørn Evald Sørensen, Tørsbølvej 8, 6340 Kruså
- Andreas Ruick, Skovtoft 18, 6300 Gråsten
- Jens Aage Holm, Skovtoft 22, 6300 Gråsten
- Mogens Petersen, Melskovvej 4, 6300 Gråsten
- Metta Detlefsen, Nyvej 18, 5. tv, 1851 Frederiksberg C

- Jan Detlefsen, Scoresbysundvej 3, st. 42, 9210 Aalborg SØ
- Anette Hartmann Andersen og René Andersen, Skovtoft 6, 6300 Gråsten
- Annett Fischer, Skovtoft 18, 6300 Gråsten
- Laila Hansen og Finn Lorenzen, Skovtoft 20, 6300 Gråsten
- Lars Detlefsen, Heibergsgade 20, 1., 8000 Århus C
- Torsten Kistrup, Lundtoftvej 11, 6300 Gråsten
- Hans Clausen Sørensen, Søndertoft 45, 6300 Gråsten
- Hans Peter Steffensen, Søndertoft 53, 6300 Gråsten
- Kurt Sørensen Møller, Søndertoft 60, 6300 Gråsten
- Gert-Sievert Schröder, Søndertoft 62, 6300 Gråsten
- Kurt Heinrich Johannes Büchmann, Søndertoft 64, 6300 Gråsten
- Sigrid Karen Bechgaard Holm, Søndertoft 70, 6300 Gråsten
- Hansine Frank og Carsten Batzlaff, Søndertoft 72, 6300 Gråsten
- Karin Festersen, Tørsbølgade 3, 6300 Gråsten
- Brian Christensen, Tørsbølgade 37, 6300 Gråsten
- René Sejer Bruhn, Søndertoft 49, 6300 Gråsten
- Charlotte Bonde Petersen og Allan Bonde Petersen, Søndertoft 51, 6300 Gråsten
- Henrik Behnke Schmidt, Søndertoft 55, 6300 Gråsten
- Anja Louise Dyrendom Christensen, Søndertoft 66, 1., 6300 Gråsten
- Kim Gustav Holm, Søndertoft 70, 6300 Gråsten
- Ove Lauritzen, Tørsbølgade 41, 6300 Gråsten
- Elvis Isic, Tørsbølgade 45, 6300 Gråsten
- B.C. EJENDOMSUDVIKLING ApS, GI Århusvej 25, 8700 Horsens
- Steffan Leonhard Matthiesen, Tørsbølgade 51, 6300 Gråsten
- Peder Bjerregård Sørensen, Tørsbølgade 52, 6300 Gråsten
- Ellen Helene Skau, Tørsbølgade 53, 6300 Gråsten
- Leif Hilmar Christensen, Tørsbølgade 53, 6300 Gråsten
- Johannes Demuth, Tørsbølgade 57, 6300 Gråsten
- Egon Feldstedt, Tørsbølgade 58, 6300 Gråsten
- Antje Braunert, Tørsbølgade 59, 6300 Gråsten
- Marie Jørine Hansen, Tørsbølgade 60, 6300 Gråsten
- Bente Sønnichsen, Sølvtoft 7, 6400 Sønderborg
- Kenneth Hansen, Tørsbølgade 36, st., 6300 Gråsten
- Else Margrethe Hinrichsen, Hovgård 1, 6300 Gråsten
- Jørgen Mathias Hansen, Tørsbølgade 68, 6300 Gråsten
- Sonja Andreasen, Tørsbølgade 74A, 6300 Gråsten
- FRYDENDALL EJENDOMME ApS, Borggade 5, 6300 Gråsten
- Kirsten Langelund Mikkelsen og Lars Mikkelsen, Tørsbølgade 49, 6300 Gråsten
- Anne Viola Lauenstein Tønder, Tørsbølgade 50, 6300 Gråsten
- Lillian Krohn Bjerregård, Tørsbølgade 52, 6300 Gråsten
- Boet efter Just Niels Wollesen, v/ advokat Philip Jensen, Ahlefeldvej 5, 6300 Gråsten
- Martin Hansen, Tørsbølgade 56, 6300 Gråsten
- Erik Hansen, Tørsbølgade 64, 6300 Gråsten
- Leif Albert Kraak, Tørsbølgade 70, 6300 Gråsten
- Torben Holm Jensen, Tørsbølgade 72, 6300 Gråsten
- H. G. Norman Günthner, Tørsbølgade 62, 6300 Gråsten
- Torkild Clausen Petersen, Tørsbølgade 61, 6300 Gråsten
- Elene Cathrine Schau og Johan Poulsen, Tørsbølgade 59B, 6300 Gråsten
- Dieter Lukas, Tørsbølgade 74B, 6300 Gråsten

Bortforpagtere

- Kaj Warnecke, Sottrupskov 26, 6400 Sønderborg
- Jørgen Ove Jørgensen, Nederbyvej 27, 6340 Kruså

Modtagere af husdyrgødning

- Thorsten Boysen, Købingsmarkvej 2, 6430 Nordborg
- Anders Hansen, Hydevadvej 2, 6230 Rødekro
- Nis Thomsen, Løgtøft 9, 6300 Gråsten

Øvrige

- Miljørådgiver Lene Alnor, Landbosyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, lea@landbosyd.dk
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Til orientering

- Sønderborg Kommune, landbrug@sonderborg.dk

14 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 12, stk. 2 godkendelse, skemanr. 11111, version 9, genereret den 27. september 2010 og udskevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 27. september 2010
 - 1.1. Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk / forslag til miljøgodkendelse
 - 1.2. Placering af anlæg og afstande.
 - 1.3. Tekniske installationer.
 - 1.4. Udbringningsarealer og transportruter
 - 1.5. Placering af støjklider.
 - 1.6. Fuldmagt
 - 1.7. Marker i § 7-bufferzone
 - 1.8. Etape 1-ansøgning
2. Konsekvensområde lugt
3. Kommentarer af 21. august 2010 fra Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa Afdeling til udkast til miljøgodkendelse
4. Kommentarer af 3. september 2010 fra Det Økologiske Råd til udkast til miljøgodkendelse
5. Kommentarer af 9. september 2010 fra Kim og Sigrld Holm, Søndertoft 70, 6300 Gråsten til udkast til miljøgodkendelse
6. Høringssvar fra Sønderborg Kommune
7. Fotos visende anlæggets placering

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	11111
Version	9
Dato	27-09-2010

Navn	Keld Warnecke
Adresse	Søndertoft 57, 6300 Gråsten
Telefon	74686046
Mobil	20164705
E-Mail	clausenkaren@yahoo.com

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	0 DE	1,08 DE	182,84 DE
Ansøgt	0 DE	1,08 DE	441,99 DE

Kort beskrivelse

Keld Warnecke har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på ejendommen "Søndertoft" beliggende Søndertoft 57, 6300 Gråsten. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindelig indsendt den xx. måned 200x, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 11111, version x indsendt til Aabenraa Kommune den xx. måned 200x og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 200x. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen i søer, smågrise og slagtesvin fra 187,5 DE til 441,8 DE. Udvidelsen ønskes foretaget i 2 etaper. Husdyrbruget har ikke tidligere været miljøgodkendt. Desuden er der 3 heste på ejendommen, svarende til 1,08 DE.

Etape 1 kan foretages i eksisterende bygninger.

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 2 at opføre:

- En farestald på 1.534 m² med gyllekøling (22,4 m x 68,5 m)
- En drægtighedsstald på 1.120 m² med gyllekøling (23,1 m x 48,5 m)
- en løbeafdeling på 750 m² med gyllekøling (23,1 m x 32,5 m)
- en poltestald på 728 m² med gyllekøling (22,4 m x 32,5 m)
- en gyllebeholder på 6.000 m³ med overdækning
- Stationært separationsanlæg

Bygge- og anlægsarbejdet i etape 2 forventes at starte i marts 2014 og afsluttes i november 2014. Umiddelbart efter byggeriets afslutning indsættes der dyr i staldene.

Beregningsgrundlag

01-2009-A

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold	4
1.1. Ansøger	4
1.2. Konsulent	4
1.3. Kontaktperson på bedriften	4
1.4. Bedriftoplysninger	4
1.5. Yderligere oplysninger	4
2. Oprettede Anlæg	6
3. Beregninger på anlæg	41
3.1. Ammoniak	41
3.1.1. Generel Ammoniakreduktion	41
3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion	41
3.2. Lugtgeneberegning	42
3.2.1. Resultat af lugtberegning	43
4. Oplysninger om arealer	44
4.1. Arealer	44
4.1.1. Kortbilleder	44
4.1.2. Grundlæggende arealinformationer	65
4.1.3. Udbringningsarealer	65
4.1.4. Aftalearealer	66
4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)	67
4.2.1. Produceret Gødningsmængde	67
4.2.2. Tilført Gødningsmængde	67
4.2.3. Afsat Gødningsmængde	67
4.2.4. Total Gødningsmængde	67
4.2.5. Total sum af gødningsmængder	67
4.2.6. Harmonital	67
4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)	68
4.3.1. Produceret Gødningsmængde	68
4.3.2. Tilført Gødningsmængde	68
4.3.3. Afsat Gødningsmængde	68
4.3.4. Total Gødningsmængde	68
4.3.5. Total sum af gødningsmængder	68
4.3.6. Harmonital	68
4.4. Udbringningsteknologi	69
5. Beregninger på arealer	70
5.1. Fosforberegning	70

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)	70
5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	70
5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N	70
5.3. Nitratberegning (Grundvand)	70

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold

1.1. Ansøger

Navn	Keld Warnecke
Adresse	Søndertoft 57, 6300 Gråsten
Telefon	74686046
Mobil	20164705
E-Mail	clausenkaren@yahoo.com

1.2. Konsulent

Navn	Lene Alnor
Adresse	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Telefon	74365102
Mobil	22158211
E-Mail	lea@landbosyd.dk

1.3. Kontaktperson på bedriften

Navn	Keld Warnecke
Adresse	Søndertoft 57, 6300 Gråsten
Telefon	74686046
Mobil	20164705
E-Mail	clausenkaren@yahoo.com

1.4. Bedriftoplysninger

Navn	Søndertoft
Adresse	Søndertoft 57, 6300 Aabenraa
CVR	29002886

1.5. Yderligere oplysninger

Kort beskrivelse

Keld Warnecke har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på ejendommen "Søndertoft" beliggende Søndertoft 57, 6300 Gråsten. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindelig indsendt den xx. måned 200x, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 11111, version x indsendt til Aabenraa Kommune den xx. måned 200x og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 200x. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen i søer, smågrise og slagtesvin fra 187,5 DE til 441,8 DE. Udvidelsen ønskes foretaget i 2 etaper. Husdyrbruget har ikke tidligere været miljøgodkendt. Desuden er der 3 heste på ejendommen, svarende til 1,08 DE.

Etape 1 kan foretages i eksisterende bygninger.

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 2 at opføre:

- En farestald på 1.534 m² med gyllekøling (22,4 m x 68,5 m)
- En drægtighedsstald på 1.120 m² med gyllekøling (23,1 m x 48,5 m)
- en løbeafdeling på 750 m² med gyllekøling (23,1 m x 32,5 m)
- en poltestald på 728 m² med gyllekøling (22,4 m x 32,5 m)
- en gyllebeholder på 6.000 m³ med overdækning
- Stationært separationsanlæg

Bygge- og anlægsarbejdet i etape 2 forventes at starte i marts 2014 og afsluttes i november 2014.

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Ikke beskrevet.

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	01-03-2014
Sluttidspunkt for byggeriet	30-11-2014
Starttidspunkt for driften	15-01-2009

Beskrivelse af datoerne

Bygge- og anlægsarbejdet i etape 2 forventes at starte i marts 2014 og afsluttes i november 2014. Umiddelbart efter byggeriets afslutning indsættes der dyr i staldene.

Oplysninger om biaktiviteter

Ikke beskrevet.

2. Oprettede Anlæg

1. Anlæg - Husdyrbrugets samlede anlæg

Lokalisering og landskab

Ikke beskrevet.

Generelle afstandskrav

Ikke beskrevet.

Landskabelige hensyn

Ikke beskrevet.

Energi

Ikke beskrevet.

Energibesparende foranstaltninger

Ikke beskrevet.

Vand

Ikke beskrevet.

Vandbesparende foranstaltninger

Ikke beskrevet.

Døde dyr

Ikke beskrevet.

Fast affald

Ikke beskrevet.

Olie- og kemikalieaffald

Ikke beskrevet.

Management

Ikke beskrevet.

Egenkontrol

Ikke beskrevet.

Opsummering

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	0 DE	1,08 DE	182,84 DE
Ansøgt	0 DE	1,08 DE	441,99 DE

1.1. Ejendom - Søndertoft

Generelt

Ejendomsnummer	5800002515
CVR/P	1011724384
Antal andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter	0

Matrikler

Ejerlav	Matrikelnummer
Hokkerup, Holbøl	68
Hokkerup, Holbøl	302

CHR numre

95071

Spildevand

Spildevandsmængde

Ikke beskrevet.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Ikke beskrevet.

Spildevand afledning

Ikke beskrevet.

Transport

Beskrivelse af transport

Ikke beskrevet.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Ikke beskrevet.

Minimering af risiko for uheld

Ikke beskrevet.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Ikke beskrevet.

Støjklider

Beskrivelse af støjkluder
Ikke beskrevet.

Driftsperiode for støjkluder
Ikke beskrevet.

Tiltag mod støjkluder
Ikke beskrevet.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr
Ikke beskrevet.

Fluegener
Ikke beskrevet.

Rottebekæmpelse
Ikke beskrevet.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr
Ikke beskrevet.

Oplag af olie og kemikalier
Ikke beskrevet.

Ensilageopbevaring

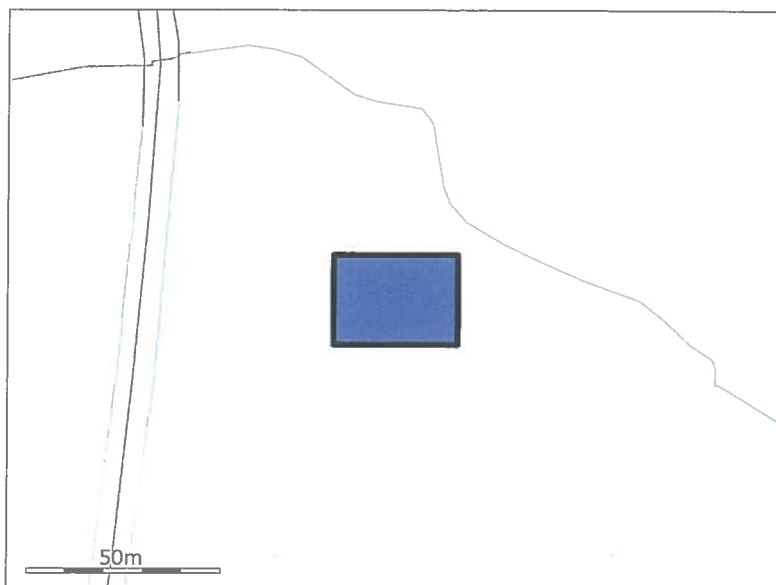
Ensilage og foderopbevaring
Ikke beskrevet.

Diverse

Lysforhold
Ikke beskrevet.

Foranstaltninger ved ophør af produktion
Ikke beskrevet.

1.1.1. Staldafsnit - Løbeafdeling 1

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt*Generelt**Rengøring desinficering*

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

NH4 effekt	5,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Årso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv

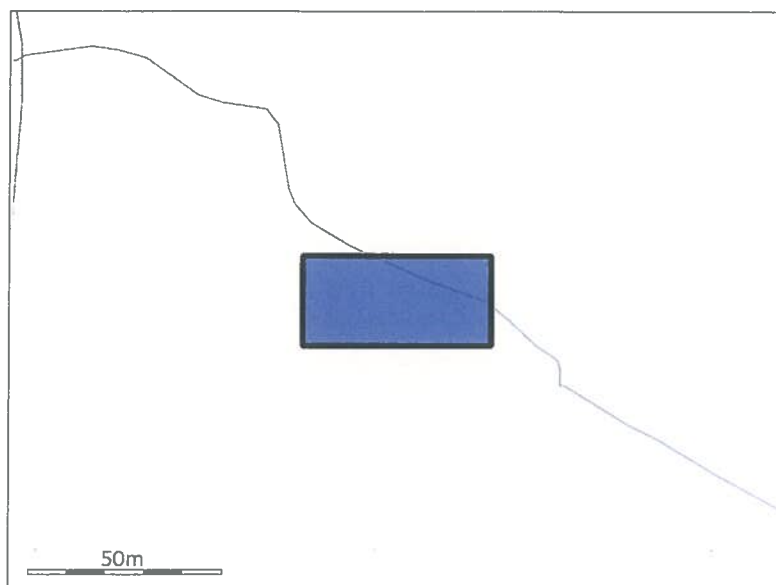
Nudrift

Antal dyr	251
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	180
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	283
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	211
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	139,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.2. Staldafsnit - Drægtighedsstald 2

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftekøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

NH4 effekt	5,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv

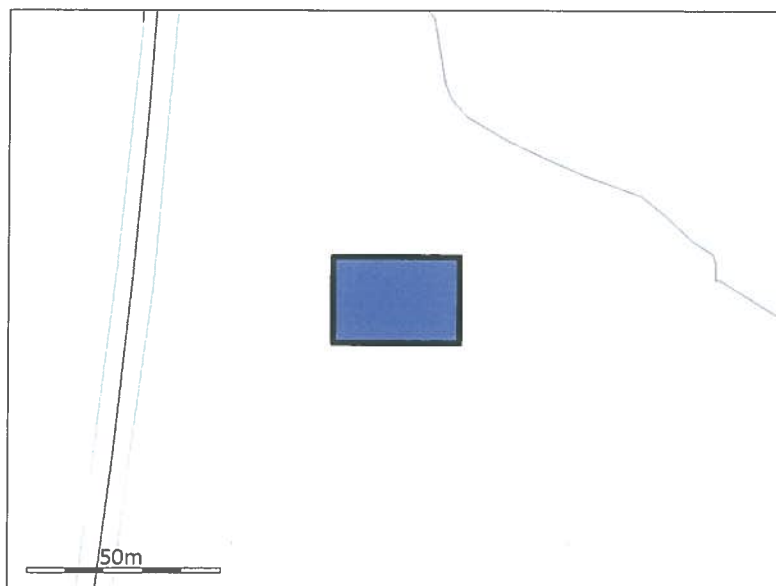
Nudrift

Antal dyr	419
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	301
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	467
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	348
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	139,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.3. Staldafsnit - Poltestald 3

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (reovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
---	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftekøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

NH4 effekt	5,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv

Nudrift

Antal dyr	750
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	246
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	8,50 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	824
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	278
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	10,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	32,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

2. Svin

Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv

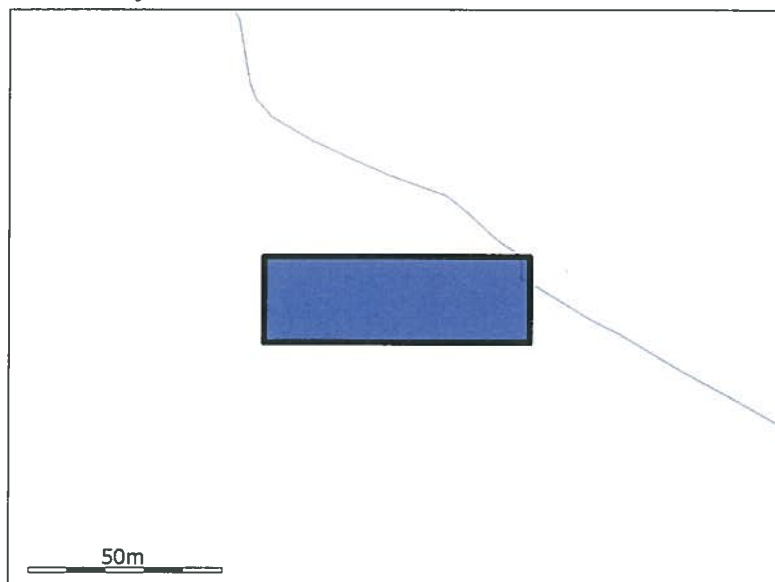
Nudrift

Antal dyr	750
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	146
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	824
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	159
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	32,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	107,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.4. Staldafsnit - Farestald 4

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (reovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
---	-----

Bedste tilgængelige staldeknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

NH4 effekt	5,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftekøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv

Nudrift

Antal dyr	670
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	189
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	750
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	191
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	139,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

2. Svin

Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv

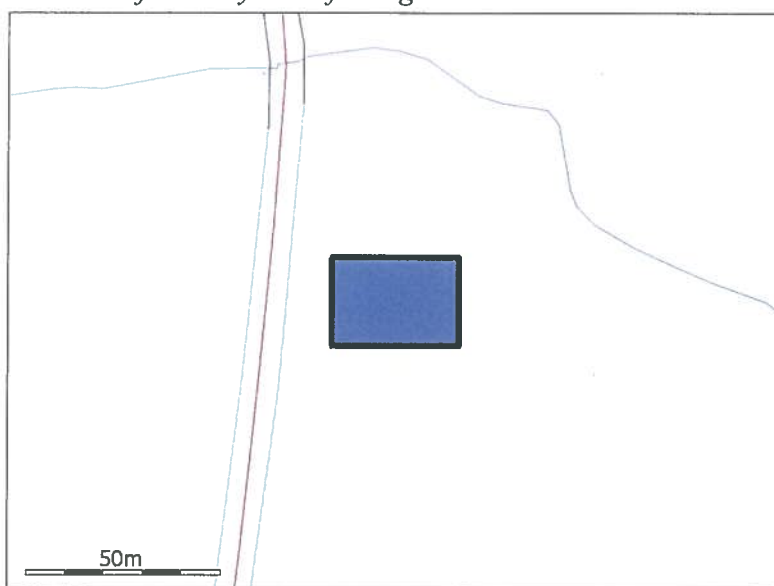
Nudrift

Antal dyr	17152
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	1
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	7,20 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	8,50 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,01 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	26250
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	1
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	7,30 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	10,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,01 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.5. Staldafsnit - Ny løbeafdeling 5

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldeknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

NH4 effekt	5,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv

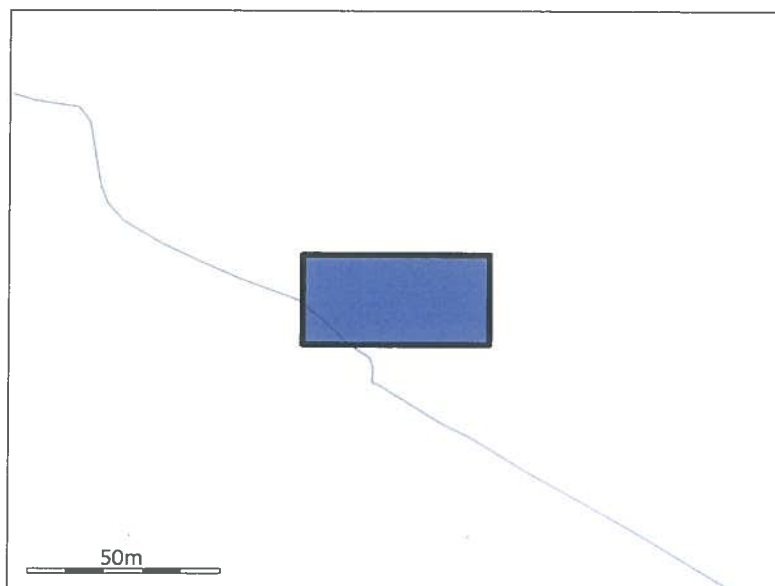
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	283
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	211
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årsso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	139,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årsso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.6. Staldafsnit - Ny drægtighedsstald 6

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skræbeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt*Generelt**Rengøring desinficering*

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

NH4 effekt	5,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skræbeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	467
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	348
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	139,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.7. Staldafsnit - Ny poltestald 7

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabe anlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering
Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde
Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

NH4 effekt	5,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	1176
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	397
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	10,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	32,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

2. Svin

Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv

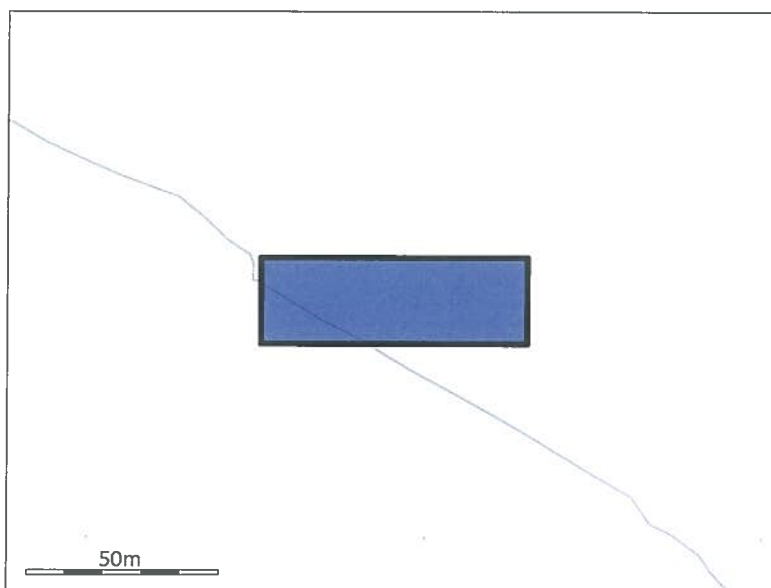
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	1176
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	227
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	32,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	107,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.8. Staldafsnit - Ny farestald 8

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt*Generelt**Rengøring desinficering*

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

NH4 effekt	5,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	750
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	191
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	139,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

2. Svin

Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv

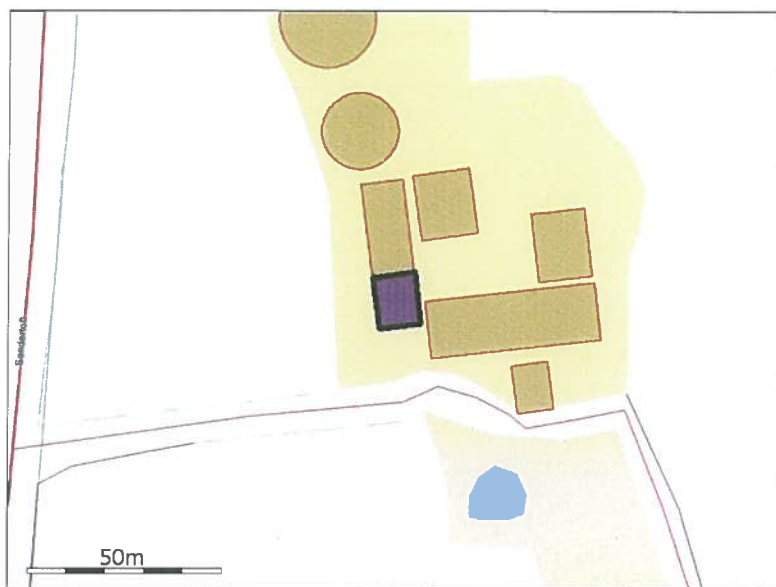
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	26250
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	1
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	7,30 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	10,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,01 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.9. Staldafsnit - Hestestald 9

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftekøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Andre dyr

1 voksen årshest, 500-700 kg

Nudrift

Antal dyr	2
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	5
Stipladser	2

Ansøgt

Antal dyr	2
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	5
Stipladser	2

2. Andre dyr

1 voksen årshest, under 300 kg

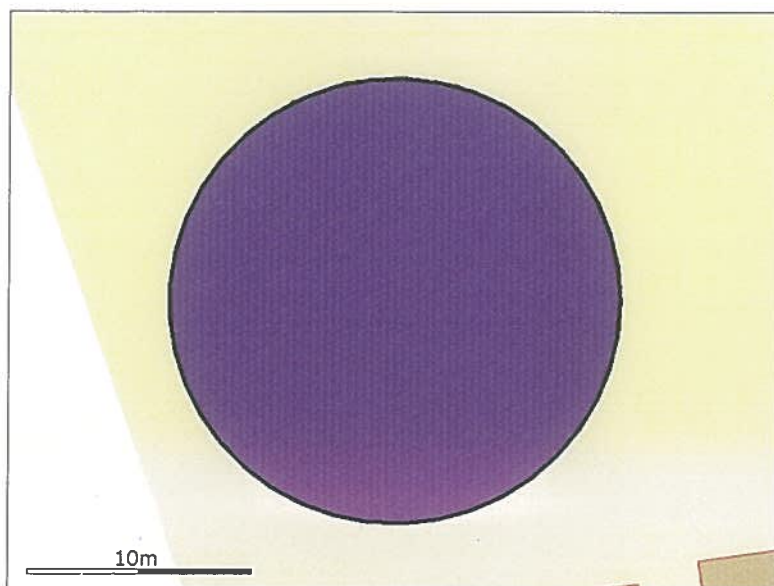
Nudrift

Antal dyr	1
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	5
Stipladser	1

Ansøgt

Antal dyr	1
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	5
Stipladser	1

1.1.10. Opbevaringslager - Gyllebeholder 9 1150 m3

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	34,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1150,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

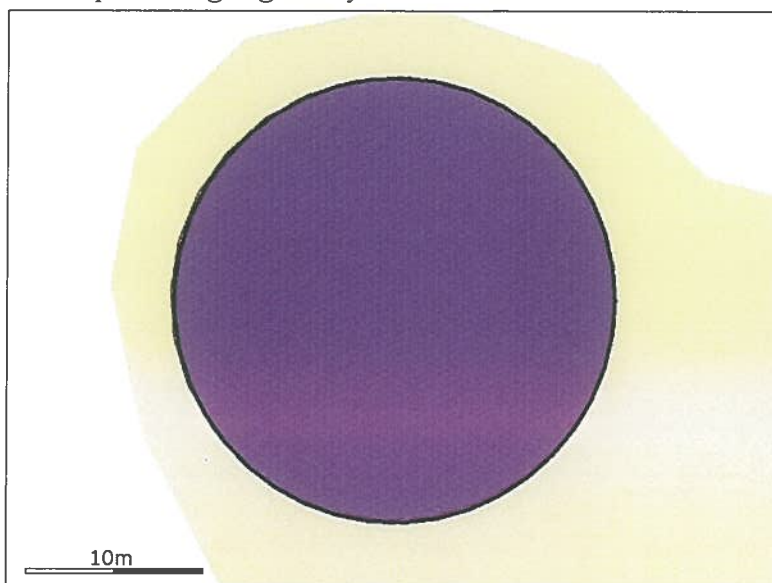
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	12,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1150,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.11. Opbevaringslager - Gyllebeholder 10 2250 m³

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	66,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2250,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

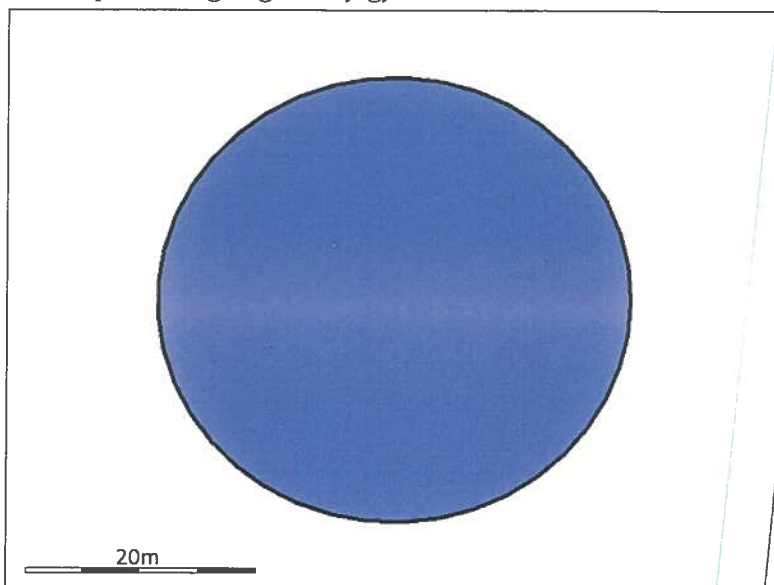
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	24,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2250,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.12. Opbevaringslager - Ny gyllebeholder 11 6000 m3

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Ja

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	64,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	6000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

3. Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-11,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	2166,68 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	3075,41 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	620,25 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	5862,34 KgN/år
Meremission fra anlæg	3096,45 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,18 KgN/Ha

Beregning af højeste bidrag i naturområde (kontroller at dine ruheder og kildehøjde er korrekte):

Staldafsnit	Kildehøjde	Retning	Afstand til naturpunkt	Ruhed Opland	Ruhed Natur
Gyllebeholder 9 1150 m3	3	87,34°	710,95m	S	Bn
Gyllebeholder 9 1150 m3	3	87,34°	710,95m	S	Bn
Gyllebeholder 10 2250 m3	3	84,97°	701,69m	S	Bn
Gyllebeholder 10 2250 m3	3	84,97°	701,69m	S	Bn
Løbeafdeling 1	3	100,68°	868,87m	S	Bn
Løbeafdeling 1	3	100,68°	868,87m	S	Bn
Løbeafdeling 1	3	100,68°	868,87m	S	Bn
Gyllebeholder 9 1150 m3	3	87,34°	710,95m	S	Bn
Gyllebeholder 10 2250 m3	3	84,97°	701,69m	S	Bn
Løbeafdeling 1	3	100,68°	868,87m	S	Bn
Drægtighedsstald 2	3	100,29°	900,78m	S	Bn
Drægtighedsstald 2	3	100,29°	900,78m	S	Bn
Drægtighedsstald 2	3	100,29°	900,78m	S	Bn
Drægtighedsstald 2	3	100,29°	900,78m	S	Bn
Gyllebeholder 9 1150 m3	3	87,34°	710,95m	S	Bn
Gyllebeholder 10 2250 m3	3	84,97°	701,69m	S	Bn
Løbeafdeling 1	3	100,68°	868,87m	S	Bn
Drægtighedsstald 2	3	100,29°	900,78m	S	Bn
Poltestald 3	3	102,45°	874,30m	S	Bn
Poltestald 3	3	102,45°	874,30m	S	Bn
Poltestald 3	3	102,45°	874,30m	S	Bn
Poltestald 3	3	102,45°	874,30m	S	Bn
Poltestald 3	3	102,45°	874,30m	S	Bn
Gyllebeholder 9 1150 m3	3	87,34°	710,95m	S	Bn
Gyllebeholder 10 2250 m3	3	84,97°	701,69m	S	Bn
Løbeafdeling 1	3	100,68°	868,87m	S	Bn
Drægtighedsstald 2	3	100,29°	900,78m	S	Bn
Poltestald 3	3	102,45°	874,30m	S	Bn
Farestald 4	3	102,00°	906,34m	S	Bn
Farestald 4	3	102,00°	906,34m	S	Bn
Farestald 4	3	102,00°	906,34m	S	Bn
Farestald 4	3	102,00°	906,34m	S	Bn
Farestald 4	3	102,00°	906,34m	S	Bn
Farestald 4	3	102,00°	906,34m	S	Bn
Gyllebeholder 9 1150 m3	3	87,34°	710,95m	S	Bn
Gyllebeholder 10 2250 m3	3	84,97°	701,69m	S	Bn
Løbeafdeling 1	3	100,68°	868,87m	S	Bn
Drægtighedsstald 2	3	100,29°	900,78m	S	Bn
Poltestald 3	3	102,45°	874,30m	S	Bn
Farestald 4	3	102,00°	906,34m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Gyllebeholder 9 1150 m3	3	87,34°	710,95m	S	Bn
Gyllebeholder 10 2250 m3	3	84,97°	701,69m	S	Bn
Løbeafdeling 1	3	100,68°	868,87m	S	Bn
Drægtighedsstald 2	3	100,29°	900,78m	S	Bn
Poltestald 3	3	102,45°	874,30m	S	Bn
Farestald 4	3	102,00°	906,34m	S	Bn
Ny løbeafdeling 5	3	101,10°	836,82m	S	Bn
Ny drægtighedsstald 6	3	99,78°	948,61m	S	Bn
Ny drægtighedsstald 6	3	99,78°	948,61m	S	Bn
Ny drægtighedsstald 6	3	99,78°	948,61m	S	Bn
Ny drægtighedsstald 6	3	99,78°	948,61m	S	Bn
Ny drægtighedsstald 6	3	99,78°	948,61m	S	Bn

3.2. Lugtgeneregning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Løbeafdeling 1	Byzone	535,70m	Nej	0	Ja
Løbeafdeling 1	Samlet bebyggelse	645,55m	Nej	0	Nej
Løbeafdeling 1	Enkelt bolig	251,89m	Ja	0	Nej
Drægtighedsstald 2	Byzone	555,76m	Nej	0	Ja
Drægtighedsstald 2	Samlet bebyggelse	664,98m	Nej	0	Nej
Drægtighedsstald 2	Enkelt bolig	267,41m	Ja	0	Nej
Poltestald 3	Byzone	559,80m	Nej	0	Ja
Poltestald 3	Samlet bebyggelse	669,78m	Nej	0	Nej
Poltestald 3	Enkelt bolig	226,32m	Ja	0	Nej
Farestald 4	Byzone	584,25m	Nej	0	Ja
Farestald 4	Samlet bebyggelse	693,59m	Nej	0	Nej
Farestald 4	Enkelt bolig	248,59m	Ja	0	Nej
Ny løbeafdeling 5	Byzone	521,27m	Nej	0	Ja
Ny løbeafdeling 5	Samlet bebyggelse	631,36m	Nej	0	Nej
Ny løbeafdeling 5	Enkelt bolig	243,64m	Ja	0	Nej
Ny drægtighedsstald 6	Byzone	582,76m	Nej	0	Ja
Ny drægtighedsstald 6	Samlet bebyggelse	690,84m	Nej	0	Nej
Ny drægtighedsstald 6	Enkelt bolig	292,08m	Ja	0	Nej
Ny poltestald 7	Byzone	545,95m	Nej	0	Ja
Ny poltestald 7	Samlet bebyggelse	656,05m	Nej	0	Nej
Ny poltestald 7	Enkelt bolig	217,18m	Ja	0	Nej
Ny farestald 8	Byzone	622,50m	Nej	0	Ja
Ny farestald 8	Samlet bebyggelse	730,27m	Nej	0	Nej
Ny farestald 8	Enkelt bolig	290,27m	Ja	0	Nej
Hestestald 9	Byzone	330,16m	Nej	0	Ja
Hestestald 9	Samlet bebyggelse	440,04m	Nej	0	Ja
Hestestald 9	Enkelt bolig	406,26m	Ja	0	Nej

3.2.1. Resultat af lugtberegning

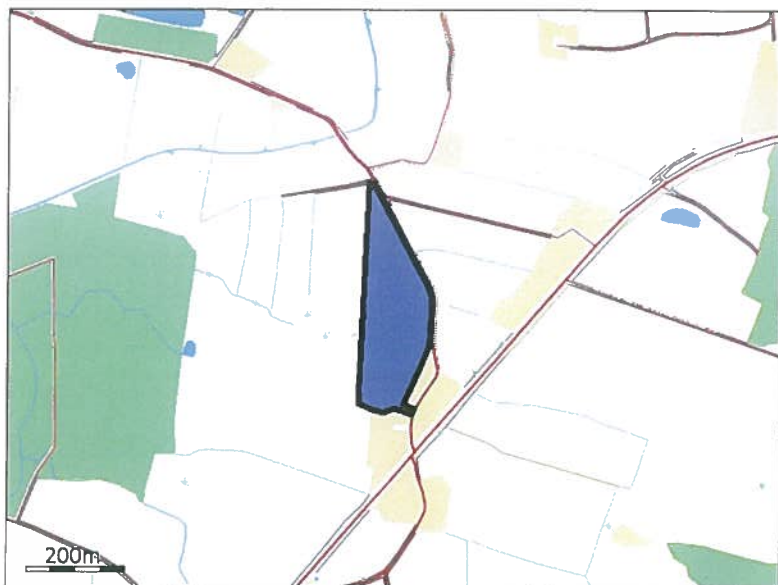
Områdetype	Beregnings model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	524,51 m	524,51 m	248,50 m	575,52 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	F M K	371,30 m	13,30 m	13,30 m	440,04 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	Ny	163,88 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

4. Oplysninger om arealer

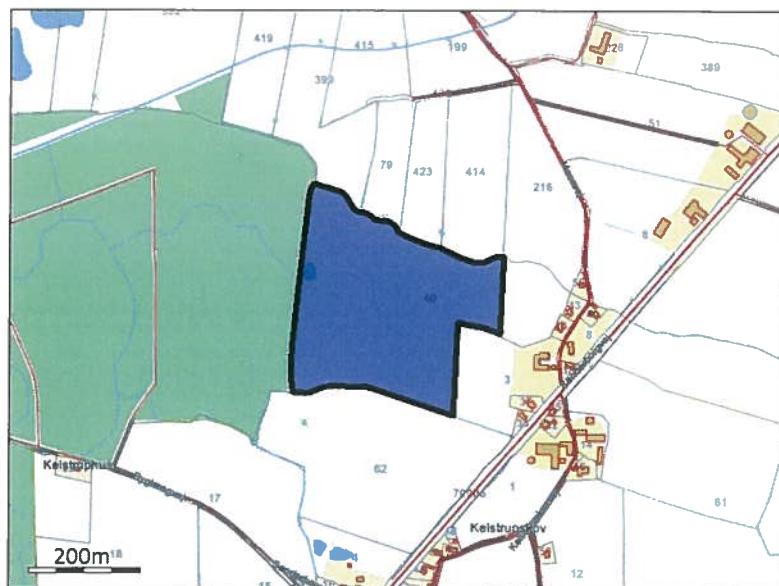
4.1. Arealer

4.1.1. Kortbilleder

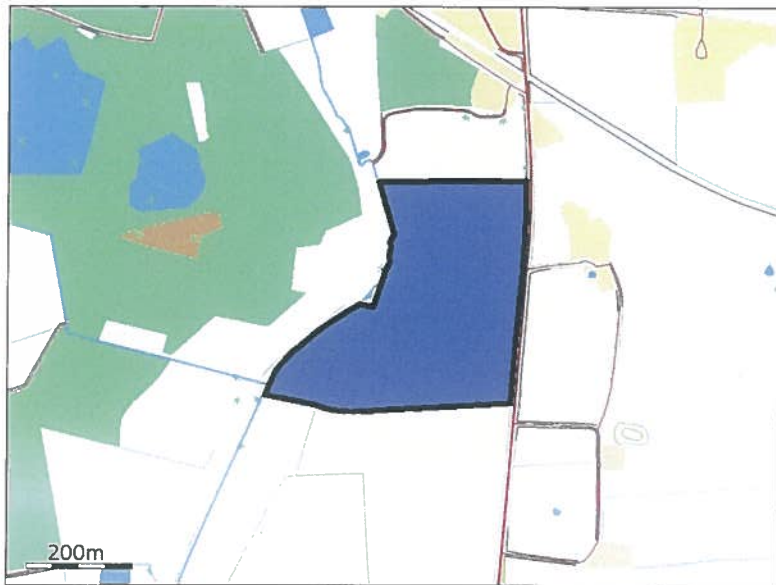
6

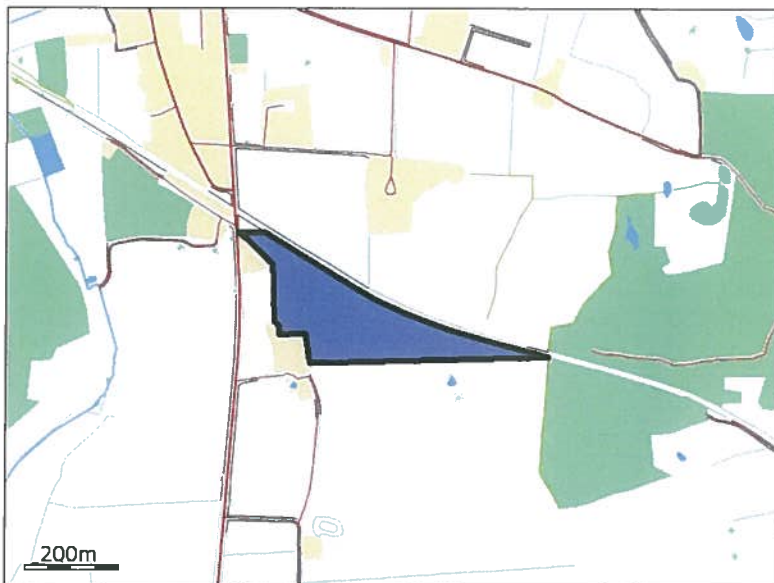
7

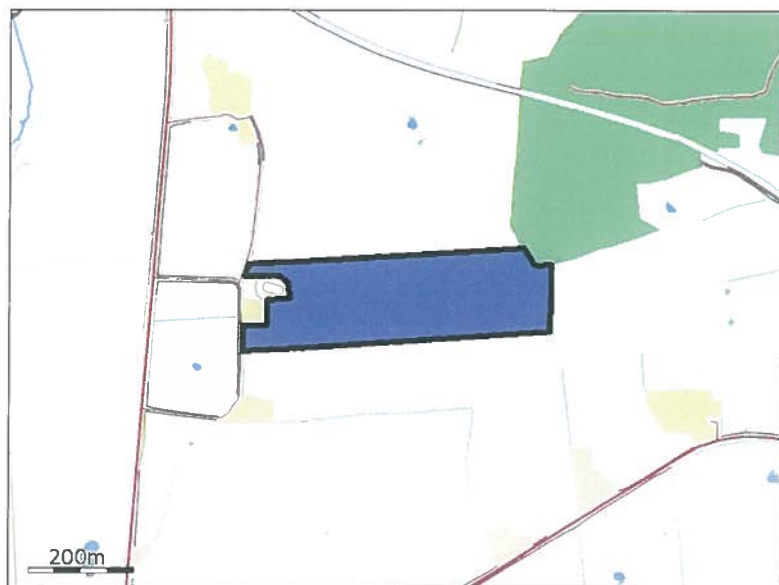
11

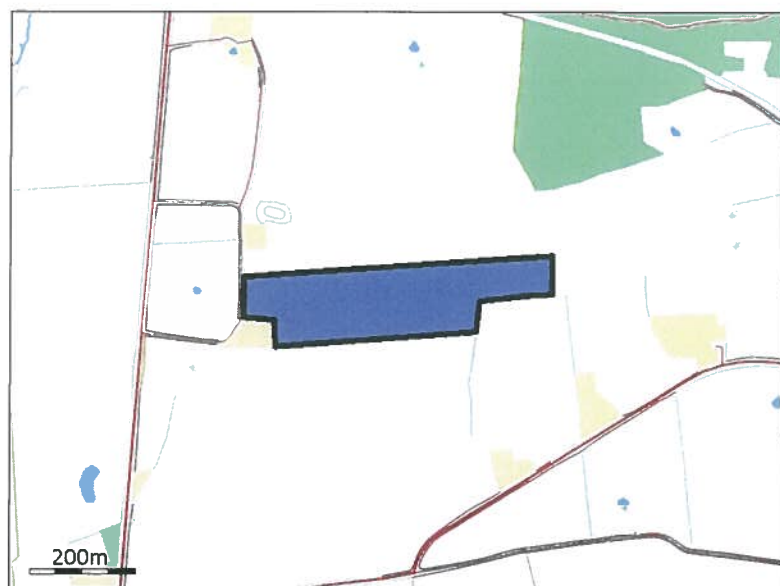
1

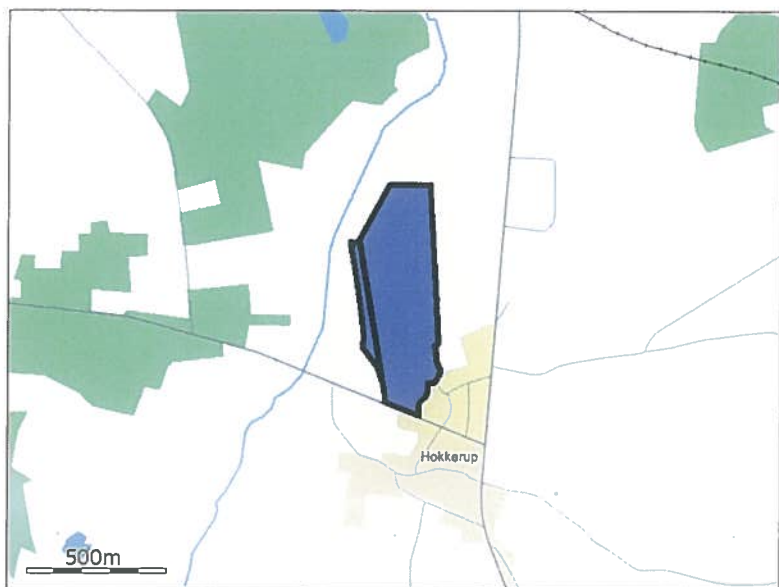
4

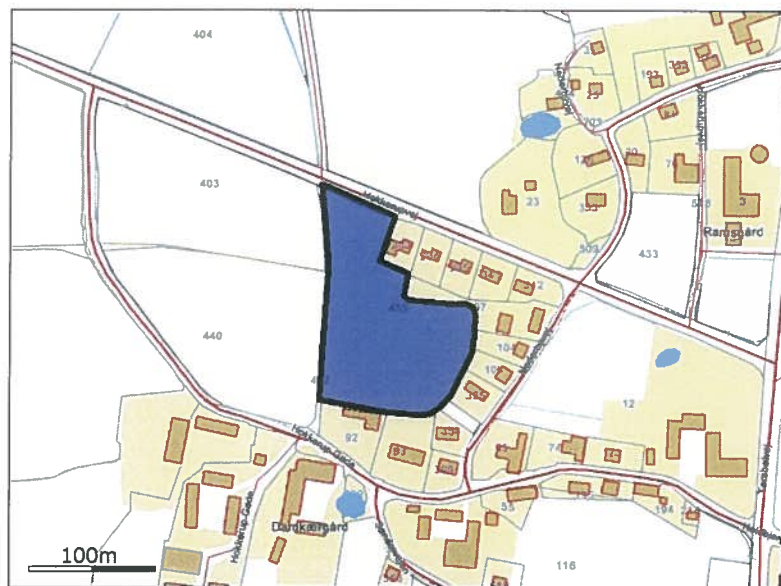
13

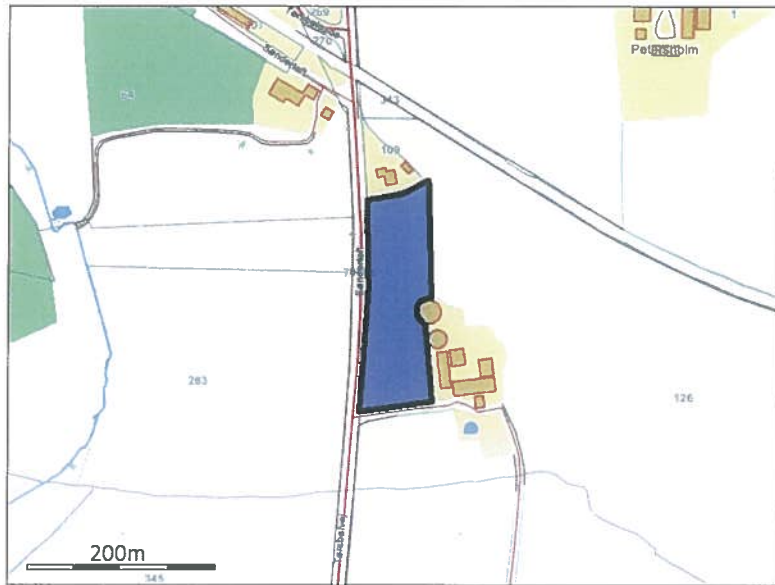
8

8-1

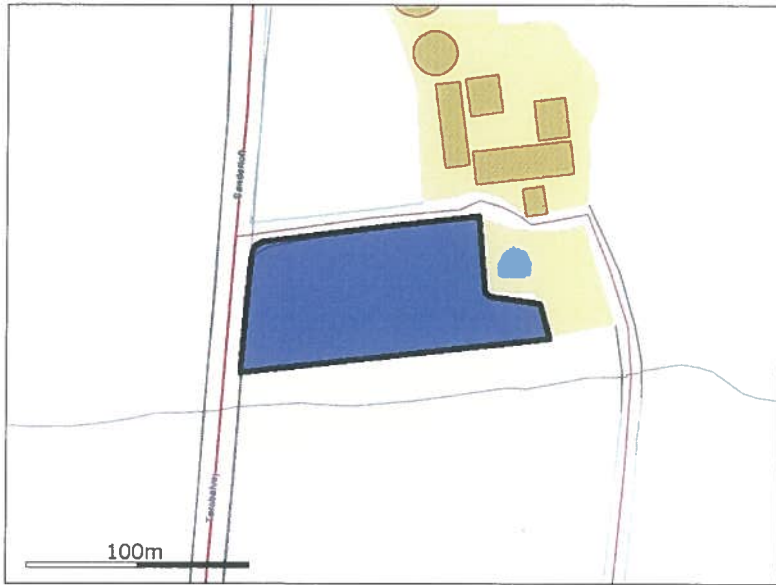
1-1

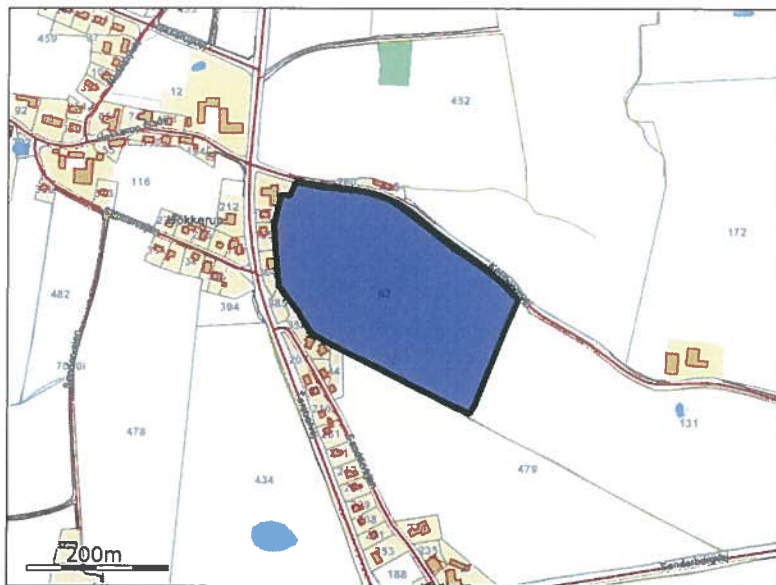
19

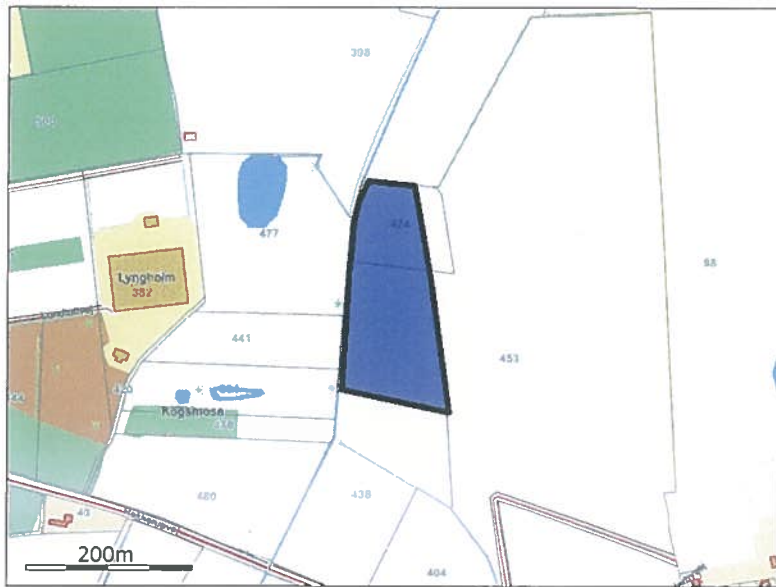
5-1

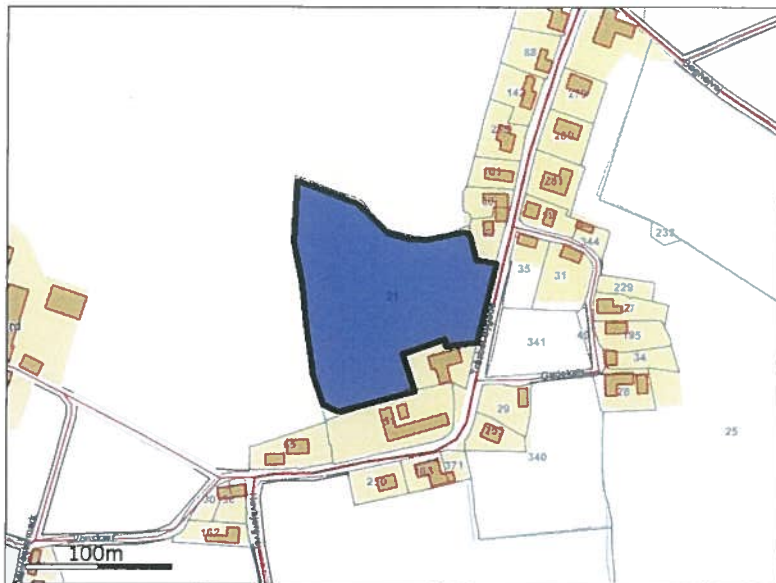
18

14

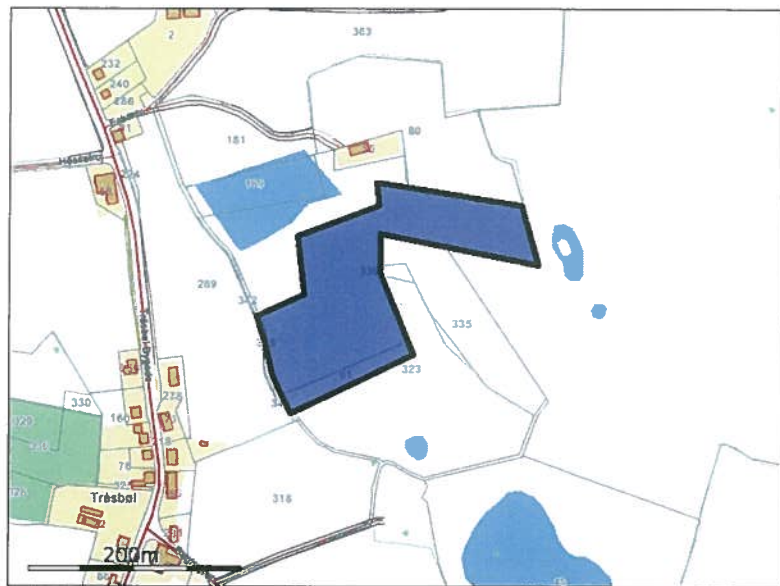
21

22

23

24

25-2

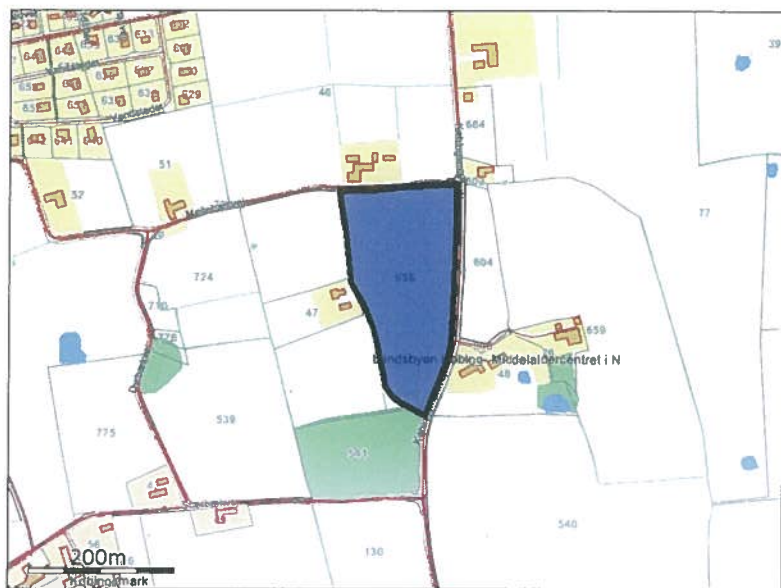
25-3

GATB1

GATB2

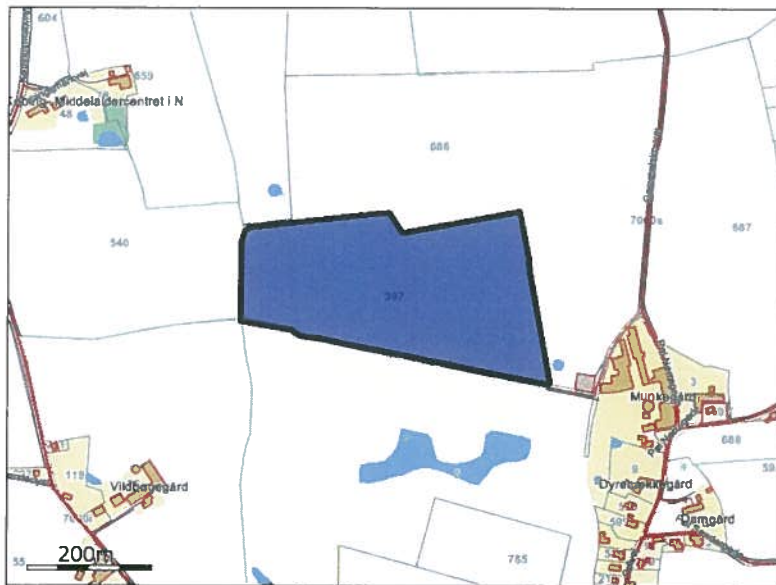
GATB3

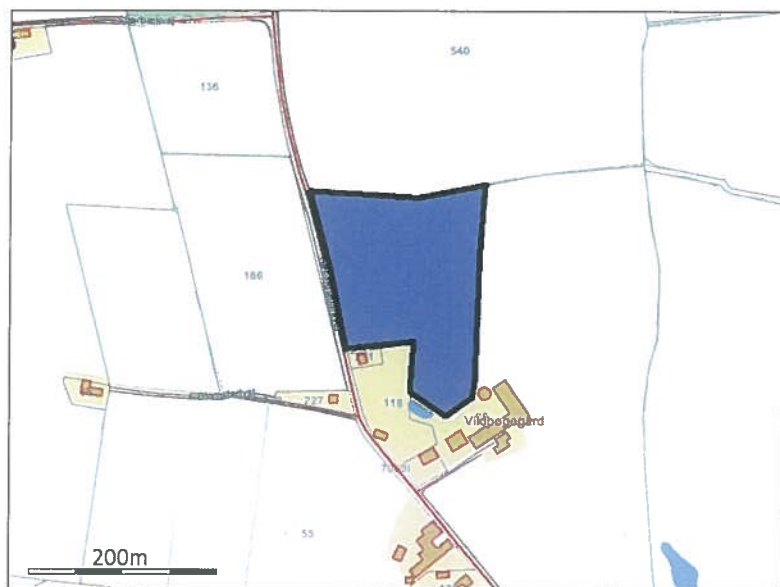
GATB4

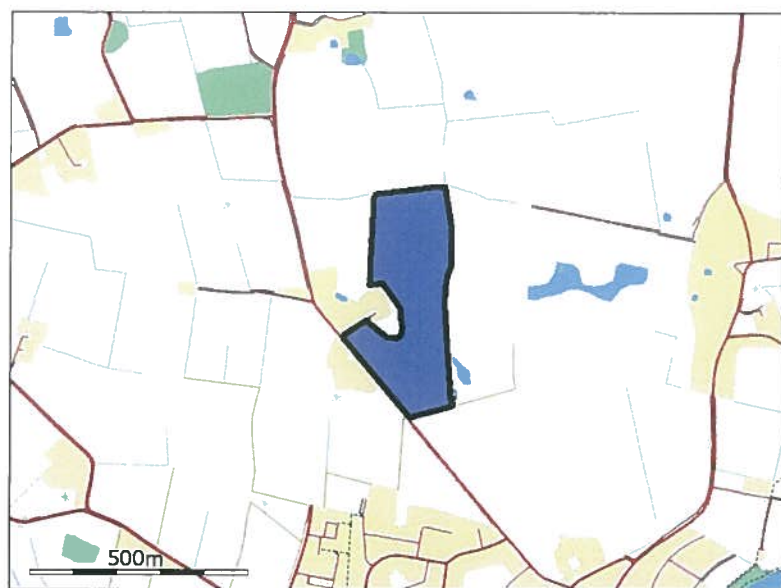
GATB5

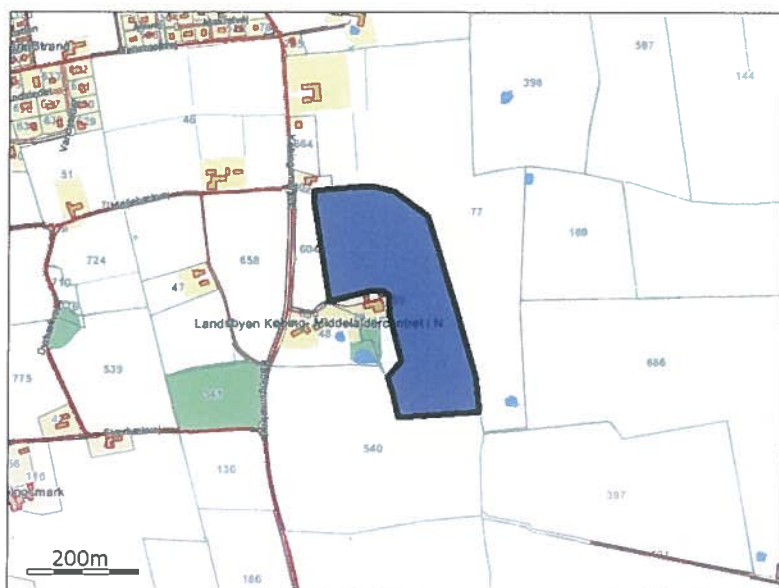
GATB6

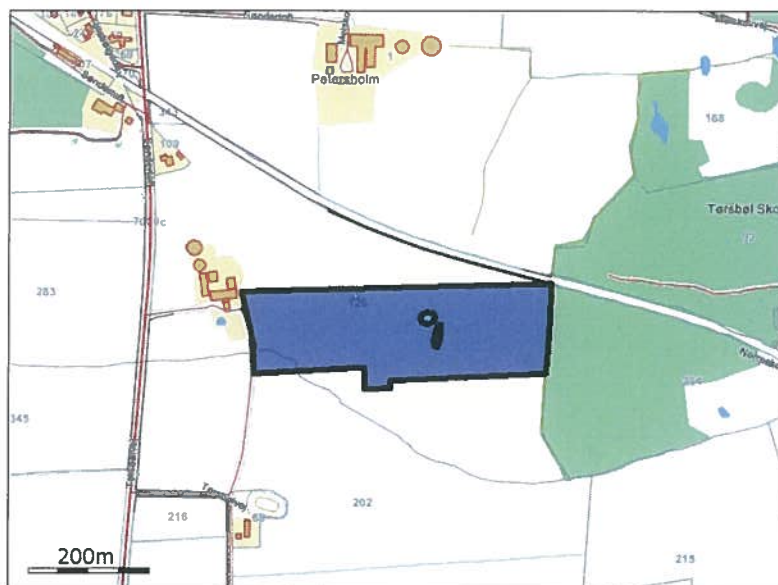
GATB7

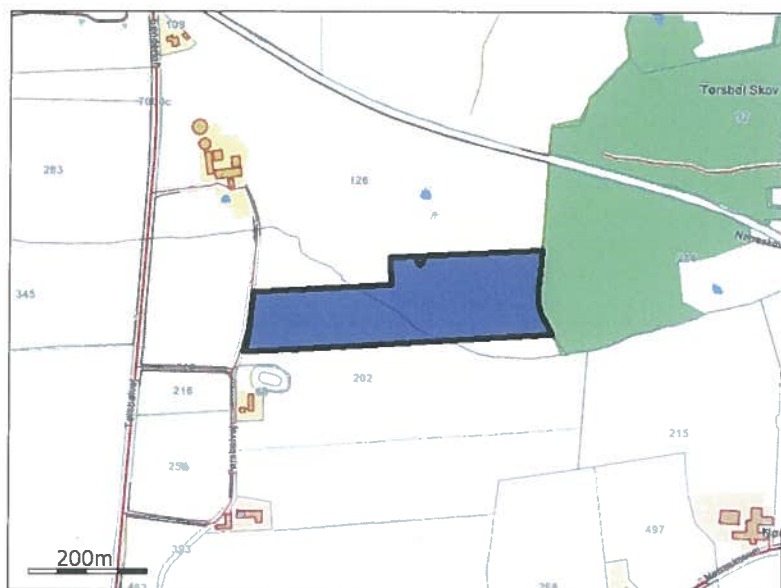
GATB8

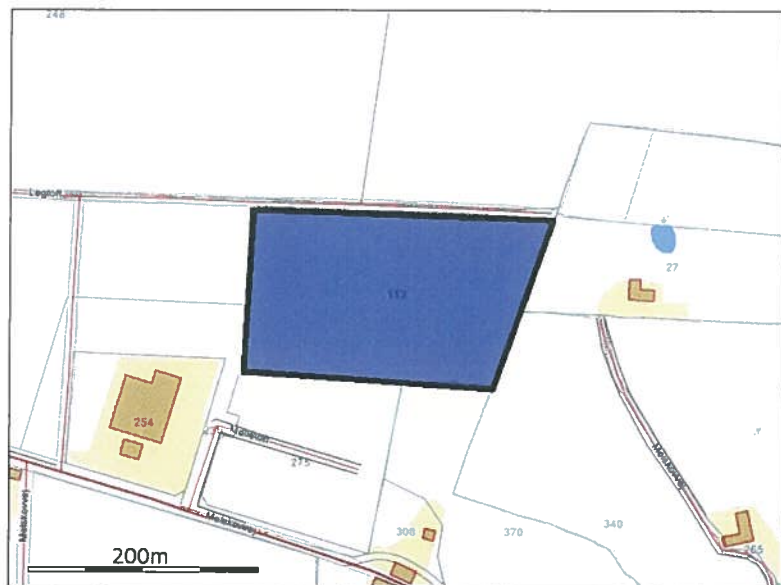
2

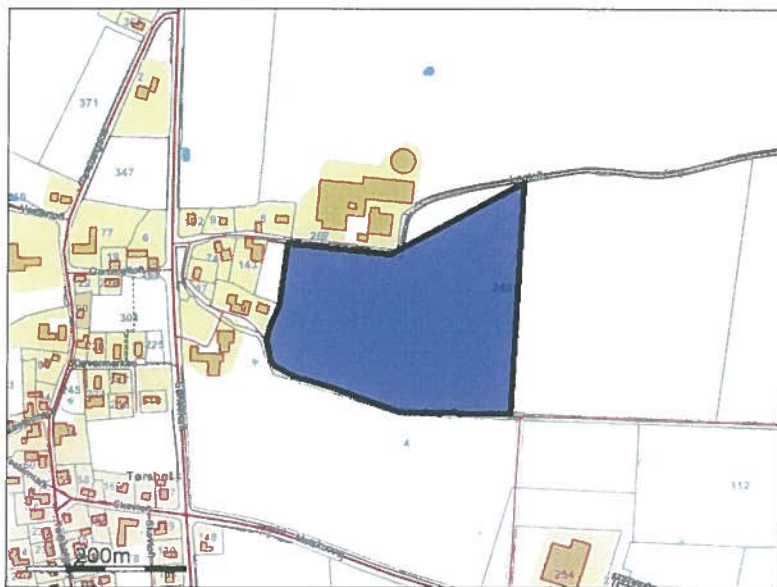
3

GA NT1

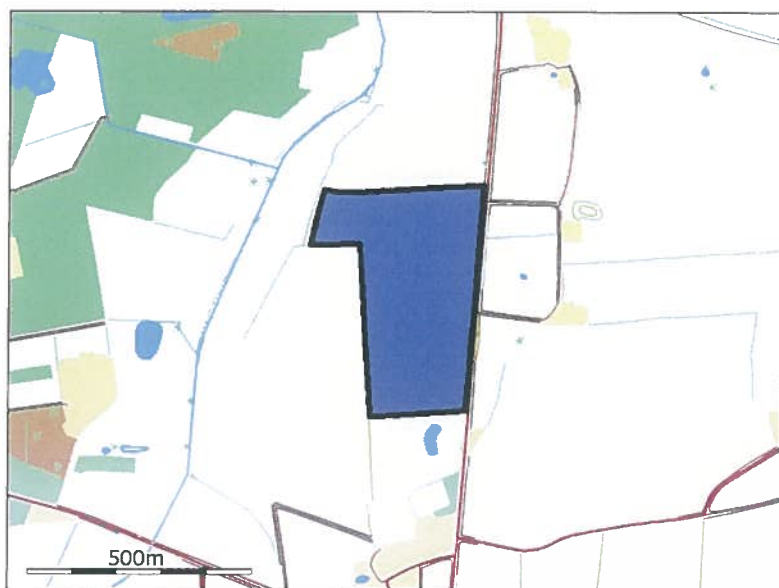
GA NT2

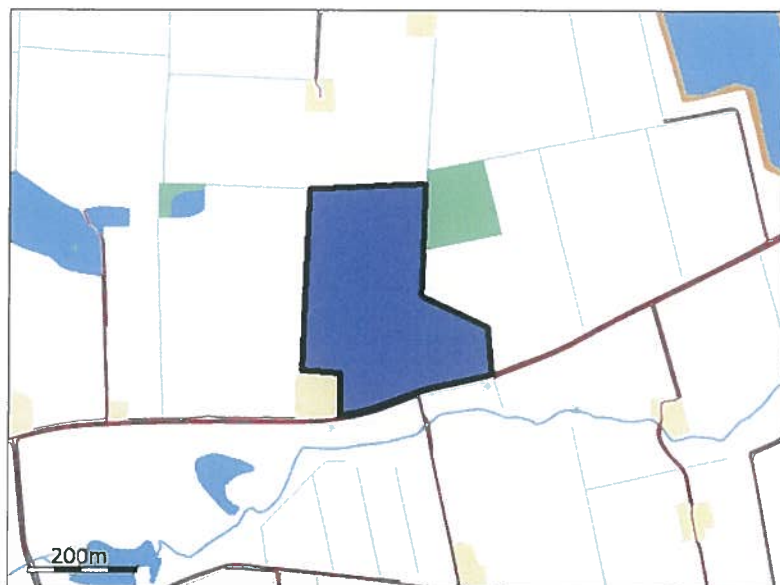
5

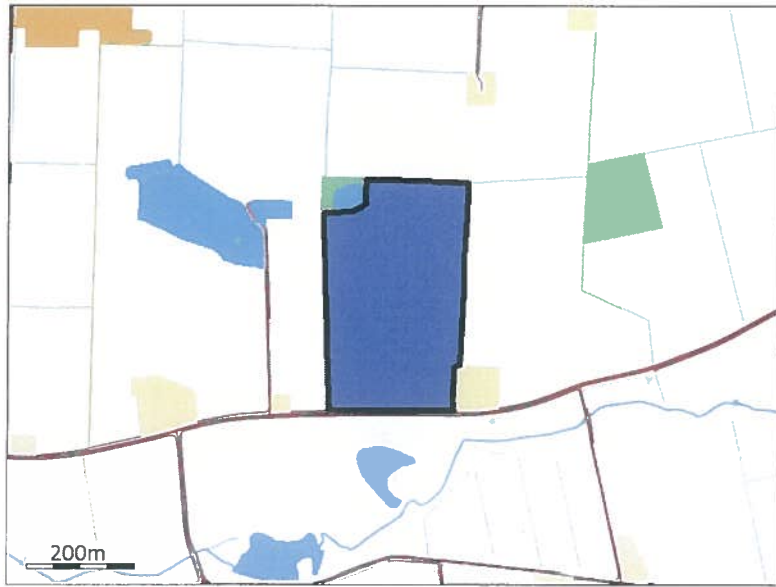
16

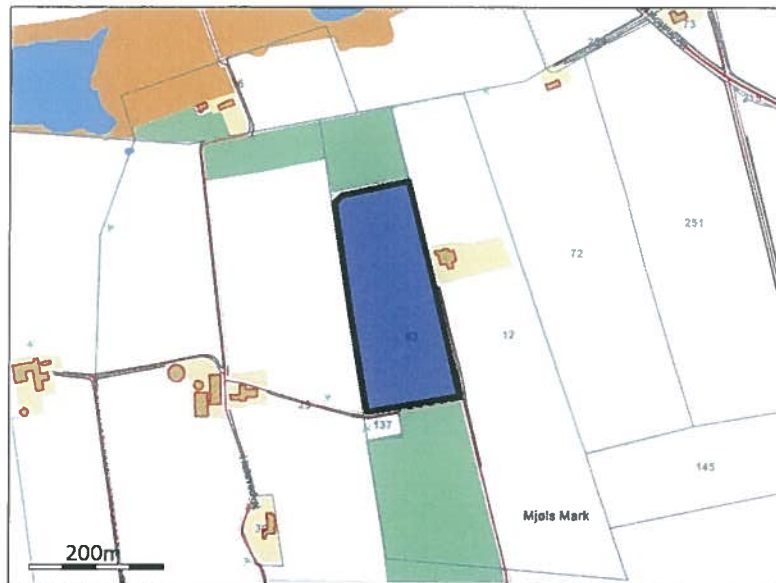
GA AH 110

GA AH 111

GA AH 5

GA AH 8-0

GA AH 13

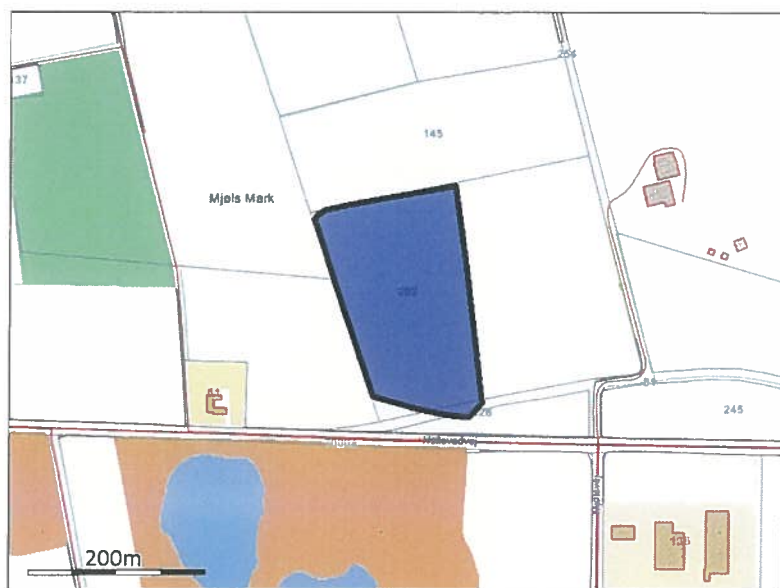
GA AH 14

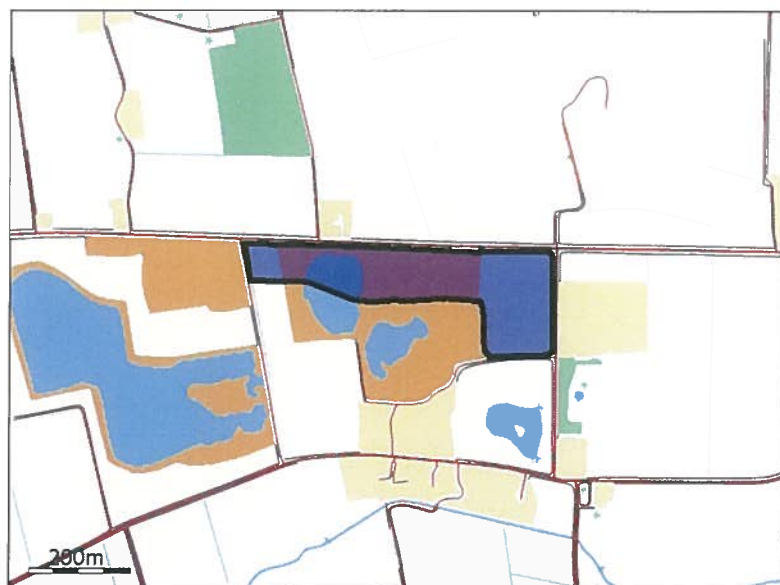
GA AH 16-0

GA AH 9-0

GA AH 15

4.1.2. Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	0,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Ja
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Nej
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	0,00%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

4.1.3. Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandent	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
6	4,54 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	4,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7	9,76 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	9,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11	14,10 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	14,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	14,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1	6,32 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	6,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4	8,70 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	8,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
13	6,62 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	6,62 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,62 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8	18,95 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	18,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	18,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-1	1,40 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	1,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-1	1,50 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	1,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19	0,60 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-1	0,67 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18	6,86 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	6,86 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,86 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14	2,61 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	2,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
21	1,33 Ha	Ja	JB7	Nej	S2	S2	1,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
22	0,72 Ha	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,72 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,72 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
23	2,36 Ha	Ja	JB7	Nej	S2	S2	2,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
24	0,85 Ha	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25	0,42 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25-1	0,61 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25-2	0,31 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25-3	0,30 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2	7,11 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	7,11 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,11 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3	6,02 Ha	Ja	JB5	Nej	S2	S2	6,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5	3,53 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	3,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
16	13,66 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	13,66 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	13,66 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	119,85 Ha						119,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	119,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Note:

4.1.4. Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
GATB1	1,47 Ha	Nej	Nej
GATB2	3,67 Ha	Nej	Nej
GATB3	0,26 Ha	Nej	Nej
GATB4	1,56 Ha	Nej	Nej
GATB5	9,93 Ha	Nej	Nej
GATB6	3,01 Ha	Nej	Nej
GATB7	8,41 Ha	Nej	Nej
GATB8	6,81 Ha	Nej	Nej
GA NT1	3,53 Ha	Nej	Nej
GA NT2	6,31 Ha	Nej	Nej
GA AH 110	9,89 Ha	Ja	Ja
GA AH 111	10,22 Ha	Ja	Ja
GA AH 5	4,05 Ha	Ja	Ja
GA AH 8-0	2,76 Ha	Ja	Ja
GA AH 13	0,50 Ha	Ja	Ja
GA AH 14	0,53 Ha	Ja	Ja
GA AH 16-0	0,58 Ha	Ja	Ja
GA AH 9-0	3,51 Ha	Ja	Ja
GA AH 15	7,02 Ha	Ja	Ja

Samlet areal: 84,01 Ha

4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	19015,97 KgN	4439,07 KgP	0,00 DE	182,84 DE
Dybstørelse	61,84 KgN	13,27 KgP	0,00 DE	0,63 DE
Afsat ved græsning	44,17 KgN	8,33 KgP	0,00 DE	0,45 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde

Ingen

4.2.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstørelse	61,84 KgN	13,27 KgP	0,00 DE	0,63 DE
Svinegylle	19015,97 KgN	4439,07 KgP	0,00 DE	182,84 DE
Afsat ved græsning	44,17 KgN	8,33 KgP	0,00 DE	0,45 DE

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
19121,98 KgN	4460,67 KgP	0,00 DE	183,92 DE

4.2.6. Harmonital

1,4 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	45291,32 KgN	10699,15 KgP	0,00 DE	441,99 DE
Dybstrøelse	61,84 KgN	13,27 KgP	0,00 DE	0,63 DE
Afsat ved græsning	44,17 KgN	8,33 KgP	0,00 DE	0,45 DE
Forarbejdet husdyrgødning	31836,00 KgN	4867,00 KgP	0,00 DE	265,30 DE

4.3.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.3.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	45291,32 KgN	10699,15 KgP	0,00 DE	441,99 DE

Modtager:
Separationsanlæg

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Forarbejdet husdyrgødning	5880,00 KgN	840,00 KgP	0,00 DE	49,00 DE

Modtager:
Thorsten Boysen, Købingsmark 30
6430 Nordborg

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Forarbejdet husdyrgødning	1440,00 KgN	206,00 KgP	0,00 DE	12,00 DE

Modtager:
Nis Thomsen, Løgtoft 9
6300 Gråsten

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Forarbejdet husdyrgødning	5772,00 KgN	962,00 KgP	0,00 DE	48,10 DE

Modtager:
Anders Hansen, Hydevadvej 2
6230 Rødekro

4.3.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	61,84 KgN	13,27 KgP	0,00 DE	0,63 DE
Forarbejdet husdyrgødning	18744,00 KgN	2859,00 KgP	0,00 DE	156,20 DE
Afsat ved græsning	44,17 KgN	8,33 KgP	0,00 DE	0,45 DE

4.3.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
18850,01 KgN	2880,60 KgP	0,00 DE	157,28 DE

4.3.6. Harmonital

1,4 DE/Ha

4.4. Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Ikke beskrevet.

5. Beregninger på arealer

5.1. Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	119,9 Ha	13,5 kg P/ha/år	10,1 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	13,5 kg P/ha/år	10,1 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	13,5 kg P/ha/år	10,1 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	13,5 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-1179,8 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	24,0 kg P/ha/år
P-aførsel, arealvægtet gennemsnit	23,7 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	0,3 kg P/ha/år

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%
----------------------	------

5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DEmax	1,4 DE/ha
DEreel	1,31 DE/ha

5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N

kgN/ha DEmax	70,00 kgN/ha
kgN/ha DEreel	64,80 kgN/ha

5.3. Nitratberegning (Grundvand)

Der er ikke nitratfølsomme områder.

Forslag

**Miljøgodkendelse af
Husdyrbruget**

Søndertoft 57, 6300 Gråsten

**Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
Tlf. 73 76 76 76**

Indholdsfortegnelse

Datablad

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

1.2 Ikke teknisk resumé

1.3 Offentlighed

2 Generelle forhold

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

2.2 Meddelelsespligt

2.3 Gyldighed

2.4 Retsbeskyttelse

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

3.2 Placering i landskabet

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

4.2 Ventilation

4.3 Fodringsteknik

4.4 Opbevaring af ensilage

4.5 Energi- og vandforbrug

4.6 Spildevand, samt tag- og overfladevand

4.7 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

4.8 Affald

4.9 Olietanke

4.10 Driftsforstyrrelser og uheld

5 Gødningsproduktion og -håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

5.2 Flydende husdyrgødning

5.3 Gylleforsuring

5.4 Gylleseparering

5.5 Gyllekøling

5.6 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost

5.7 Anden organisk gødning

6 Forurening og gener fra husdyrbruget

6.1 Ammoniak og natur

6.2 Lugt

6.3 Fluer og skadedyr

6.4 Transport

6.5 Støj

6.6 Støv

6.7 Lys

7 Påvirkninger fra arealerne

7.1 Udbringningsarealerne

7.2 Beskyttet natur

7.3 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

7.4 Nitrat til grundvand

7.5 Fosfor til vandløb, søer og kystvande

7.6 Natura 2000

7.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

9 0-alternativet og andre alternativer

10 Husdyrbrugets ophør

11 Egenkontrol og dokumentation

12 Klagevejledning

13 Bilag

Datablad

Titel: Miljøgodkendelse af husdyrbruget "Søndertoft" på Søndertoft 57, 6300 Gråsten. Miljøgodkendelse meddelelse i medfør af §12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.

Godkendelsesdato: xx. Måned 200X

Ansøger: Keld Warnecke, Søndertoft 57, 6300 Gråsten

Telefonnr.: 7468 6046

Mobilnummer: 2016 4705

E-mail: clausenkaren@yahoo.com

Ejer af ejendommen: Keld Warnecke, Søndertoft 57, 6300 Gråsten, 7468 6046

Kontaktperson: Keld Warnecke, Søndertoft 57, 6300 Gråsten, 7468 6046

Husdyrbrugets navn: Søndertoft

Ejendomsnr.: 5400007711 (Stuehus og gamle bygninger) 5800002516 (staldanlægget)

Matr.nr. og ejerlav: 459 m.fl. Hokkerup, Holbøl m.fl.

CVR nr.: 29002886

CVR/p nr.: 1011724384

CHRnr.: 95071

Biaktiviteter: Ingen

Andre ejendomme: Ingen

Miljørådgiver: Lene Alnor, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, 7436 5102, lea@landbosyd.dk

Tilsynsmyndighed: Aabenraa Kommune

Sagsbehandler, miljø: Navn

Kvalitetssikring, miljø: Navn

Sagsbehandler, natur: Navn

Kvalitetssikring, natur: Navn

Sagsnr: 0x/

Høring i Kommune:

Sagsbehandler: Navn
Øvrige afgørelser: § 19, § 10, § 16, udledningstilladelse til minirenselanlæg, tilladelse til nedsivningsanlæg, forsinkelsesbassin
Skabelonversion: 2

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Keld Warnecke har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på ejendommen "Søndertoft" beliggende Søndertoft 57, 6300 Gråsten. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindelig indsendt den xx. måned 200x, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 11111, version x indsendt til Aabenraa Kommune den xx. måned 200x og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 200x. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen i søer, smågrise og slagtesvin fra 187,5 DE til 441,8 DE. Udvidelsen ønskes foretaget i 2 etaper. Husdyrbruget har ikke tidligere været miljøgodkendt. Desuden er der 3 heste på ejendommen, svarende til 1,08 DE.

Etape 1 kan foretages i eksisterende bygninger.

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 2 at opføre:

- En farestald på 1.534 m² med gyllekøling (22,4 m x 68,5 m)
- En drægtighedsstald på 1.120 m² med gyllekøling (23,1 m x 48,5 m)
- en løbeafdeling på 750 m² med gyllekøling (23,1 m x 32,5 m)
- en poltestald på 728 m² med gyllekøling (22,4 m x 32,5 m)
- en gyllebeholder på 6.000 m³ med overdækning
- Stationært separationsanlæg

Bygge- og anlægsarbejdet i etape 2 forventes at starte i marts 2014 og afsluttes i november 2014. Umiddelbart efter byggeriets afslutning indsættes der dyr i staldene.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Svineproduktionen på Søndertoft 57, 6300 Gråsten udvider fra de nuværende 670 søer m. grise til 8,5 kg, 750 smågrise 8,5 – 30 kg og 750 slagtesvin 30 – 102 kg svarende til 187,5 DE til 1.500 søer m. 52.500 stk. pattegrise til 10,0 kg, 2.000 smågrise 10 – 32 kg og 2.000 slagtesvin 32 – 107 kg svarende til 441,8 DE. Derudover er der 3 heste på ejendommen, svarende til 1,08 DE. Udvidelsen ønskes foretaget i 2 etaper. Der afgives 102 DE svinegylle til andre bedrifter. Der hører i alt 203,86 ha udbringningsarealer til produktionen, heraf 84,01 ha af udbringningsarealer i form af gylleaftaler.

Der er udover denne miljøgodkendelse udarbejdet en § 16 godkendelse til en af gylleaftalerne. Alle udbringningsarealerne fremgår af kortbilaget. Arealkravet til en husdyrproduktion på 443,2 DE er 90,7 ha, hvilket opfyldes af et ejet harmoniareal på 95,04 ha.

Oversigt over harmoniarealer og tilført mængde husdyrgødning fremgår af nedenstående tabel:

	Antal Ha	Maks. antal DE	Aktuelle antal DE - svin	Kg N - svin	Kg P - svin
Ejet areal	95,04	133,1			
Forpagtning Kaj Warnecke, Sottrupskov 26, 6400 Sønderborg	17,95	25,1	156,20	18.744	2.860
Forpagtning Jørgen Ove Jørgensen, Nederbyvej 27, 6340 Kruså	6,86	9,6			
Gylleaftale Thorsten Boysen, Købingsmarkvej 30, 6430 Nordborg	35,12	49,2	49	5.880	840
Gylleaftale Anders Hansen, Hydevadvej 2, 6230 Rødekro	39,05	54,7	48,1	5.772	962
Gylleaftale Nis Thomsen, Løgtoft 9, 6300 Gråsten	9,84	13,8	12,0	1.440	206
I alt	203,86	285,5	265,3	31.836	4.867

Beliggenhed og planmæssige forhold

Der bliver etableret en farestald på 1.534 m², en drægtighedsstald på 1.120 m², en løbestald på 750 m² og en poltestald på 728 m². Det nuværende staldanlæg, som består af 4 staldafsnit udvides ved, at alle nuværende staldafsnit forlænges. Byggestilen og byggemateriale bliver den samme stil som eksisterende staldanlæg. Derudover etableres en ny gyllebeholder på 6.000 m³ med overdækning. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet.

Landskabelige værdier

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt og et typisk intensivt landbrugslandskab med ret få naturelementer. De nye staldbygninger placeres i forbindelse med det eksisterende anlæg og den nye gyllebeholder placeres ca. 35 m nordvest for den nye løbeafdeling, imellem det gamle produktionsanlæg og det nye produktionsanlæg. Gyllebeholderen overdækkes.

Lugt, støv og støj

Produktionen vil forsætte i de eksisterende stalde, og der etableres forlængelser af hhv. farestald, drægtighedsstald, løbestald og poltestald. Anlægget overholder alle lugtgener. Nærmeste nabo ligger ca. 205 m meter fra løbestalden og den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkeltbeboelse er 163 meter. Nærmeste samlede bebyggelse udløses af Tørsbølgade 65A, som ligger ca. 625 m fra staldanlægget. Den ukorrigerede geneafstand til samlet bebyggelse er 371 m. Byzonen i Tørsbøl begynder ca. 500 nord for anlægget. Den vægtede gennemsnitsafstand fra anlægget til byzonen er 576 m. Den beregnede geneafstand er 524 m, så alle geneafstande er overholdt. Der ligger ingen sommerhusområder inden for 1.000 m fra produktionen. Den nye gyllebeholder overdækkes, da der er mindre end 300 m til nærmeste nabo.

Ved levering af foder kan der forekomme støv, men det vurderes, at det ikke giver gener udenfor husdyrbruget.

Der kan forekomme støj i forbindelse med indblæsning af foder i siloerne, samt ved transporter til og fra ejendommen. Desuden kommer der støj fra ventilationen.

Transport til og fra ejendommen

Udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre, at antallet af transportere øges. Antallet af transportere årligt forventes at blive ca. 480 både før og efter udvidelsen.

Idet transporterne ikke kommer til at gå gennem et tættere bebygget område vurderes det, at ændringen i antallet af transportere ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget, og det nærmeste Natura 2000 område ved **mosen/søen** ligger ca. **x meter syd** for anlægget. Der er et **ekstremfattigkær x meter vest** for anlægget.

Mark X er beliggende indenfor særlig værdifuld natur

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Hvilket ligeledes gør sig gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand. Udbringningsarealerne er placeret uden for områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Efter udvidelsen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 64,8 kg N/ha. En af gylleaftalerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Der udarbejdes særskilt ansøgning om §16-godkendelse af gylleaftalen.

Som udgangspunkt anvendes separationsanlæg, hvor al gylle fra bedriften separeres. Ansøger vil dog til enhver tid forbeholde sig ret til at udskifte separationsanlægget med tilsvarende harmoniarealer, hvis dette er muligt. Eventuel udskiftning vil blive meddelt kommunen, så det er muligt at foretage en eventuel separat godkendelse af arealerne.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv. Det betyder, at udvidelsens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Det vurderes, at ansøger anvender BAT inden for:

- Vand og energi, da der bl.a. anvendes vandtildeling med bideventiler, ibrødsætning inden vask, lysstofrør og lavenergi-varmepærer.
- Foder, da der bl.a. anvendes foder med et råproteinindhold inden for de vejledende BAT-niveauer.
- Management, da der bl.a. laves mark- og gødningsplan, beredskabsplan osv.
- Staldindretning, da der bl.a. anvendes delvis fast gulv og gyllekøling med genindvinding af varme
- Opbevaring af gødning, da der bl.a. anvendes gyllebeholdere som kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt og er overdækket med et naturligt flydelag.
- Udbringning af gødning, da der bl.a. ikke køres på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, al gylle på vårsæd nedfældes og der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov.

Alternative løsninger

Ansøger har i ansøgningsfasen overvejet at etablere en smågriseproduktion på ejendommen, så smågrisene, i stedet for at blive solgt ved 10 kg, bliver solgt ved ca. 32 kg. Ansøgers interesse ligger dog primært i soproduktionen, så for ham er det naturligt at udvide soholdet i stedet for at bygge til smågrise. Derudover ønsker ansøger at kunne tilbyde sine medarbejdere en arbejdsplads med flere ansatte og et godt socialt miljø. Soproduktionen er mere

arbejdstung pr. DE end smågriseproduktion, så for at få flere ansatte på ejendommen satses på soproduktionen.

Grundet ejendommens gode placering i forhold til omgivelserne overvejer ansøger ikke at flytte produktionen ud fra det eksisterende anlæg. Nybyggeri bliver dog placeret længst væk fra naboer. Med hensyn til en udvidelse af dyreholdet, viser beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk, at lugtgeneafstande og udvaskning er inden for de accepterede grænser.

Vurdering

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget **Søndertoft 57, 6300 Gråsten**.

1.3 Offentlighed

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i uge xx, 200x i Aabenraa Ugeavis for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Eller

Den x. måned 200x modtog Aabenraa Kommune henvendelse fra XX, der har anmodet om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse. Desuden er der indkommet bemærkninger fra xx, som omhandler xx. Bemærkningerne gav anledning til følgende ændringer af projektet.

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den x. måned 200x sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, som har anmodet herom, samt til de klageberettigede. Høringsberettigede er mærket med * i listen over klageberettigede i afsnit 12 Klagevejledning. Der var en frist på 6 uger til afgivelse af bemærkninger.

Der er ikke kommet bemærkninger i høringsperioden.

Eller

Den x. måned 200x modtog Aabenraa Kommune bemærkninger fra xx. Bemærkningerne er vedlagt som bilag x.

Ansøgningen og udkastet er blevet ændret med hensyn til

- gyllebeholderens placering
-

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentlig annonceret i Aabenraa Ugeavis onsdag den x. måned 200x, og afgørelsen bliver fremsendt til klageberettigede personer, organisationer og myndigheder, samt de myndigheder der har været inddraget i sagens behandling. Disse er listet i afsnit 12 Klagevejledning.

2 Generelle forhold

Husdyrbruget er større end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbruget.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, samt EU-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgning. Ansøgninger indsendt første gang i 2007 skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til normtallet for bedste staldsystem i 2005/2006. For ansøgninger indsendt første gang i 2008 skal ammoniakemissionen reduceres med 20 %, og i 2009 skal ammoniakemissionen reduceres med 25 %.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse/ændring af det eksisterende husdyrbrug.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten med ejendoms nr. 5400007711. Ansøger driver/ejer ikke flere ejendomme med husdyr.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 95071, og virksomhedens CVR nr. er 29002886.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af ansøgningsskema nummer 11111, version x, genereret den xx. måned 200x og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 200x. Ansøgningen med tilhørende bilag, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1.

Vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 11111, version x, genereret den xx. måned 200x og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 200x og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.
3. Vilkår der vedrører driften skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.
4. En kopi af denne miljøgodkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for driftspersonalet.

2.2 Meddelelesespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

2.3 Gyldighed

Der gives 2 år til at udnytte første etape af godkendelsen og 5 år til at udnytte anden etape af godkendelsen, efter den er meddelt. Vilklårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afvingelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Vilkår

5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden hhv. 2 og 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være udnyttet hhv. 2 og 5 år efter meddelelse af godkendelse.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil xx. Måned 200x.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Søndertoft 57, 6300 Gråsten.

Udvidelsen ønskes foretaget i 2 etaper.

Ejendommen meddeles i etape 1 miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 750 søer m. 22.500 pattegrise til 10 kg
- 1.100 smågrise (10 – 32 kg)
- 1.100 slagtesvin (32 – 107 kg)
- 3 heste

Svarende til 223,3 DE.

Ejendommen meddeles i etape 2 miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 1.500 søer m. 52.500 pattegrise til 10 kg
- 2.000 smågrise (10 – 32 kg)
- 2.000 slagtesvin (32 – 107 kg)
- 3 heste

Svarende til 442,9 DE.

Etape 1 kan foretages i eksisterende bygninger.

Miljøgodkendelsens etape 2 meddeles også til:

- En farestald på 1.534 m² med gyllekøling (22,4 m x 68,5 m)
- En drægtighedsstald på 1.120 m² med gyllekøling (23,1 m x 48,5 m)
- en løbeafdeling på 750 m² med gyllekøling (23,1 m x 32,5 m)
- en poltestald på 728 m² med gyllekøling (22,4 m x 32,5 m)
- en gyllebeholder på 6.000 m³ med overdækning
- Stationært separationsanlæg

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter accept af anmeldt byggeri eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Søndertoft 57, 6300 Gråsten.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og
- heller ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Den xx. måned 200x

Navn	Navn
Miljøsagsbehandler	Natursagsbehandler
Teknik & Miljø	Teknik & Miljø
Miljø & Natur	Miljø & Natur
Aabenraa Kommune	Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg	Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk	www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 xx xx	Direkte 73 76 xx xx
landbrug@aabenraa.dk	landbrug@aabenraa.dk

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Redegørelse

Ejendommen er lokaliseret i både Sønderborg og Aabenraa kommune. Stuehuset, ældre driftsbygninger, som ikke længere anvendes til husdyrbrug og eksisterende gyllebeholdere er placeret i Sønderborg kommune. Det nuværende staldanlæg og de nye bygninger, som etableres i forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet, er hovedsageligt placeret i Aabenraa kommune. Den nye gyllebeholder kommer ligeledes til at ligge i Aabenraa kommune. Ejendommen er beliggende syd for landsbyen Tørsbøl.

Husdyrbruget er beliggende i landzone.

Afstandene er enten målt fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk efter gennemførelse af etape 2.

Tabel 1 Afstande til kommuneplaner/lokalplaner

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	510 m	Fra løbestald, bygning 5, til Tørsbøl	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	Ca. 6 km	Fra staldanlægget til sommerhusområdet i Kollund	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål	>> 5 km	Ukendt	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	3,3 km	Fra staldanlægget til Golfcenter, Benniksgaard i Rinkenæs, Lokalplan 48	50 m
Nabobeboelse	213 m	Fra ny poltestald, bygning 7, til Tørsbølvej 10	50 m

Afstandene til kommuneplaner/lokalplaner fremgår af bilag 1.4

Tabel 2 Afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Beboelse på samme ejendom	134 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til stuehus	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>> 25 m	Ukendt	25 m

Fælles vandindvindingsanlæg	1.000 m	Fra staldanlægget til vandværk i Tørsbøl	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 90 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til vandforsyningsboring nr. 169.741 på Søndertoft 57	25 m
Vandløb	Ca. 410 m	Fra ny gyllebeholder, bygning 18, til vandløb Geil Å vest for ejendommen	15 m
Dræn	< 15 m	Hvis der er dræn indenfor 15 m at de nye bygninger nedlægges de.	15 m
Sø	Ca. 110 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til sø i ansøgers have	15 m
Privat fælles vej/ offentlig vej	Ca. 200 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til Tørsbølvej/Søndertoft	15 m
Naboskel	Ca. 100 m	Fra ny poltestald, bygning 7, til matr. 68 Holbøl, Hokkerup	30 m

Afstandene fremgår af bilag 1.5

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinien" eller udpegningen "Kirkelandskaber".

Kystnærhedszonen

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Kystnærhedszonen".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker".

Skovrejsningsområder

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Strandbeskyttelseslinie

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Klitfredningslinie

Der er **hverken** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Skovbyggelinie

Det østligste af bygning 8 ligger indenfor udpegningen. Der ligger ingen opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinie

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier".

Fredede områder og fortidsminder

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

Der er **ingen** arealer inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29f fastsat regler om, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

I henhold til naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 1042 af 20/10/2008, må der ikke inden for 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven foretages ændringer i tilstanden af arealet, herunder etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Forbuddet gælder ikke for sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme og landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning. Forbuddet gælder endvidere ikke for fortidsminder, der ikke er synlige i terrænet, samt fortidsminder, der er nævnt i bilag 1 til loven.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Følgende arealer grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger": Mark 3, 4, 5, 6, 7, 8, 16 og 18, alle ved Tørsbøl.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29a fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at bygge- og beskyttelseslinierne er overholdt og stiller derfor ikke nogle vilkår.

3.2 Placering i landskabet

Redegørelse

Ejendommen er lokaliseret i både Sønderborg og Aabenraa kommune. Stuehuset, ældre driftsbygninger, som ikke længere anvendes til husdyrbrug og gyllebeholdere er placeret i Sønderborg kommune. Det nuværende staldanlæg og de nye bygninger, som etableres i forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet, er hovedsageligt placeret i Aabenraa kommune. Den nye gyllebeholder kommer ligeledes til at ligge i Aabenraa kommune. Ejendommen er beliggende syd for landsbyen Tørsbøl.

Bedriftens ejede og forpagtede arealer ligger dels syd for landsbyen Tørsbøl, i Tråsbøl og i Sottrupskov. Gylleaftalerne ligger ved Mjøls og på Nordals.

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt og et typisk intensivt landbrugslandskab med ret få naturelementer. De nye staldbygninger placeres i forbindelse med det eksisterende anlæg og den nye gyllebeholder placeres ca. 35 m nordvest for den nye løbeafdeling, imellem det gamle produktionsanlæg og det nye produktionsanlæg. Gyllebeholderen overdækkes.

Der er ikke andre ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 m. Nærmeste ejendom med husdyrproduktion på mere end 75 DE er Søndertoft 53 (ca. 500 m nord for staldanlægget).

Landskabelige værdier

Tabel 3 Materialevalg

Bygning		Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1.1.1	Stald	750 m ²	7	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Løbestald
1.1.2	Stald	1.120 m ²	7	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Drægtighedsstald
1.1.3	Stald	728 m ²	7,2	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Poltestald
1.1.4	Stald	1.534 m ²	7,2	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Farestald
1.1.5	Ny stald	750 m ²	7	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Ny løbestald
1.1.6	Ny stald	1.120 m ²	7	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Ny drægtighedsstald
1.1.7	Ny stald	728 m ²	7,2	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Ny poltestald
1.1.8	Ny stald	1.534 m ²	7,2	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Ny farestald
9	Maskinhus	246 m ²	7	20	Trævægge, gråt eternittag	Ny hestestald
10	Lade	268 m ²	4,5	20	Røde pudsede vægge, gråt eternittag	Opbevaring
11	Lade og garage	320 m ²	9,2	40	Røde pudsede/murstensvægge, gråt eternittag	Opbevaring
12 (1.1.9)	Stald	389 m ²	4,5	20	Røde murstensvægge, gråt eternittag	Hestestald
13	Lade					Opbevaring
14	Lade	400 m ²	5,5	20	Røde murstensvægge, gråt eternittag	Separationsanlæg og opbevaring af fiber
15	Stuehus	136 m ²	7,9	45	Røde mursten, gråt eternittag	Beboelse
16 (1.1.10)	Gyllebeholder	287 m ²	-	-	Søstenselementer	Gødningsopbevaring
17 (1.1.11)	Gyllebeholder	562 m ²	-	-	Søstenselementer	Gødningsopbevaring
18 (1.1.12)	Ny gyllebeholder	1.200 m ²	3 m over terræn + 6 m overdækning	-	Grå betonelementer og gråt teltduk	Gødningsopbevaring
19	Servicebygning	49	4	20	Grå søstenselementer, lyst eternittag	Forrum og frokoststue

På nuværende tidspunkt er der desuden fire fodersiloer på hver 32 m³ (ca. 10 m høje). Der opsættes ikke flere siloer i forbindelse med udvidelsen.

Områder med landskabelig værdi

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Alle bygninger og opbevaringsanlæg ligger inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber".

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er **ingen** bygninger eller arealer inden for udpegningerne.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er ca. 2,5 km til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er et **hede-/overdrevsområde** sydøst for anlægget.

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 1,8 km øst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. DK009X068, **Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov**, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 68, **Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov** og habitatområde nr. 83, **Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov**.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. x km sydøst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. DK009X064, **Flensborg Fjord og Nybøl Nor** herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 64, **Flensborg Fjord og Nybøl Nor**.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

Der er **ingen** bygninger inden for udpegningen. Følgende arealer grænser op til eller ligger helt eller delvis inden for udpegningen "beskyttede Vandløb": **Mark 8, 11, 14 og 19 grænser op til Gejl Å**. Mark 7 grænser op til et andet beskyttet vandløb. Der ligger en beskyttet sø i mark 2 og mark 5-1 grænser op til en beskyttet sø.

Geologiske værdier

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative værdier

Der er **ingen** bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til ferie-fritidsformål", "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til byformål".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at staldene og gyllebeholderen kan placeres som ønsket med følgende vilkår

Vilkår

6. Facader og tag på de nye bygninger beklædes med ikke-reflekterende materiale i jordfarver.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

Redegørelse

Svineproduktionen på Søndertoft 57, 6300 Gråsten udvider fra de nuværende 670 årssøer med 750 smågrise 8,5 – 30 kg og 750 slagtesvin 30 – 102 kg (egen opdræt af polte), svarende til 186,3 DE til:

Etape 1:

- 750 søer m. 22.500 pattegrise til 10 kg
- 1.100 smågrise (10 – 32 kg)
- 1.100 slagtesvin (32 – 107 kg)
- 3 heste

Svarende til 223,3 DE.

Etape 2:

- 1.500 søer m. 52.500 pattegrise til 10 kg
- 2.000 smågrise (10 – 32 kg)
- 2.000 slagtesvin (32 – 107 kg)
- 3 heste

Svarende til 442,9 DE.

Etape 1 kan foretages i eksisterende bygninger.

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 2 at opføre:

- En farestald på 1.534 m² (22,4 m x 68,5 m)
- En drægtighedsstald på 1.120 m² med gyllekøling (23,1 m x 48,5 m)
- en løbeafdeling på 750 m² med gyllekøling (23,1 m x 32,5 m)
- en poltestald på 728 m² (22,4 m x 32,5 m)
- en gyllebeholder på 6.000 m³ med teltoverdækning
- Stationært separationsanlæg

Indsættelse af dyr i løbe- og drægtighedsstaldene sker kontinuerligt. Farestaldene består af flere sektioner, som, så vidt det kan lade sig gøre, fyldes og tømmes enkeltvis. Poltestaldene køres sektioneret i smågrisedelen og kontinuerligt i slagtesvinedelen.

Tabel 4 Dyreholdet

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1.1.1	Søer, løbestald	Delvis fast gulv Træk og slip	-	211	45,97
1.1.2	Søer, drægtighedsstald	Delvis fast gulv Linespil	-	348	75,86
1.1.3	Polte	Delvis fast gulv	10 - 32 kg	278	3,67

		Træk og slip	32-107 kg	159	22,89
1.1.4	Søer, farestald Pattegrise hos søer	Delvis fast gulv Træk og slip	-	191	52,58 14,35
1.1.5	Søer, løbestald	Delvis fast gulv Træk og slip	-	211	45,97
1.1.6	Søer, drægtighedsstald	Delvis fast gulv Linespil	-	348	75,70
1.1.7	Polte	Delvis fast gulv Træk og slip	10 - 32 kg 32 - 107 kg	397 227	5,24 32,67
1.1.8	Søer, farestald Pattegrise hos søer	Delvis fast gulv Træk og slip	-	191	52,58 14,35

De nye farestalde etableres som de eksisterende farestalde med delvis fast gulv og med gyllekummer på ca. 40 cm. Der udsluses gylle ca. hver 2. uge eller i forbindelse med vask af sektionerne. Løbe- og drægtighedsstaldene er/bliver etableret med delvis fast gulv.

Der etableres gyllekøling i alle de nye stalde. Der er desuden etableret gyllekøling i alle de eksisterende stalde. Der regnes med en effekt på 5 % og en drifttid på 100 % svarende til 8760 timer i alle stalde. Varmen genbruges til opvarmning af farestalde og poltestalde og mandskabsrummet.

Der er iblødsætning/overbrusning i de eksisterende farestalde og i drægtighedsstalden. Ligeledes er der iblødsætning/overbrusning i poltestalden. Der vil også blive etableret iblødsætning/overbrusning i de nye farestalde og i hhv. den nye drægtighedsstald og den nye poltestald.

BAT Staldindretning

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-bladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Eksisterende løbestald (stald 1.1.1):

Eksisterende løbestald med enkeltdyrsopstaldning, delvis spaltegulv og gyllekøling. Delvise spaltegulve er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver gyllekøling i alle gyllekanaler tilsluttet. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT. Stalden er bygget i 2006 og forventes først at skulle renoveres om ca. 20 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT.

Eksisterende drægtighedsstald (stald 1.1.2):

Eksisterende drægtighedsstald med delvis spaltegulv og elektronisk sofodring. Stalden ændres ikke ved udvidelsen. Delvis fast gulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver gyllekøling i alle gyllekanaler tilsluttet. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT. Stalden er bygget i 2006 og forventes først at skulle renoveres om ca. 20 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT

Eksisterende poltestald (stald 1.1.3):

Poltestalden er etableret som et toklimasystem med betonspalter og gyllekummer under spaltearealet. Stierne er med 1/2 spaltegulv, 1/4 drænet gulv og 1/4 fast gulv og hyppig fjernelse af gylle (BAT jf. BREF). Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 2. uge. Delvis fast gulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver gyllekøling i alle gyllekanaler tilsluttet. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT. Stalden er bygget i 2006 og forventes først at skulle renoveres om ca. 20 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT.

Eksisterende farestald (stald 1.1.4):

Eksisterende farestald med delvis spaltegulv. Smågrisene går sammen med søerne, men med adgang til toklimasystem. Det tilgodeser pattegrisene, idet fast gulv er mere skånsomt end fuldspaltegulv. Delvis spaltegulv giver desuden mulighed for anvendelse af strøelse. Delvis spaltegulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver gyllekøling i alle gyllekanaler tilsluttet. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT. Stalden er bygget i 2006 og forventes først at skulle renoveres om ca. 20 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT.

Ny løbestald (stald 1.1.5):

Ny løbestald med enkeltdyrsopstaldning, delvis spaltegulv og gyllekøling. Delvis spaltegulve er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver der installeret gyllekøling i alle gyllekanaler. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT.

Ny drægtighedsstald (stald 1.1.6):

Ny drægtighedsstald med delvis spaltegulv og elektronisk sofodring. Delvis spaltegulv giver mulighed for anvendelse af strøelse. Delvis spaltegulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver der installeret gyllekøling i alle gyllekanaler. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT.

Ny poltestald (stald 1.1.7):

Poltestalden ønskes etableret som et toklimasystem med betonspalter og gyllekummer under spaltearealet. Stierne er/bliver med 1/2 spaltegulv, 1/4 drænet gulv og 1/4 fast gulv og hyppig fjernelse af gylle (BAT jf. BREF). Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 2. uge. Delvis fast gulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver der installeret gyllekøling i alle gyllekanaler. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT.

Ny farestald (stald 1.1.8):

Den nye farestald etableres med delvist spaltegulv (1/3 spalter) med vakuumdslusning. Smågrisene går sammen med søerne men med adgang til toklimasystem. Den væsentligste fordel ved staldsystemet er dyrevelfærd. Det tilgodeser pattegrisene idet fast gulv er mere skånsomt end fuldspaltegulv. Delvis spaltegulv giver desuden mulighed for at anvende strøelse, hvilket ikke er muligt ved fuldspaltegulv. Farestien har herved et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestalden. Delvis fast gulv er BAT. Som yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen bliver der installeret gyllekøling i alle gyllekanaler. Gyllekøling i svinestalde er beskrevet i Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01. Gyllekøling er BAT.

Fravalg af BAT-teknikker for nye stalde:

Der foreligger følgende BAT-blade fra Miljøstyrelsen:

Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sl.St.01:v1.05-09 omkring Gylleforsuring: Gylleforsuring er svær at få til at fungere i svinestalde pga. af staldenes mange sektioneringer. Det er svært og meget kompliceret at få gyllen til at cirkulere effektivt rundt under hver staldsektion, hvilket er nødvendigt, for at få gylleforsuring til at fungere rigtigt. Energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg er opgjort til min. 20.000 kWt, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Derudover er der en forøget risiko for lugtgener ved forsuring. Det ville kræve en investering på ca. 1.150.000 kr. og årlige driftsomkostninger på ca. 90.000 kr. at etablere et sådant anlæg. Dette vurderes at være uproportionalt set ud fra både et driftsøkonomisk og miljøøkonomisk perspektiv. Ansøger har derfor fravalgt denne teknologi.

Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sl.St.02:v2 05-09 omkring Luftvasker med syre i slagtesvinestalde: Det fremgår af BAT-bladet blandt andet, at danske undersøgelser har vist, at tilstopning af filtret forekommer mere eller mindre hyppigt. Tilstopning er kritisk, da det påvirker renseseffekten, energiforbruget og øger risikoen for driftsproblemer i stalden i form af bl.a. dårligt indeklima og forringet dyrevelfærd, og at teknikken er forbundet med øgede investeringer og driftsomkostninger i f.t. referencesystemet. Det ville kræve en investering på ca. 800.000 kr. og årlige driftsomkostninger på ca. 105.000 kr. at etablere et sådant anlæg. Der er således ikke proportionalitet i at kræve, at der etableres et anlæg til luftvaskning. Ansøger har derfor fravalgt teknikken.

Desuden må det vurderes, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakdepositionen i området – der er ca. 2,5 km til nærmeste § 7 areal og der er 1,8 km til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov.

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Kravet om 25 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen imødekommes ifølge disse beregninger ved gyllekøling i alle stalde. Der er tale om et KH Nordtherm-system, der er sat til at give 5 % reduktion. Al varme genanvendes på bedriften. Derudover overdækkes den nye gyllebeholder og der foretages foderkorrektio n til 139 g råprotein/FE hos søerne for at leve op til de 25 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen.

Med de angivne tilpasninger, kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund heraf må vi antage, at det eksisterende staldsystem kan fortsætte ind til videre, og at de nye stalde kan etableres som ansøgt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at dyreholdet og indretningen af staldene overholder gældende krav. Desuden vurderer Aabenraa Kommune, at det eksisterende staldsystem kan fortsætte indtil det skal renoveres, og at der både i det eksisterende og i det nye anlæg anvendes BAT indenfor staldindretning.

Vilkår

7. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkår 11. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1.1.1	Søer, løbestald	Delvis fast gulv Træk og slip	-	211	45,97
1.1.2	Søer, drægtighedsstald	Delvis fast gulv Linespil	-	348	75,86
1.1.3	Polte	Delvis fast gulv Træk og slip	10 - 32 kg 32-107 kg	278 159	3,67 22,89
1.1.4	Søer, farestald Pattegrise hos søer	Delvis fast gulv Træk og slip	-	191	52,58 14,35
1.1.5	Søer, løbestald	Delvis fast gulv Træk og slip	-	211	45,97
1.1.6	Søer, drægtighedsstald	Delvis fast gulv Linespil	-	348	75,70
1.1.7	Polte	Delvis fast gulv Træk og slip	10 - 32 kg 32 - 107 kg	397 227	5,24 32,67
1.1.8	Søer, farestald Pattegrise hos søer	Delvis fast gulv Træk og slip	-	191	52,58 14,35

8. Bedriften skal underrette Aabenraa Kommune:
 - om besætningens størrelse 2 år efter miljøgodkendelsen er meddelt og
 - når besætningen er nået op på 223 DE
9. Bedriften skal underrette Aabenraa Kommune:
 - om besætningens størrelse 5 år efter miljøgodkendelsen er meddelt og
 - når besætningen er nået op på 443 DE
10. Den samlede årlige produktion må ikke overstige 443 DE. Afgangsvægten af pattegrisene kan variere med 20 %, så længe det maksimale antal DE ikke overstiges.
11. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier holdes tørre, samt at staldanlæg, foderanordninger og omgivelser holdes rene.
12. Det skal sikres, at spalter etc. kontinuerlige er funktionsdygtige således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne.
13. Årsproduktionen skal kunne dokumenteres efter anmodning fra Aabenraa Kommune.
14. Stald 5, 6, 7 og 8 skal indrettes med delvis spaltegulv.
15. Der skal anvendes gyllekøling i stald 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7 og 1.1.8 se endvidere afsnit 6.2.

4.2 Ventilation

Redegørelse

Alle eksisterende stalde er undertryksventilerede med vægventiler.

Tabel 5 Ventilation

Stald nr.	Ventilationstype	Maksimal ventilation, m ³ /t	Antal afkast (udsugninger)	Højde
1.1.1	Undertryk med vægventiler	43.000	2	Ca. 0,7 m over kip
1.1.2	Undertryk med vægventiler	44.000	3	Ca. 0,7 m over kip
1.1.3	Undertryk med vægventiler	52.000	4	0,5 m under kip
1.1.4	Undertryk med vægventiler	78.000	6	0,5 m over kip
1.1.5	Undertryk med vægventiler	43.000	2	Ca. 0,7 m over kip
1.1.6	Undertryk med vægventiler	44.000	3	Ca. 0,7 m over kip
1.1.7	Undertryk med vægventiler	52.000	4	0,5 m under kip
1.1.8	Undertryk med vægventiler	78.000	6	0,5 m over kip

Placeringen af ventilatorerne fremgår af bilag 1.7

Ventilationen i de nye stalde bliver etableret med strømbesparende MultiStep-styring, som er et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i stalderne og el-forbruget. Ventilationen i de eksisterende bygninger er også med MultiStep-styring.

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret og der er installeret alarm i tilfælde af fx strømsvigt. Ventilationsanlægget i farestalderne og i poltestalderne vaskes efter hvert hold mens ventilationsanlægget i de øvrige stalde vaskes efter behov, dog minimum én gang årligt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der foretages en effektiv drift, tilsyn og rengøring af ventilationssystemerne sammen med følgende vilkår

Vilkår

16. Ventilatorer skal serviceres og renholdes med de for det konkrete anlægs vejledning, intervaller og specifikationer med henblik på driftssikkerhed.
17. Ventilationsystemerne må ikke medføre, at der opstår væsentlige lugt-, støj- eller støvgener for naboerne.

4.3 Fodringsteknik

Redegørelse

Der fodres med indkøbt færdigblandet foder i hele staldanlægget. Foderet udfodres som vådfoder. Foderet er optimeret mht. næringsindhold, mineraler m.v. i forhold til dyrenes behov. Foderet blæses over i udendørs glasfibersiloer (4 à 21 tons) og snegles ind i vådfoderkarret i foderladen i den vestlige ende af bygning 3. Herfra pumpes det ud til de enkelte staldafsnit. I drægtighedsstalden, hvor søerne går løse, æder de i elektroniske foderstationer, hvor mængden af foder tildeles ud fra hver enkelt sos øremærke. I løbestalden

og i farestaldene fodres søerne individuelt. Smågrise og slagtesvin fodres i langkrybber i poltestalden.

Der anvendes ca. 1.400 FE til hver so. Der anvendes både en drægtighedsblanding og en diegivningsblanding.

BAT-Foder

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal. For at opfylde kravet om 25 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen etableres gyllekøling, den nye gyllebeholder overdækkes og der foderkorrigeres til 139 g råprotein/FE hos søerne.

Antal fravænnede grise pr. årssø (ved årssøer):	Før:	ca. 26 stk.
	Efter:	35 stk.
Fravænningsvægt (ved årssøer):	Før:	8,5 kg
	Efter:	10,0 kg

Der anvendes derudover foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Alle udbringningsarealer ligger i øvrigt udenfor oplande til fosforbelastede internationale naturbeskyttelsesområder, hvorfor fosforproblematikken er af mindre relevans i denne sag. Foderet er tilsat fytase.

Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49
So	drægtighed	13-15	0,43-0,51
	diegivning	16-17	0,57-0,65

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Der gennemføres fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding og en diegivningsblanding. Dette sikrer, at søerne tildeles et foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt. Pattegrisene tildeles lidt smågrisefoder i den sidste periode hos soen. I henhold til BREF-dokumentet er det basis for BAT at fodre svin med successivt foder (fasefodring) med lavere samlet råprotein og fosforindhold.

Der gennemføres også fasefodring af poltene ved at forskellige aldersgrupper (hold) tildeles forskellige foderblandinger. Dette sikrer, at søerne tildeles et foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt. Pattegrisene tildeles lidt smågrise foder i den sidste periode hos soen. I henhold til BREF-dokumentet er det basis for BAT at fodre svin med successivt foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Vilkår

18. Foderet skal være tilsat fytase.

4.4 Opbevaring af ensilage

Redegørelse

Der forefindes ingen ensilage på ejendommen.

4.5 Energi- og vandforbrug

Redegørelse

Elektricitet anvendes til bl.a. ventilation, gyllepumpning, separation, belysning og fodring. Det forventes, at gyllekølingen i de nye stalde vil kunne forsyne hele anlægget og stuehuset med varme.

Tabel 6 Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Elforbrug	187.000 kWh	320.000 kWh
Elforbrug separationsanlæg	-	8.100 kWh
Fyringsolie stald og stuehus	17.800 l	0 l*
Dieselolie til markbruget	4.000 l	4.000 l

* Forventes erstattet med varme fra gyllekøling

BAT energiforbrug

For at spare på energien installeres der lysstofrør og lavenergi-varmepærer.

I forbindelse med udvidelsen etableres der gyllekøling. Varmen skal bruges i både stalde og stuehus.

Der foretages årlig rengøring af det mekaniske ventilationssystem, og der er valgt multistep ventilation for at reducere energiforbruget. Der er automatiseret tænd og sluk af lys i alle stalde.

Vand

Ejendommen forsynes med vand fra egen vandboring. Der anvendes vand til drikkevand, og rengøring af stalde, separation og til sprøjtning.

Tabel 7 Vandforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand inkl. vandspild	3.800 m ³	8.667 m ³
Vand til separationsanlæg	-	227 m ³
Vask af stald, overbrusning, iblødsætning m.v.	260 m ³	600 m ³
Rengøring af markredskaber	10 m ³	10 m ³
Sprøjtning, markbrug	84 m ³	84 m ³
Vand husholdning	170 m ³	170 m ³
I alt vandforbrug	4.154 m ³	9.588 m ³

Vandbesparelse opnås med vandtildeling med bideventiler (minimerer spild) samt vask af stalde og maskiner vha. højtryksrensere. I løbeafdeling og farestald er vandnipler placeret over krybbe, så vandspild minimeres. Desuden anvendes overbrusningsanlægget til iblødsætning af stalde, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til rengøring.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger har forholdt sig til mulighederne for at reducere energi- og vandforbruget og anvender BAT indenfor energi og vand.

Vilkår

19. Farestaldene skal rengøres og desinficeres efter hvert hold søer, samtidig kontrolleres spalternes funktionsdygtighed.
20. Vand- og energiforbruget skal mindst registreres hver 12. måned. Dato for aflæsning og målerstand samt forbrug skal noteres i driftjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
21. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 12 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
22. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f. eks. ventilationsanlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal noteres i driftsjournalen.
23. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 12 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
24. Drikkevandssystemet skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt.
25. Drikkevandsnipler skal være placeret over trug til vådfoderet eller i drikkekopper.

26. Vask af stald skal foregå med højtryksrensere.
27. Der skal etableres et cirkulært fredningsbælte med en radius på 5 meter omkring alle vandboringer. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, bruges eller opblandes bekæmpelsesmidler, gifte eller andre stoffer, der kan forurene grundvandet, ligesom opbevaring af gødning, bekæmpelsesmidler m.v., herunder tom emballage, ikke er tilladt.

4.6 Spildevand, samt tag- og overfladevand

Redegørelse

Spildevand fra driftsbygningerne består af vaskevand, vand fra overbrusning og drikkevandsspild. Dette vand er indberegnet i kapacitetsberegningen.

Sanitært spildevand fra stuehuset føres til septiktank og videre til dræn. Septiktanken er tilmeldt kommunal tømningsskema. Sanitært spildevand fra driftbygningerne føres til en opsamlingskølle, som tømmes én gang årligt.

Tagvand fra driftsbygninger og stuehus ledes til dræn og videre til vandløb.

Marksprøjten fyldes og rengøres på vaskepladsen umiddelbart syd for bygning 14. Vand fra vaskepladsen ledes til gyllebeholder.

Separationsanlægget placeres i bygning 14. Fiberen opbevares ligeledes under tag i bygning 14.

Tabel 8 Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	329 m ³	780 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads, vaskevand	10 m ³	10 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads - regnvand	100 m ³	100 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus	170 m ³	170 m ³	Septiktank og videre til dræn	Bundfældning
Sanitært spildevand fra folkehøjsfaciliteter	20 m ³	30 m ³	Opsamlingskølle	Ingen

Afløbsforholdene fremgår af bilag 1.9 og spildevandsanlæggene fremgår af bilag 1.10

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, sammen med nedenstående vilkår, at håndtering af spildevand og overfaldevand ikke vil medføre gener for miljøet.

Vilkår

28. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af gødningsstoffer, bekæmpelsesmidler, foderstoffer m.v., der med evt. regnvand kan tilføres rørledninger/dræn med udløb i grøfter og vandløb.

4.7 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Redegørelse

Kemikalier opbevares i aflåst skab i maskinhuset, bygning 9. Om vinteren opbevares det i fyrrummet i bygning 3.

Polymer og eventuelle fældningsmidler til separationsanlægget opbevares i bygning 14, hvor også separationsanlægget og fiberen opbevares. Tom emballage skylles og kommer i dagrenovationen eller returneres til forhandler.

Tabel 9 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Bekæmpelsesmidler og kemikalier	Maskinhus, bygning 9	60 L	Maks. 30 L
Kunstgødning	Der opbevares ingen kunstgødning på ejendommen	-	-
Smøreolie	Værksted, bygning 11	60	2 x 60 L
Medicin og vacciner	Forrum, bygning 19	70 L	6 L

Vask og påfyldning af sprøjte foregår på vaskepladsen syd for bygning 14.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at medicin, veterinært affald osv. opbevares og bortskaffes på tilfredsstillende vis

Vilkår

29. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opslugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.
30. Husdyrbrugets medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

4.8 Affald

Redegørelse

Affaldshåndtering foregår generelt efter kommunens anvisninger.

Der skal i henhold til gældende regler ske registrering af affald på stamkort. Reglerne findes i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald. Stamkortet er det format som affaldsproducenten skal kunne videregive sine oplysninger om egen affaldsproduktion på. Registreringen skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, herunder muligheder for yderligere sortering, samt indhold af visse miljøbelastende stoffer.

Tabel 10 Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Olie skiftes hos maskinhandlen	-	-	-	13.02.08	06.01
Olietromler	Værksted, bygning 11	Egen	Allsund Affald A/S i Gråsten	1	15.01.04	56.20

Olie- og brændstoffiltere	Filtre skiftes hos maskinhandlen	-	-	-	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Værksted, bygning 11		Alssund Affald A/S i Gråsten	1	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Alt bruges op	-	-	-	02.01.05	05.12
Spraydåser	Fyrrum, bygning 3		Alssund Affald A/S i Gråsten	30	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder	Forrum, bygning 19		Alssund Affald A/S i Gråsten	1 boks	18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd	Der anvendes kun genopladelige batterier på ejendommen	Egen	Alssund Affald A/S i Gråsten	-	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.02	52.00
Europaller og éngangspaller af træ	Foderlade, bygning 3	Foderstof tager retur	Ukendt	5 stk.	15.01.03	
Lysstofrør og elsparepærer	Fyrrum, bygning 3	Knud Erik Heissel	Ukendt	10 stk.	20.01.21	79.00
Jern og metal	På vaskepladsen	Kværs autoophug	Ukendt	1 tons	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Pap	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	20.01.01	50.00
Papir	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	20.01.01	50.00
Glas	I en lukket container vest for bygning 11	Knud Erik Heissel	Ukendt	Containeren tømmes ca. hver uge	20.01.02	51.00

Affaldshåndteringen fremgår af bilag 1.11

Døde små- og pattegrise opbevares i kølecontainer ved staldanlægget, mens søer opbevares under kadaverkap på opsamlingsplads. Placering af opsamlingsplads er angivet på bilag. De døde dyr opbevares på skyggefuld, fast betonplads ved Søndertoft. Der er ingen naboer, som kan se pladsen fra deres ejendom. DAKA afhenter efter aftale. Der går maks. 24 timer fra en so er lagt på opsamlingspladsen til den afhentes. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon. Der leveres på nuværende tidspunkt ca. 72 søer om året og ca. ½ container døde pattegrise om ugen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen og bortskaffelsen ikke vil medføre gener for miljøet med følgende vilkår

Vilkår

31. Der må ikke opbevares spildolie, olie- og brændstoffiltere på husdyrbruget.
32. Opbevaringsplads til døde dyr skal placeres, som vist på bilag X.
33. Der må ikke ske afbrænding og/eller udbringning af fiberfraktionen fra separationsanlægget på husdyrbruget eller dets arealer.

4.9 Olietanke

Redegørelse

Der er to fyringsolietanke og en dieselolietank på ejendommen. Alle tanke har fri bug og ben. På dieselolietanken er der påfyldningspistol med pumpestop og påfyldningsalarm.

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af ny(e) olietank(e), samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenraa.dk

Ændring i ejendommens tankforhold skal anmeldes til kommunen. Skemaet til dette findes på kommunens hjemmeside under borger/natur og miljø/miljø/olietanke.

Tabel 11 Olietanke

Olietanke	Aktiv/ afblændede	Placering	Volumen	Årgang	Tanknr.	G.nr.
Olietank til fyringsolie	Aktiv	Mellem bygning 1 og 3 Udendørs	2.500 l	2007	003858-1	5023
Olietank til dieselolie	Aktiv	I maskinhuset, bygning 9	1.800	1996	67116-01	600/81
Olietank til Fyringsolie	Aktiv	Bygning 10	1.800	1997	76976-01	600/81

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.3

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen af dieselolie er i orden, og der er ingen risiko for forurening af jord, kloak, overfladevand og grundvand med følgende vilkår

Vilkår

34. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund. På denne måde kan spild opdages og fjernes.
35. Såfremt tanken er placeret i umiddelbar nærhed af regnvandsafløb, vandløb mm. Skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, således at spild kan opsamles. For at undgå ophobning af regnvand, skal tanken enten placeres under tag eller indendørs.
36. Opbevaring af diesel/fyringsolie i nedgravede tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder.
37. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
38. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

4.10 Driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

Rør, slanger og beholdere efterses jævnligt for at minimere risikoen for brud. Der foretages 10-års beholderkontrol. Ved uheld kan gyllen dæmmes op med halm. Kommunens beredskab og 112 kontaktes, jf. beredskabsplan. Skulle uheldet være ude og en af de gamle

gyllebeholdere bryder sammen eller overfyldes ved en fejl vil gyllen løbe ud på marken vest for ejendommen, hvor det vil samle sig. Herfra vil det kunne pumpes op igen.

Den nye gyllebeholder får pejlebrønd som bl.a. inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderen. Pejlebrøndens primære formål er at tjekke grundvandsstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed. Der vil ikke være nogle faste rør til gyllebeholderen. Skulle uheldet være ude og gyllebeholderen bryder sammen eller overfyldes ved en fejl vil gyllen kunne løbe ud på marken omkring gyllebeholderne. Der er umiddelbart ikke adgang til åbent vandløb eller dræn omkring gyllebeholderne, så gyllen ville samle sig omkring beholderne og ville kunne suges op med en slamsuger. Det vurderes at det er ekstremt lille sandsynlighed for, at dette vil ske.

Ved overpumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Overpumpning foregår altid under opsyn. Der er ingen afløb i nærheden af gyllebeholderne.

Det er maskinstationen, der står for udbringning af rejeaktvand og dermed for fyldning af eventuelle gyllevogne. Dette foregår under opsyn og vha. pumpe på gyllevognen, således at beholderne ikke kan tømmes ved et uheld. Primært køres gyllen dog ud med en selvkørende gylleudlægger.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af dieselolie forventes at være meget lille. Tanken er godkendt og indrettet med sikkerhedsanordninger som påfyldningsalarm og pumpestol. Mindre spild vil blive opsøgt med sand eller savsmuld, der derefter behandles som farligt affald.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, og medarbejderne informeres om sikkerhedsprocedurer.

Kemikalier, polymer og evt. fædningsmidler opbevares i separationscontaineren uden afløb og med opkant, så spild kan opsamles. Desuden forefindes kattegrus eller savsmuld til opsamling af mindre mængder spildte væsker.

Beredskabsplanen for husdyrbruget vil blive udarbejdet i forbindelse med gennemførelse af etape 1.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at beredskabsplanen er i overensstemmelse med gældende retningslinier for at begrænse skader som følge af uheld og udslip med følgende vilkår

Vilkår

39. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.nr. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf.nr. 73 76 76 76.
40. Medarbejderne skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal planen oversættes til et sprog, de forstår.
41. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt.
42. Virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan som følger bilag 4 i Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Beredskabsplanen skal fremsendes til Aabenraa Kommune senest et år efter, at denne miljøgodkendelse er blevet meddelt.

5 Gødningsproduktion og -håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

Redegørelse

Tabel 12 Husdyrgødning

Stald nr.	Staldtype (gulvtype)	Husdyrgødning (fast/flydende)	Mængde (m ³) Før	Mængde (m ³) Efter
1.1.1	Delvis fast gulv	Gylle	1.080	1.241
1.1.2	Delvis fast gulv	Gylle	1.838	2.025
1.1.3	Delvis fast gulv	Gylle	527	697
1.1.4	Delvis fast gulv	Gylle	1.250	1.703
1.1.5	Delvis fast gulv	Gylle	-	1.241
1.1.6	Delvis fast gulv	Gylle	-	2.025
1.1.7	Delvis fast gulv	Gylle	-	697
1.1.8	Delvis fast gulv	Gylle	-	1.703

Mængder og typer af husdyrgødning fremgår af bilag 1.13

I nudrift er der et sohold på 670 årssøer med grise til fravæning ved 8,5 kg pr. årssø, 750 smågrise 8,5 – 30 kg og 750 slagtesvin 30 – 102 kg. I ansøgt drift etape 2 er der 1.500 årssøer med 35 grise til fravæning ved 10 kg pr. årssø, 2.000 smågrise 10 – 32 kg og 2.000 slagtesvin 32 -107 kg.

Kapacitetsberegning (nudrift):

$$670 \text{ årssøer} \times 5,41 \text{ m}^3 = 3.625 \text{ m}^3$$

$$750 \text{ smågrise } 8,5 - 30 \text{ kg} \times 0,121 = 91 \text{ m}^3$$

$$750 \text{ slagtesvin } 30 - 102 \text{ kg} \times 0,49 \text{ m}^3 = 368 \text{ m}^3$$

$$\text{Vaskevand og regnvand fra vaskeplads} = 110 \text{ m}^3$$

$$\mathbf{I \text{ alt } 4.194 \text{ m}^3}$$

Kapacitetsberegning (efter etape 1):

$$750 \text{ årssøer} \times 6,05 \text{ m}^3 = 4.200 \text{ m}^3$$

$$22.500 \text{ grise } 7,3 - 10 \text{ kg} \times 0,0098 \text{ m}^3 = 220 \text{ m}^3$$

$$1.100 \text{ smågrise } 10 - 32 \text{ kg} \times 0,125 \text{ m}^3 = 137 \text{ m}^3$$

$$1.100 \text{ slagtesvin } 32 - 107 \text{ kg} \times 0,47 \text{ m}^3 = 517 \text{ m}^3$$

$$\text{Vaskevand og regnvand fra vaskeplads} = 110 \text{ m}^3$$

$$\mathbf{I \text{ alt } 5.184 \text{ m}^3}$$

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere og forbeholder efter etape 1 med kanaler: 3.950 m³
Der er altså minimum 9,1 måneders opbevaringskapacitet. Der er ikke regnet med yderligere ekstra kapacitet, da vandspild og mængden af vaskevand ud fra erfaringer på ejendommen er meget lavt.

Kapacitetsberegning (efter etape 2):

$$1.500 \text{ årssøer} \times (6,05 \text{ m}^3 \times 1,15) = 10.436 \text{ m}^3$$

$$52.500 \text{ grise } 7,3 - 10 \text{ kg} \times (0,0098 \text{ m}^3 \times 1,15) = 592 \text{ m}^3$$

$$2.000 \text{ smågrise } 10 - 32 \text{ kg} \times (0,125 \text{ m}^3 \times 1,15) = 287 \text{ m}^3$$

$$2.000 \text{ slagtesvin } 32 - 107 \text{ kg} \times (0,47 \text{ m}^3 \times 1,15) = 1.081 \text{ m}^3$$

Vand fra separation = 227 m³
 Vaskevand og regnvand fra vaskeplads = 110 m³
I alt 12.733 m³

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere og forbeholder med kanaler: 10.450 m³

Der er altså minimum 9,8 måneders opbevaringskapacitet, når der ikke tages højde for, at fiberfraktionen fjernes (fiber udgør ca. 10 %).

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at gødningsproduktionen og gødningshåndteringen ikke vil medføre gener for miljøet.

5.2 Flydende husdyrgødning

Redegørelse

Der er to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. Efter gennemførelse af etape 2 vil den mindste af beholderne blive anvendt som forbeholder til separationsanlægget.

I etape 2 bygges en ny gyllebeholder på ca. 6.000 m³ med overdækning. Der etableres fast rørforbindelse fra staldanlægget til den nye gyllebeholder.

Tabel 13 Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Pumpe-anlæg	Fabrikat	Opført år	Over-dækning	% før	% efter
Gyllebeholder (1.1.10)	1.150	Nej	?	1986	Naturligt flydelag	34	12
Gyllebeholder (1.1.11)	2.250	Nej	Agritank	1995	Naturligt flydelag	66	24
Ny gyllebeholder (1.1.12)	6.000	Nej	Evt. Perstrup	2013	Fast overdækning	-	64
Forbeholder	50	-	-	?	Beton	-	-
Forbeholder	30	-	-	2007	Beton	-	-
I alt	9.480					100	100

Kapacitetsberegninger fremgår af bilag 1.13

Opbevaring af husdyrgødning

For hver gyllebeholder er der tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- rejekevandet kun omrøres umiddelbart før tømning
- de eksisterende beholderne er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning) og den nye gyllebeholder overdækkes med fast overdækning.

Gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen. Det vurderes derfor, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet samt at husdyrgødningen opbevares miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet, og opbevaringsanlæggene er i overensstemmelse med lovgivning og gældende retningslinjer. Det vurderes også, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Vilkår

43. Der må ikke etableres fast pumpeudstyr på gyllebeholderne.
44. Der må ikke monteres fjernbetjent pumpeudstyr.
45. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal der senest den 1. februar 2011 etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted.
46. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
47. Gyllen i gyllebeholderne må kun omrøres umiddelbart før udbringning af gyllen.
48. Håndtering af gyllen skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
49. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.
50. Den nye gyllebeholder skal have fast teltoverdækning. Teltoverdækningen skal lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel. Skader på den faste overdækning skal repareres hurtigst muligt, således at overdækningen altid er helt tæt.

5.3 Teknikker til gødningshåndtering

Redegørelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Det er maskinstation, der står for gylleudbringningen. Ca. 2/3 af gyllen/rejektvandet køres ud med en selvkørende gylleudlægger, hvilket reducerer kørslen med traktor og vogn væsentligt. Det resterende rejeckt vand/gylle køres ud med 25 m³ gyllevogne. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt rejeckt vand/gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Arealerne er primært sandblandet lerjord (jordbundstype 3 - 7). Nedfældning i vinterafgrøder og på lerjord er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at bedriften anvender BAT indenfor udbringning af husdyrgødning.

Vilkår

51. Husdyrgødning må ikke køres ud på arealer, der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.

5.4 Gylleseparering

Redegørelse

I etape 2 installeres et stationært separationsanlæg, der hvert år separerer al gyllen fra ejendommen svarende til ca. 12.733 m³ (inkl. vaskevand osv.) med 46.924,83 kg N og 10702,36 kg P, i alt 442,1 DE. Der modtages ikke gylle fra andre bedrifter. Den flydende del, som indeholder 31.836 kg N og 4.867 kg P og 265,3 DE, sendes retur til gyllebeholderne, mens fiberfraktionen opbevares i en lukket container umiddelbart ved siden af separationsanlægget vist på kortbilag. Fiberfraktionen, der indeholder i alt 15.089 kg N og 5.835,35 kg P og 176,8 DE afsættes kontinuerligt til Kemira.

Det er søgt en særskilt godkendelse/tilladelse til etablering af gyllesepareringsanlæg.

Som udgangspunkt anvendes separationsanlæg, hvor al gylle fra bedriften separeres. Ansøger vil dog til enhver tid forbeholde sig ret til at udskifte separationsanlægget med tilsvarende harmoniarealer, hvis dette er muligt. Eventuel udskiftning vil blive meddelt kommunen, så det er muligt at foretage en eventuel separat godkendelse af arealerne.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der for at sikre en effektiv drift af separationsanlægget skal stille følgende vilkår

Vilkår

52. Fiberfraktionen fra gylleseparering skal opbevares under tag
53. Driftsherren skal løbende og regelmæssigt mindst én gang om måneden føre optegnelser over timeforbruget.

5.5 Gyllekøling

Redegørelse

Der etableres gyllekøling i alle staldafsnit. Gyllekølingen anvendes med en effekt på 5 % og en drifttid på 100 %, svarende til 8.760 timer. Der opsættes en pumpe, som pumper vandet rundt i gyllekølingssystemet. Pumpens drifttid kan logges. Der etableres et gødningssystem uden skrabere. Der udsluses gylle ca. hver 14. dag eller når der står ca. 10-15 cm gylle i kummerne.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der for at sikre en effektiv drift af gyllekølingssystemet, skal stille følgende vilkår

Vilkår

54. Der monteres en timetæller og en separat bimåler på varmepumpen. Enhver type af driftsstop skal noteres sammen med årsagen dertil. Gennemsnitlig skal der være en driftstid på min. 8.760 timer inden for de sidste 12 måneder.
55. Driftsherren skal løbende og regelmæssigt mindst én gang om måneden føre optegnelser over timeforbruget.
56. På Aabenraa Kommunes forlangende skal der forvises producentens beskrivelse af gyllekølingsanlægget.
57. Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
58. Gyllekølingsanlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig i anlægstypen. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages. Der skal føres journal over datoer for reparationer, samt hvilke reparationer der er foretaget.

5.6 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost

Redegørelse

Hestemøg anvendes som flydelag på de eksisterende gyllebeholderne.

Der stilles ingen vilkår.

5.7 Anden organisk gødning

Redegørelse

Der forefindes ikke anden organisk gødning på ejendommen.

Der stilles derfor ingen vilkår.

6 Forurening og gener fra husdyrbruget

6.1 Ammoniak og natur

6.2 Generel ammoniakreduktion

Redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af husdyrbrugslovens §12 er fastlagt i husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2009 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 er 25 %.

Af ansøgningen, der er vedlagt som bilag 1, fremgår det, at alle stalde etableres med delvis fast gulv og at der etableres gyllekølingsanlæg i alle gyllekanaler i hhv. de eksisterende og nye stalde. Derudover etableres fast overdækning på den nye gyllebeholder og der foderkorrigeres hos søerne til et råproteinniveau på 139 g råprotein/FE.

For at overholde det generelle ammoniakreduktionskrav i etape 1 foderkorrigeres til 139 råprotein/FE efter gennemførelse af etape 1. Det generelle ammoniakreduktionskrav overopfyldes herefter med 76 kg N. Dvs. at det generelle ammoniakreduktionskrav også er opfyldt, hvis kun etape 1 gennemføres.

Resultaterne af beregningerne af den generelle ammoniakreduktion efter etape 2 ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.1. Ammoniak.

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-12,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	2166,68 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	3073,34 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	620,03 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

Det fremgår af tabellen blandt andet, at det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at gyllekøling, fast overdækning og foderkorrektio n giver tilstrækkelig effekt til at sikre 25 % ammoniakreduktion, og at udvidelsen, både efter gennemførelse af etape 1 og 2, for så vidt angår ammoniak ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Der henvises yderligere til vilkår nr. 15 (delvis spaltegulv) og ? ? og ? (gyllekøling) og nr. ? (fast overdækning) og nr. ?(foderkorrektio n).

Vilkår

59. Det skal sikres, at spalterne altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.
60. Det skal sikres ved overbrusning, at grisene afsætter gødning på spaltearealet og ikke på det faste og dræned e areal.

6.3 Lugt

Redegørelse

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, Tørsbølvej 10, ligger ca. 160 m fra det nye anlæg. Alle geneafstande overholdes. De nye stalde lægges i forlængelse af de eksisterende stalde, så logistikken i anlægget stadig er optimal.

Den væsentligste lugtforureningskilde er staldventilationen. Da gyllebeholderne har tæt naturligt flydelag, forventes der kun lugtbidrag fra disse i forbindelse med omrøring og udbringning samt i forbindelse med tømning. Der er etableret overbrusnings/iblødsætningsanlæg i alle stalde undtagen løbestaldene. Desuden søges lugtgener nedbragt gennem regelmæssig rengøring af stalde og ventilation og almindelig god landmandspraksis.

Pga. afstanden til naboer skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra dyreholdet – hvilket beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk også viser.

Det er en maskinstation, der står for gylleudbringningen. Gyllen køres primært ud via en selvkørende gylleudlægger med slæbeslanger. Rejektvand til forpagtninger i Kelstrupskov og til Tråsbøl og til gylleaftaler på Nordals og Mjølås køres i lukkede lastbiler. Der vil forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres lugtgenerne pga. mindre fordampning.

Tabel 16 Lugtgeneafstande og konsekvensområde

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav*
Enkeltbeboelse uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger	Ca. 212 m	Fra ny poltestald, bygning 7, til Tørsbølvej 10	163,88 (Ukorrigeret geneafstand)
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 630 m	Fra ny løbestald, bygning 5, til Tørsbølgade 65 A	371,30 (Ukorrigeret geneafstand)
Byzone	576 (vægtet gennemsnitsafstand)	Fra staldanlægget til byzone i Tørsbøl	524,51 (korrigeret geneafstand)
Sommerhusområde	Ca. 6 km	Fra staldanlægget til sommerhusområdet i Kollund	524,51 (korrigeret geneafstand)

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Som det fremgår af tabellen herover er alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Kumulation

Anlægget er beliggende længere væk end 300 m til samlet bebyggelse og byzone, samt længere væk end 100 m til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er således **ingen** kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder.

Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlige større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhandlende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af husdyrbruget.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre uacceptable lugtgener for naboer til ejendommen. Derfor stilles der ikke vilkår til lugt.

6.3 Fluer og skadedyr

Redegørelse

Der er generelt hverken problemer med fluer, rotter eller andre skadedyr. På nuværende tidspunkt foretages ingen fluebekæmpelse, da der ikke er problemer med fluer på ejendommen. Hvis der opstår flueproblemer vil bekæmpelse ske i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier med rovfluer.

Musegift distribueres selv efter behov.

Bedriften er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning.

I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget skadedyrsbekæmpelse er i orden med følgende vilkår.

Vilkår

61. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium
62. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

6.4 Transport

Redegørelse

De eksterne transporter (fx. foder, brændstof, dyr til salg m.v.) foregår så vidt muligt ad de større landeveje. Kørsel gennem byer og landsbyer undgås så vidt muligt. Adgangen til ejendommen sker enten sydfra af Tørsbølvej eller nordfra af Søndertoft. Lastbiler til staldanlægget anvender en dertil indrettet indkørsel.

De eksterne transporter forekommer typisk i dagtimerne.

I forbindelse med udvidelse af besætningen vil der være et øget transportbehov fra og til ejendommen, men det øges ikke proportionalt med besætningens størrelse. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Størsteparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 17), mens der i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil foregå transporter i aftentimerne. I slutningen af høsten vil der kunne foregå høstarbejde om natten.

Det er en maskinstation der står for udbringningen af rejktvandet. Rejktvandet køres ud med en selvkørende gylleudlægger eller med en 25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Rejktvand til forpagtninger i Tråsbøl og Sottrupskov og til gylleaftaler på Nordals og Mjølås køres med lastbil. Lastbilerne benytter de store hovedveje til kørslen. Oversigt over kørselsruter ses på bilag.

Ca. 1/3 af rejktvandet som køres på egne og forpagtede arealer køres ud med vogn, resten lægges ud med en selvkørende gylleudlægger, hvor gyllen pumpes via en slange fra gyllebeholderen og til gylleudlæggeren. Herved undgås transporter med gyllevogn.

Ansøger forbeholder sig ret til at køre husdyrgødningen fra ejendommen til de af bedriftens arealer som på tidspunktet har behov for gødning.

Tabel 17 Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Foder	26	*	Lastvogn	52	*	Lastvogn
Halm	2	16 bigballe	Traktor og vogn	4	16 bigballe	Traktor og vogn
Sækkevare, samt bigbags	6	*	Lastvogn	6	*	Lastvogn
Fyringsolie	5	*	Lastvogn	0	*	Lastvogn
Dieselolie	2	*	Lastvogn	2	*	Lastvogn
Afhentning af smågrise	26	*	Lastvogn	26	*	Lastvogn
Afhentning af slagtesøer	26	*	Lastvogn	26	*	Lastvogn
Afhentning af slagtesvin	26	*	Lastvogn	26	*	Lastvogn
Afhentning af døde dyr	104	*	Lastvogn	104	*	Lastvogn
Husdyrgødning	210	20 tons	Traktor og vogn	155	25 tons	Traktor og vogn eller lastbil
Fiberfraktion	-	-	Lastvogn	26	En container	Lastvogn
Affald	52	*	Lastvogn	52	*	Lastvogn
Transporter i alt	485			479		

* Afhænger af de enkelte transportørers størrelse på lastbiler.

Interne transportveje fremgår af bilag 1.15 og transportvej for gylletransporter vises på bilag 1.16.

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, mv.

Antallet af transporter er skønnede. Der vil normalt blive kørt rejektivand ud dels i april/maj måned og dels i september måned. Kørsler tilrettelægges, så de er til mindst muligt gene for beboerne.

Antallet af transporter er næsten uændret efter gennemførelse af etape 2, primært pga. af udkørslen af rejektivand ændres fra at blive kørt ud med traktor og vogn til at blive kørt ud med gylleudlægger.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget med følgende vilkår

Vilkår

63. Ved transporter af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
64. Transporter til og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå mellem kl. 07:00 og 19:00 på hverdage.

6.5 Støj

Redegørelse

Staldanlægget udvides væsentligt, men pga. afstanden til naboer, forventes disse ikke at blive yderligere generet af støj fra selve anlægget. Den nye stald vil blive etableret med støjsvage ventilationsanlæg.

Separationsanlægget er monteret i en container, der er støjdæmpende.

Transporten tilrettelægges, så der tages mest muligt hensyn til naboer. Der køres normalt aldrig gylle i weekend og på helligdage, evt. flytning af gylle til buffertanke hos gyllemodtagere vil ikke ske i sommermånederne, al transport af dyr sker i dagtimerne og foder bestilles til levering på hverdage i dagtimerne. Støj fra foderanlæg, kompressor, højtryksrensere osv. forventes ikke at kunne høres udenfor ejendommen.

Med hensyn til kørsel kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogen firmaer kører med 2-holdsskift.

Kørsel i spidsbelastningsperioder, typisk ved gyllekørsel og høst kan give støjgener, men der tages så vidt muligt hensyn til omkringboende.

Ansøger udfylder skemaet.

Aabenraa Kommune udarbejder resten af afsnittet

Tabel 18 Støjkilder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På alle staldafsnit	Hele døgnet
Vådfoderanlæg	I isoleret rum – bygning 3	Ca. en halv time hver 2. time døgnet rundt
Udkørsel af husdyrgødning	Ved gyllebeholderne, bygning 17 og 18	April/maj og september, primært hverdage i dagtimerne
Separering af gyllen	I bygning 14	2 døgn/2. uge
Lastbiler m.v.	Ved staldanlægget	Hverdage i dagtimerne

Støjkilderne fremgår af bilag 1.16

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støjgener med følgende vilkår

Vilkår

65. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige grænserne i Miljøstyrelsens vejledning om støjgener.

6.6 Støv

Redegørelse

Der anvendes færdigfoder på ejendommen. Færdigfoderet blæses over i de udendørs siloer og fra siloerne snegles det ind i staldene.

Der blæses foder af ca. 1 time ugentligt. Det vurderes, at der ingen støvgener er for naboer i forbindelse med håndteringen af foderet.

Da der sker en stigning i antallet af transportere kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men da afstanden fra siloerne, hvortil der vil forekomme flest fodertransporter, til nærmeste nabo er på over 200 m, vurderes, at eventuelle støvgener vil være minimale.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at transport og håndtering af foder mv. ikke vil give støvgener for omkringboende.

6.7 Lys

Der er lys i staldene mellem kl. 07.00 og 21.00. Derudover er der lys på transportere og maskiner, hvis de kører, når det er mørkt. Der er ligeledes udendørs belysning, hvor der ind- og udleveres dyr. Dette tændes manuelt. Lys ved fodersiloer tændes via sensorer, når der leveres foder. Der er desuden lamper ved beboelsen og for enden af hestestalden.

Anlæggets placering og de omgivende beplantninger bevirker, at der ikke forekommer lysmæssige gener hos naboer. Placering af udendørs belysning er angivet på bilag.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at de begrænsede lyskilder ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende og hellere vil påvirke de landskabelige hensyn. Der stilles derfor ingen vilkår.

7 Påvirkninger fra arealerne

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Redegørelse

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet¹, hvoraf fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektive teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring².

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må anskues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstofftab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen³. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3

¹ Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

² Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.

³ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 12 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 12 som minimum skal indeholde følgende:

Oplysninger BAT-redegørelse for § 12

- Management
 1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
 2. Foder
 3. Staldindretning
 4. Forbrug af vand og energi
 5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
 6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre. Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedst tilgængelige staldteknologier, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret, således at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003⁴. F.eks. under foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. Såfremt der ikke anvendes disse fodringsteknikker skal det begrundes.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er udarbejdet et BREF-dokument, der svarer til BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion af den grund, at kvæg ikke er listet i IPPC-direktivets artikel 6.6. Det fremgår af husdyrbruglovens § 19 og § 23, at Aabenraa Kommune ved vurderingen af en ansøgning om

⁴ BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

godkendelse efter § 12 skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og varetage hensyn til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Da der i husdyrbrugloven således ikke skelnes mellem dyrearter, skal der redegøres for anvendelse af BAT på alle husdyrbrug uanset dyreart.

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af husdyrbrugslovens § 12 skal ansøgeren orientere sig og over for Aabenraa Kommune redegøre for de mulige valg og/eller fravalg af BAT, der er beskrevet i Skov- og Naturstyrelsens og Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade, Skov- og Naturstyrelsens BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT- redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugsloven.

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne og eventuelle vilkår.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, i hvilke afsnit redegørelse, vurdering og vilkår kan findes, og hvilke vilkår der er blevet stillet.

BAT områder	Afsnit med redegørelse, vurdering og vilkår	Stillede vilkår
Management	Se nedenstående	
Foder		
Staldindretning		
Forbrug af vand og energi		
Opbevaring/behandling af husdyrgødning		
Udbringning af husdyrgødning		
Affald		
Reduktion af ammoniakemission		
Reduktion af udvaskning af nitrat		
Fosforoverskud og udledning af fosfor		
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser		

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i ansøgningen systematisk er sket en gennemgang af, om de teknologier, der er valgt indenfor de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT, og at bedriften anvender den bedste tilgængelige teknik.

9 0-alternativet og andre alternativer

Alternativet til ansøgningen er at undlade at udvide dyreholdet.

Andre alternativer

Ansøger har overvejet at etablere en smågriseproduktion på ejendommen, så smågrisene, i stedet for at blive solgt ved 10 kg, bliver solgt ved ca. 32 kg. Ansøgers interesse ligger dog primært i soproduktionen, så for ham er det naturligt at udvide soholdet i stedet for at bygge til smågrise. Derudover ønsker ansøger at kunne tilbyde sine medarbejdere en arbejdsplads med flere ansatte og et godt socialt miljø. Soproduktionen er mere arbejdstung pr. DE end smågriseproduktion, så for at få flere ansatte på ejendommen satses på soproduktionen.

Grundet ejendommens gode placering i forhold til omgivelserne overvejer ansøgeren ikke at flytte produktionen ud fra det eksisterende anlæg. Nybyggeri bliver dog placeret længst væk fra naboer. Med hensyn til en udvidelse af dyreholdet, viser beregningerne i www.husdyrgodkendelse, at lugtgeneafstande og udvaskning er indenfor de accepterede grænser.

10 Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion vil ejendommen enten overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent, eller anlægget vil blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Unødvendige olietanke vil blive sløjfet.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer at en afvikling af husdyrbruget på ejendommen kan foretages uden gene for miljøet ved følgende vilkår

Vilkår

66. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning og evt. krav om en miljømæssig forsvarlig afvikling af virksomheden

11 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne og driftjournal over antal og vægt af indsatte dyr, dyr bortskaffet til destruktions og vægt af solgte dyr og dyr sendt til slagteri. Derudover forefindes alle dyrlægerapporter og medicinske behandlinger på EDB.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold søer i farestalden.
- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Etablering af flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder

Der føres journal over flydelag og sprøjtejournale.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det er nødvendigt at udforme en driftsjournal til egenkontrol, som kan fremvises ved tilsyn.

Vilkår

67. Al dokumentation, der direkte eller indirekte kan være med til at beskrive husdyrbrugets påvirkning af natur og miljø, skal opbevares i mindst 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Denne dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i denne miljøgodkendelse er overholdt.
68. Til dokumentation for at vilkår vedrørende produktionsniveauer er overholdt, skal der opbevares kvitteringer for indkøb af smågrise, slagterifregninger og andre kvitteringer for afsatte og indkøbte dyr.
69. Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.
70. Der skal føres journal over aflevering af affald med mængde, transportør, og modtager.
71. Gyllebeholderne skal tømmes én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen registreres i logbogen
72. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø, skal registreres med dato og beskrivelse.
73. Følgende skal registres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:
 - hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvornår
 - hvornår der er foretaget rengøring/desinfektion af staldene, med hvilke
 - midler mængde og hvordan
 - forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) mv.

12 Klagevejledning

Miljøgodkendelse er meddelt i medfør af Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Plantagevej 4, 6330 Padborg eller til post@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag den xx. måned 200x i Aabenraa Ugeavis. En evt. klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest onsdag den xx. måned 200x inden for normal kontortids ophør kl. 15:00, der er dagen for klagefristens udløb.

En klage over denne § 12 miljøgodkendelse har opsættende virkning jf. § 81, stk. 3, idet der er stillet vilkår om de landskabelige værdier i henhold til § 27, stk. 1, nr. 3.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmaal til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede ifølge Forvaltningslovens § 9 har ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. e-mail til nedenstående:

- Ansøger Navn, adresse, postnr. By*
- Nabo navn, adresse, postnr. By*
- Nabo navn, adresse, postnr. By*
- Nabo og bortforpagter navn, adresse, postnr. By*
- Bortforpagter Navn, adresse, postnr. By*
- Modtager af husdyrgødning Navn, adresse, postnr. By*
- Modtager af husdyrgødning navn, adresse, postnr. By*
- Miljørådgiver navn, landsøkonomisk forening, e-mail adresse*
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, post@rib.mim.dk*
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe*
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk*
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité: aabenraa@dn.dk*
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk*

- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk*
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, info@ecocouncil.dk*
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk*
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforening.dk*
- Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk*

* har fået ansøgningsmateriale og udkast til kommentering.

13 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 12, stk. 2 godkendelse, skemanr. 11111, version x, genereret den xx. måned 200x og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk
 - 1.1. Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk
 - 1.2. Bygningsbeskrivelse
 - 1.3. Bygninger – situationsplan (opbevaringsanlæg, siloer, olietanke, opbevaring af døde dyr)
 - 1.4. Bygninger – Kommuneplan/lokalplaner
 - 1.5. Bygninger – Afstandskrav
 - 1.6. Bygninger – Natur
 - 1.7. Støjområder (ind- og udlevering af dyr, ventilation)
 - 1.8. Vand (drikkevandsboringer, markboringer, hydranter)
 - 1.9. Afløbsplan (gyllerør, forbeholdere, pumper, pejlebrønde, omfangsdræn)
 - 1.10. Spildevand (tagvand/overfladevand, nedsivningsanlæg, minirenselanlæg, bundfældningstanke)
 - 1.11. Affaldshåndtering
 - 1.12. Beredskabsplan
 - 1.13. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet
 - 1.14. Intern transport
 - 1.15. Udbringningsarealer og transportruter
 - 1.16. Teknik (kompresser, installationer, teknik)
 - 1.17. Fuldmagt
2. Beskyttet natur, Aabenraa Kommune, den xx. måned 200x
3. Kommentarer til udkast til miljøgodkendelse af x. måned 200x fra x

Advarsel:
Afhentnings-
plads til døde
dyr.

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Keld Warnecke

J.Nr.

Tekniske installationer

Målforhold: 1:1500

Dato: 27.09.2010 / 15:08:34

Init.: lea

75 meter

DBO Copyright 2010

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Keld Warnecke
Bygninger og bufferzoner

Dato: 22.03.2010 / 09:28:23

J.Nr.

Målförhold: 1:1500

Init.: lea

7/6 meter

DDO Copyright © 2010

LandboSYD

Pøberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Keid Warnecke
Afløbs- og spildevandsplan
Dato: 28.09.2010 / 10:00:03

J.Nr.
Målforshold: 1:1500
Init.: lea

75 meter
© 2010 Copyright CO/W

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Assens
Tlf. 74385000 Fax: 74385001

Keld Warnecke

J.Nr.

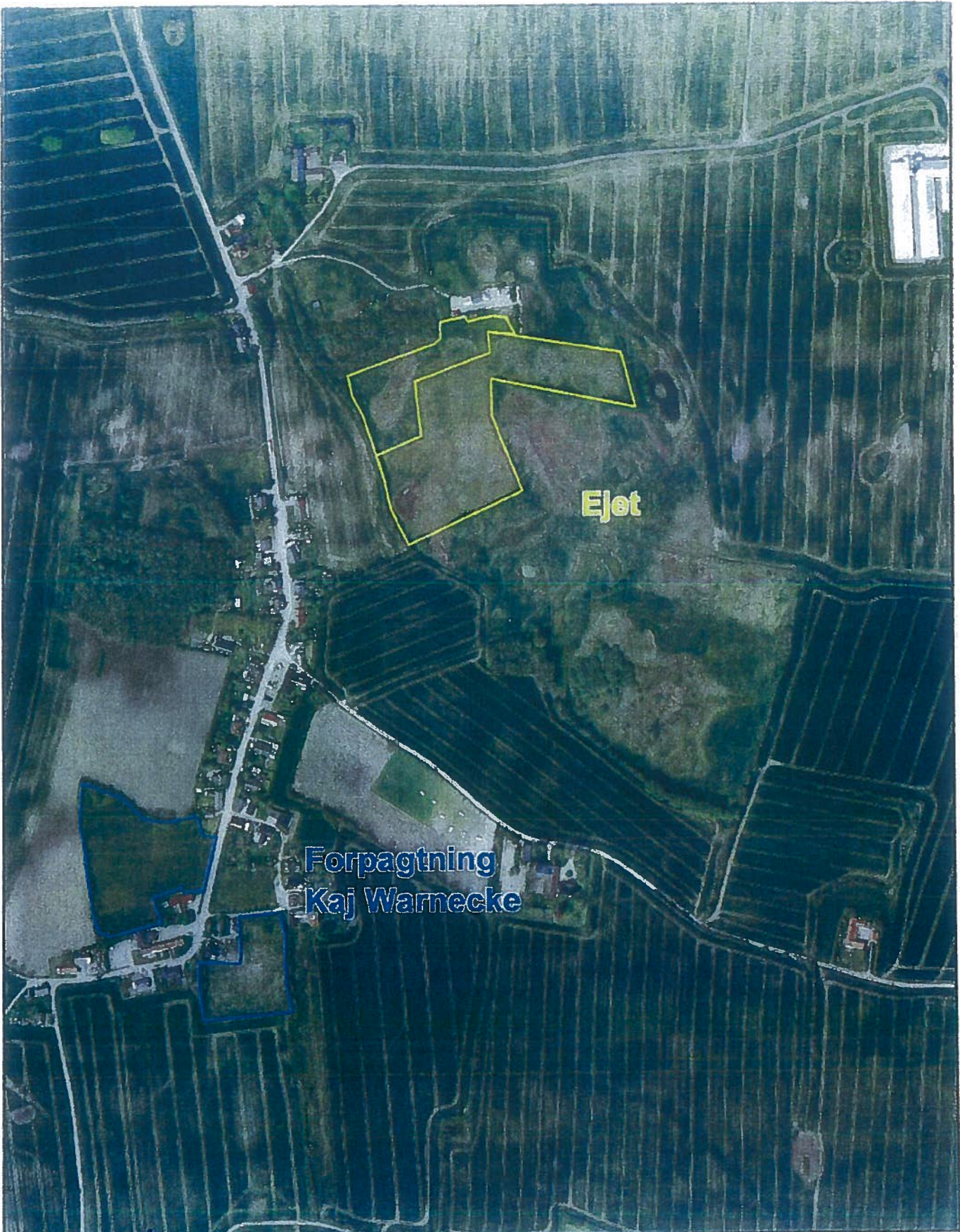
Harmoniarealer

Målforhold: 1:10000

Dato: 22.03.2010 / 10:04:23

Init.: lea

Ejet

**Forpagtning
Kaj Warnecke**

0 250 meter

LandboSyd Miljøteam		
Peberlyk 2 6200 Aabstrup Tlf. 74365000 Fax. 74365001		
Keld Warnecke Harmoniarealer	J.Nr.	
Dato: 03.06.2009 / 12:27:26	Målforhold: 1:5000	Init.: lea

Forpagning
Kaj Warnecke

0 250 meter

LandboSyd
Miljøteam

Pebedyk 2, 8200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax 74365001

Keld Warnecke
Harmoniarealer

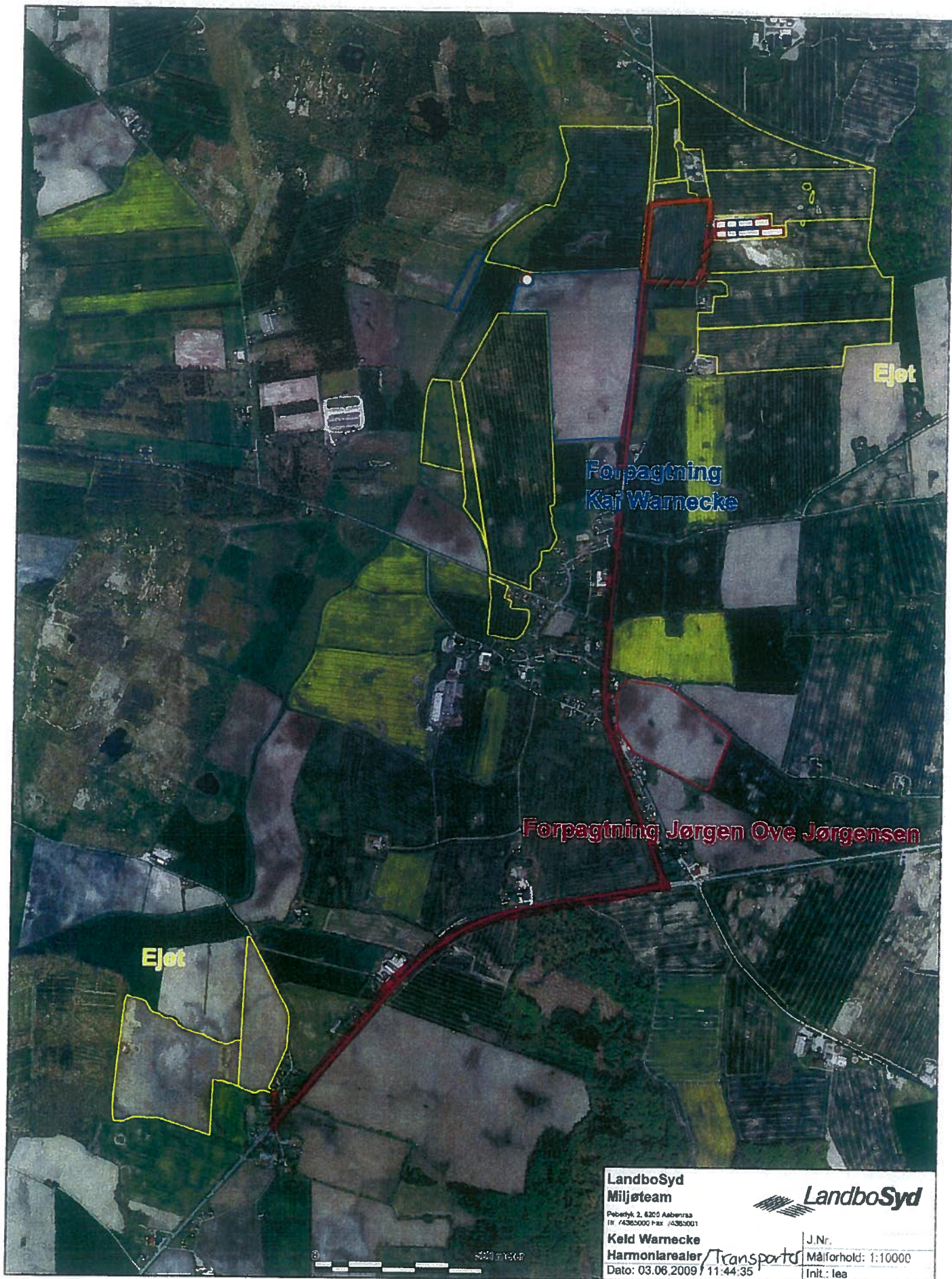
Dato: 03.06.2009 / 12:31:17

 LandboSyd

J.Nr.

Målforshold: 1:5000

Init.: lea

~~111~~ No ikke anvendes som transportvej.

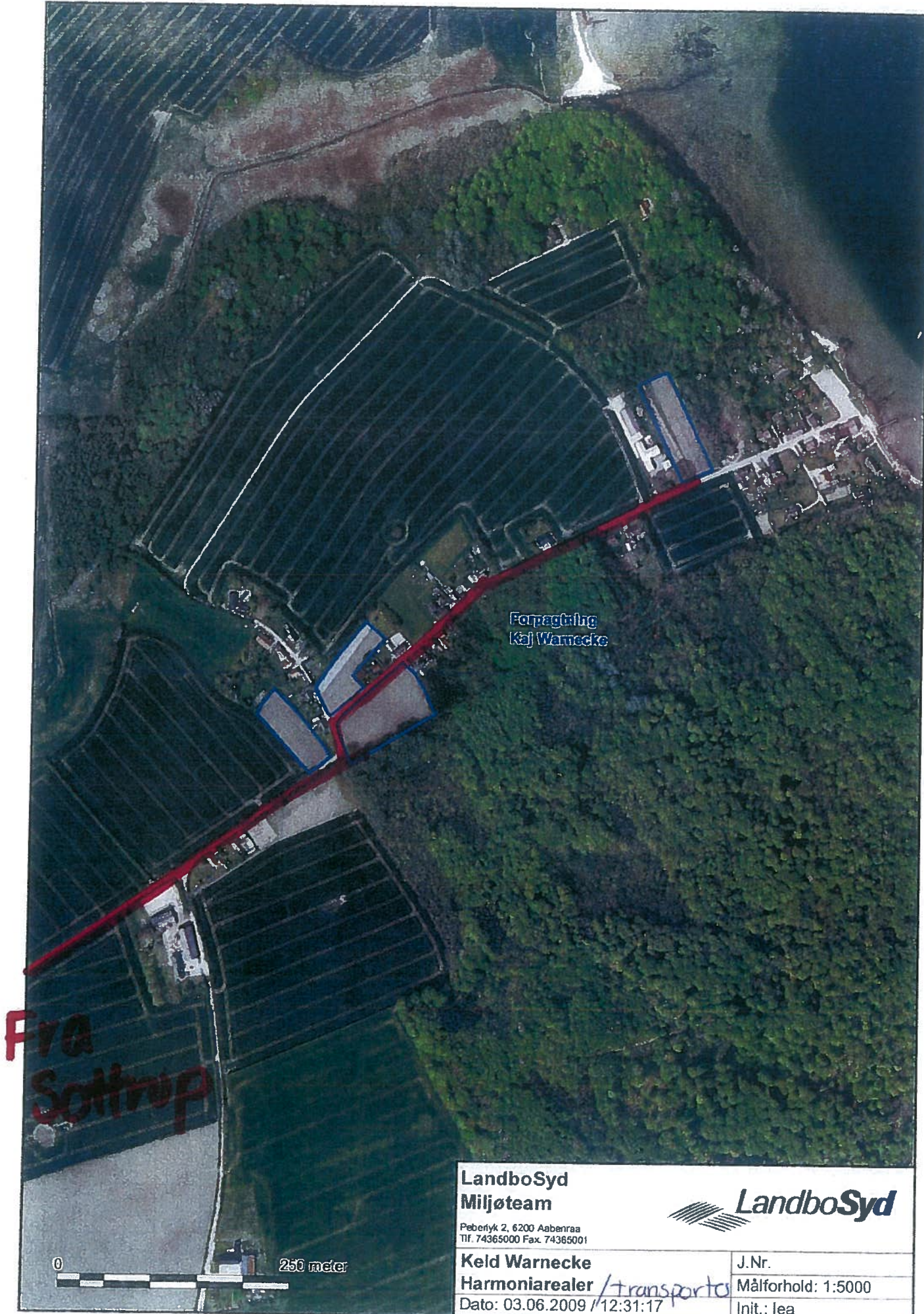

Ejet

Forpagtning
Kaj Warnecke

0 250 meter

LandboSyd Miljøteam Peberlyk 2, 6200 Aabenraa Tlf. 74365000 Fax. 74365001		 LandboSyd	
Keld Warnecke Harmoniarealer <i>Transporter</i>		J.Nr. Målforhold: 1:5000	
Dato: 03.06.2009 / 12:27:26		Init.: lea	

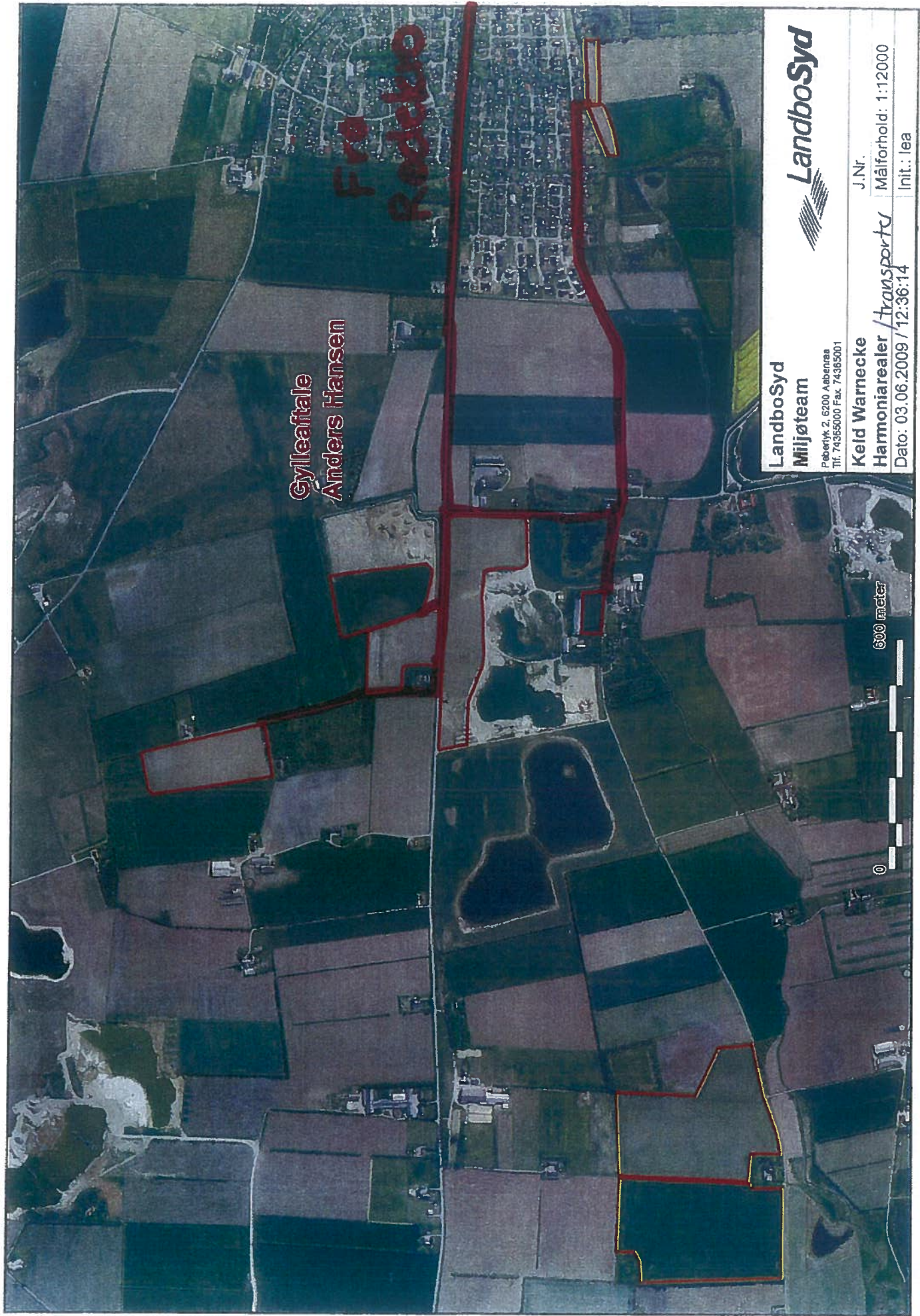

Fra Soltrup

Forpagtning
Kaj Warnecke

LandboSyd Miljøteam Peberlyk 2, 6200 Aabenraa Tlf. 74365000 Fax. 74385001		 LandboSyd	
Keld Warnecke Harmoniarealer /transporto Dato: 03.06.2009 /12:31:17		J.Nr. Målforhold: 1:5000 Init.: lea	

Gylleaftale
Anders Hansen

Fra
Raskbo

0 600 meter

LandboSyd
Miljøteam

Pøbelvæk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Keld Warnecke

Harmoniarealer / transportsy

Dato: 03.06.2009 / 12:36:14

J.Nr.

Målforshold: 1:12000

Init.: lea

Gylleafale Nis Thomsen

LandboSyd
Militjæteam
Pobruyk 2, 6200 Aaberraa
Tlf: 74365000 Fax: 74365001

Gylleafale Nis Thomsen
TRANSPORT

J.Nr.
Målforhold: 1:10000
Init.: lea

Dato: 22.06.2009 / 11:10:59

500 meter

Gylleaftale
Thorsten Boysen

Fra Nordborg

LandboSyd
Miljøteam

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax 74365001

Keld Warnecke
Harmoniarealer / Transporter
Dato: 03.06.2009 / 12:34:28

J.Nr.
Målforhold: 1:8000
Init.: lea

0 400 meter

LandboSYD

Pødenlys 2, 6200 Asnæsvej
Tlf: 74365000 Fax: 74365001

Keld Warnecke
Støjmråder

Dato: 22.03.2010 / 09:33:26

J.Nr.
Målforhold: 1:1500
Init.: lea

75 meter

DBO Copyright COWI

Bilag 1.6.

Peberlyk 2
6200 Aabenraa

Tlf.: 74 36 50 00
Fax: 74 36 50 01

Info@landbosyd.dk
www.landbosyd.dk

Fuldmagt.

Undertegnede Keld Warnecke befuldmægtiger herved LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa til at indsende ansøgning om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til Aabenraa Kommune via IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk.

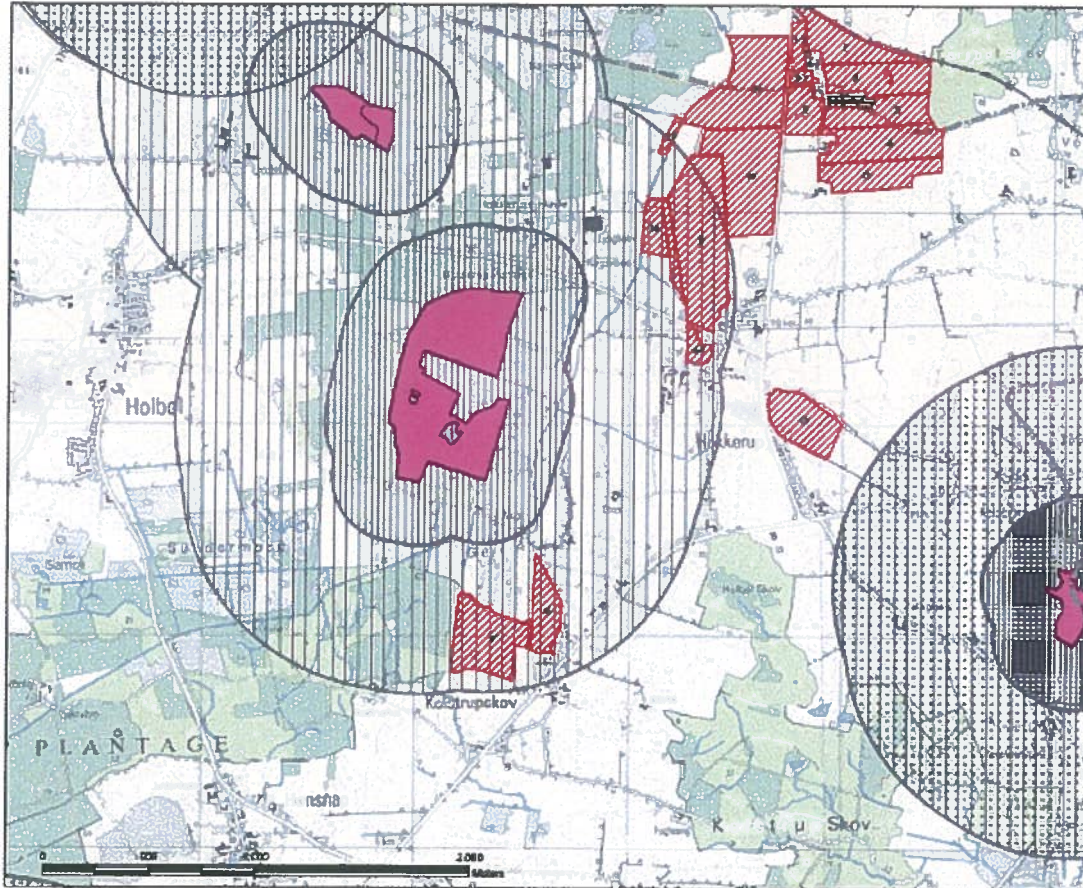
Undertegnede bekræfter samtidig at have gennemlæst ansøgningen om miljøgodkendelse, og erklærer sig indforstået med forudsætningerne heri.

Fuldmagten er gældende for dette forhold, så længe Deres engagement består hos LandboSyd.

Aabenraa, d. 10.1.6.-2009

A handwritten signature in black ink that reads "Keld Warnecke".

Underskrift

Signaturer
□ Stakkebænk
□ Opbevaretskade
▨ Afbød
▨ Lidelsgrønt

Map: 080900167
Version 4
Date: 20-08-2010

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	11111
Version	5
Dato	13-07-2010

Navn	Keld Warnecke
Adresse	Søndertoft 57, 6300 Gråsten
Telefon	74686046
Mobil	20164705
E-Mail	clausenkaren@yahoo.com

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	0 DE	1,08 DE	182,84 DE
Ansøgt	0 DE	1,08 DE	222,17 DE

Kort beskrivelse

Keld Warnecke - Beregninger for ETAPE 1!!

Beregningsgrundlag

01-2009-A

3. Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-76,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	2280,12 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	506,85 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	455,81 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	3242,78 KgN/år
Meremission fra anlæg	476,89 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/ha

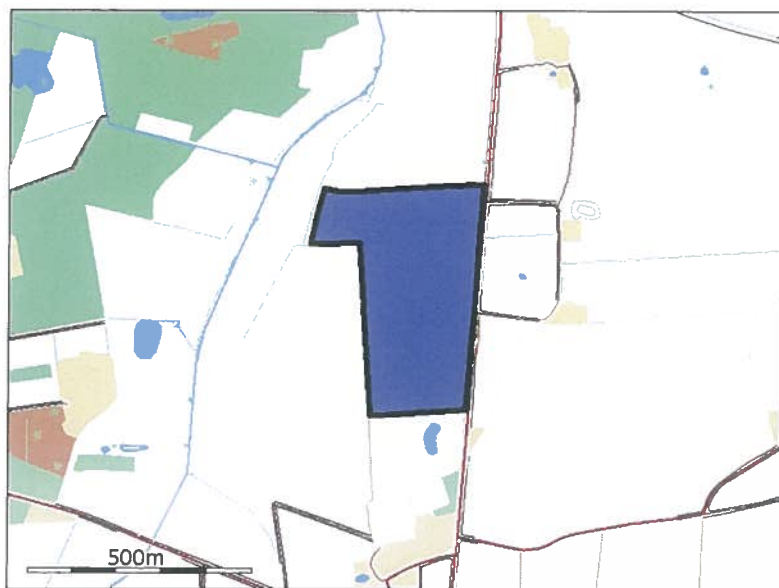
Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission.

3.2. Lugtgeneregning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Løbeafdeling 1	Byzone	535,70m	Nej	0	Ja
Løbeafdeling 1	Samlet bebyggelse	645,55m	Nej	0	Nej
Løbeafdeling 1	Enkelt bolig	251,89m	Ja	0	Nej
Drægtighedsstald 2	Byzone	555,76m	Nej	0	Ja
Drægtighedsstald 2	Samlet bebyggelse	664,98m	Nej	0	Nej
Drægtighedsstald 2	Enkelt bolig	267,41m	Ja	0	Nej
Poltestald 3	Byzone	559,80m	Nej	0	Ja
Poltestald 3	Samlet bebyggelse	669,78m	Nej	0	Nej
Poltestald 3	Enkelt bolig	226,32m	Ja	0	Nej
Farestald 4	Byzone	584,25m	Nej	0	Ja
Farestald 4	Samlet bebyggelse	693,59m	Nej	0	Nej
Farestald 4	Enkelt bolig	248,59m	Ja	0	Nej
Ny løbeafdeling 5	Byzone	521,27m	Nej	0	Ja
Ny løbeafdeling 5	Samlet bebyggelse	631,36m	Nej	0	Nej
Ny løbeafdeling 5	Enkelt bolig	243,64m	Ja	0	Nej
Ny drægtighedsstald 6	Byzone	582,76m	Nej	0	Ja
Ny drægtighedsstald 6	Samlet bebyggelse	690,84m	Nej	0	Nej
Ny drægtighedsstald 6	Enkelt bolig	292,08m	Ja	0	Nej
Ny poltestald 7	Byzone	545,95m	Nej	0	Ja
Ny poltestald 7	Samlet bebyggelse	656,05m	Nej	0	Nej
Ny poltestald 7	Enkelt bolig	217,18m	Ja	0	Nej
Ny farestald 8	Byzone	622,50m	Nej	0	Ja
Ny farestald 8	Samlet bebyggelse	730,27m	Nej	0	Nej
Ny farestald 8	Enkelt bolig	290,27m	Ja	0	Nej
Hestestald 9	Byzone	330,16m	Nej	0	Ja
Hestestald 9	Samlet bebyggelse	440,04m	Nej	0	Ja
Hestestald 9	Enkelt bolig	406,26m	Ja	0	Nej

3.2.1. Resultat af lugtberegning

Områdetype	Beregnings model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	541,01 m	541,01 m	248,50 m	575,04 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	F M K	384,96 m	13,30 m	13,30 m	440,04 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	Ny	166,77 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

4.1.2. Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	0,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Ja
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Nej
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	0,00%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

4.1.3. Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
6	4,54 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	4,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7	9,76 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	9,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11	14,10 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	14,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	14,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1	6,32 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	6,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4	8,70 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	8,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
13	6,62 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	6,62 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,62 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8	18,95 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	18,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	18,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-1	1,40 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	1,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-1	1,50 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	1,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19	0,60 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-1	0,67 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18	6,86 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	6,86 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,86 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14	2,61 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	2,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
21	1,33 Ha	Nej	JB7	Nej	S2	S2	1,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
22	0,72 Ha	Nej	JB7	Nej	S2	S2	0,72 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,72 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
23	2,36 Ha	Nej	JB7	Nej	S2	S2	2,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
24	0,85 Ha	Nej	JB7	Nej	S2	S2	0,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25	0,42 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25-1	0,61 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25-2	0,31 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25-3	0,30 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2	7,11 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	7,11 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,11 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3	6,02 Ha	Nej	JB5	Nej	S2	S2	6,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5	3,53 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	3,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
16	13,66 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	13,66 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	13,66 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	119,85 Ha						119,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	119,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Note:

4.1.4. Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
GATB1	1,47 Ha	Nej	Nej
GATB2	3,67 Ha	Nej	Nej
GATB3	0,26 Ha	Nej	Nej
GATB4	1,56 Ha	Nej	Nej
GATB5	9,93 Ha	Nej	Nej
GATB6	3,01 Ha	Nej	Nej
GATB7	8,41 Ha	Nej	Nej
GATB8	6,81 Ha	Nej	Nej
GA NT1	3,53 Ha	Nej	Nej
GA NT2	6,31 Ha	Nej	Nej

Samlet areal: 44,95 Ha

4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	19015,97 KgN	4439,07 KgP	0,00 DE	182,84 DE
Dybstrøelse	61,84 KgN	13,27 KgP	0,00 DE	0,63 DE
Afsat ved græsning	44,17 KgN	8,33 KgP	0,00 DE	0,45 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde

Ingen

4.2.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	61,84 KgN	13,27 KgP	0,00 DE	0,63 DE
Svinegylle	19015,97 KgN	4439,07 KgP	0,00 DE	182,84 DE
Afsat ved græsning	44,17 KgN	8,33 KgP	0,00 DE	0,45 DE

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
19121,98 KgN	4460,67 KgP	0,00 DE	183,92 DE

4.2.6. Harmonital

1,4 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	22631,53 KgN	5361,07 KgP	0,00 DE	222,17 DE
Dybstrøelse	61,84 KgN	13,27 KgP	0,00 DE	0,63 DE
Afsat ved græsning	44,17 KgN	8,33 KgP	0,00 DE	0,45 DE

4.3.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.3.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	4991,00 KgN	1182,00 KgP	0,00 DE	49,00 DE

Modtager:
Thorsten Boysen, Købingsmark 30
6430 Nordborg

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	1222,00 KgN	290,00 KgP	0,00 DE	12,00 DE

Modtager:
Nis Thomsen, Løgtoft 9
6300 Gråsten

4.3.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	61,84 KgN	13,27 KgP	0,00 DE	0,63 DE
Svinegylle	16418,53 KgN	3889,07 KgP	0,00 DE	161,17 DE
Afsat ved græsning	44,17 KgN	8,33 KgP	0,00 DE	0,45 DE

4.3.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
16524,54 KgN	3910,67 KgP	0,00 DE	162,25 DE

4.3.6. Harmonital

1,4 DE/Ha

4.4. Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik
Ikke beskrevet.

5. Beregninger på arealer

5.1. Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	119,9 Ha	13,5 kg P/ha/år	10,0 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	13,5 kg P/ha/år	10,0 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	13,5 kg P/ha/år	10,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	13,5 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-135,7 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	32,6 kg P/ha/år
P-fraførsel, arealvægtet gennemsnit	23,7 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	8,9 kg P/ha/år

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%
----------------------	------

5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

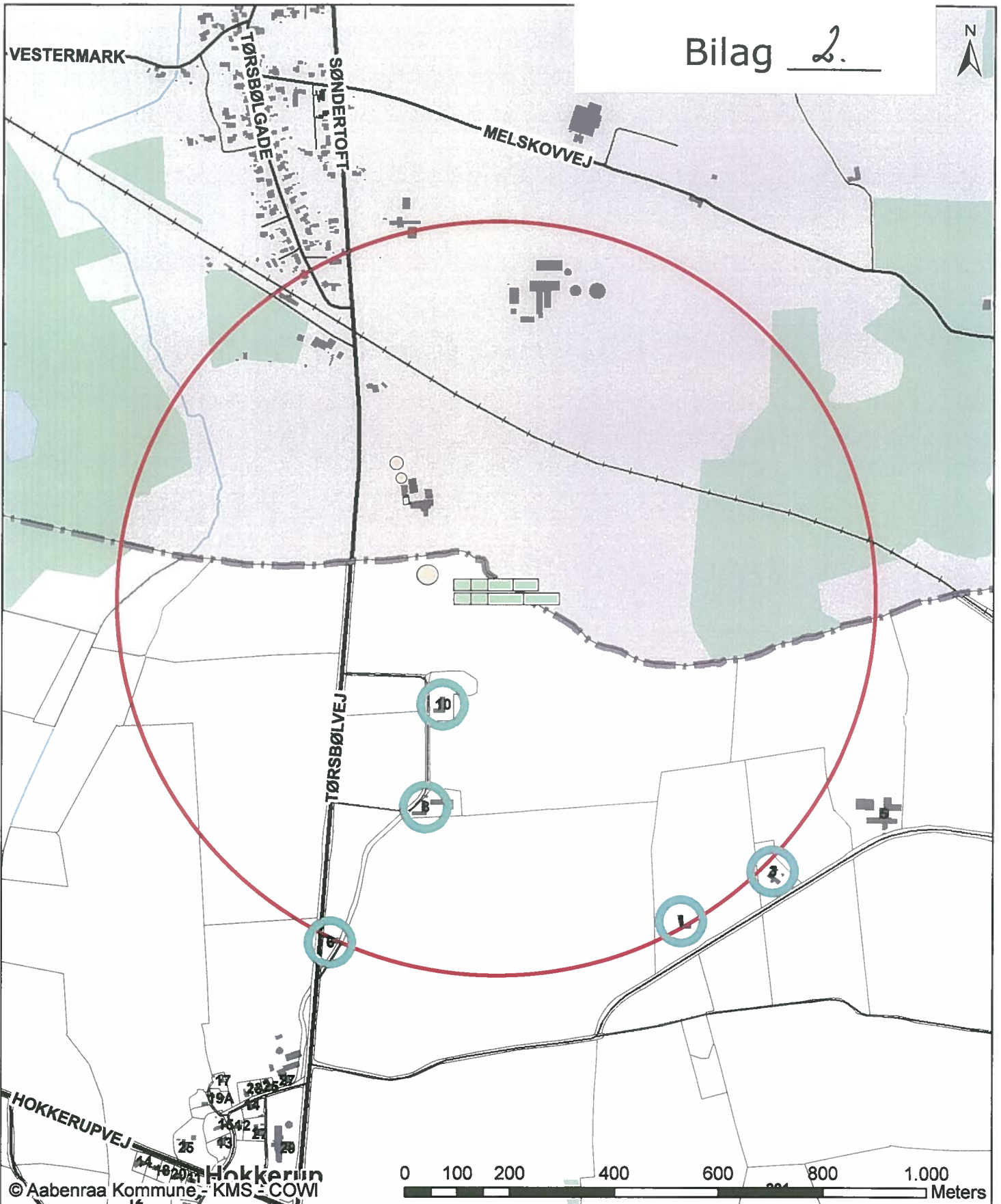
DEmax	1,4 DE/ha
DEreel	1,35 DE/ha

5.2.2. Beregning af udvaskning af N via Farm-N

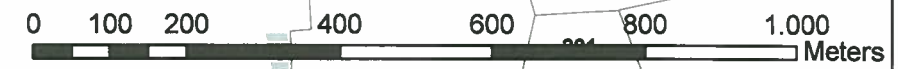
kgN/ha DEmax	68,00 kgN/ha
kgN/ha DEreel	67,70 kgN/ha

5.3. Nitratberegning (Grundvand)

Der er ikke nitratfølsomme områder.

© Aabenraa Kommune - KMS - COWI

Aabenraa
Kommune

Teknik & Miljø
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg

Initialer: tket

Dato: 28-09-2010

Målforskel: 1:10.000

Tegn. nr:

Søndertoft 57, 6300 Gråsten
Beregnet konsekvensområde er 727,03 m

AABENRAA AFDELING

Formand: Per Kleis Bønnelycke, Møllegården 21, 6340 Kruså
Telefon: 7467 6767
E-mail: kleis@mail.dk

Kruså, den 21. august 2010

Hørings svar Søndertoft 57

Danmarks Naturfredningsforening har i første uge af august 2010 fra Aabenraa Kommune modtaget udkast til miljøgodkendelser på i alt 6.000 sider.

I denne situation er det umuligt at følge vores normale procedurer for sagernes behandling, som er lagt an på en mere spredt fordeling.

Vi har derfor måttet udsætte behandlingen af en del sager, herunder ovennævnte sag, som først vil blive behandlet af DN, når den endelige miljøgodkendelse foreligger.

Det er beklageligt i forhold til ansøgerne, som derved ikke får mulighed for ud fra DN's bemærkninger at foretage tilpasninger af deres projekter.

Venlig hilsen

Per Kleis Bønnelycke.

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

Bilag 4.

Aabenraa Kommune
Teknik og Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa

3. september 2010.

Bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse af svinebrug på Søndertoft 57, 6300 Gråsten

Udkastet indebærer en udvidelse af svineproduktionen fra 670 årssøer med 17.152 smågrise til 8,5 kg, 750 smågrise 8,5-30 kg og 750 slagtesvin (30-102 kg) i nudrift til 1.500 søer, med 52.500 fravænnede smågrise á 10 kg, 2.000 smågrise (10-32 kg) og 2.000 slagtesvin (32-107 kg) i ansøgt drift.

Det svarer til en udvidelse fra 182,84 dyreenheder(DE) til 443,7 DE.

Ammoniaktabet fra stald og lager er på 5.862,34 kg N svarende til 13,2 kg N/DE.

Det Økologiske Råd har beregnet BAT-kravet til følgende på baggrund af Miljøstyrelsens udkast til vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for søer og smågrise og de vejledende grænseværdier for slagtesvin.

Eksisterende produktion:

670 søer i stalde med delvist spaltegulv á 3,01 kg N	= 2.017 kg N
7,84 DE smågrise = 1.568 smågrise (7,3-32 kg) á 0,071 kg N x 1,097	= 122 kg N
750 slagtesvin (19,2 DE) x 39 x 0,35 kg N	= 262 kg N

Udvidelsen:

830 søer á 2,7 kg N	= 2.241 kg N
55,56 – 19,2 = 36,36 DE slagtesvin x 39 = 1.418 slagtesvin (30-102 kg) á 0,29	= 411 kg N
<u>37,74 – 7,84 = 29,9 DE smågrise = 5.980 smågrise á 0,06 kg N x 1,097</u>	<u>= 394 kg N</u>

I alt = 5.447 kg N

Det Økologiske Råd finder således ikke, at BAT-kravet er opfyldt i udkastet.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

Lars Paulsen

Fra: Sigrid Holm [sigrid_holm@yahoo.dk]
Sendt: 9. september 2010 19:15
Til: landbrug landbrug
Emne: Miljøgodkendelse Søndertoft 57, 6300 Gråsten

Vi har indsigelser mod miljøgodkendelsen Søndertoft 57, 6300 Gråsten af hensyn til de lugtkonsekvenser, der kan blive tale om på vores ejendom.

Med venlig hilsen

Kim og Sigrid Holm

Vurdering af udbringningsarealer og aftalearealer samt forurening og gener i Sønderborg Kommune i forbindelse med § 12 miljøgodkendelse til svinebruget på Søndertoft 57, 6300 Gråsten.

Sønderborg Kommune har vurderet afsætning af husdyrgødning på udbringningsarealer hos Keld Warnecke, CVR-nr: 29002886. Vurderingen af udbringningsarealer i denne udtalelse vedrører den del af CVR-nummerets arealer, som er beliggende i Sønderborg Kommune. Det drejer sig om markerne 1, 1-1, 5-1, 3, 4, 2, 25, 25-3, 25-2, 25-1, og delvist 2, 3, 4 og 11. Sønderborg Kommune har desuden vurderet afsætning af husdyrgødning på aftalearealer GANT 1, GANT 2, GATB1, GATB2, GATB3, GATB4, GATB5, GATB6, GATB7, GATB8, se bilag 1-5.

Herudover er eventuel påvirkning fra selve anlægget hos naboer mv. i Sønderborg Kommune vurderet.

Sønderborg Kommunes udtalelse er baseret på ansøgning nr. 11111 version 4 dateret 19. maj 2010 og modtaget hos Sønderborg Kommune den 28. juni 2010 samt udkast til miljøgodkendelse modtaget hos Sønderborg Kommune den 27. juli 2010.

Redegørelse

Sønderborg Kommune har vurderet udbringningsarealerne i Sønderborg Kommune i forbindelse med en forespørgsel fra Aabenraa Kommune i henhold til § 21 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. En oversigt over udbringningsarealerne kan ses i bilagene 1-5.

I forbindelse med vurderingen af projektets mulige indvirkning på miljøet, er der vurderet på arealanvendelsens påvirkning af grundvandsressourcerne, vandmiljøet og beskyttet natur i forhold til fosfor, nitrat og ammoniak. Beskyttet natur indebærer naturarealer beskyttet af § 7 i husdyrloven, § 3 i naturbeskyttelsesloven, Natura 2000 områder samt arter, som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV (benævnes herefter bilag IV arter) eller på anden måde fredede. Endelig vurderes arealanvendelsens påvirkning af kulturelementer i landskabet som f. eks beskyttede sten- og jorddiger, fortidsminder og andre aktuelle fredninger.

Husdyrbruget er beliggende på kommunegrænsen, hvorfor Sønderborg Kommune har vurderet på forurening og gener i Sønderborg Kommune fra selve anlægget, herunder ammoniakdeposition i omgivelserne. Vurderingen omfatter desuden anlæggets landskabelige påvirkning, lugt-, støj- og lyspåvirkning hos naboer i Sønderborg Kommune samt påvirkning fra øget transport til og fra anlægget.

Beliggenhed

Stuehuset på Søndertoft 57 samt de gamle driftsbygninger, som ikke længere anvendes til husdyrbrug, er beliggende i Sønderborg Kommune, mens de nyeste driftsbygninger er beliggende på kommunegrænsen med størstedelen af bygningerne indenfor Aabenraa Kommune. Den planlagte gyllebeholder samt de nye stalde 5 og 7 kommer til at ligge i Aabenraa Kommune, mens de nye stalde 6 og 8 overvejende kommer til at ligge i Sønderborg Kommune. Udvidelse af staldbygningerne sker i forlængelse af eksisterende bygninger. Ejendommens beliggenhed fremgår af bilag 4, som også viser planmæssige forhold.

Den nærmeste ejendom i Sønderborg Kommune er Søndertoft 55, som er beliggende ca. 400 m nord for staldbygningerne på Søndertoft 57. Der er ikke landbrugspligt på Søndertoft 55. Nærmeste

samlede bebyggelse er Tørsbøl og nærmeste lokalplanlagte område og byzone er et erhvervsområde øst for Tørsbøl, ca. 650 m nord for Søndertoft 57.

Placering i landskabet

Landskabsrummet, som de eksisterende staldbygninger er placeret i, er uregelmæssigt småkuperet. Landskabsoplevelsen domineres af udsigten til Tørsbøl skovbryn mod øst.

Staldlængen mod syd er gravet ind i småbakkerne mod syd, og virker derfor forholdsvis godt afskærmet for landskabet syd herfor. Mod vest skjules staldbygningerne af eksisterende beplantning omkring den nord-syd-gående markvej, og bygningerne kan derfor ikke ses fra landevejen Søndertoft. Mod nord bevirker de mere udtalte bakkellavninger, at staldbygningerne ses tydeligt fra jernbanestrækningen. Lige inden banestrækningen kører ind i Tørsbøl skov er staldanlægget dog skjult bag henholdsvis små beplantninger omkring et vandhul samt resterne af beplantningen fra et tidligere dige og en mindre bakketop.

Sønderborg kommunes vurdering

Staldbygninger:

Sønderborg Kommune vurderer, at placeringen af nybygninger i forlængelse af eksisterende bygninger ser fornuftig ud. Sønderborg Kommune vurderer dog, at en placering af de nye bygninger syd for de eksisterende (parallelt placeret) vil gøre anlægget mindre synligt i landskabet. Sønderborg Kommune vurderer, at fx 4 rækker af stalde vil give et mere samlet anlæg end 2 lange "tarme" (og "bakkedraget" syd for de eksisterende bygninger er allerede "forstyrret" af tidligere anlægsarbejde"). Materialevalg og farve på nybygningerne er valgt i samme materiale og afdæmpede farver som på eksisterende staldanlæg, hvilket også vurderes at være det mest hensigtsmæssige. Aabenraa Kommune har i udkast til miljøgodkendelse stillet vilkår om, at nye stalde og gyllebeholder skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg, som beskrevet i ansøgningen. Sønderborg Kommune forventer, at Aabenraa Kommune fastholder dette vilkår, og har derfor ikke yderligere bemærkninger til materialevalg.

Det vurderes, at nyanlægget vil kræve en del gravearbejde/jordflytning, og Sønderborg Kommune ønsker derfor en redegørelse/plan for hvor overskudsjorden placeres. Sønderborg Kommune forslår, at der stilles vilkår om, at overskudsjorden ikke bruges til at fylde lavninger ud, så det småkuperede terræn udjævnes. Jorden burde alternativt bygges ind i eksisterende bakker, så landskabskarakteren forstærkes.

Gylletank:

Sønderborg Kommune finder umiddelbart placeringen af gylletanken uhensigtsmæssig i forhold til landskabsoplevelsen. En overdækket gyllebeholder vil blive meget synlig set fra landevejen Søndertoft. Sønderborg Kommune foreslår, at der findes en alternativ placering syd for staldlængerne, hvor gylletanken vil ligge mere skjult i terrænet (beholderen kan evt. graves ind i en bakkeseide).

Afskærmende beplantning:

På et kortbilag fra ansøgningsmaterialet er vist en afskærmende beplantning nord for staldbygningerne. Beplantningens sammensætning og tæthed er ikke beskrevet. Beplantningen er placeret på den strækning, hvor det vurderes, at staldbygningerne tydeligt kan ses fra banelegemet.

Aabenraa Kommune har i udkast til miljøgodkendelse foreslået, at der stilles vilkår om, at der beplantes med minimum 3 rækker træer rundt om den nye gyllebeholder og at eksisterende hegn

mod Søndertoft til inddækning af eksisterende gyllebeholdere og det samlede staldanlæg skal bevares og vedligeholdes. Beplantningen omkring den nye gyllebeholder skal bestå af et tre-rækket læhegn maksimalt 10 meter fra beholderen. Læhegnet skal bestå af egnstypiske træer og buske, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende og effektiv afskærmning.

Der er således ikke stillet vilkår om afskærmende beplantning nord for staldanlægget.

Sønderborg Kommune foreslår, at der i stedet for et traditionelt linjeformet plantebælte, arbejdes med lundbeplantning/småskov, jf. skitse i bilag 6. En sådan beplantning vil bedre kunne spille sammen med skovbrynet mod øst og dermed forstærke områdets landskabskarakter. Alternativt kan lundbeplantningen hæves på bakker af overskudsjord fra byggeriet.

Den østlige del af staldanlægget skjules af eksisterende beplantning på marken. Ny beplantning skal etableres minimum 10 m fra vandhullet og ikke syd og vest for vandhullet.

Hvis placeringen af gylletanken fastholdes, foreslås det, at der laves en afskærmende beplantning udformet som en lille lund mod vest.

Sønderborg Kommune foreslår, at der udarbejdes en plan med afskærmende beplantning, som godkendes af Aabenraa og Sønderborg Kommune.

Lugt

Den væsentligste lugtforureningskilde er staldventilationen. Da gyllebeholderne har tæt naturligt flydelag eller fast overdækning, forventes der kun lugtbidrag fra disse i forbindelse med omrøring og udbringning samt i forbindelse med tømning. Der er etableret overbrusnings/iblødsætningsanlæg i alle stalde undtagen løbestaldene. Desuden søges lugtgener nedbragt gennem regelmæssig rengøring af stalde og ventilation og almindelig god landmandspraksis.

Det er en maskinstation, der står for gylleudbringningen. Gyllen køres primært ud via en selvkørende gylleudlægger med slæbeslanger. Rejektvand til forpagtninger i Kelstrupskov og til Tråsbøl og til gylleaftaler på Nordals og Mjels køres i lukkede lastbiler. Der vil forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres lugtgenerne pga. mindre fordampning.

Anlægget er beliggende længere væk end 300 m til samlet bebyggelse og byzone, samt længere væk end 100 m til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger.

Der er ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder, grundet afstanden på mere end 300 m til nærmeste husdyrbrug med over 75 DE.

Tabel 1 viser resultatet af lugtberegningen. Lugtberegningen er foretaget i www.husdyrgodningselse.dk.

Tabel 1. Beregnet lugtemission fra anlægget via www.husdyrgodkendelse.dk.

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand	Genekriterie overholdt?
------------	-----------------	-------------------------	------------------------	-------------	-------------------------

				nudrift	
Byzone/sommerhusområde	Ny	524,51 m	524,51	248,50	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægтет gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	FMK	371,30 m	13,30	13,30	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægтет gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	Ny	163,88 m			Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Sønderborg kommunes vurdering

Der er ingen beboelser i Sønderborg Kommune inden for lugtgeneafstanden for enkelt boliger. Nærmeste bolig i Sønderborg Kommune uden landbrugspligt er Søndertoft 55, som er beliggende ca. 400 m nord for staldbygningerne og ca. 130 m nord for eksisterende gyllebeholdere. Den nye gyllebeholder kommer til at ligge ca. 330 m syd for Søndertoft 55 med den nuværende placering.

Inden for lugtgeneafstanden for samlet bebyggelse samt lokalplanlagte områder er der hverken samlet bebyggelse eller lokalplanlagte områder. Nærmeste samlede bebyggelse er Tørsbøl og nærmeste lokalplanlagte område og byzone er et erhvervsområde øst for Tørsbøl beliggende ca. 650 m nord for Søndertoft 57.

Der er ingen sommerhusområder indenfor lugtgeneafstanden for byzone og sommerhusområder. Nærmeste sommerhusområde er beliggende ca. 3,5 km sydøst for ejendommen. Der er tale om et sommerhusområde syd for Rinkenæs.

Lugtkonsekvensradius er ikke oplyst i det materiale Sønderborg Kommune har modtaget. Sønderborg Kommune forventer, at Aabenraa Kommune i forbindelse med partshøring hører de ejendommen i Sønderborg Kommune, som er beliggende indenfor lugtkonsekvensområdet.

Støj

Den nye stald vil blive etableret med støjsvage ventilationsanlæg. Separationsanlægget er monteret i en container, der er støjdæpende. Støj fra foderanlæg, kompressor, højtryksrensere osv. forventes ikke at kunne høres udenfor ejendommen.

Transporten tilrettelægges, så der tages mest muligt hensyn til naboer. Der køres normalt aldrig gylle i weekend og på helligdage, evt. flytning af gylle til buffertanke hos gyllemodtagere vil ikke ske i sommermånederne, al transport af dyr sker i dagtimerne og foder bestilles til levering på hverdage i dagtimerne.

Med hensyn til kørsel kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogen firmaer kører med 2-holdsskift. Kørsel i spidsbelastningsperioder, typisk ved gyllekørsel og høst kan give støjgener, men der tages så vidt muligt hensyn til omkringboende.

I ansøgningen er det oplyst, at de væsentligste støjklender på ejendommen er:

Støjkilde	Placering	Driftstid
-----------	-----------	-----------

Ventilationsafkast	På alle staldafsnit	Hele døgnet
Vådfoderanlæg	I isoleret rum – bygning 3	Ca. en halv time hver 2. time døgnet rundt
Udkørsel af husdyrgødning	Ved gyllebeholderne, bygning 17 og 18	April/maj og september, primært hverdage i dagtimerne
Separering af gyllen	I bygning 14	2 døgn/2. uge
Lastbiler m.v.	Ved staldanlægget	Hverdage i dagtimerne

Sønderborg kommunes vurdering

Aabenraa Kommune har i udkast til miljøgodkendelse stillet vilkår om, at bidraget fra landbruget med adressen Søndertoft 57, 6300 Gråsten til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i landsbyen Hokkerup ikke overskride følgende grænseværdier:

	Mandag-fredag kl. 07.00-18.00 Lørdag kl. 07.00-14.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00 Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn og helligdag kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Det åbne land	55	45	40
Landsbyen Hokkerup, område 3.8.002.L	55	45	40

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

Aabenraa Kommune angiver grænseværdier for støj, der optræder i Aabenraa Kommune, uagtet om støjklender befinder sig i Aabenraa Kommune eller i Sønderborg Kommune. Sønderborg Kommune kan give grænseværdier for støj, der optræder i Sønderborg Kommune.

Afstanden fra husdyrbrugets staldbygninger til nærmeste ejendom i Sønderborg Kommune, Søndertoft 55, er ca. 400 m. Sønderborg Kommune, at støjen fra staldbygningerne ikke vil give anledning til væsentlige gener hos naboer i Sønderborg Kommune. Afstanden fra eksisterende gyllebeholdere er ca. 130 m, mens afstanden til den påtænkte gyllebeholder bliver ca. 330 m med den nuværende placering. Afstanden fra driftsbygninger nord for stuehuset er ca. 175 m. Søndertoft 55 er beliggende i den sydlige udkant af Tørsbøl.

For at sikre mod støjgener hos naboer og i Tørsbøl anmoder Sønderborg Kommune om at få indføjet vilkår vedr. støj, der optræder i Sønderborg Kommune, jf. vilkårsliste sidst i notatet.

Driftsarealerne i Sønderborg Kommune ligger ikke i nærheden af tæt bebyggede områder, hvorfor markdriften på arealerne i Sønderborg Kommune heller ikke vurderes at give anledning til væsentlige støjgener.

Lys

Der er lys i staldene mellem kl. 07.00 og 21.00. Derudover er der lys på transporter og maskiner, hvis de kører, når det er mørkt. Der er ligeledes udendørs belysning, hvor der ind- og udleveres dyr. Dette tændes manuelt. Lys ved fodersiloer tændes via sensorer, når der leveres foder. Der er desuden lamper ved beboelsen og for enden af hestestalden.

Sønderborg kommunes vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for lys, der sikrer naboer mod lysgener, og har derfor stillet følgende vilkår i udkast til miljøgodkendelse:

Lyskegler fra udendørs pladsbelysning må ikke vende direkte mod nabobeboelserne.

Pladsbelysningen skal forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

Belysning i staldene skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

Det vurderes, at disse vilkår også sikrer mod lysgener hos naboer i Sønderborg Kommune. Sønderborg Kommune forventer, at Aabenraa Kommune fastholder disse vilkår i den endelige miljøgodkendelse og har derfor ikke yderligere bemærkninger vedrørende lysgener.

Til- og frakørsel

Det forventes, at der sker en mindre reduktion i antallet af transporter til- og fra ejendommen fra ca. 485 transporter pr. år til ca. 479 transporter pr. år.

De eksterne transporter (fx. foder, brændstof, dyr til salg m.v.) foregår så vidt muligt ad de større landeveje. Kørsel gennem byer og landsbyer undgås så vidt muligt. Adgangen til ejendommen sker enten sydfra af Tørsbølvej eller nordfra af Søndertoft. Lastbiler til staldanlægget anvender en dertil indrettet indkørsel. De eksterne transporter forekommer typisk i dagtimerne.

I forbindelse med udvidelse af besætningen vil der være et øget transportbehov fra og til ejendommen, men det øges ikke proportionalt med besætningens størrelse. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Størsteparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 17), mens der i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil foregå transporter i aftentimerne. I slutningen af høsten vil der kunne foregå høstarbejde om natten.

Transportveje er oplyst i ansøgningsmaterialet.

Ansøger forbeholder sig ret til at køre husdyrgødningen fra ejendommen til de af bedriftens arealer, som på tidspunktet har behov for gødning.

Sønderborg kommunes vurdering

Det ansøgte vil betyde en mindre reduktion i antallet af transporter. Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for transporter til begrænsning af støjgener i forhold til nærmeste nabo samt begrænsning af øvrige gener fra transport af husdyrgødning, og har derfor i udkast til miljøgodkendelse stillet følgende vilkår:

Ved transport af fast husdyrgødning ud på offentlige veje/private fællesveje skal vognen læsses ordentlig, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det staks opsamles.

Ved transport af gylle ud på offentlige veje/private fællesveje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.

Transport af husdyrgødning fra ejendommen skal ske ad nærmeste markvej umiddelbart syd for ejendommens beboelse direkte til Søndertoft.

Det vurderes, at disse vilkår også sikrer gener hos naboer i Sønderborg Kommune. Sønderborg Kommune forventer, at Aabenraa Kommune fastholder disse vilkår i den endelige miljøgodkendelse og har derfor ikke yderligere bemærkninger vedrørende til- og frakørsel til ejendommen, når der i øvrigt anvendes de transportveje, som er angivet i ansøgningsmaterialet.

Ammoniak og Natur

Naturgruppen har foretaget en vurdering af det ansøgte anlægs potentielle påvirkning af naturforholdene indenfor en bufferzone med radius på 1000 meter fra det ansøgte (Bilag 7 og 8). Vurderingen af udvidelsens konsekvens for naturforholdene sker bl.a. på baggrund af beregninger af depositionen fra anlægget. Beregningerne fremgår af tabel 1.

Sønderborg Kommunes naturafdeling har foretaget en vurdering af det ansøgte anlægs potentielle påvirkning af naturforholdene indenfor en bufferzone med radius på 1000 meter fra det ansøgte. Vurderingen af udvidelsens konsekvens for naturforholdene sker bl.a. på baggrund af beregninger af depositionen fra anlægget, der fremgår af nedenstående Tabel 2.

Af ansøgningen fremgår det, at N emissionen fra husdyrbruget ved Søndertoft 57 årligt er ca. 5860 kg N/år efter udvidelsen, hvilket er en meremission på 3094 kg N/år i forhold til før udvidelsen.

Tabel 2: Depositionsberegning i naturpunkter

Naturpunkt	Afstand (meter)	Retning	I alt (kg N/ha/år)	Merbelastning (kg N/ha/år)
1631	210	Nordøst	6,46	3,69
1632	180	Nordvest	6,53	3,57
1629	710	Nordøst	0,83	0,44
1630	670	Øst	0,97	0,55
1642	370	Øst	3,73	2,16
	2300	Nordøst	0,10	
	4000	Nordøst	0,04	
	2650	Øst	0,10	
	4000	Øst	0,05	

Beregning til § 7-areal, "højmose" i Tørsbøl Plantage

1627	870	Vest	0,33	0,17
------	-----	------	------	------

Beregning til Natura 2000, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (H83 og F68)

	1900	Nordøst	0,17	0,09
Ravnsbjerg Mose	3900	Nordøst	0,06	0,03

Natura 2000

Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område til det ansøgte projekt på Søndertoft 57 er Habitatområde H 83 og Fuglebeslyttelsesområde F68 "Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov" som ligger ca. 1,9 km mod nordøst (Bilag 5).

Udpegningsgrundlaget er:

- 1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
- 7140 Hængesæk og andre kærsumfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Rigkær
- 9120 Bøgeskove på morbund med kristtom
- 9130 Bøgeskove på muldbund
- 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld,

Gråsten skovene er meget fine og artsrige løvskove på næringsrig bund. Landskabet er kløftet og bakket, dannet af istidens smeltevand. Jordbunden er hovedsagligt næringsrig muldbund. Pletvis forekommer dog mager muld- eller morbund.

Basisanalyserne og udkast til Natura 2000 planer påviser at eutrofiering, herunder atmosfærisk deposition af ammoniak, er en trussel mod opretholdelse af gunstig bevaringsstatus for alle naturtyper på udpegningsgrundlaget til H 83.

I vurdering af kvælstof-belastning fra Søndertoft 57, er der beregnet en lokaldeposition til punktet med den korteste afstand fra Søndertoft 57 til H83. Beregningerne viser, at der i det nærmeste punkt er en teoretisk totaldeposition på 0,17 kg N/ha/år fra Søndertoft 57 og en merdeposition på 0,09 kg N/ha/år. Det er væsentligt mindre end grænseværdien fra bilag 3 i bekendtgørelsen til husdyrgodkendelsesloven på 0,7 kg N/ha/år i merdeposition.

Der er endvidere beregnet til et lille meget sårbart moseområde (Ravnsbjerg Mose), der er kortlagt som et naturområde af typen "Hængesæk og andre kærsumfund dannet flydende i vand" (7140), ca. 3900 meter fra Søndertoft 57. Beregningerne viser, at der er en teoretisk totaldeposition på 0,06 kg N/ha/år fra Søndertoft 57 og en merdeposition på 0,03 kg N/ha/år.

Derudover er det beregnet hvor stor en del af de udpegede naturtyper der påvirkes med mere end 0,1 kg N/ha/år fra den samlede produktion.

Nr	Naturtype	Areal (ha)	% af den samlede naturtype
9130	Bøgeskov på muldbund	11,4	2,8 %
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund	1,1	1,7 %
91E0	Elle- og Askeskove ved vandløb, søer og væld	0,9	1,4 %

For Naturtyper på udpegningsgrundlaget, med en stor udbredelse indenfor Natura 2000-området, hvor den øvre grænse i tålegræseintervallet ikke er overskredet, kan en mindre påvirkning tillades med henvisning til, at naturtypernes integritet stadig bevares samlet set i området. Som det ses af ovenstående påvirkes mindre end 3% af de mest udbredte naturområder indenfor EF-habitatområdet med mere end 0,1 kg N/ha/år.

For naturtyper på udpegningsgrundlaget, med en lille udbredelse indenfor Natura 2000-området, hvor den øvre grænse i tålegræseintervallet er overskredet, kan selv en mindre påvirkning ikke tillades med henvisning til, at naturtypernes integritet ikke kan bevares samlet set i området. Ingen af de naturområder der har en lille udbredelse eller er særligt sårbare påvirkes med mere end 0,1 kg N/ha/år og det vurderes således, at bidrag til ammoniakdepositionen gennem luftbåren N-belastning er marginal og er uden betydning.

I den nærmeste del af EF-habitatområdet har Sønderborg Kommune fået beregninger fra DMU. Disse beregninger viser at der er en teoretisk samlet tørafsætning på 5 – 7 kg N/ha/år fra lokale kilder, 11 kg N/ha/år fra øvrige kilder samt 8 kg N/ha/år i vådafsætning – primært fra udenlandske kilder. Samlet set en deposition på 26 kg N/ha/år.

Beregninger fra DMU viser, at skovnaturtyperne på udpegningsgrundlaget til H83 har en gennemsnitlig deposition på ca. 24 – 31 kgN/ha/år, og de lysåbne naturtyper har en gennemsnitlig deposition på ca. 13 kgN/ha/år. Disse beregninger bekræfter basisanalysens vurdering af, at opnåelse og fastholdelse af gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget kan være truet pga. eutrofiering.

Med baggrund i usikkerheden i selve beregningsmetoden (120%) vurderes det, at H83 maksimalt påvirkes med 0,34 kgN/ha/år (2 x 0.17). Det vurderes samtidig at det kun er en meget lille del af udpegningsgrundlaget der påvirkes med mere end 0,1 kg N/ha/år. De mest sårbare dele af EF-habitatområdet består bl.a. den meget sårbare mosetype "Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand" (7140). Denne del af EF-habitatområdet påvirkes samlet set med mindre end 0,1 kg N/ha/år.

Sønderborg Kommunes vurdering

Naturtyperne på udpegningsgrundlaget til H83 har tålegrænser i intervallet 5 – 20 kg N/ha/år. Tålegrænserne for samtlige naturtyper i H83 er overskredet.

Den beregnede påvirkning med N deposition fra Søndertoft 57 af de enkelte naturtyper i H 83 viser, at der teoretisk set kun sker en meget minimal belastning. De beregnede værdier viser en totaldeposition på 0.17 kg N/ha/år nærmest Søndertoft 57. Denne deposition aftager endvidere hurtigt ind i habitatområdet pga. skovens ruhed og den deraf afledte øgede depositions hastighed samt øget opblanding i luften som funktion af afstanden fra kilden. Det er således mindre end 3% af skovnaturtypernes areal der påvirkes med mere end 0,1 kg N/ha/år og ingen af de særligt sårbare naturtyper påvirkes med mere end 0,1 kg N/ha/år Sønderborg kommune vurderer på den baggrund at projektet ved Søndertoft 57 ikke udgør nogen væsentlig trussel mod udpegningsgrundlaget idet påvirkningen er meget marginal og kan være tæt på nul som følge af stor usikkerhed i modellerne.

Naturforhold

Naturforholdene er vurderet ud fra tidligere registreringer samt ved en gennemgang af bufferzonen for arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt for øvrige levesteder for særligt beskyttede arter opført på habitatdirektivets bilag IV, fredede dyr og planter samt rødlistede arter.

Tabel 3 er en totaloversigt over identificerede naturarealer i 1000 meter screeningszonen.

Tabel 3: Oversigt over identificerede naturarealer i 1000 m screeningzonen. Lokalteterne kan findes på kortet Bilag 7.

Id.	UTM		naturtype	nbl § 3		Rødliste	Merbelastning N deposition	Bilag IV tidligere registreringer	Bilag IV potentiel t yngle- eller levested	Krav om artsundersøgelse r/brømmer
	x	y		vejl. reg	ny					
1626	532696	6084876	Sø	X				X		
1627	531070	6084561	Mose	X				X		
1628	532542	6084726	Mose	X	X			X		
1629	532495	6084768	Sø	X		0,44		X		
1630	532608	6084293	Sø	X		0,55		X		
1631	532094	6084447	Sø	X		3,69		X	X	
1632	531779	6084447	Sø	X		3,57				
1633	531345	6084676	Sø	X						
1634	531012	6084614	Sø	X				X		
1636	531253	6084940	Eng	X				X		
1638	531253	6084940	Skov							
1639	532587	6084575	Sø		X			X		
1640	532587	6084575	Sø		X			X		
1641	532800	6084640	Sø		X			X		
1642	532476	6085038	Skov			2,16				
1645	532707	6084690	Skov							
1646	531015	6084509	Hede		X			X		
1648	532512	6084498	Skov							
1649	532630	6084871	Overdrev		X					
1650	532630	6084872	Skov							
1651	531025	6084759	Overdrev		X					

Naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er beskyttede mod tilstandsændringer. En merbelastning af beskyttede naturtyper med næringsstoffer kan have en negativ effekt på naturtypen, som kan medføre tilstandsændringer.

Beskyttede naturarealer fremgår af kommunens vejledende registrering, men undersøgelser viser, at registreringen er mangelfuld. Den omfatter kun 2/3 af de arealer, som opfylder kriterierne for beskyttelse.

På baggrund af ovenstående gennemgås arealer i felten for potentiel § 3 natur indenfor en 1000 meter zone omkring det ansøgte projekt (Tabel 4).

Tabel 4: Areal af beskyttet natur inden for bufferzonen på 1000 m.

	Eng	Mose	Overdrev	Hede	Sø	I alt (m ²)	I alt (ha)		
Vejl. Reg	30.400	32.300			12.400	75.100	7,51		
Ny Reg	3.400	3.600	6.950	3.600	1.100	18.650	1,87		

Ved den aktuelle gennemgang af 1000 meter zonen er der nyregistreret ca. 1,9 ha fordelt på 7 arealer, der vurderes at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Inden for bufferzonen findes der i alt op mod 9,4 ha beskyttet natur, hvoraf ca. 1,9 ha er nye registreringer.

Skov- og Naturstyrelsen har i deres "Vejledning vedrørende sagsvurdering for lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelse og etablering af husdyrbrug" fra 2003 (2005) vurderet at ekstra belastning på mindre end 0,5 – 1 kg N / ha/år kan antages at være uvæsentlige såfremt der ikke er tale om særlig næringsfølsomme naturområder og såfremt naturtypens grænseværdi ikke allerede er overskredet.

Naturtyper, som påvirkes af kvælstof fra luften, kan ændre fysisk karakter som følge af ændringer i plantesamfundene. Ofte vil en næringsberigelse resultere i en øget biomasseproduktion. Ved manglende naturpleje er resultatet tilgroning.

Der er foretaget depositionsregninger på udvalgte naturarealer indenfor 1000 m fra anlægget, se bilag 7.

Lokalitet 1631

I besigtigelsespunkt 1631 (sø) er der beregnet en samlet deposition på ca. 6,5 kg N/ha/år og en merdeposition på ca. 3,7 kg N/ha/år. Lokaliteten består af et vandhul der ligger midt i den dyrkede mark umiddelbart nordøst for ejendommen. Vandhullet er noget påvirket af den omgivne markdrift og vandfladen er næsten dækket af andemad. Der er dog stadig rester af en fin vegetation bl.a. med forekomst af Svømmende Vandaks.

Lokalitet 1632

I besigtigelsespunkt 1632 (sø) er der beregnet en samlet deposition på ca. 6,5 kg N/ha/år og en merdeposition på 3,6 kg N/ha/år. 1632 består af en lille branddam beliggende i selve haven til ejendommen. Vandhullet er ikke besigtiget. Vandhullet ligger helt ind til den oprindelige ejendom det vurderes derfor at vandhullet er så kraftigt påvirket af næringsstoffer at vandhullet ikke er en potentiel ynglelokalitet for bilag IV padder.

Lokalitet 1629

I besigtigelsespunkt 1629 (sø) er der beregnet en samlet deposition på ca. 0,83 kg N/ha/år og en merdeposition på ca. 0,44 kg N/ha/år. Lokaliteten består af et noget tilgroet vandhul der er skabt ved opstemning. Vandhullet er noget eutrofieret og dækket af andemad, der er dog stadig rester af en fin vandhulsvegetation.

Lokalitet 1630

I besigtigelsespunkt 1630 (sø) er der beregnet en samlet deposition på ca. 0,97 kg N/ha/år og en merdeposition på ca. 0,55 kg N/ha/år. Lokaliteten er ikke besigtiget.

Sønderborg Kommunes vurdering

Lokalitet 1631: Det vurderes at vandhullet er en potentiel ynglelokalitet for Stor Vandsalamander der er angivet som særligt beskyttelseskrævende på EF-habitatdirektivets bilag IV.

I udgangspunktet skal der ske en projektilpasning således at lokalitet 1631 ikke modtager mere end maksimalt 1 kg N/ha/år i merdeposition. Alternativt skal der stilles vilkår om kompenserende foranstaltninger i form af udlægning af bræmmer omkring vandhullet samt etablering af erstatningsnatur for denne potentielle ynglelokalitet for bilag IV padder, da disse er særligt sårbare

overfor næringsstoffer. Dette vandhul kan huse en lokalt meget vigtig bestand af Stor Vandsalamander, som sikrer udveksling mellem bestande i Tørsbøl Plantage og bestande omkring Tørsbøl skov.

Bræmmer kan reducere evt. markbidrag fra overfladeafstrømninger (randpåvirkning). Det gøres ved at der udlægges minimum 5 meter brede udyrkede bræmmer omkring de særligt belastede naturtyper og særligt værdifulde naturtyper.

For at sikre udvekslingen af Stor Vandsalamander imellem Tørsbøl Plantage og områder omkring Tørsbøl Skov udlægges 1 – 2 ynglevandhuller (afhængig af størrelse og kvalitet) i en korridor enten nord eller syd for ejendommen. Erstatningsvandhullerne skal etableres med minimum 5 meter brede udyrkede bræmmer.

Der stilles vilkår om kompenserende foranstaltninger i form af udlægning af bræmmer omkring vandhullet samt etablering af erstatningsnatur for denne potentielle ynglelokalitet for bilag IV padder, da disse er særligt sårbare overfor næringsstoffer.

Lokalitet 1629.

Det vurderes, at området er et potentielt ynglevandhul for bilag IV padder. Da den samlede merbelastning af området er mindre end 1 kg N/ha/år vurderes det ikke at der vil ske en væsentlig tilstandsændring af vandhullet. Der stilles derfor ikke vilkår om bræmmer.

Lokalitet 1630.

Ud fra flyfoto samt ud fra beliggenheden tæt på Tørsbøl Skov og lige ved et levende hegn vurderes det at vandhullet er en potentiel ynglelokalitet for bilag IV padder. Da den samlede merbelastning af området er mindre end 1 kg N/ha/år vurderes det ikke at der vil ske en væsentlig tilstandsændring af vandhullet. Der stilles derfor ikke vilkår om bræmmer.

Lokalitet 1632.

Da det vurderes, at vandhullet har et meget sparsomt naturindhold vurderes det ikke, at udvidelsen vil medføre en tilstandsændring af den beskyttede sø. Der stilles derfor ikke vilkår om bræmmer.

§ 7 natur

Ved gennemgangen af § 7 natur inden for en 1000 meter zone blev der registreret et areal der består af en nedbrudt højmosse med mulighed for regeneration. Området ligger ca. 870 meter vest for ejendommen og består af en gammel højmosse hvor der er gravet tørv i den nordlige del. Hele området er samtidig blevet delvist afvandet. Med en mindre vandstandshævning og en rydning af dele af mosen vurderes det at højmosen kan genskabes indenfor en overskuelig årrække. Højmoser er omfattet af § 7.

Sønderborg Kommunes vurdering

Der er ingen § 7 natur indenfor 300 m fra det ansøgte. Det nærmeste § 7 natur (besigtigelsespunkt 1627) ligger i Tørsbøl plantage 870 meter fra Søndertoft 57 der er beregnet en merdeposition på 0,17 kg N/ha/år til dette område og det vurderes, at det ansøgte projekts påviselige andel af den luftbåren N-belastning af dette § 7 området er mindre end det i husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau.

Der er foretaget depositionsregninger til dette punkt. I besigtigelsespunkt 1627 (højmosse) er der beregnet en samlet deposition på ca. 0,33 kg N/ha/år og en merdeposition på ca. 0,17 kg N/ha/år.

Da den samlede merbelastning af området er mindre end 0,3 kg N/ha/år vurderes det ikke at der vil ske en væsentlig tilstandsændring af højmosen.

Målsat ferskvand – overfladevand

Vest for ejendommen ligger Gejl Å, der er målsat som ”Karpefiskevand” B3 (Bilag 3). Syd for ejendommen ligger et lille tilløb til Gejl Å. Dette tilløb er ikke målsat. Gejl Å løber mod vest gennem Vidåsystemet og udmunder i vadehavet. Vandløbet kan ikke overholde sin målsætning pga. belastning med organisk stof og forringede fysiske forhold.

Det fremgår ikke af ansøgningen hvorledes overfladevand fra tagarealer, befæstede arealer m.a. bliver håndteret, det antages dog at vandet på nuværende tidspunkt udledes til Gejl Å. Det fremgår heller ikke af ansøgningen hvorledes overfladevandet fra ejendommen fremover skal håndteres.

Sønderborg Kommune har beregnet, at den gennemsnitlige kvælstofkoncentration i overfladevandet vil være 10,7 mg N/l. Herudover vil der være organiske stoffer og støv, der vil kunne påvirke vandløbet. Endvidere vil der være risiko for store udsving i hydraulisk belastning.

Depositionen skal dog ses som en af flere kilder og derfor kan det ikke udelukkes, at der med regnvandet udledes koncentrationer over de øvrige grænseværdier.

Sønderborg Kommunes vurdering

I henhold til Regionplan 2005 – 2016 er kravet til spildevandsrensning i det åbne land, hvor der er en forureningsfølsom recipient, en maksimal udledning på 5 mg N /l. Til sammenligning er der krav til udledning fra renseanlæg på 8 mg N/l. Heraf må NH₃ (NH₄⁺) maksimalt være 2 mg/l.

Ved forhøjede N – koncentrationer i tagvand og i det afledt vand fra befæstede arealer kan belastningen af recipienter nedsættes ved etablering af rodzoneanlæg / regnvandsbassin eller nedslivningsanlæg – evt. i kombination. Den estimerede mindsteværdi for kvælstofindholdet i afledt regnvand er over de nævnte grænseværdier for ammonium og ammoniak.

Da Gejlå ikke kan overholde sin målsætninger pga. belastning med organisk stof og forringede fysiske forhold, skal bidraget af iltforbrugende stoffer og udsving i vandføring begrænses mest muligt.

Risikoen for øget hydraulisk påvirkning af vandløb samt risiko for kapacitetsproblemer i eksisterende dræn kan afhjælpes ved etablering af forsinkelsesbassin eller nedslivningsanlæg – evt. i kombination.

I det konkrete tilfælde anbefales vilkår om etablering af regnvandsbassin på arealer med lavvandede arealer med sumpvegetation som dunhammer, tagrør, pil osv. Anlægget vil kunne optage dele af næringsstofferne, fremme afgasning af kvælstof (denitrifikation) samt tilbageholde organiske stoffer, herunder øge tilbageholdelsen af visse former for støv og uheld med gylle. Der bør stilles vilkår om, at der maksimalt må udledes vandmængder svarende til 0,1 l/s (beregnet ud fra at det befæstede areal der leder overfladevandet til bassinet er ca. 1 ha).

Bilag IV arter

Af faglig rapport fra DMU nr. 635 (håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV) fremgår en oversigt over arters udbredelse i grid på 10 X 10 km fordelt over hele landet.

Af listen og ud fra kommunens egne registreringer fremgår at følgende arter registreret i nærområdet til Søndertoft 57:

Vandflagermus	(<i>Myotis daubentonii</i>)
Troldflagermus	(<i>Pipistrellus nathusii</i>)
Sydflagermus	(<i>Eptesicus serotinus</i>)
Pipistrelflagermus	(<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)
Brunflagermus	(<i>Nyctalus noctula</i>)
Dværgflagermus	(<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)

Løvfrø	(<i>Hyla aborea</i>)
Stor vandsalamander	(<i>Triturus cristatus</i>)

Markfirben	(<i>Lacerta agilis</i>)
------------	---------------------------

Ved naturafdelingens besigtigelse blev der ikke registreret bilag IV arter. Naturafdelingens registrering er ikke udtømmende for arealernes reelle indhold af bilag IV arter idet besigtigelsen har været fokuseret på identificering af potentielle levesteder og ikke arter.

Naturafdelingens registrering viser, at der er naturarealer og biotoper, som potentielt kan være levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted for bilag IV arter (Tabel 5).

Tabel 5: Areal af beskyttet natur inden for bufferzonen på 1000 m.

Id. nr.	Naturtype	Naturtypebeskrivelse
1626	Sø	Fint lille vandhul der bliver brugt som kreaturvandingshul. Vandhullet har et fint naturindhold og vandhullet er potentielt set en meget værdifuld ynglelokalitet for bilag IV padder.
1627	mose	Nedbrudt højmosé med kraftig skovvækst. Vådområde med sphagnum centralt og mere næringskrævende urter i randzone. I randzonen er der lavet et lille vandingshul til kreaturer (10 m ²) – mulig ynglelokalitet for bl.a. spidssnudet frø. Muligvis § 7 areal. Mangler rydning af trævækst og beskyttelse mod eutrofiering. Ved besigtigelsen blev der fundet enten butsnudet eller spidssnudet frø.
1628	Mose	Ca. 2/3 af mosen består af en blandet skovmosé, den øvrige del består af en afgræsset og forholdsvis lysåben Ellesump. Den del af mosen som indgår i det afgræssede areal har en veludviklet og artsrig urtevegetation i den fugtige jordbund mellem rødetræerne. I området var der en del paddeyngel (but – eller spidssnudet). Værdifuldt fødesøgningsområde for padder.
1629	Sø	Meget næringsrigt vandhul skabt ved opstemning. Hullet tømmes af og til via afløb. Området er en potentiel ynglelokalitet for padder.
1630	Sø	Ikke besigtiget
1631	Sø	Vandhul der er meget påvirket af den omgivne markdrift og med en kraftig vækst af andemad, der er dog stadig svømmende vandaks. Hullet er en del af flere fugtige lavninger i marken. Potentiel ynglelokalitet for bilag IV padder.
1632	Sø	Ikke besigtiget. Vandhullet er en gammel branddam der ligger helt ind til ejendommen og det vurderes at vandhullet er meget kraftigt påvirket af driften.
1633	Sø	Området består af en lille opstemning af vandløbet. Arealet er helt tilgroet og har nærmere karakter af mosé end af vandhul. Området er et muligt fourageringsområde for bilag IV padder.

1634	Sø	Stor brunvandet sø i en gammel tørvegrav. I kanten af søen er der en begyndende hængesæk og det vurderes, at området oprindeligt har været en gammel højmosé. Området har meget store naturværdier og det vurderes at området er en potentiel ynglelokalitet for spidssnudet frø
1636	Eng	Lidt tør kulturpåvirket eng der stedvist er mere fugtigt. Området fremstår forholdsvis artsrigt med en god naturkvalitet og det vurderes, at området er et potentielt levested for Bilag IV padder.
1638	Skov	Ikke besigtiget. Skoven ligger i mosaik med en række søer, moser, enge og overdrev og det vurderes at den samlede mosaik er et potentielt levested for Stor Vandsalamander.
1639	Sø	Temporært vandhul på en lille eng. Området har et højt naturindhold og det vurderes, at området er en meget fin ynglelokalitet for padder. Ved besigtigelsen blev der fundet Butsnudet Frø.
1640	Sø	Temporært vandhul på en lille eng. Området har et højt naturindhold og det vurderes, at området er en meget fin ynglelokalitet for padder. Ved besigtigelsen blev der fundet Butsnudet Frø. Vandhullet tørrer måske for tidligt ud de fleste år.
1641	Sø	Nygravet vandhul med en fin naturkvalitet bl.a. med en stor bestand af Butbladet Vandaks. Det vurderes at området er en potentiel ynglelokalitet for padder. Vandhullet var dog noget grumset pga. ændrer med ællinger.
1642	Skov	Ikke besigtiget. Skoven ligger i mosaik med en række søer, moser, enge og overdrev og det vurderes at den samlede mosaik er et potentielt levested for Stor Vandsalamander.
1645	Skov	Ikke besigtiget. Skoven ligger i mosaik med en række søer, moser, enge og overdrev og det vurderes at den samlede mosaik er et potentielt levested for Stor Vandsalamander.
1646	Hede	Fugtig kløkkelynghede med en fin naturkvalitet. Området er et potentielt levested for bl.a. Spidsnudet frø
1648	Skov	Ikke besigtiget. Skoven ligger i mosaik med en række søer, moser, enge og overdrev og det vurderes at den samlede mosaik er et potentielt levested for Stor Vandsalamander.
1649	Overdrev	Overdrev i kanten af et større græsningsareal. Arealet har stedvist en fin og veludviklet overdrevsvegetation. Området indgår som en del af en større mosaik af eng, mose og vandhuller.
1650	Skov	Ikke besigtiget. Skoven ligger i mosaik med en række søer, moser, enge og overdrev og det vurderes at den samlede mosaik er et potentielt levested for Stor Vandsalamander.
1651	Overdrev	Arealet består af en næringsfattig lysning til opsavning af træ. Området er generelt meget artsrigt med en fin overdrevsvegetation og det vurderes at arealet er et meget værdifuldt levested for en række dagsommerfugle. Arealet grænser op til de øvrige næringsfattige naturtyper i Tørsbøl plantage.

Der er tidligere registreret Spidssnudet Frø og Stor vandsalamander flere steder i området omkring Tørsbøl plantage. Naturafdelingen har ikke konkret kendskab til observationer af andre særligt beskyttede arter omkring ejendommen.

Spredningsmulighederne omkring Søndertoft 57 er bedst i en bred korridor vest for ejendommen omkring Gejl Bæk og Tørsbøl plantage samt i et område øst for ejendommen omkring Tørsbøl Skov og i et bælte op til Gråstenskovene. Især vest for ejendommen er der en meget lang række værdifulde levesteder for Spidssnudet frø og Stor Vandsalamander med store næringsfattige naturområder der strækker sig fra Tørsbøl plantage i syd til Kværs plantage i nord. Området indeholder en række meget værdifulde fattigkær af hængesæktypen, nedbrudte højmoser og fugtige hedepartier med en meget lang række små og store vandhuller hvoraf mange har en høj naturkvalitet.

Det nærmeste potentielle levested for bilag IV arter, er vandhullet umiddelbart nordøst for ejendommen, lokalitet 1631. Dertil kommer at der er en række potentielle yngle- og levesteder for Spidssnudet frø og Stor Vandsalamander både i Tørsbøl plantage vest for ejendommen og i naturarealerne omkring Tørsbøl Skov nordøst for ejendommen. Lokalitet 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1634, 1636, 1639, 1640 og 1641 (se kortet i Bilag 7) vurderes at være potentielle ynglelokaliteter for bilag IV padderne Stor Vandsalamander og Spidssnudet frø og lokalitet 1646 vurderes at være et potentielt levested.

Der er foretaget beregninger i punkt 1631 der vurderes at blive belastet med ca. 6,5 kg N/ha/år, den samlede belastning af områderne forøges med ca. 3,7 kg N/ha/år som følge af udvidelsen.

Der er desuden foretaget beregninger i punkt 1629 og 1630, der vurderes at blive belastet med hhv. ca. 0,83 og 0,97 kg N/ha/år, den samlede belastning af området forøges med hhv. ca. 0,44 og 0,55 kg N/ha/år som følge af udvidelsen.

Sønderborg Kommunes vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt på kort sigt umiddelbart kun kan påvirke forekomsten af padder. De øvrige arter vurderes at være mindre påvirkelige af projektet i forhold til levested og fødesøgning.

Det ansøgte projekt ved Søndertoft 57 vil ikke påvirke de øvrige potentielle levesteder for bilag IV padder med mere end 1 kg N/ha/år. På baggrund af Skov- og Naturstyrelsens vejledning vurderes det derfor ikke at levevilkårene for bilag IV arterne i denne del af området (Stor Vandsalamander og Springfrø) vil blive påvirket i væsentlig grad hverken i form af forringelse af ynglelokaliteter eller i form af forringede spredningsmuligheder.

I udgangspunktet skal der ske en projektilpasning således at lokalitet 1631 ikke modtager mere end maksimalt 1 kg N/ha/år i merdeposition, se afsnit Ammoniak og natur.

For at sikre udvekslingen af Stor Vandsalamander imellem Tørsbøl Plantage og områder omkring Tørsbøl Skov udlægges 1 – 2 yngle vandhuller (afhængig af størrelse og kvalitet) i en korridor enten nord eller syd for ejendommen.

Alternativt skal der stilles vilkår om kompenserende foranstaltninger i form af udlægning af bræmmer omkring vandhullet samt etablering af erstatningsnatur for denne potentielle

ynglelokalitet for bilag IV padde, da disse er særligt sårbare overfor næringsstoffer. Dette vandhul kan huse en lokalt meget vigtig bestand af Stor Vandsalamander.

For at reducere markbidraget/randpåvirkningen stilles vilkår om etablering af 5 m dyrkningsfri bræmme omkring potentielle yngle og levesteder beliggende indenfor ejendommens udspretningsarealer (lokalitet 1631).

Bræmmer kan reducere evt. markbidrag fra overfladeafstrømninger (randpåvirkning). Det gøres ved at der udlægges minimum 5 meter brede udyrkede bræmmer omkring de særligt belastede naturtyper og særligt værdifulde naturtyper.

Erstatningsvandhullerne skal etableres med minimum 5 meter brede udyrkede bræmmer).

Markfirben, Løvfør og flagermus-arterne vurderes ikke at blive påvirket af det konkrete projekt.

Fredede dyr og planter

Det nærmeste potentielle levested for fredede padde er vandhullet umiddelbart nordøst for ejendommen lokalitet 1631. Dertil kommer at der er en række potentielle yngle- og levesteder for padde både i Tørsbøl plantage vest for ejendommen og i området omkring Tørsbøl Skov nordøst for ejendommen. Lokalitet 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1634, 1636, 1639, 1640 og 1641 (se vedlagte kort) vurderes at være potentielle ynglelokaliteter for padderne Stor Vandsalamander, Lille Vandsalamander, Butsnudet Frø, Spidssnudet frø og Skrubtudse lokalitet 1646 vurderes at være et potentielt levested.

Der er foretaget beregninger i punkt 1631 der vurderes at blive belastet med ca. 6,5 kg N/ha/år, den samlede belastning af områderne forøges med ca. 3,7 kg N/ha/år som følge af udvidelsen. Se afsnit om bilag IV arter.

Det ansøgte projekt ved Søndertoft 57 vil ikke påvirke de øvrige potentielle levesteder for padde med mere end 1 kg N/ha/år. På baggrund af Skov- og Naturstyrelsens vejledning vurderes det derfor ikke at levevilkårene for padde i denne del af området (Lille Vandsalamander, Stor vandsalamander, Butsnudet Frø, Springfrø og Skrubtudse) vil blive påvirket i væsentlig grad hverken i form af forringelse af ynglelokaliteter eller i form af forringede spredningsmuligheder.

Sønderborg Kommunes vurdering

I forbindelse med udvidelsen sker der ingen væsentlig merbelastning af de øvrige ovennævnte levesteder.

Rødlistede dyr og planter

”Rødliste 2007” er en fortegnelse over forsvundne, truede, sårbare og sjældne plante- og dyrearter i Danmark. Formålet med listen er dels at danne grundlag for arbejdet med at opretholde naturens mangfoldighed i Danmark og dels opfylde internationale forpligtelser i forhold til Biodiversitetskonventionen.

Sønderborg kommune har ikke kendskab til rødlistede dyr eller planter indenfor 1000 meter zonen for ejendommen.

Stævningskove

Der er ikke registreret stævningskove indenfor 1000 meter zonen for ejendommen.

Økologiske forbindelseslinjer – korridorer

Med stillede vilkår, som samlet set skal undgå negativ effekt på Bilag IV arter og fredede dyr og planter vurderer Sønderborg Kommune, at den økologiske funktionalitet af eksisterende spredningskorridorer opretholdes.

Fredninger

Der er ikke registreret nogen fredninger indenfor 1000 meter fra ejendommen.

Udspretningsarealer i Sønderborg Kommune

Sønderborg Kommune har vurderet afsætning af husdyrgødning på markarealer hos Keld Warnecke, Sønderoft 57, 6300 Gråsten, CVR-nr: 29002886. Vurderingen af udbringningsarealer i denne udtalelse vedrører den del af CVR-nummerets arealer, som er beliggende i Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommunes udtalelse er baseret på ansøgning version 7, dateret 12. august 2010 og modtaget hos Sønderborg Kommune den 13. september 2010 samt supplerende oplysninger fra Aabenraa Kommune modtaget september 2010.

Redegørelse

Sønderborg Kommune har vurderet udbringningsarealerne i Sønderborg Kommune i forbindelse med en forespørgsel fra Aabenraa Kommune i henhold til § 21 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. En oversigt over udbringningsarealerne kan ses i bilag 1.

I forbindelse med vurderingen af projektets mulige indvirkning på miljøet er der vurderet på arealanvendelsens påvirkning af grundvandsressourcerne, vandmiljøet og beskyttet natur i forhold til fosfor, nitrat og ammoniak. Beskyttet natur omfatter naturarealer beskyttet af § 7 i husdyrloven, § 3 i naturbeskyttelsesloven, Natura 2000 områder samt arter, som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV (benævnes herefter bilag IV arter) eller på anden måde fredede. Endelig vurderes arealanvendelsens påvirkning af kulturelementer i landskabet som f. eks beskyttede sten- og jorddiger, fortidsminder og andre aktuelle fredninger.

Husdyrbruget er beliggende på kommunegrænsen, hvorfor Sønderborg Kommune har vurderet på forurening og gener fra selve anlægget.

Udspretningsarealerne i Sønderborg Kommune er geografisk fordelt som vist i tabel 1 og bilag 1-5. Ansøger oplyser, at alle arealer i Sønderborg Kommune er enten ejede eller 3. mandsarealer.

Tabel 1: Udspretningsarealernes beliggenhed.

Navn	Udspretningsareal	Zonestatus
1	6,31	Landzone
1-1	1,49	Landzone
5-1	0,66	Landzone
2	7,1	Landzone
3	6,01	Landzone
4	8,7	Landzone
11	14,10	Landzone
25	0,42	Landzone
25-3	0,30	Landzone
25-2	0,31	Landzone

25-1	0,61	Landzone
GATB1	1,17	Landzone
GATB2	3,66	Landzone
GATB3	0,25	Landzone
GATB4	1,56	Landzone
GATB5	9,92	Landzone
GATB6	3,01	Landzone
GATB7	8,4	Landzone
GATB8	6,8	Landzone
GANT1	3,53	Landzone
GANT2	6,31	Landzone

Arealerne i Sønderborg Kommune drives i omdrift.

Sønderborg kommunes vurdering

For at sikre, at den mængde husdyrgødning, som ansøgers marker fremover kan modtage svarer til den mængde, som Sønderborg Kommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser af, stilles der vilkår til, at der maksimalt må udbringes husdyrgødning i de mængder på arealerne, der angivet i ansøgningen, samt vilkår om, at der ikke må udbringes anden form for organisk gødning på arealerne.

Udbringning af gylle

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Transportveje til arealerne beliggende i Sønderborg Kommune er beskrevet i Aabenraa Kommunes udkast til miljøgodkendelse. Heraf fremgår at transporten ikke går gennem tæt bebyggede områder.

Sønderborg Kommunes vurdering

Som beskrevet i Aabenraa Kommunes udkast til miljøgodkendelse, går transporten med husdyrgødning ikke gennem tætbebyggede områder, hvorfor Sønderborg Kommune vurderer, at gødningstransporterne ikke giver anledning til væsentlige gener i Sønderborg Kommune.

Der stilles vilkår om, at åbninger på gylle transportvogne, skal være forsynet med låg eller lignende ved transport af gylle på offentlige veje.

Harmoniareal

I henhold til ansøgningen er det reelle dyretryk på 1,31 DE/ha og max dyretryk på 1,4 DE/ha. Ifølge den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse må der højst udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 DE pr. ha pr. planperiode.

Alle arealerne ligger udenfor fosforklasse 1-3, og ingen af arealerne ligger i opland til Natura 2000, som er overbelastet med fosfor eller på lavbundsarealer, hvor der er risiko for okkerudledning. Ingen af arealerne har terrænhældning over 6 % mod følsomme områder.

Sønderborg Kommunes vurdering

Da kravet til harmonitallet for husdyrbruget er overholdt, jf. Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. vurderer miljømyndigheden, at harmonikravet er opfyldt.

Planmæssige forhold

Sønderborg kommune har vurderet på de planmæssige forhold vedr. arealerne. Se bilag 4.

Arealerne ved Kværs

Arealerne 1, 2, 3, 1-1 og 11 ligger delvist indenfor skovbyggelinjen. GANT 1 ligger op til et erhvervsområde og GANT 2 ligger op ligeledes op til et erhvervsområde.

Arealerne ved Sottrup skov

Ligger i Landzone og ligeledes indenfor skovbyggelinjen.

Arealerne på Nordals

GATB1 og GATB2 ligger helt eller delvist i et område der i lokalplanen er planlagt til sommerhusområde. Der er på godkendelsestidspunktet ingen sommerhuse på arealerne.

Sønderborg kommunes vurdering

Sønderborg kommune vurderer for de arealer der ligger indenfor skovbyggelinjen, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår, idet der ikke opføres nye bygninger på arealerne.

For arealerne GANT 1 og GANT 2 ligger op til et område der er udlagt til erhverv. Sønderborg kommune stiller ikke yderligere vilkår ud over gældende lovgivning.

For arealerne GATB1 og GATB2 vurderer Sønderborg kommune. At da arealerne ikke er bebygget, stilles der ikke vilkår udover gældende lovgivning.

Påvirkning af vandløb og søer

Udbringningsarealerne ligger ikke i oplandet til målsatte søer.

GATB6 og GATB7 ligger i oplandet til Hopsø. Hopsø har et opland på ca. 690 ha. Arealerne GATB7 og GATB6 ligger delvist i den yderste del af oplandet til Hopsø. Områderne af arealerne der ligger i oplandet udgør ca. 1.2 % af det samlede opland.

Arealerne 25-1,25-2 og 25-3 afvander til § 3 beskyttet vandløb "Snogbæk" der afvander til Alssund. Målsætningen er B1 Gyde- og yngelopvækst-område for laksefisk, og er ikke opfyldt. Arealerne GATB6 og GATB7 ligger i oplandet til Nordborg Bæk der har målsætningen B3-F, karpefiskeri påvirket af okker. Målsætningen er ikke opfyldt. Nordborg Bæk afvander til Lillebælt.

Arealerne ved Kværs, 1, 1-1, 5-1, 3, 4,2, 3, 4, 11 GANT1 og GANT 2 ligger i oplandet til vandløbet Gejlå Dyrhave og Hokkerup, der afvander til Vadehavet. Vandløbet har målsætningen B3-F, karpefiskeri påvirket af okker. Målsætningen er ikke opfyldt.

Der er ikke registreret stærkt skrånende områder på udbringningsarealerne.

Sønderborg kommunes vurdering

Sønderborg Kommune har vurderet på Hopsø. Hopsø har en moderat økologisk tilstand. Indsatsen er i vandplanforslaget udskudt af tekniske årsager.

Naturafdelingen finder ikke grundlag for at søen har særlig lokal eller regional betydning og således falder ind under § 11. Da arealerne i oplandet til Hopsø ligger i yderkanten af oplandet og kun udgør 1.2 % af det samlede opland, vurderer Sønderborg kommune at fosfor påvirkningen af Hopsø fra arealerne er meget begrænset. Der stilles derfor ikke vilkår.

Ingen af arealerne ligger i umiddelbar nærhed af vandløbene og der er derfor ikke direkte risiko for afstrømning af næringsstoffer til vandløbene. Der stilles derfor ikke vilkår.

Påvirkning af fjord og hav

Kvælstof

Ca. 35,1 ha af udbringningsarealerne GATB1, GATB2, GATB3, GATB4, GATB5, GATB6, GATB7 og GATB8 afvander via Hopsø eller direkte til Sydlige Lillebælt, N f. Als.

I Landsplandirektivet er området nord for Als benævnt Lillebælt og målsat med en generel målsætning og en skærpet målsætning/naturgivent iltsvindsområde. Målsætningen er ifølge basisanalyse for vanddistrikt 50 del II ikke opfyldt.

Ifølge udkast til vandplan for hovedopland 1.11 (Lillebælt/Jylland) er Sydlige Lillebælt, N f. Als sammen med alle andre kystvande i Danmark omfattet af en generel undtagelse, der baseres på usikkerhed eller manglende viden mht. opgørelse af indsatsbehov.

Miljømålslovens og vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelse om forlængelse af tidsfristen for opfyldelse af miljømålet er anvendt ved fastsættelse af indsatskravet for kystvande i Vandplan 2010-15. Begrundelsen er de tekniske årsager. Det vil sige usikkerhed og manglende viden.

Lillebælt Syd nord for Als dækker 487 km² havoverflade. Det fremgår af udkast til vandplan for hovedopland 1.11 (Lillebælt/Jylland) at den nuværende påvirkning til Lillebælt/Jylland (restopland) i perioden 2001-2005 er 905 tons N/år. Lillebælt Syd nord for Als er en del af dette område. Den målsatte påvirkning er opgjort til 271 ton N per år for hele området. Det forventes ikke, at målopfyldelse kan nås inden 2015. Der er ingen arealer der ligger direkte ned til kysten.

Udvaskningen fra rodzonen er i nudrift beregnet til 60,4 kg N/ha/år og i ansøgt beregnet til 64,80 kg N/ha/år. Den samlede udvaskning fra rodzonen stiger med 4,4 kg N/ha/år svarende til 154,4 kg N/år. Arealerne ligger i et område hvor reduktionspotentialet fra rodzonen til recipienter er 0-50 %. Udvaskningen i ansøgt drift kan derfor i værste fald beregnes til 2274,5 kg N/år. Den samlede udvaskning i nudrift kan beregnes til 2.120 kg N/år.

Kvælstofudledningen fra Søndertoft 57 udgør i ansøgt drift i alt maksimalt 0,25 % af den nuværende samlede udledning til Lillebælt/Jylland (restopland). Stigningen af udvaskning fra nudrift til ansøgt drift er i værste fald beregnet til 154,4kg N/år til Lillebælt/Jylland (restopland). Det svarer til en forøgelse på 0,017 %.

Ca. 1,6 ha af udbringningsarealerne (25, 25-1, 25-2, 25-3) afvander via vandløb eller direkte til Alssund. Ingen af markerne ligger ud til kysten.

Alssund er i Landsplandirektivet målsat med en generel målsætning og en skærpet målsætning/naturgivent iltsvindsområde. Målsætningen er ifølge basisanalyse for vanddistrikt 50 del II ikke opfyldt.

Ifølge udkast til vandplan for hovedopland 1.11 (Lillebælt/Jylland) udgør den nuværende påvirkning til Alssund (2001-2005) 118 tons N/år. Den målsatte påvirkning er opgjort til 31 tons N. Det svarer til indsatsbehov på 74 %. Det forventes ikke, at målopfyldelse kan nås inden 2015.

Udvaskningen fra rodzonen er i nudrift beregnet til 60,4 kg N/ha/år og i ansøgt drift beregnet til 64,80 kg N/ha/år. Arealerne ligger i et område, hvor reduktionspotentialet fra rodzonen til

recipient er 0-50 %.

Samlet vil arealerne maksimalt bidrage med 103,7 kg N pr. år til Alssund. Kvælstofudledningen fra Søndertoft 57 udgør i ansøgt drift i alt maksimalt 0,09 % af den nuværende samlede udledning til Alssund.

Resten af arealerne afvander via vandløb og søer til Vadehavet. Påvirkning af marine Natura 2000 områder, er beskrevet i afsnittet om arealernes påvirkning af Natura 2000.

Fosfor

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer er beliggende i oplande til et Natura 2000 område (internationalt naturbeskyttelsesområde), der i henhold til Miljøstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften, hvis der ikke konkret vurderes behov herfor. Imidlertid er kravet til P-overskud overholdt ifølge ansøgningsskemaet på husdyrgodkendelse.dk. Ifølge dette ansøgningsskema er P-overskuddet på 0,3 kg P/ha/år.

Sønderborg Kommunes vurdering

Der er ingen udbringningsarealer i opland til marine Natura-2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Der er heller ikke arealer med hældning større end 6 grader mod kyster, hvor der kan være risiko for overfladeafstrømning. Det vurderes derfor, at projektet ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning af omgivelserne med fosfor, som ligger ud over de krav som er gældende i medfør af gældende lovgivning. Der stilles derfor ikke vilkår.

Udbringningsarealerne er ikke beliggende i Nitratklasse 1, 2 eller 3, hvor der er risiko for udvaskning af nitrat til overfladevand.

Den 24. juni 2010 udgav Miljøstyrelsen et notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurderinger af ansøgninger efter husdyrloven. I notatet er opstillet afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Der står bl.a. følgende:

”Dyretrykket i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007 og nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område”.

Samme notat beskriver en fremgangsmåde til beregning af nitratudvaskningen til overfladevande. Der er dog uklarhed i notatet, om hvorvidt udvaskningen skal ske på baggrund af merbelastningen eller den samlede belastning fra husdyrbruget.

Sønderborg Kommune har derfor beregnet nitratudvaskningen til overfladevande på baggrund af den samlede belastning fra husdyrbruget. Udvasningspotentialer er beregnet som ”worst-case”. Det vil sige med udgangspunkt i den mindst mulige nitratreduktion fra arealerne til recipienter. Sønderborg Kommune vurderer, at den beregnede nitratudvaskning fra det enkelte husdyrbrug viser den maksimale udvaskning. Dermed sker vurderingen af påvirkning på den baggrund. Den reelle udvaskning kan dog være mindre.

Sønderborg Kommune har via programmet CTtools beregnet dyretrykkets udvikling i forskellige oplande i kommunen, der er ikke beregnet specifikt for oplandet til Sydlige Lillebælt, N f. Als og

Alssund, da der her er tale om ret åbne vandområder Beregningen af dyretrykket for hele Sønderborg Kommune viste en stigning på 2,5 % fra 2007 til 2008. De nødvendige baggrundstal for at beregne for 2009 er endnu ikke tilgængelige. Det forventes, at antallet af DE i oplandet vil være mindre i 2009 på grund af den økonomiske situation i landbruget.

Sønderborg Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskningen end husdyrproduktion i oplandet, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet til Alssund og det Sydlige Lillebælt, N f. Als siden 1. januar 2007. Der bliver ikke gennemført initiativer, som reducerer nitratudvaskningen for derefter at tillade et øget dyretryk i oplandet. På baggrund af dette og da Alssund og det Sydlige Lillebælt, N f. Als ikke er karakteriseret som lukkede bassiner, og da den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Alssund og det Sydlige Lillebælt, N f. Als er mindre end 5 %, vurderer Sønderborg Kommune, at afskæringskriterierne er overholdt og at projektet ikke vil medføre en skadevirkning på Alssund.

Nogle af arealer i opland til det Sydlige Lillebælt, N f. Als afvander via Hopsø. Der vil i denne sø desuden ske en næringsomsætning inden det afledte vand når det Sydlige Lillebælt, N f. Als.

Sønderborg Kommune vurderer, at udspreddingen af husdyrgødning fra Søndertoft 57 ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil påvirke Als Sund og Sydlige Lillebælt, N f. Als.

Beskyttet natur – herunder § 7 natur

Nærmeste naturområde i Sønderborg Kommune, beskyttet efter § 7 er et beskyttet overdrev ca. 2 km syd for mark 3, ved Rinkeæs skov.

Der er et § 3 beskyttet vandhul på mark 2. Vandhullet har vandspejl og ligger opad et mindre træbevokset område midt på marken. Der er mere end 1.2 km til nærmeste registrering af vandhul med Stor Vandsalamander.

Ved mark 11 løber et beskyttet vandløb. Arealet skrånede ikke mod vandløbet.

Mark 5-1 ligger op til et træbevokset område hvori, der ligger en § 3 beskyttet sø. Arealet skrånede ikke mod det beskyttede område.

Mark GATB3 ligger lige op til en beskyttet mose. Der er tæt træbevoksning mellem marken og mosen.

På mark GATB4 er der en registreret § 3 sø, Søen er en fejlregistrering fra 1993 grundet et tilstoppet dræn. Der er således ikke nogen sø på arealet og er derfor ikke omfattet af § 3.

Mark GATB1 ligger op til en stævning skov. Terrænet hælder ikke imod skoven og der er i forvejen en ca. 3 meter bræmme mellem skoven og udbringningsarealet.

Beskyttet natur kan ses på bilag 2. Stævningskove ses på bilag 5.

Sønderborg Kommunes vurdering

I henhold til Miljøstyrelsens bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009 vil der kun i helt særlige tilfælde kunne måles afdampning af ammoniak i koncentrationer på mere end 1 kg N/ha/år i afstande på 25 meter fra udbringningsarealet.

Derfor vurderer Sønderborg Kommune, at udbringningen af husdyrgødning på arealerne ikke vil påvirke natur beskyttet i henhold til § 7 væsentligt, da afstanden til nærmeste § 7 areal er mindst 2000 meter.

Det vurderes at vandhullet på mark 2, er en potentiel ynglelokalitet for Stor Vandsalamander der er angivet som særligt beskyttelseskrævende på EF-habitatdirektivets bilag IV.

Der skal der ske en projektilpasning således at lokalitet 1631 på mark 2, ikke modtager mere end maksimalt 1 kg N/ha/år i merdeposition, se afsnit Ammoniak og natur.

Vandhullet registreret på mark GATB4 er en fejlregistrering. Ved gennemgang af kommunens kortmateriale tilbage til i tiden, er 1993 det eneste år hvor der har stået vand på marken. Torsten Boysen har oplyst at vandstanden skyldtes et defekt drænrør. Der er derfor ikke §3 beskyttet natur på arealet.

Vandhullet tæt på mark 5-1 ligger i en have og der er tæt bevoksning af træer imellem marken og vandhullet. Der er således allerede en naturlig bræmme omkring vandhullet.

Vandhullet på mark 11. ligger midt på marken hvorved kommunen vurderer, at vandhullet ikke umiddelbart ligger i en spredningskorridor for padder. Der er mere end 1.2 km til nærmeste vandhul hvor Stor Vandsalamander er registreret.

Der stilles udover til vandhullet på mark 2, derfor ikke vilkår til yderligere vandhuller i forbindelse med udbringningsarealerne i Sønderborg Kommune.

Der stilles ikke vilkår til mark GATB1 grundet marken ikke skråner mod stævningskoven og der i forvejen er en ca. 3 meter bred bræmme mellem skoven og marken.

Bilag IV og rødlistearter

En række dyr, som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde, ynglested eller sporadisk levested på eller i nærheden af udbringningsarealerne i Sønderborg Kommune. På baggrund af faglig rapport 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes det umiddelbart, at der er tale om følgende arter: Vandflagermus, Troldflagermus, Dværgflagermus, Brunflagermus, Sydflagermus Pipistrelflagermus, Hasselmus, Løvfrø, Stor vandsalamander og Markfirben. På Bilag 3 ses forekomster af arter beskyttet i henhold bilag IV.

Ifølge habitatdirektivets artikel 12 stk. d, må yngle- og rasteområder for Bilag IV arter ikke beskadiges eller ødelægges.

Truslerne mod de bilag IV arter:

Dværgflagermus trues ud over naturlige fjender af mangel på hule træer og at de ikke kan etablere dagrastepladser i bygninger nær skov. Pipistrelflagermus ligner Dværgflagermusen, men den er mere tilbøjelig til at leve i tilknytning til mennesker. Sydflagermus og Brunflagermus trues først og fremmest af ugle. Vandflagermus trues også af mangel på hule træer, men også af dårligt fødegrundlag som følge af tilgroede vandhuller. Troldflagermusen trues af mangel på egnede hule træer, samt hugst af træer.

Hasselmusen lever primært i løv- og blandskove og er registreret i Gråstenskovene. Truslerne mod hasselmus er: Mangel på stabilitet, fragmenterede levesteder, intensiv drift og ensartede kulturer.

Truslerne for Stor Vandsalamander er at blive ædt af fisk, spidsmus, snog og store løbebiller. Herudover er arten følsom overfor forurening forårsaget af overgødsning af vandet, udsætning af fisk og ænder, samt overskygning af vandet, hvilket lille vandsalamander i højere grad foretrækker. Oprensning og bræmmer, samt at lade være med at udsætte fisk og ænder er derfor styrkende for Stor Vandsalamanders yngleforhold.

Markfirben foretrækker sydvendte skrånninger med bar jord og sand. Markfirben er meget følsom overfor tilgroning af deres levesteder, idet de nedgravede æg dels skal have en hvis fugtighed, men også den rette mængde varme fra solen. Et potentielt levested kan være jord/stendiget ved udbringningsarealerne.

Menneskelige påvirkninger, der har forårsaget tilbagegang af spidssnudet frø, er typisk tørlægning af vandhuller, udsætning af fisk, men også grundvandssænkninger og opdyrkning af frøens levesteder. Især mangler den spidssnudedede frø fugtige randzoner nær vandhullet, hvor ungerne kan vokse op. Også forurening af vandhuller i forbindelse med gødsning og kalkning af marker har påvirket spidssnudet frø negativt, idet vandhullerne herigennem er blevet mere næringsrige. Også afvanding af større næringsrige moser har især forårsaget tilbagegang af formen *nigromaculata*.

Truslerne mod Løvfrø er forurening af ynglevandhuller med gødningsstoffer og anden forurening herunder andehold og fodring ved vandhullet.

Arealerne omkring Kværs

Der er ikke registreret fund af bilag IV beskyttede paddearter i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne ved Kværs. Dog er registreret forekomst af Stor Vandsalamander i vandhul, beliggende ca. 130 meter vest for Mark GANT2. Stor Vandsalamander er ligeledes registreret i Tørsbøl plantage og i Tørsbøl skov.

Der er registreret forekomst af ikke bilag IV arterne butsnudet frø og lille Vandsalamander i søer og på engarealer beliggende indenfor 700 meter fra udbringningsarealerne.

Arealerne omkring Sottrup Skov

Der er ikke registreret fund af bilag IV beskyttede paddearter i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne ved Sottrup Skov. Den nærmeste padderegistrering ligger mere end 2.5 km fra arealerne.

Arealerne omkring Nordals

Der er ikke registreret fund af bilag IV beskyttede paddearter på udbringningsarealerne på Nordals. Dog er registreret forekomst af Løvfrø i vandhul, beliggende ca. 70 meter vest for Mark GATB3. Der er registreret forekomst af bilag IV arten Løvfrø flere steder i en radius af ca. 200 m fra arealerne.

Sønderborg kommunes vurdering

Driften af arealerne truer j.v.f. ovenstående redegørelse ikke de flagermus, som der er kendskab til befinder sig i området, hvor udspretningsarealerne ligger. Derfor vurderer Sønderborg Kommune, at flagermusene ikke vil blive påvirket af driften på arealerne.

Arealerne omkring Kværs

I forbindelse med vandhullet på mark 2, vurderer Sønderborg kommune at lokaliteten er potentiel levested for bilag IV arter. Af den grund skal der ske en projektilpasning således at lokalitet 1631 ikke modtager mere end maksimalt 1 kg N/ha/år i merdeposition, se afsnit Ammoniak og natur.

Alternativt skal der stilles vilkår om kompenserende foranstaltninger i form af udlægning af bræmmer omkring vandhullet samt etablering af erstatningsnatur for denne potentielle ynglelokalitet for bilag IV padder, da disse er særligt sårbare overfor næringsstoffer. Dette vandhul kan huse en lokalt meget vigtig bestand af Stor Vandsalamander, som sikrer udveksling mellem bestande i Tørsbøl Plantage og bestande omkring Tørsbøl skov.

Stor Vandsalamander, registreret i vandhul beliggende 130 meter fra mark GANT 2, vurderes ikke at blive påvirket af driften på udbringningsarealerne, da afstanden hertil er for stor. Der er registreret et vandhul ved udbringningsareal nr. 5-1. Vandhullet ligger i en have. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at eventuelle forekomster af padder, herunder Bilag IV arter, ikke vil blive påvirket af projektet.

Arealerne omkring Sottrup Skov

Der er ikke registreret fund af bilag IV beskyttede paddearter i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne ved Sottrup Skov. Den nærmeste padderegistrering ligger mere end 2.5 km fra arealerne. Derfor stilles der ingen vilkår.

Arealerne omkring Nordals

Der er ikke registreret fund af bilag IV beskyttede paddearter på udbringningsarealerne på Nordals. Dog er registreret forekomst af Løvfrø i vandhul, beliggende ca. 70 meter vest for Mark GATB3. Der er registreret forekomst af bilag IV arten Løvfrø flere stede i en radius af ca. 200 m fra arealerne. I henhold til Miljøstyrelsens bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009 vil der kun i helt særlige tilfælde kunne måles afdampning af ammoniak i koncentrationer på mere end 1 kg N/ha/år i afstande på 25 meter fra udbringningsarealet.

Vandhullet registreret på mark GATB4 er en fejlregistrering. Ved gennemgang af kommunens kortmateriale tilbage til i tiden, er 1993 det eneste år hvor der har stået vand på marken. Torsten Boysen har oplyst at vandstanden skyldtes et defekt drænrør. Der er derfor ikke §3 beskyttet natur på arealet.

Der er ikke registrerede egnede levesteder for bilag IV padder på eller ved arealerne. Derfor vurderer Sønderborg Kommune, at udbringningen af husdyrgødning på arealerne ikke vil påvirke forekomsten af padder i området.

Samlet vurderes, at projektets aktiviteter på arealerne ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af levesteder og bestande af bilag IV padder. Projektet indebærer ikke elementer der vil ændre på Hasselmusens livsvilkår.

Der sker ikke ændringer i arealanvendelsen op til stendiger ved udbringningsarealerne. Sønderborg Kommune vurderer på den baggrund, at markfirben ikke vil blive påvirket af projektet

Natura 2000

Der er ingen udbringningsarealer i Natura 2000 områder. De Natura 2000 områder der ligger nærmeste arealerne fremgår af bilag 5.

Det Natura 2000 område, der ligger nærmeste arealerne ved Tørsbøl er ”Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode skov” (Habitatområde 83). Der er ca. 2 km fra mark GA NT1 til skoven.

Udpegningsgrundlaget for Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (H 83) er:

- Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- Næringsrige søer og søer med flydeplanter eller store vandaks
- Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
- Bøgeskove på muldbund
- Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
- Skovbevoksede tørvemoser
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Habitatområdet er følsomt over for næringsstofpåvirkning både fra luften og via overfladevand. Ansøgers marker afvander ikke til ”Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode skov”.

Markerne 25, 25-1, 25-2 og 25-3 ligger ca. 7,4 km nordvest for Augustenborg Skov, der er det nærmeste terrestriske Natura 2000 område på disse marker.

Udpegningsgrundlaget for Augustenborg Skov (H 200) er:

- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks,
- Bøgeskove på muldbund,
- Ege- og blandingsskove på mere eller mindre rig jordbund og
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Habitatområdet er følsomt over for påvirkning med næringsstoffer og fosfor. Ansøgers marker afvander ikke til Augustenborg Skov.

Markerne på Nord Als ligger ca. 11,8 km nordvest for det terrestriske habitatområde ”Lilleskov og Troldmose” (Habitatområde 189).

Udpegningsgrundlaget for Lilleskov og Troldmose er:

- Skæv vindelsnegl (*Vertigo angustior*),
- Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*),
- Flerårig vegetation på stenede strandenge,
- Strandenge,
- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks,
- Bøgeskove på morbund uden kristtorn,
- Bøgeskove på muldbund,
- Ege- og blandingsskove på mere eller mindre rig jordbund
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Markerne ligger med større afstand til øvrige Natura 2000 områder og ingen af arealerne afvander hertil

Markerne GA NT1, GA NT2. 1, 1-1, 2, 3, 5 og 11 der ligger helt eller delvist i Sønderborg Kommune ligger i opland til Vadehavet. I Vidåsystemet er Sønderådalene udpeget som Natura 2000 område, der udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, og fuglebeskyttelsesområde F63 Sønderådal. Sønderå leder videre ud i Vidåen og fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen, samt Fuglebeskyttelsesområde F57 Vadehavet og Ramsarområde 27.

Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i hht. Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 1. maj 2007), vurderes i forhold til om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, Fuglebeskyttelsesområderne F63 Sønderådal, F60 Vidå, Tøndermarsken og saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrige søer og søer med flydebladsplanter eller vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter.

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmerling
- Odder

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F63:

- Mosehornugle
- Rørdrum
- Sortterne
- Rørhøg
- Hedehøg,

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

• Rørdrum	• Hvid stork	• Lysbuget knortegås
• Rørhøg	• Engsnarre	• Sandløber
• Hedehøg	• Pibesvane	• Sandterne
• Mosehornugle	• Sangsvane	• Strandskade
• Spidsand	• Lille kobbersneppe	• Dværghmåge
• Skeand	• Blåhals	• Sortand
• Pibeand	• Brushane	• Stor regnspove
• Grågåse	• Hjejle	• Edderfugl
• Kortnæbbet gås	• Strandhjejle	• Dværgeterne
• Bramgåse	• Plettet rørvagtel	• Havterne

- Almindelig ryle
- Sortterne
- Islandsk ryle
- Hvidbrystet præstekrave
- Klyde
- Fjordterne
- Gravand
- Krikand
- Mørkbuget knortegås
- Splitterne
- Hvidklire
- Rødben

Flere af arterne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. Fx er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag. Basisanalysen for F63 Sønderådal siger at vandkvaliteten i Sønderåen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten anses nu ikke længere at være begrænsende for fuglelivet.

Ifølge basisanalysen for F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50% for kvælstof og 80% for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Basisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s 37 og 39)).

Ifølge hjemmesiden vandognatur.dk, under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding m.m.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 og vejledningen til denne, skal Kommunen sikre at planer og projekter hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer, eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare, eller er til hindring for at området kan opnå gunstig bevaringsstatus.

Næringssaltkoncentrationerne i Vadehavet er domineret af tilførslen fra Nordsøen, mens ferskvandkilderne fra baglandets vandløb og åer udgør mindre, men ikke ubetydelig kilder til næringsstofbelastningen. De mest betydende forurenende stoffer der tilføres vandområderne i oplandene er næringsstoffer (kvælstof og fosfor), iltforbrugende organiske stoffer og miljøfarlige stoffer. Forureningen kan komme både fra diffuse kilder som eksempelvis udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer og fra punktkilder som spildevand fra husholdninger og industri, luftafkast fra industri og landbrug (stalde og gyllebeholdere). Den største påvirkning med kvælstof sker fra landbruget, mens punktkilder udgør en langt mindre del. Når det drejer sig om påvirkning med fosfor, er der mindre forskel på bidraget fra landbruget og punktkilder.

De andre arealer i Sønderborg Kommune afvander ikke direkte til Natura 2000 og udledningen fra disse områder til overfladevande er behandlet i afsnittet påvirkning af fjord og hav.

Sønderborg Kommunes vurdering

Da ingen af udbringningsarealerne afvander til Augustenborg Skov eller øvrige terrestriske Natura 2000 områder, vurderes det, at arealanvendelsen ikke har negativ indflydelse på disse Natura 2000 områder. Det vurderes også, at afstanden fra markerne til de terrestriske Natura 2000 områder er så stor, at der ikke vil være nogen påviselig ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealerne.

Udbringningsarealerne er ikke beliggende i opland til marine Natura-2000 områder, der er overbelastet med fosfor og der er ikke arealer med hældning større end 6 grader mod kyster, hvor der kan være risiko for overfladeafstrømning. Det vurderes derfor, at projektet ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning af omgivelserne med fosfor, som ligger ud over de krav som er gældende i medfør af gældende lovgivning.

Den 24. juni 2010 udgav Miljøstyrelsen et notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurderinger af ansøgninger efter husdyrloven. I notatet er opstillet afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Der står bl.a. følgende:

Dyretrykket i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007 og nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område. Det fremgår desuden af notatet at det anbefales at kumulationen opgøres for perioden fra 2007 og frem til godkendelsesåret, idet vandplanerne tager udgangspunkt i 2007".

Samme notat beskriver en fremgangsmåde til beregning af nitratudvaskningen til overfladevande. Der er dog uklarhed i notatet, om hvorvidt udvaskningen skal ske på baggrund af merbelastningen eller den samlede belastning fra husdyrbruget.

Sønderborg Kommune har derfor beregnet nitratudvaskningen til overfladevande på baggrund af den samlede belastning fra husdyrbruget. Udvasningspotentialer er beregnet som "worst-case". Det vil sige med udgangspunkt i den mindst mulige nitratreduktion fra arealerne til recipienter. Sønderborg Kommune vurderer, at den beregnede nitratudvaskning fra det enkelte husdyrbrug viser den maksimale udvaskning. Dermed sker vurderingen af påvirkning på den baggrund. Den reelle udvaskning kan dog være mindre.

Markerne GA NT1, GA NT2. 1, 1-1, 2, 3, 5 og 11 ligger i hovedopland Vidå. Delopland Vidå udmunder i Lister Dyb tidevandsområde i Vadehavet. Det danske delopland Vidå er på ca. 107.500 ha og det tyske delopland er på ca. 25.400 ha. I udkast til vandplan Kruså/Vidå er oplandet til Lister dyb 162400 ha. Udbringningsarealer i opland til Vadehavet i Sønderborg Kommune udgør ca. 25 ha. Dvs. at udbringningsarealerne udgør ca. 0,015 % af opland til Lister Dyb, og ca. 0,023 % af det danske delopland til Vidå.

Ifølge udkast til vandplan Kruså/Vidå, er den gennemsnitlige udledning til Lister dyb i perioden 2001-2005, 1727 tons N pr. år. Arealerne ligger i et område med et kvælstofreduktionspotentialer på 76-100 %.

Udledningen af N fra markerne, i opland til Vadehavet i Sønderborg Kommune, er efter reduktion beregnet til maksimalt 389 kg pr. år ($64,80 \text{ kg/ha/år} * (1-0,76) * 25 \text{ ha}$).

Kvælstofudledningen fra Sønderoft 57 udgør efter reduktion i alt maksimalt 0,24% af den samlede udledning til Lister dyb, hvilket er langt mindre end de 5 pct. omtalt i notatet fra Miljøstyrelsen.

Fosfor er ikke specificeret, men tal fra miljøcenter Ribe angiver 70,4 tons P pr. år.

Fosfor udvaskningen fra Sønderoft 57 er ukendt, da der pt. ikke findes modeller der kan beregne denne udvaskning.

Fosforoverskuddet på bedriften er på 0,3 kg P/ha/år.

Tønder og Aabenraa Kommune har bedt Conterra beregne udviklingen i total antal DE i hele oplandet til Lister Dyb. Resultatet viser en stigning i perioden 2001 til 2008 og et mindre fald fra 2007 til 2008. Af notatet fra Miljøstyrelsen fremgår det at dyretrykket i det aktuelle opland, ikke må have været stigende siden 1. januar 2007. Vurderingen om et fald, bygger kun på to år og er derfor forbundet med stor usikkerhed. Der er ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskningen end husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra de aktuelle oplande siden 1. januar 2007. På denne baggrund vurderes det udspreddning af husdyrgødning på arealerne tilhørende Søndertoft 57, ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil have en skadevirkning på habitatområde nr. H90 og dens udpegningsgrundlag. Der er desuden lang afstand fra arealerne til Vadehavet og der vil derfor ske en næringsomsætning på vejen.

De øvrige arealer i Sønderborg Kommune afvander ikke direkte til marine Natura 2000 områder og det vurderes at driften af disse arealer ikke har en negativ indflydelse på marine Natura 2000 områder.

Samlet set vurderes det, at arealanvendelsen ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter og planer har en væsentlig virkning på Natura 2000 områder.

Nitrat i forhold til grundvand

Alle udbringningsarealer, (med undtagelse af GATB5, GATB6 og GATB7) er beliggende udenfor Område med Særlig Drikkevandsinteresse, OSD, men i et område med nogen til god dæklagstykkelse (> 15 m).

Se bilag 2.

Arealer på Nordals

På Als befinder ingen af arealerne sig inden for indvindingsoplande til vandværker. Lertykkelsen er god (ca. 30 meter) og nærmeste vandværksboring befinder sig i en afstand af ca. 300 meter.

Arealer omkring Kværs

GANT1 og GANT2 befinder sig delvist inden for indvindingsoplandet til Gråsten vandværk, men afstanden til vandværkets borer er flere kilometer, og lertykkelsen i området er nogenlunde (ca. 15-30 meter).

Arealer omkring Sottrup Skov

Ingen arealer inden for indvindingsoplande. Lertykkelsen er nogenlunde (15-30 meter).

Ingen af arealerne (med undtagelse af GANT1 og GANT2) befinder sig inden for indvindingsoplande til vandværker hørende under Sønderborg kommune. Den igangværende detaljerede grundvandskortlægning af OSD i Felsted-Sundeved området, kan sandsynligvis føre til væsentligt modificerede indvindingsoplande for vandværkerne. Det kan derfor ikke udelukkes, at området under arealerne bidrager til grundvandsdannelsen for indvindingsoplandene i Sønderborg kommune. Arealerne befinder sig ikke inden for et nitratfølsomt indvindingsområde.

Sønderborg kommunes vurdering

Det vurderes, at driften af arealerne ikke påvirker grundvandet væsentligt med nitrat, da alle arealer i henhold til den nuværende viden, er beliggende udenfor nitratsfølsomme indvindingsområder. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til beskyttelse af grundvandet mod nitrat.

Fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger

Der er registreret flere beskyttede sten- og jorddiger ved udspretningsarealerne. Det drejer sig om vest siden af mark GATB1, sydsiden af mark GATB7, og på østsiden af mark 2 og 3.

Der er ikke registreret øvrige fortidsminder eller fredninger på arealerne.

Sønderborg Kommunes vurdering

Sønderborg Kommune har ikke fundet det relevant at stille særlige vilkår til beskyttelse af fortidsminder og fredninger, da der ikke findes sådanne i umiddelbar nærhed af arealerne.

Sønderborg Kommune gør opmærksom på at i henhold til museums lovens paragraf 29a, må de beskyttede diger ikke nedlægges eller beskadiges i forbindelse med driften af arealerne.

Se bilag 1.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, når de meddelte vilkår efterkommes.

Bilagsoversigt

Bilag 1: Beskyttet natur

Bilag 2: Grundvand

Bilag 3: Overfladevand

Bilag 4: Planmæssige forhold

Bilag 5: Natura 2000

Bilag 6: Beplantning

Bilag 7: 1000 meter zonen

VILKÅR, SØNDERBORG KOMMUNE ØNSKER TILFØJET I MILJØGODKENDELSEN

1. Arealerne skal drives, som beskrevet i ansøgningen, de supplerende oplysninger og som sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse, medmindre vilkårene i denne godkendelse, lovændringer og senere afgørelser foreskriver andet.
2. Vilkaere i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft.
3. Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af godkendelsen på ejendommen.
4. De vilkår, der vedrører arealerne skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af arealdriften.
5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.
6. Der må ikke udbringes anden organisk gødning på arealerne som f.eks. slam.
7. Gylle må ikke køres ud på et vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.
8. Åbninger skal være forsynet med låg eller lignende ved transport af gylle på offentlige veje.
9. Der skal udarbejdes samlet en plan med afskærmende beplantning. Beplantningsplanen skal godkendes af Aabenraa Kommune og Sønderborg Kommune, inden opførelse af de nye bygninger og anlæg påbegyndes.
10. Afskærmende beplantning skal være plantet senest ét år efter at de nye bygninger og anlæg er opført.
11. Afskærmende beplantning skal vedligeholdes.
12. Der skal indsendes en redegørelse/plan for hvor overskudsjord placeres, inden gravearbejde påbegyndes. Aabenraa Kommune og Sønderborg Kommune skal godkende redegørelsen/planen, inden gravearbejdet påbegyndes.
13. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
---	--	-----------------------------------	--

55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

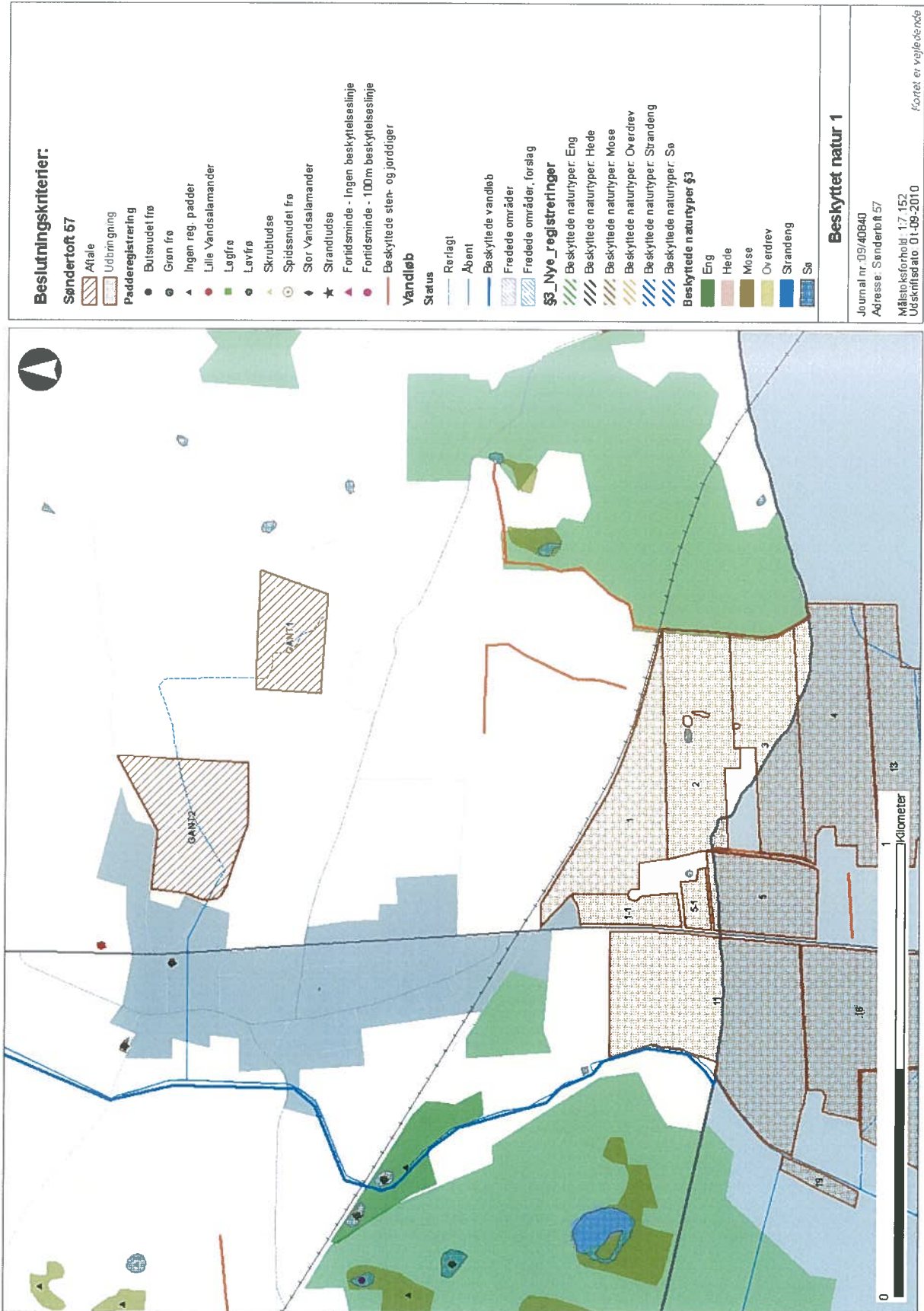
14. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved Tørsbøl, kommuneplanramme 4.15: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

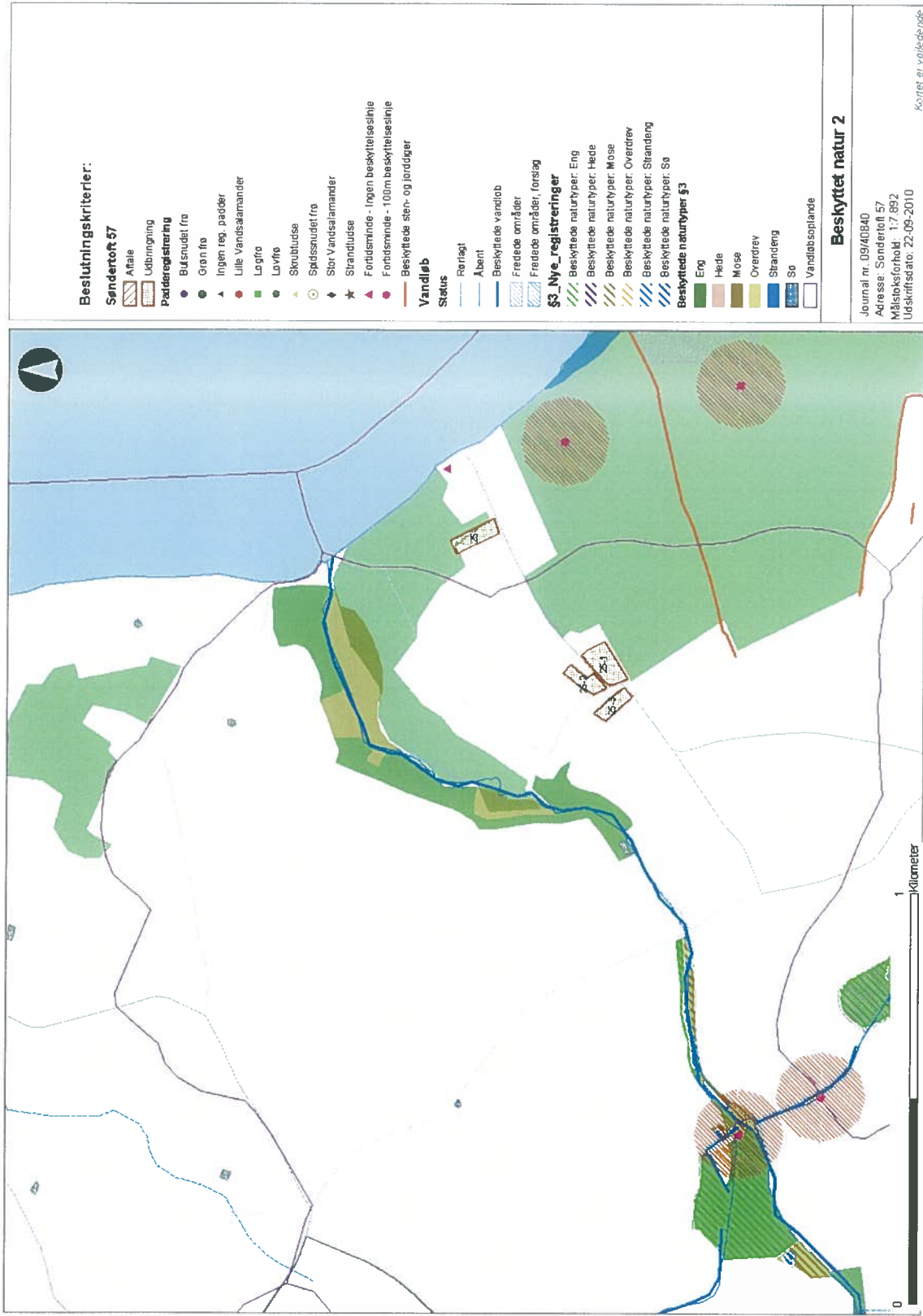
Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
45 db (A)	40 db (A)	35 db (A)	50 db (A)

15. Miljømyndigheden kan forlange, at virksomheden skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som "miljømåling - ekstern støj" i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993.
16. Dokumentationen skal tilsendes miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfrist herfor aftales med miljømyndigheden.
17. Dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningene skal foretages og afrapporteres som "Miljømåling - ekstern støj".
- Målingen/beregningen skal foretages for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund, under de mest støjbelastende driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.
18. Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A).
19. Arealerne skal drives, som beskrevet i ansøgningen, de supplerende oplysninger, medmindre vilkårene i denne godkendelse, lovændringer og senere afgørelser foreskriver andet.
20. Lyskegler fra udendørs pladsbelysning må ikke vende direkte mod nabobeboelserne.
21. Pladsbelysningen skal forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.
22. Belysning i staldene skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

23. Der ske en projektilpasning således at lokalitet 1631 ikke modtager mere end maksimalt 1 kg N/ha/år i merdeposition. Alternativt skal der stilles vilkår om kompenserende foranstaltninger i form af udlægning af bræmmer omkring vandhullet samt etablering af erstatningsnatur for denne potentielle ynglelokalitet for bilag IV padder, da disse er særligt sårbare overfor næringsstoffer. Dette vandhul kan huse en lokalt meget vigtig bestand af Stor Vandsalamander, som sikrer udveksling mellem bestande i Tørsbøl Plantage og bestande omkring Tørsbøl skov.
24. Der stilles vilkår om etablering af regnvandsbassin, hvor der maksimalt må udledes vandmængder svarende til 0,1 l/s (beregnet ud fra at det befæstede areal der leder overfladevandet til bassinet er ca. 1 ha).
25. Der stilles vilkår til, at der maksimalt må udbringes husdyrgødning i de mængder på arealerne, der angivet i ansøgningen, samt vilkår om, at der ikke må udbringes anden form for organisk gødning på arealerne.

BILAG

Beslutningskriterier:

Sønderløft 57

- Area**
- Udbinding**
- Pælderregistrering**
- Blåmudetfys**
- Grøn fjs**
- Ingen reg. pælder**
- Lille Vandsalamander**
- Lagfjs**
- Lavfjs**
- Skrubhuller**
- Spidsmudetfys**
- Stor Vandsalamander**
- Stranduds**
- Fortidsminder - Ingen beskyttelseslinje**
- Fortidsminder - 100m beskyttelseslinje**
- Beskyttede stenhøj og jorddiger**
- Værdifuld status**
- Rørtagt**
- Åbent**
- Beskyttede vandløb**
- Friele områder**
- Friele områder, løslig**
- \$1_Nye registreringer**
- Beskyttede naturtyper: Eng**
- Beskyttede naturtyper: Hede**
- Beskyttede naturtyper: Mose**
- Beskyttede naturtyper: Overdrev**
- Beskyttede naturtyper: Strandeng**
- Beskyttede naturtyper: Ss**
- Eng**
- Hede**
- Mose**
- Overdrev**
- Strandeng**
- Ss**

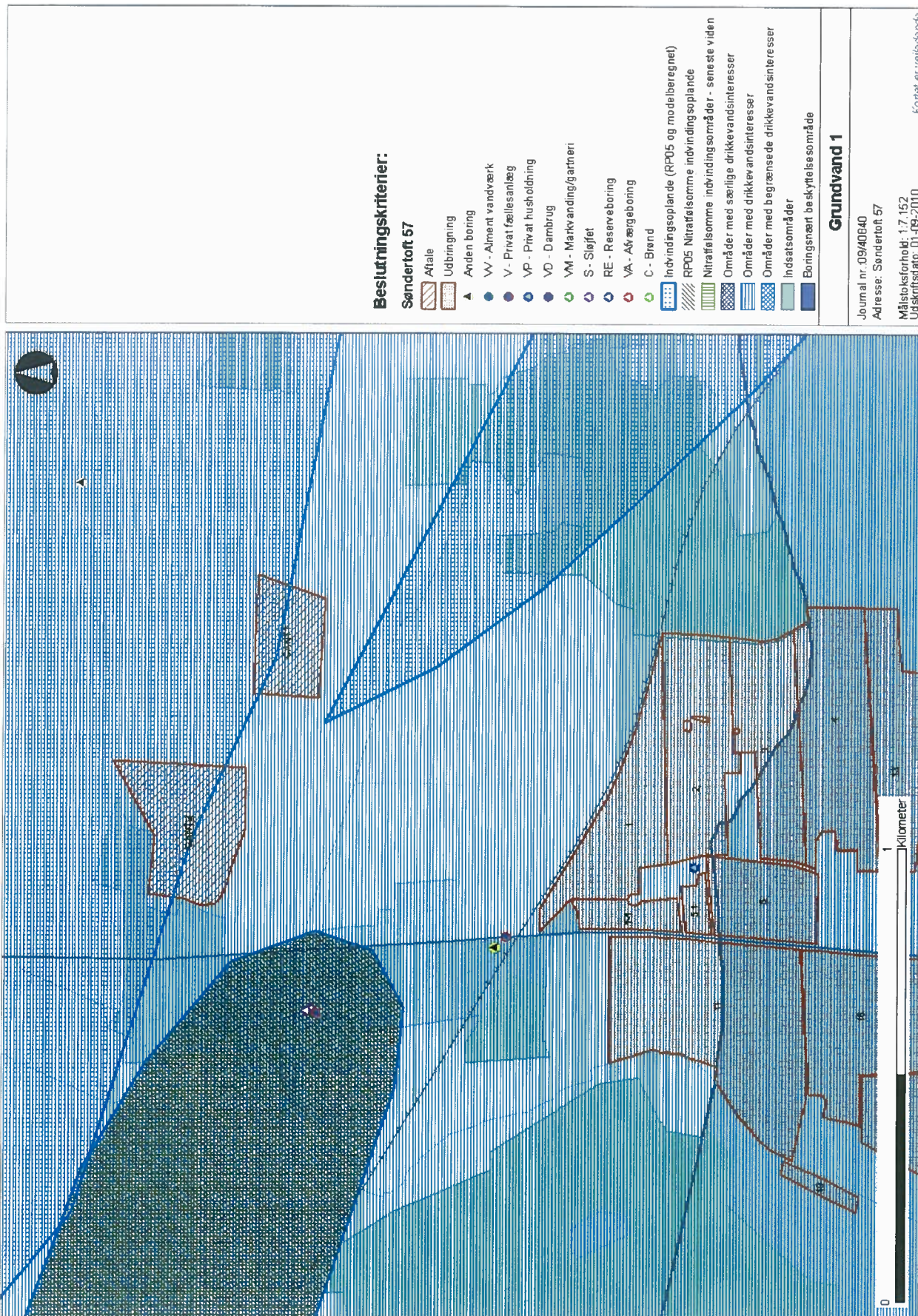
Beskyttede naturtyper med bufferzoner

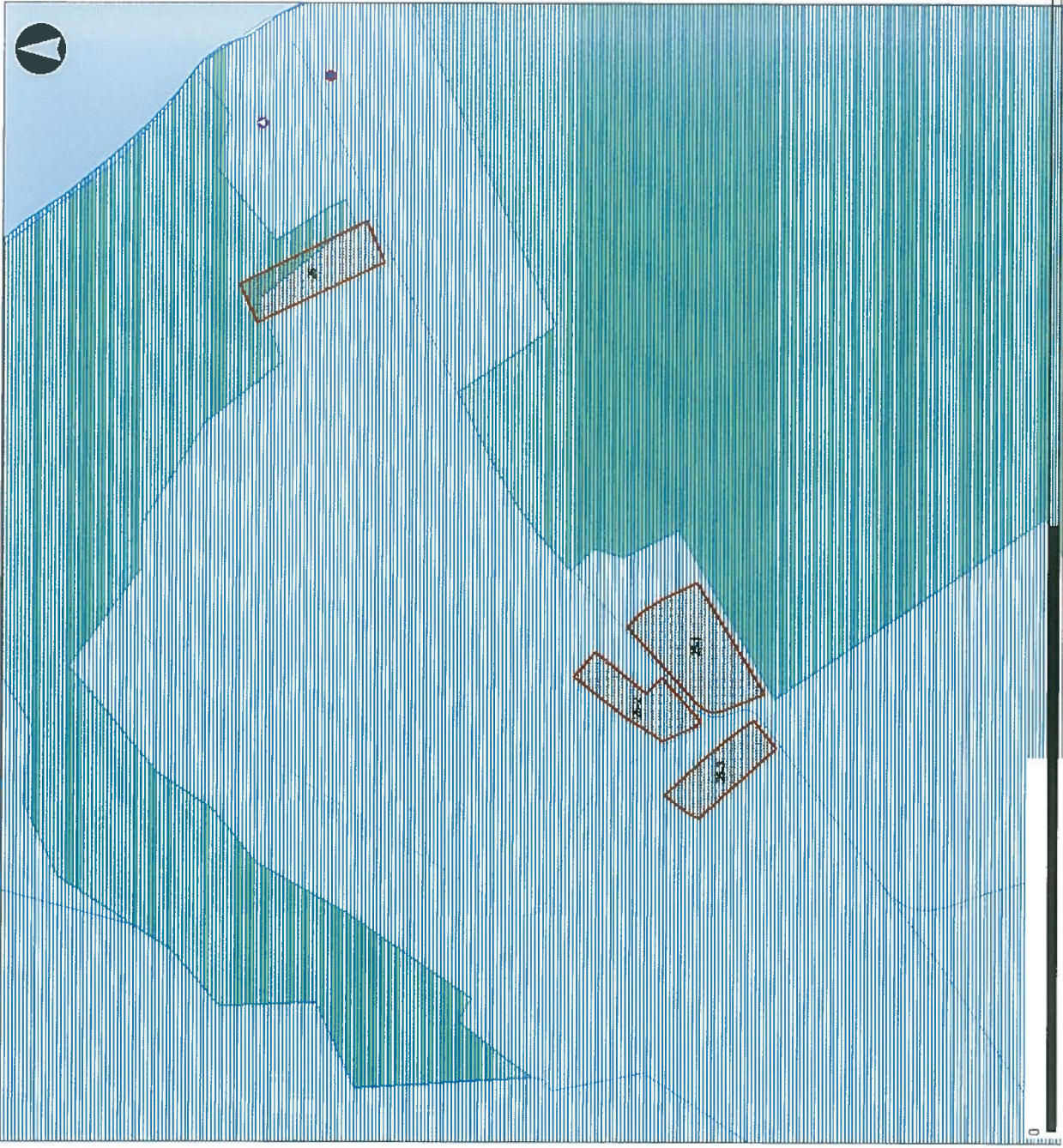
- OBLJEKTKST**
- Beskyttet højmoser**
- Beskyttet hedroverdrev**
- Bufferzone I**
- Bufferzone II**
- Naturklasse I**
- Naturklasse II**
- Naturklasse III**
- Fortidsminder I og II**
- Fortidsminder III**
- Stenningstone**
- RPOC Naturvidenskabelig mulsætning - stenev**
- EF-Habitatmål**
- EF-flugebeskyttelsesområder**
- Ramsarområder**
- Optand - kystvande**

Beskyttet natur 3

Journal nr. 09/40840
 Adresse: Sønderløft 57
 Målestoksforhold: 1:7.997
 Udskriftsdato: 22-09-2010

Kortet er vejledende

Beslutningskriterier:

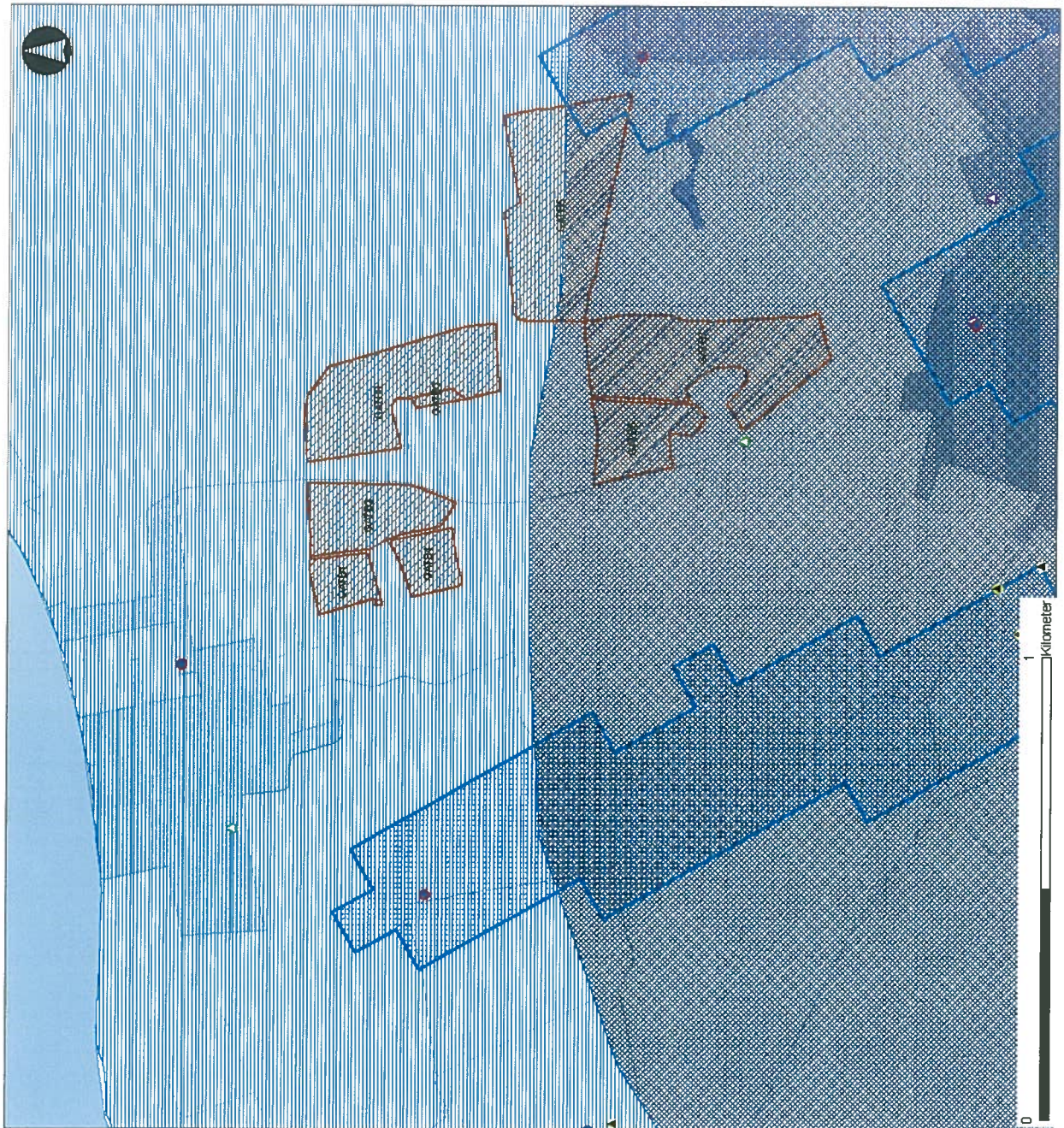
Søndertoft 57

- Afvask
- Udbringning
- Anden boring
- W - Alment vandværk
- V - Privat fællesanlæg
- VP - Privat husholdning
- VD - Dambrug
- VM - Markvanding/gartneri
- S - Sløjfet
- RE - Reserveboring
- VA - Afvægeboring
- C - Brønd
- Indvindingsplanede (RPO5 og modelberegnet)
- RPO5 Nitratfølsomme indvindingsplanede
- Nitratfølsomme indvindingsområder - seneste viden
- Områder med særlige drikkevandsinteresser
- Områder med drikkevandsinteresser
- Områder med begrænset drikkevandsinteresser
- Indsatsområder
- Børingsnært beskyttelse område

Grundvand 2

Journal nr.: 09/ACB40
 Adresse: Søndertoft 57
 Målestoksforhold: 1:3 081
 Udgivelsesdato: 22-09-2010
 Kilometer

Kortet er vejledende

Beslutningskriterier:

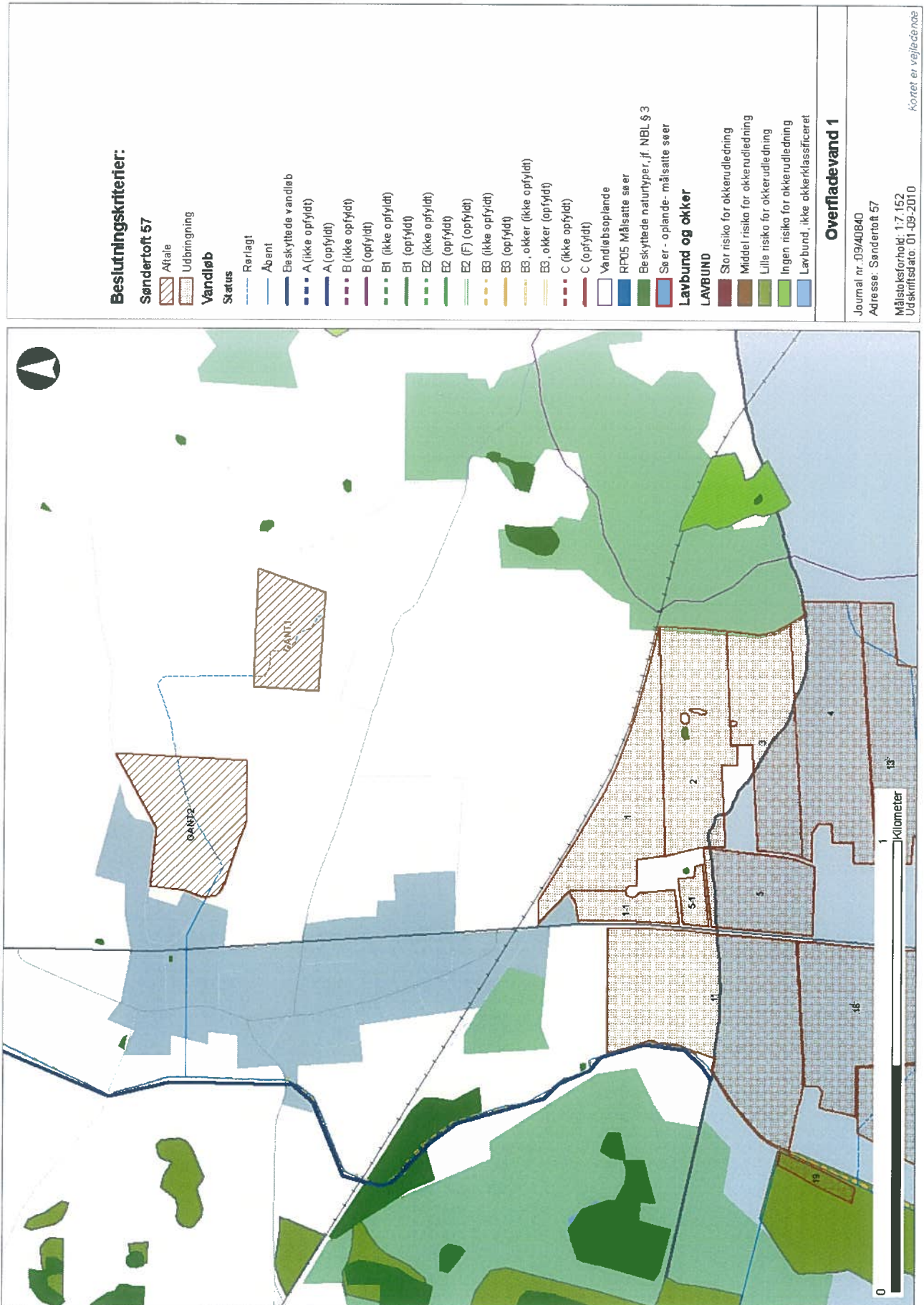
- Søndertoft 57**
- Altale
 - Udbringning
 - Anden boring
 - VV - Alment vandværk
 - V - Privat fællesanlæg
 - VP - Privat husholdning
 - VD - Dambing
 - VM - Markvandingsjærten
 - S - Støtjet
 - RE - Reserveboring
 - VA - Afværgøboring
 - C - Brønd
 - Indvindingsplands (RP05 og mødeberøget)
 - RP 05 Nitratfølsomme indvindingsplande
 - Nitratfølsomme indvindingsområder - seneste viden
 - Områder med særlige drikkevandsinteresser
 - Områder med drikkevandsinteresser
 - Områder med begrænset drikkevandsinteresser
 - Indsatsområder
 - Boring snært beskyttelsesområde

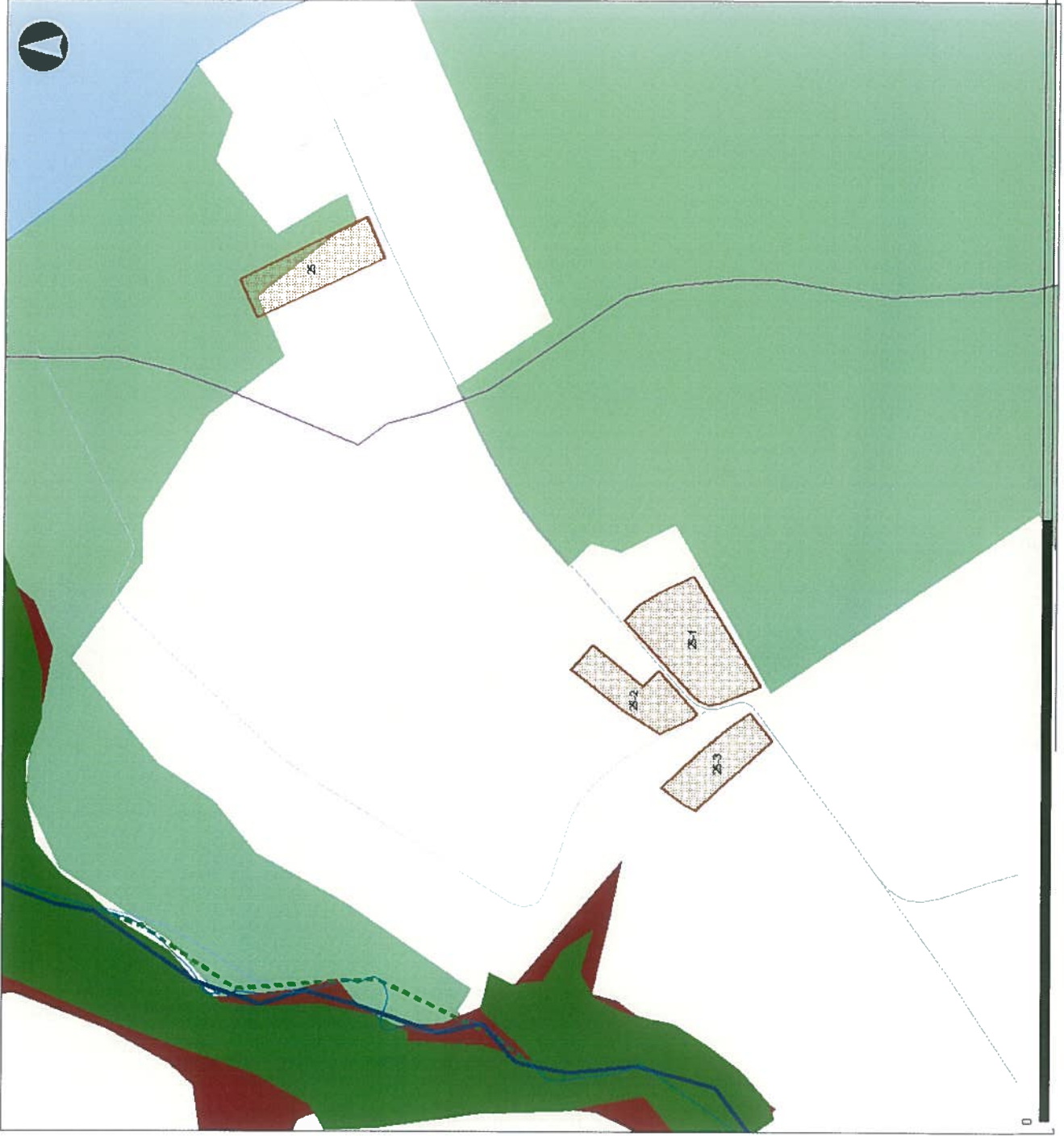
Grundvand 3

Journal nr. 09/40640
 Adresse: Sønderbyvej 57
 Målestoksforhold: 1:7 997
 Udskriftsdate: 22-09-2010

Kortet er vejledende

Bilag 3.

Beslutningskriterier:

Søndertoft 57

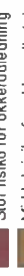
Vandløb

Status

Lavbund og okker

LAVBUND

Overfladevand 2

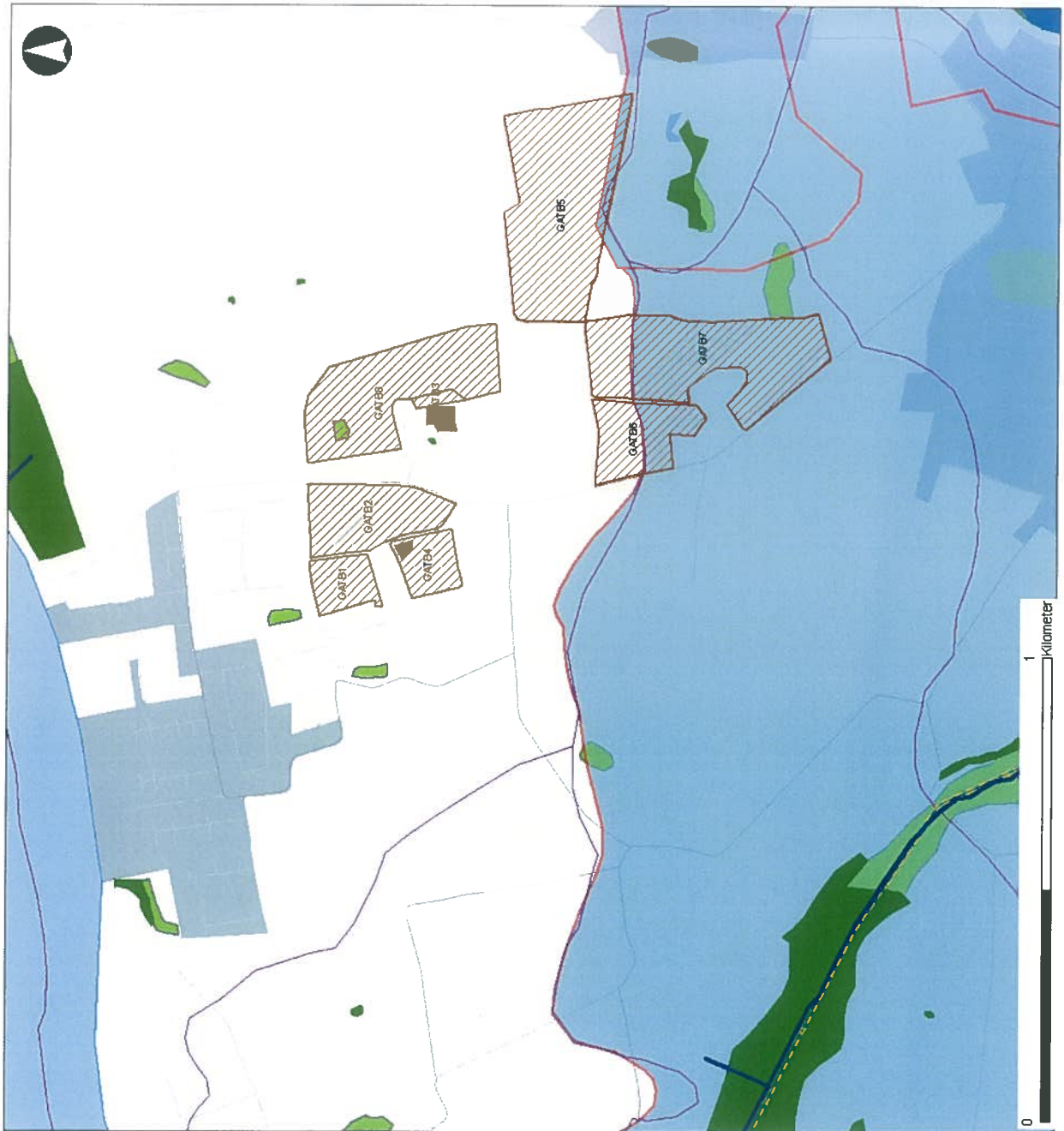
Journal nr. 09/40840

Adresse: Søndertoft 57

Målestokforhold: 1:3.091

Udskriftsdate: 22-09-2010

Kilometer

Beslutningskriterier:

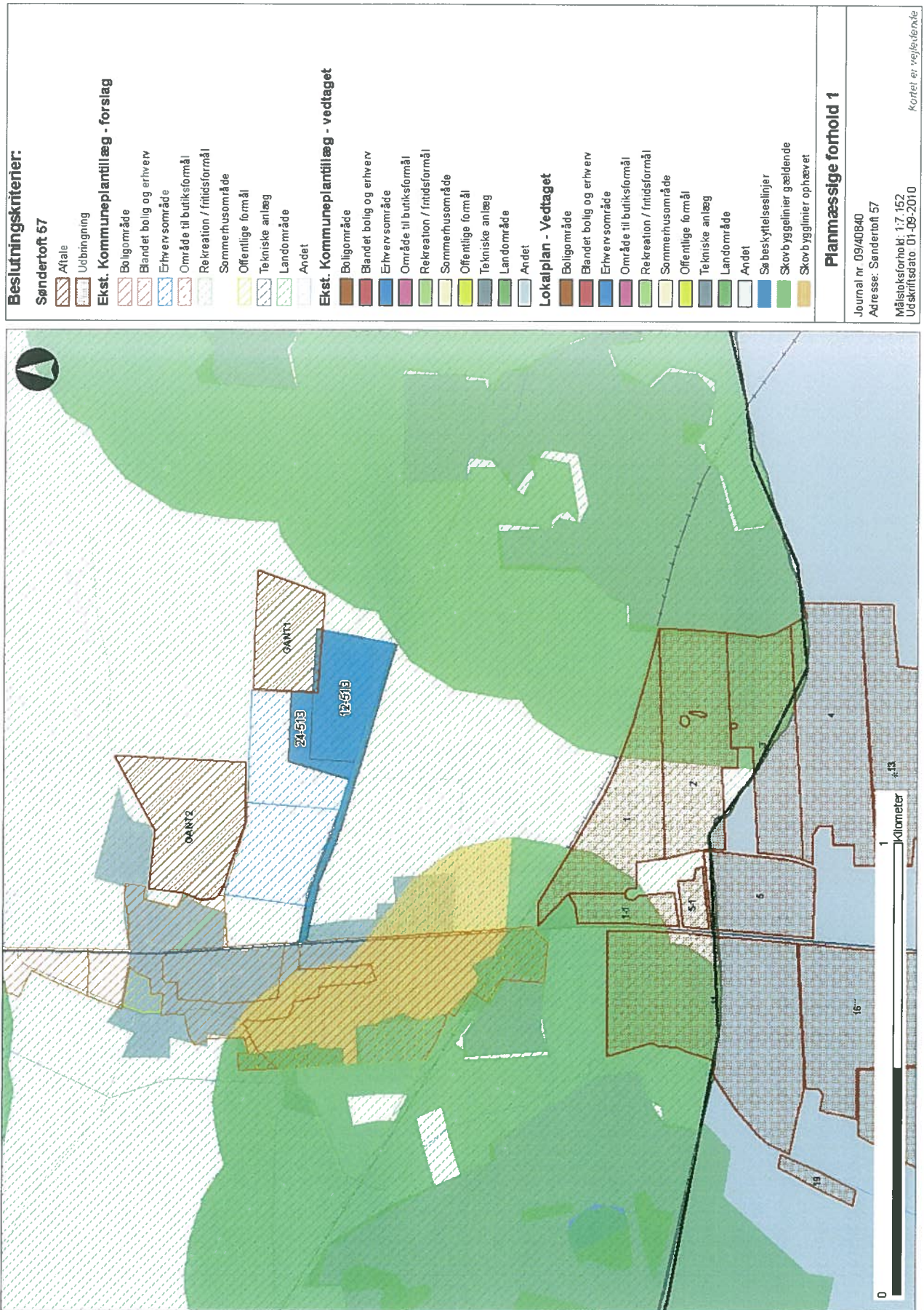
- Senderoft 57**
- Afale
 - Lebringning
 - Vandløb**
 - Status**
 - Rørfagt
 - Abent
 - Beskyttede vandløb
 - A (ikke opfyldt)
 - A (opfyldt)
 - B (ikke opfyldt)
 - B (opfyldt)
 - B1 (ikke opfyldt)
 - B1 (opfyldt)
 - B2 (ikke opfyldt)
 - B2 (opfyldt)
 - B2 (F) (opfyldt)
 - B3 (ikke opfyldt)
 - B3 (opfyldt)
 - B3, okker (ikke opfyldt)
 - B3, okker (opfyldt)
 - C (ikke opfyldt)
 - C (opfyldt)
 - Vandløbsplanide
 - RP 05 Målsatte søer
 - Beskyttede naturtyper, jf. NBL § 3
 - Søer - oplands- målsatte søer
 - Lavbund og okker**
 - LAVBUND**
 - Stor risiko for okkerudledning
 - Middel risiko for okkerudledning
 - Lille risiko for okkerudledning
 - Ingen risiko for okkerudledning
 - Lavbund, ikke okkerklassificeret

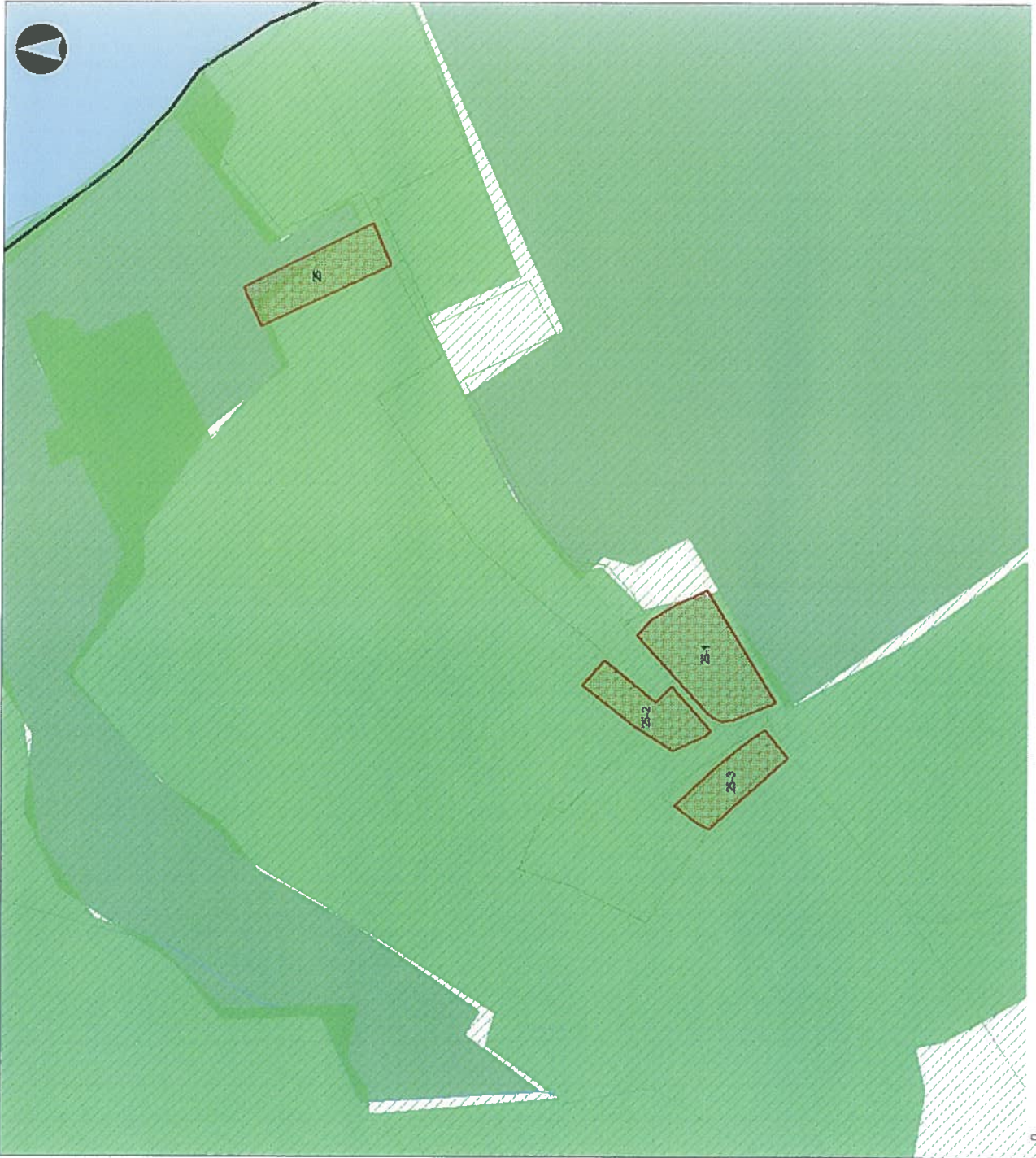
Overfladevand 3

Journal nr. 09/40840
 Adresse Senderoft 57
 Måstoksforhold: 1:7.997
 Udskriftsdato: 22-09-2010

Kortet er vejledende

Beslutningskriterier:

- Søndertoft 57**
- Afale
 - Udbringning
 - Ekst. Kommuneplantillæg - forslag**
 - Boligområde
 - Blandet bolig og erhverv
 - Erhvervsområde
 - Område til butiksførmål
 - Rekreation / fritidsformål
 - Sommerhusområde
 - Offentlige formål
 - Tekniske anlæg
 - Landområde
 - Andet

Ekst. Kommuneplantillæg - vedtaget

- Boligområde
- Blandet bolig og erhverv
- Erhvervsområde
- Område til butiksførmål
- Rekreation / fritidsformål
- Sommerhusområde
- Offentlige formål
- Tekniske anlæg
- Landområde
- Andet

Lokalplan - Vedtaget

- Boligområde
- Blandet bolig og erhverv
- Erhvervsområde
- Område til butiksførmål
- Rekreation / fritidsformål
- Sommerhusområde
- Offentlige formål
- Tekniske anlæg
- Landområde
- Andet
- Sø beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinier og gældende
- Skovbyggelinier ophævet

Planmæssige forhold 2

Journal nr. 09/40840
 Adresse Søndertoft 57

Målestoksforhold 1:1000
 Udskriftsdato 01-09-2010

Bestuingskriterier:

Søndertoft 57

Afale
 Udbygning
Ekst. Kommuneplanligning - forslag
 Boligområde
 Blandet bolig og erhverv
 Erhvervsområde
 Område til boligformål
 Rekreatiøn / fritidsformål
 Sommerhusområde
 Offentlige formål
 Teknisk anlæg
 Landbrugsområde
 Andet

Ekst. Kommuneplanligning - vedtaget

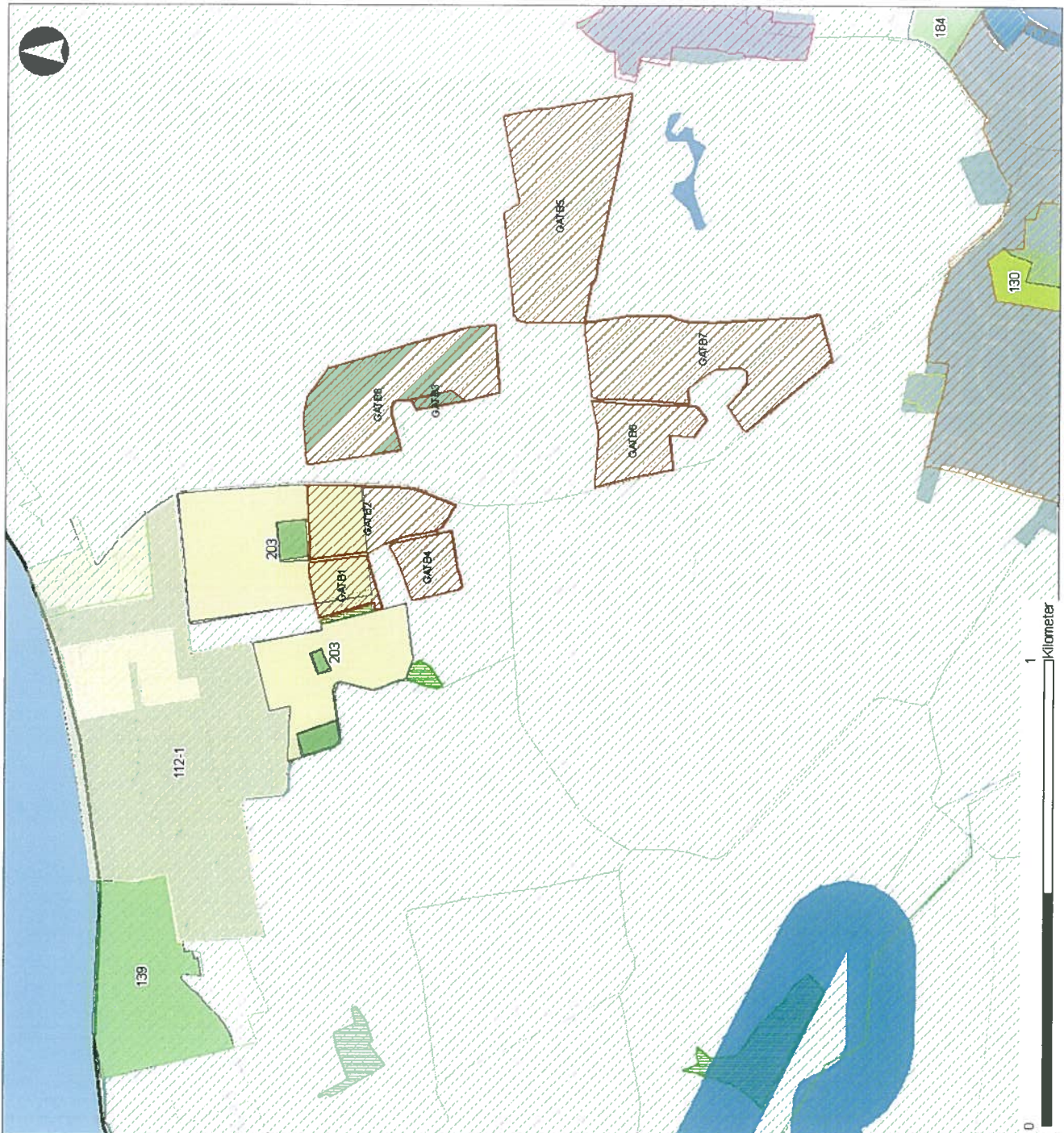
Boligområde
 Blandet bolig og erhverv
 Erhvervsområde
 Område til boligformål
 Rekreatiøn / fritidsformål
 Sommerhusområde
 Offentlige formål
 Teknisk anlæg
 Landbrugsområde
 Andet

Lokalplan - Vedtaget

Boligområde
 Blandet bolig og erhverv
 Erhvervsområde
 Område til boligformål
 Rekreatiøn / fritidsformål
 Sommerhusområde
 Offentlige formål
 Teknisk anlæg
 Landbrugsområde
 Andet

Objekttyper

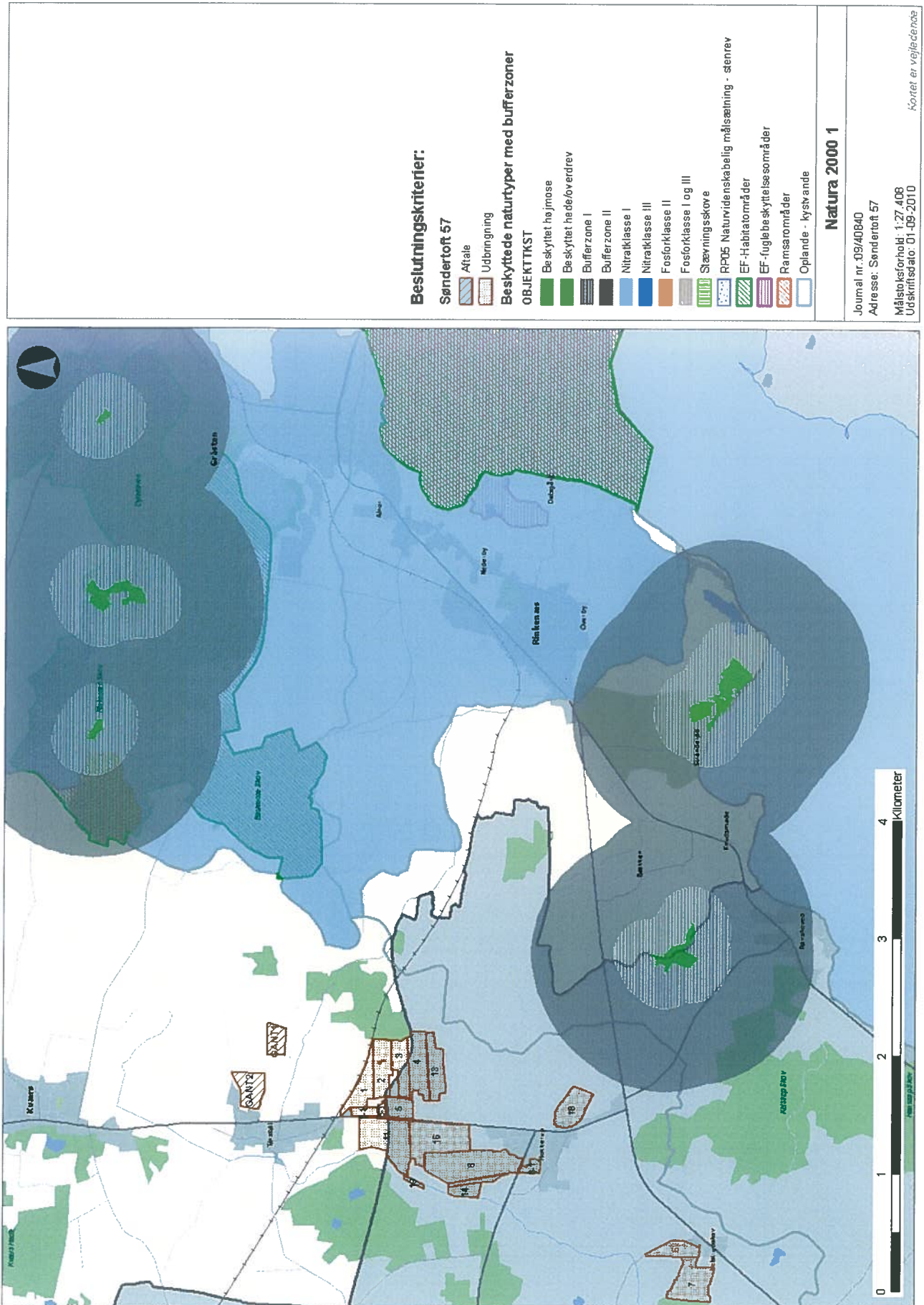
Søer/vædespejle
 Skovtyggaletter gældende
 Skovtyggaletter i fase 1
Beskyttede naturtyper med bufferzoner
OBJEKT TYPER
 Beskyttet højmosse
 Beskyttet hedevældrev
 Bufferzone I
 Bufferzone II
 Naturklasse I
 Naturklasse II
 Naturklasse III
 Fodboldbane I og II
 Fodboldbane III
 Støvsvejstrove
 RPOG Naturvidenskabelig miljøbetragtning - stenov
 EF-Habitatområde
 EF-fuglebeskyttelsesområde
 Rørnearealer
 Oplande - kystvande

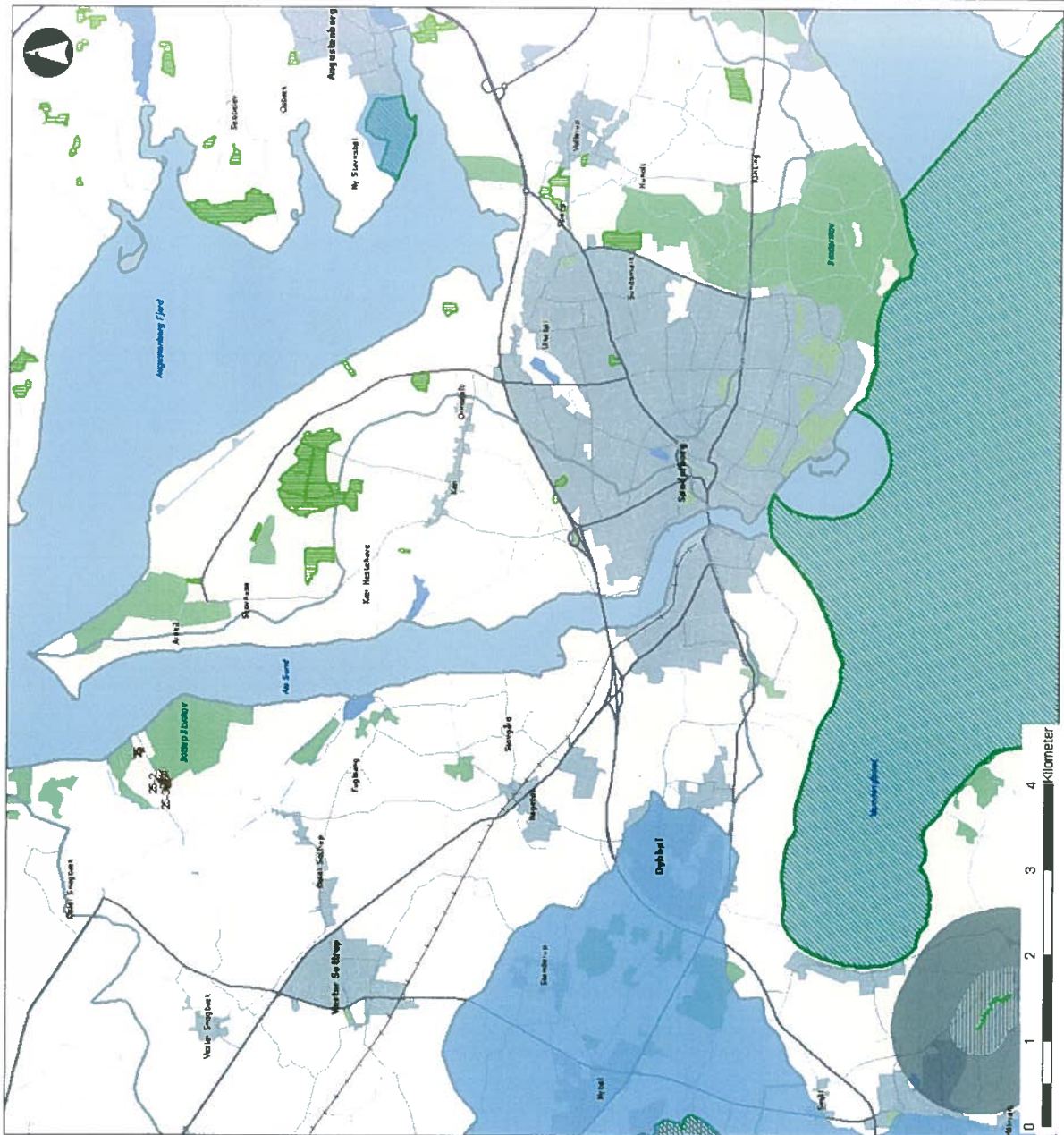

Planmæssige forhold 3

Journal nr. 09/40840
 Adresse: Sønderboft 57
 Målestoksforhold: 1:7.997
 Udskriftsdato: 22-09-2010

Kortet er vejledende

Beslutningskriterier:

Sønderborg 57

- Afale
- Udbringning

Beskyttede naturtyper med bufferzoner

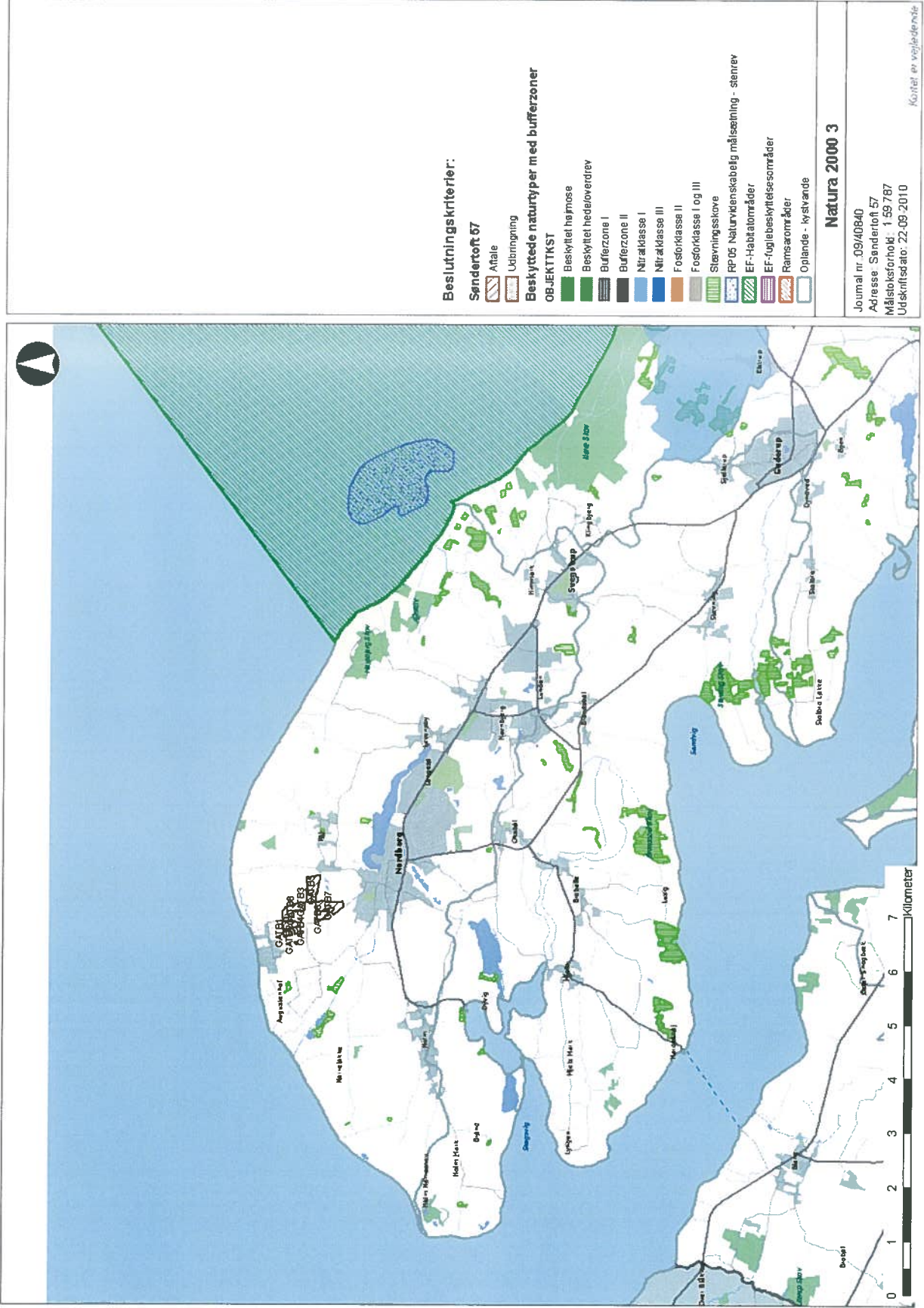
OBJEKTST

- Beskyttet højmosse
- Beskyttet hede/lovdrøv
- Bufferzone I
- Bufferzone II
- Nitratklasse I
- Nitratklasse III
- Fosforklasse II
- Fosforklasse I og III
- Støvringskøve
- RPO5 Naturvidenskabelig målsætning - stenrev
- EF-Habitatområder
- EF-tugle beskyttelsesområder
- Ramsarområder
- Oplande - kystvande

Natura 2000 2

Journal nr. 09/40840
 Adresse: Sønderborg 57
 Målestoksforhold: 1:43.428
 Udskriftsdato: 22-09-2010

Kortet er vejledende

Bilag 7

Søndertoft 57
set fra sydøst

Søndertoft 57
set fra nord

Søndertoft 57
set fra sydøst

Søndertoft 57
set fra nordøst

Staldanlægget
set fra beboelse

